

Universitetsstyrelsen

Tid: Torsdag den 15 februari 2023 kl. 09.30 – 14.00

Lokal: Kronan, Campus Valla

Närvarande:

Ledamöter:

Susanne Thedéen	ordförande
Jan-Ingvar Jönsson	rektor
Magnus Höij	extern ledamot
Betty Malmberg	extern ledamot
Staffan Sarbäck	extern ledamot
Stig Slørdahl	extern ledamot
Ulrika Unell	extern ledamot
Michael Felsberg	lärarledamot
Elin Wihlborg	lärarledamot
Filippa Alesand Lundin	studentledamot
Linus Karlsson	studentledamot
Anna Wikström	studentledamot

Övriga:

Karin Axelsson	prorektor
Per-Olof Brehmer	tf universitetsdirektör
Jenny Ewen	mötessekreterare
Agneta Frode Blomberg	planerings- och ekonomidirektör, p 8-9
Lena Jonasson	dekan medicinska fakulteten, p 11
Ragnhild Löfgren	utbildningsråd, p 7
Krzysztof Marciniak	personalföreträdare
Magdalena Neijd	doktorand
Linda Strandlund	styrelsens sekreterare
Johan Ölvander	dekan tekniska fakulteten, p 10

Ej närvarande:

Ledamöter:

Dilsa Demirbag Sten	extern ledamot
Markus Heilig	lärarledamot

Övriga:

Ingo Hölscher	personalföreträdare
Ullakarin Sundqvist Nilsson	utredare, p 12b
Elis Wibacke	doktorand

Justeras datum: _____

_____
Linda Strandlund
(sekreterare)

_____
Jan-Ingvar Jönsson
(rektor)

_____
Susanne Thedéen
(ordförande)

_____
Filippa Alesand Lundin
(justerare)

_____

1 **Val av justerare**

Beslut Filippa Alesand Lundin utses att tillsammans med ordförande och rektor justera protokollet.

2 **Fastställande av föredragningslistan**

Beslut Styrelsen beslutar att fastställa det utsända förslaget till föredragningslista.

3 **Anmälningar, meddelanden, föregående protokoll**

Information Tillträdande adjungerad doktorandrepresentant Magdalena Neijd hälsas välkommen till Universitetsstyrelsen.

Meddelande: ordförande informerar om promemorian *Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor* (Dnr U2024/00153) och tillhörande remissvar Dnr LiU-2024-00691.

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

4 **Rektor rapporterar**

Information Rektor rapporterar om aktuella händelser vid Linköpings universitet och berör bland annat kort följande:

- Linköpings universitets beslut om remissvar Dnr LiU-2024-00691 till promemorian *Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor*.
- Universitetsledningens prioriterade områden för 2024 är: Attraktiva utbildningar, Europafrågor, strategisk samverkan, uppföljning av den strategiska planen, campusutveckling samt uppdrag till universitetsförvaltningen om åtgärder för minskad administration.
- Den 15 januari lanserades studenthalsa.se, en nationell webbportal som kan hjälpa studenter att nå ett bättre välbefinnande. Webbportalen har tagits fram gemensamt av

Linköpings universitet, Stockholms universitet och Universitets- och högskolerådet (UHR) på uppdrag av regeringen. Syftet med plattformen är att tillgängliggöra studenthälsa för alla studenter vid universitet och högskolor i Sverige samt öka den digitala samordningen av studenthälsovården.

- Invigningen av Cybercampus Sverige ägde rum den 7 februari på Kungl. Tekniska högskolan (KTH) i Stockholm. Cybercampus Sverige är ett nationellt samarbete mellan flera universitet, forskningsinstitut, myndigheter och företag i hela Sverige med syftet att säkra upp kompetensförsörjningen inom cybersäkerhet i Sverige. Med sin omfattande forskning och utbildning inom cybersäkerhet har Linköpings universitet en ambition att bli en av parterna i samarbetet. Vid invigningen deltog rektor Jan-Ingvar Jönsson och vice rektor för forskning Matts Karlsson.

Tf universitetsdirektören Per-Olof Brehmer rapporterar om den inträffade ransomware-attack mot Tietoevrys datacenter i Sverige den 19:e januari och de åtgärder som Linköpings universitet vidtog med anledning av intrånget. Tietoevrys är systemleverantör av Linköpings universitets lönesystem Primula. Två veckor efter ransomware-attacken är systemet åter i drift.

5 **Revisionsutskottet rapporterar**

Information Staffan Sarbäck, ordförande i revisionsutskottet, avger rapport med hänvisning till utskickat protokoll från utskottets senaste möte och bifogad Uppföljning av Internrevisionens revisionsplan samt rapport om kommande revision av instruktion för internrevisionen.

Styrelsen tackar för presentationen och uppdrar till universitetsdirektören och förvaltningen att bistå i framtagandet av instruktionen.

6 **Information från Placeringsrådet**

Föredragande: Ordförande i Placeringsrådet Magnus Höij

Information Magnus Höij informerar om pågående process för utseende av ny ledamot till Placeringsrådet.

- 7 **Utbildningsnämnden rapporterar**
Föredragande: Prorektor Karin Axelsson och utbildningsrådet Ragnhild Löfgren
- Information
Diskussion
- Karin Axelsson och Ragnhild Löfgren avger rapport med hänvisning till Utbildningsnämndens uppdrag, beslutad av Universitetsstyrelsen den 19 september 2022, samt delger erfarenheter och lärdomar av arbetet i verksamheten från hösten 2022 och år 2023. Utbildningsnämndens syfte är att initiera och driva strategiska frågor inom Linköpings universitets utbildningsverksamhet.
- Föredragningen följs av frågor och diskussion.
- 8 **Beslut om Årsredovisning för Linköpings universitet 2023**
Dnr: LiU-2024-00059
Föredragande: Planerings- och ekonomidirektören Agneta Frode Blomberg
- Beslut
- Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa årsredovisningen 2023 för Linköpings universitet enligt bilaga. Universitetsstyrelsen godkänner årsredovisningen med de redaktionella justeringar och kompletteringar som rektor finner nödvändiga.
- Punkten förklaras omedelbart justerad.
- 9 **Beslut om Budgetunderlag för Linköpings universitet för perioden 2025 – 2027**
Dnr: LiU-2024-00058
Föredragande: Rektor Jan-Ingvar Jönsson och planerings- och ekonomidirektören Agneta Frode Blomberg
- Beslut
- Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa Linköpings universitets budgetunderlag för år 2025-2027 enligt bilaga. Universitetsstyrelsen godkänner budgetunderlaget med de redaktionella justeringar och kompletteringar som rektor finner nödvändiga.
- Punkten förklaras omedelbart justerad.
-

- 10   **Presentation av Tekniska fakulteten**
Föredragande: dekanen Johan Ölvander
- Information   Johan Ölvander presenterar tekniska fakultetens verksamhetsområden, strategiska utmaningar samt goda exempel från utbildning, forskning och samverkan.
Presentationen följs upp med frågor och styrelsen uttrycker sin uppskattning för en mycket intressant inblick i den tekniska fakultetens verksamhet.
- 11   **Presentation av Medicinska fakulteten**
Föredragande: dekanen Lena Jonasson
- Information   Lena Jonasson presenterar medicinska fakultetens verksamhetsområden, strategiska utmaningar samt goda exempel från utbildning, forskning och samverkan.
Presentationen följs upp med frågor och styrelsen uttrycker sin uppskattning för en mycket intressant inblick i den medicinska fakultetens verksamhet.
- 12   **Rapportering av två genomförda VP-uppdrag, angivna i Linköpings universitets tidigare verksamhetsplaner**
- a. **Jämställdhet, karriärvägar och meritering**
                         Föredragande: Rektor Jan-Ingvar Jönsson
- b. **Breddad rekrytering och ökade övergångstal**
                         Föredragande: Prorektor Karin Axelsson
- Information   a. Jan-Ingvar Jönsson rapporterar om VP-uppdraget *Jämställdhet, karriärvägar och meritering* med syftet att skapa fler attraktiva karriärvägar med goda och jämställda villkor för framtidens forskare, lärare och medarbetare.
- Universitetsstyrelsen understryker vikten av ansvarstagande för det akademiska ledarskapet i tidiga faser i rektors fortsatta arbete med åtgärder som syftar till ökad jämställdhet i verksamheten.
-

- b. Karin Axelsson rapporterar om VP-uppdraget och samverkansprojekt *Ökade övergångstal* med syftet att etablera långsiktigt och hållbart samarbete i Östergötland för ökad övergång till eftergymnasiala studier.

14

Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns anmälda.

15

Reflektion

Styrelsen reflekterar över dagens möte.

Beslut om Årsredovisning 2023 för Linköpings universitet

Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa årsredovisningen 2023 för Linköpings universitet enligt bilaga. Universitetsstyrelsen godkänner årsredovisningen med de redaktionella justeringar och kompletteringar som rektor finner nödvändiga.

Ärendet

Statliga myndigheter ska lämna en årsredovisning till regeringen senast den 22 februari varje år. Årsredovisningen består av resultatredovisning, resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning samt sammanställning av väsentliga uppgifter.

Resultatredovisningen ska, enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, utformas så att den kan utgöra ett underlag för regeringens bedömning av myndighetens resultat och genomförande av verksamheten. Den ska utgå från de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut. Redovisningen ska innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling. Förslag till årsredovisning för Linköpings universitet framgår av bilaga.

Handläggningen av beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av universitetsstyrelsen vid dess sammanträde denna dag efter föredragning av planerings- och ekonomidirektören Agneta Frode Blomberg. I beslutet har deltagit ordföranden Susanne Thedéen, universitetets rektor Jan-Ingvar Jönsson och övriga ledamöterna Filippa Alesand Lundin, Michael Felsberg, Hans Holmström, Magnus Höij, Linus Karlsson, Betty Malmberg, Staffan Sarbäck, Stig Slørdahl, Ulrika Unell, Elin Wihlborg och Anna Wikström. Vidare har

närvarat prorektor Karin Axelsson, tillförordnande universitetsdirektören Per-Olof Brehmer, personalföreträdaren Krzysztof Marciniak, doktoranden Magdalena Neijd samt styrelsens sekreterare Linda Strandlund.

Susanne Thedéen

Agneta Frode Blomberg

ÅRSREDOVISNING 2023

ÅRSREDOVISNING

FÖR LINKÖPINGS UNIVERSITET AVSEENDE BUDGETÅRET 2023

Universitetsstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 15 februari 2024 att godkänna föreliggande årsredovisning för Linköpings universitet avseende budgetåret 2023.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Susanne Thedéen
ordförande

Jan-Ingvar Jönsson
rektor

Dilsa Demirbag-Sten

Hans Holmström

Magnus Höij

Betty Malmberg

Staffan Sarbäck

Stig Slördahl

Ulrika Unell

Michael Felsberg

Markus Heilig

Elin Wihlborg

Filippa Alesand Lundin

Linus Karlsson

Anna Wikström

ÅRSREDOVISNING

LINKÖPINGS UNIVERSITET 2023

Omslagsbilden: Forskare vid Linköpings universitet har utvecklat ett nytt miljövänligare sätt att skapa ledande bläck för användning i organisk elektronik som solceller, konstgjorda nervceller och mjuka sensorer. Fynden banar väg för framtidens hållbara teknologi. Johanna Heimonen, doktorand och Tiefeng Liu, postdoktor är första författare till den vetenskapliga artikeln publicerad i *Nature Communications*.

Läs mer: <https://liu.se/nyhet/miljovanligare-metod-for-att-skapa-organiska-halvledare>

Dnr: LiU-2024-00059

Produktion: Linköpings universitet, Kommunikations- och marknadsavdelningen.

Tryck: Februari 2024:1, LiU-Tryck, Linköping.

Foto omslag: Thor Balkhed.

Foto inlaga: Thor Balkhed, Magnus Johansson, Anna Nilsen, Charlotte Perhammar.

Foto Året som gått: Thor Balkhed, Peter Holgersson AB, Magnus Johansson, Anna Nilsen, Marcus Nyenger, Charlotte Perhammar, Olov Planthaber, Privat, Jonas Roslund, Fredrik Wennerlund, Emma Busk Winqvist.

INNEHÅLL

REKTORS FÖRORD	2
STUDENTERNA HAR ORDET	3
OM LIU	4
ÅRET SOM GÅTT	6
VISION OCH STRATEGISK PLAN LIU 2030	10
DONATIONSVERKSAMHET	13

Kapitel 1

SAMMANFATTNING	14
-----------------------	----

Kapitel 2

UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	16
Utbildning - mål och indikatorer	18
Bedömningar och prioriteringar	19
Utbildningsuppdraget	24
Rekrytering	25
Främjad och breddad rekrytering	25
Kvalitet	28
Läroutbildningen	30
Samarbete gällande utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF)	33
Studentinflytande/studentsamverkan	35
Disciplinärenden	35
Studenthälsovård	36

Kapitel 3

FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ	38
Forskning - mål och indikatorer	39
Profilområden	41
Forskningsfinansiering	41
Stora bidrag och belönade forskare	42
Vetenskaplig publicering	43
Forskningskvalitet	46
Forskningsinfrastruktur	47
Utbildning på forskarnivå	47
Studiefinansiering i utbildning på forskarnivå	49

Kapitel 4

SAMVERKAN	50
Samverkan - mål och indikatorer	51
Universitetets utvecklande roll	52
Fakulteternas samverkansarbete	53
Internationell samverkan	53
Skolsamverkan	54
Utbildningssamverkan	54
Forskningssamverkan och genomslag	55
Extern studiefinansiering av doktorander	55
Adjungerade lärartjänster	55
Innovationsstöd och värdeskapande	56
Alumniverksamhet	58

Kapitel 5

GEMENSAMT FÖR VERKSAMHETEN	60
Internationalisering	61
Hållbar utveckling och miljöarbete	66
Kompetensförsörjning	71
Intern styrning och kontroll	77

Kapitel 6

FINANSIELL REDOVISNING	80
Redovisningsprinciper	86
Resultaträkning	88
Balansräkning	89
Anslagsredovisning	91
Noter till resultat- och balansräkning	92
Intäkter och kostnader per verksamhetsområde	100
Redovisning av takbelopp	101

Kapitel 7

ÖVRIGT	102
Väsentliga uppgifter	103
Styrelseledamöters och ledande befattningshavares övriga uppdrag och ersättningar	105

REKTORS FÖRORD

När Linköpings universitet gör bokslut för år 2023 finns det anledning att vara stolt över vad vårt universitet levererar på alla fronter. Vi lever i en tid av stora förändringar och i ett osäkert världspolitiskt läge med kännbara ekonomiska konsekvenser. Då är det särskilt viktigt med en akademi som bidrar med ny kunskap och stärker människors bildning och kunnande. Vi ska ha tillit till att vi klarar dessa utmaningar, men det är ett långsiktigt arbete som involverar hela LiU, såväl studenter som medarbetare.

Den akademiska högtiden i maj var speciell när vi för första gången fick möjlighet att hedra jubeldoktorerna som promoverades 50 år tidigare. Vi ska känna oss ödmjuka inför all kunskap, kompetens, erfarenhet och de nätverk som de förfogar över. De var pionjärer när det begav sig och startade flera av våra utbildningsprogram som hela tiden har haft som mål att göra studenterna väl rustade inför arbetslivet och få de bästa förutsättningarna att verka i en föränderlig och utmanande värld.

Året som gick har med tydlighet visat att vi är ett attraktivt universitet. LiU hade fler än 41 000 studenter och forskarstuderande under 2023, det högsta antalet någonsin! Samtidigt var våra studenter återigen bäst på att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden, ytterligare ett bevis på att våra utbildningar håller hög kvalitet och uppskattas av många.

LiU:s strategiska plan med visionen ”med mod att tänka fritt och göra nytt” lägger grunden för det förändringsarbete som började ta form under 2023. Strategin har ett tydligt fokus på att vi ska vara ett universitet utan gränser, som tar kunskap och forskningsfronten framåt, och att vi tar ansvar för att överbrygga skiljelinjer och riva murar. Internationella samarbeten av olika slag är en viktig prioritering och under året har flera av våra forskare varit framgångsrika med att erhålla bidrag från Europeiska forskningsrådet och medel från ramprogrammet Horisont Europa.

Privata donationer är ett betydelsefullt stöd till nydanande forskning och kommer i framtiden att vara ännu viktigare då statens resurser är begränsade. Att upprätthålla goda kontakter med våra alumner är därför en viktig del i vår samverkan för ett ökat kunskapsutbyte mellan akademi och omvärld. Många, varav flera stora, donationer kom in under året, bland annat för att främja tvärvetenskap.

Förutom det fortsatt stora förtroende från externa finansierare har LiU haft många andra stora forskningsframgångar under året. Fem forskningsprojekt fanns med på 100-listan från Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien som fokuserar på att säkerställa att nya innovationer inte hotar utan möjliggör bättre hushållning och fördelning av jordens begränsade resurser. Tidskriften *Physics World* utsåg en studie vid Laboratoriet för organisk elektronik, där forskare visade att mjuka elektroder kan odlas i levande vävnad, till ett av årets stora genombrott globalt inom fysik. I början av året kom NAISS, den nya nationella organisationen för superdatorer och storskaliga beräkningar som koordineras av LiU med statlig finansiering från Vetenskapsrådet, på plats. Dessutom beviljades den ansökan som LiU skickade till EuroHPC om en utökad europeisk beräkningsresurs för forskare inom akademi, industri och offentlig sektor i hela Europa. Det kommer att bli en av världens snabbaste superdatorer och att den hamnar vid LiU betyder mycket för vår forskning men visar också att LiU på allvar tar plats på den europeiska arenan.

Med alla dessa framgångar står LiU starkt inför framtiden men det finns stora utmaningar och vi måste fortsätta att höja kvaliteten i vår forskning. Därför fattade jag beslutet att genomföra en heltäckande utvärdering av forskningen med syfte att stärka forskningsmiljöerna ytterligare men också besvara övergripande frågor om förutsättningarna för våra forskargrupper. Utvärderingen ska vara genomförd 2025 och det kommer att bli två intensiva år som kräver delaktighet från många.

Med den här årsredovisningen visar Linköpings universitet att det finns en stark kraft hos alla som verkar vid LiU att bidra till fantastiska utbildningar, att våra studenter kommer att minnas sin tid på vårt universitet med glädje och att vår forskning bidrar till ny kunskap och nytta åt världen.

Jag vill rikta ett stort tack till alla studenter och medarbetare för fina insatser under året.

Jan-Ingvar Jönsson,
rektor

STUDENTERNA HAR ORDET

Det gångna året har präglats av osäkerhet och oro på såväl det lokala som det internationella planet, något som i allra högsta grad har påverkat LiU:s studenter i deras vardag. Under 2023 har det därför varit viktigare än någonsin för studentkårerna vid Linköpings universitet att arbeta för att våra fyra campus ska vara säkra och trygga platser både på dagtid och på kvällstid, och för att kårerna, studenterna och universitetet tillsammans ska sträva mot att LiU fortsätter vara en aktör som bidrar till en positiv samhällsutveckling. Kårerna har sett att det är av största vikt i ett sådant arbete att alla olika studentgrupper inkluderas och görs hörda och har under året därför arbetat mycket med just inkludering, i såväl representation som studentliv.

En viktig fokusfråga för de tre kårerna har varit internationalisering och inflytande för internationella studenter. I takt med att universitetet stärker och utvecklar sina internationella samarbeten har gruppen internationella studenter vuxit och därmed också behovet av att göra deras röster hörda på ett välfungerande och metodiskt sätt. Kårerna har gjort såväl satsningar för att vara synliga och tillgängliga för denna studentgrupp, som interna förändringar som möjliggör koncentrerat arbete med fokusområdet.

Ett stort framsteg inom området internationalisering gjordes i juni, då kårerna och rektor gemensamt antog ett *letter of intent* för hur kårerna och universitetet tillsammans ska arbeta med målen att internationella studenter ska ha samma tillgång till information om sina rättigheter, samma möjligheter till inflytande och stärkt engagemang i studentlivet.

Många av de internationella studenterna är forskarstuderande och är ytterligare en grupp som kårerna arbetar långsiktigt med att inkludera. Doktorandombudet, som kårerna anställde under 2022, har under 2023 jobbat nära såväl kårerna som universitetet, vilket har ökat förståelsen för de forskarstuderandes situation. För första gången har kårerna anordnat en introduktionsdag för forskarstuderande och universitetet genomförde sin första doktorandundersökning.

2023 har också varit ett år då studentlivet fått en ordentlig återstart efter pandemin. Återstarten har dock inte betytt att studentlivet återgått till det som var innan, utan snarare att studentlivet omformats och antagit nya skepnader. I återstarten har mer fokus lagts på att digitalisera, och satsningar som informationsplattformen *studentlivet.se* och appar för digital biljettförsäljning har implementerats med gott resultat.

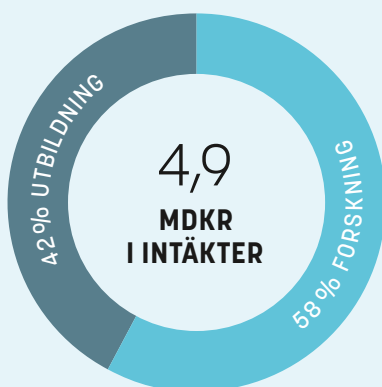
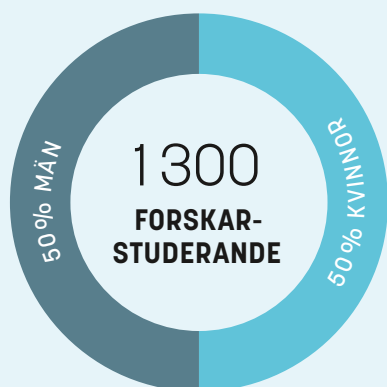
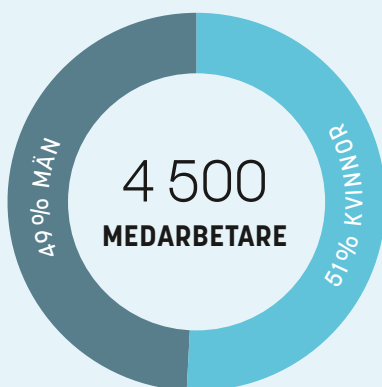
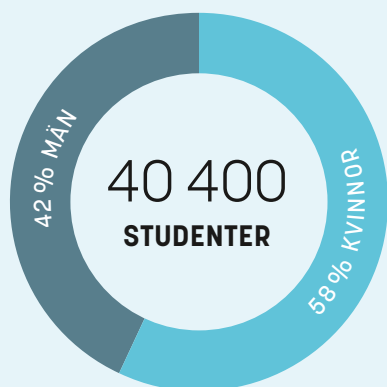
Utöver digitalisering har studentlivet under 2023 präglats av tankar kring hållbarhet och trygghet. Hållbart engagemang och studenternas egna hälsa har blivit allt viktigare frågor inom den ideella verksamheten – något som har återspeglats i engagemanget inom studentlivet, skapat nya traditioner och stöpt om förutsättningarna för det rika studentlivet.

Kårerna har också arbetat tillsammans med Kårservice för att öka säkerheten och tryggheten på kårhusen och i studentlivet överlag. Detta har tagit sig uttryck i kampanjer som *Dare to care*, en informationssatsning för att förebygga och förhindra sexuella trakasserier, och *Knarkfritt campus*, en kampanj för att uppmuntra till ett narkotikafritt studentliv. Fokus lades på att vara campusöverskridande – allt för att studentlivet på Linköpings universitet ska fortsätta vara i världsklass och för ökad trygghet, inkludering och gemenskap på alla våra campus och bland alla studenter.

Consensus, LinTek & StuFF,
Linköpings universitets studentkårer

OM LIU

FILOSOFISKA FAKULTETEN

- 6 412 helårsstudenter
- 203 forskarstuderande
- 956 mnkr i intäkter
- 247 mnkr i bidragsintäkter

MEDICINSKA FAKULTETEN

- 2 938 helårsstudenter
- 492 forskarstuderande
- 1 217 mnkr i intäkter
- 409 mnkr i bidragsintäkter

TEKNISKA FAKULTETEN

- 7 261 helårsstudenter
- 495 forskarstuderande
- 2 205 mnkr i intäkter
- 812 mnkr i bidragsintäkter

OMRÅDET UTBILDNINGSVETENSKAP

- 3 020 helårsstudenter
- 66 forskarstuderande
- 441 mnkr i intäkter
- 72 mnkr i bidragsintäkter

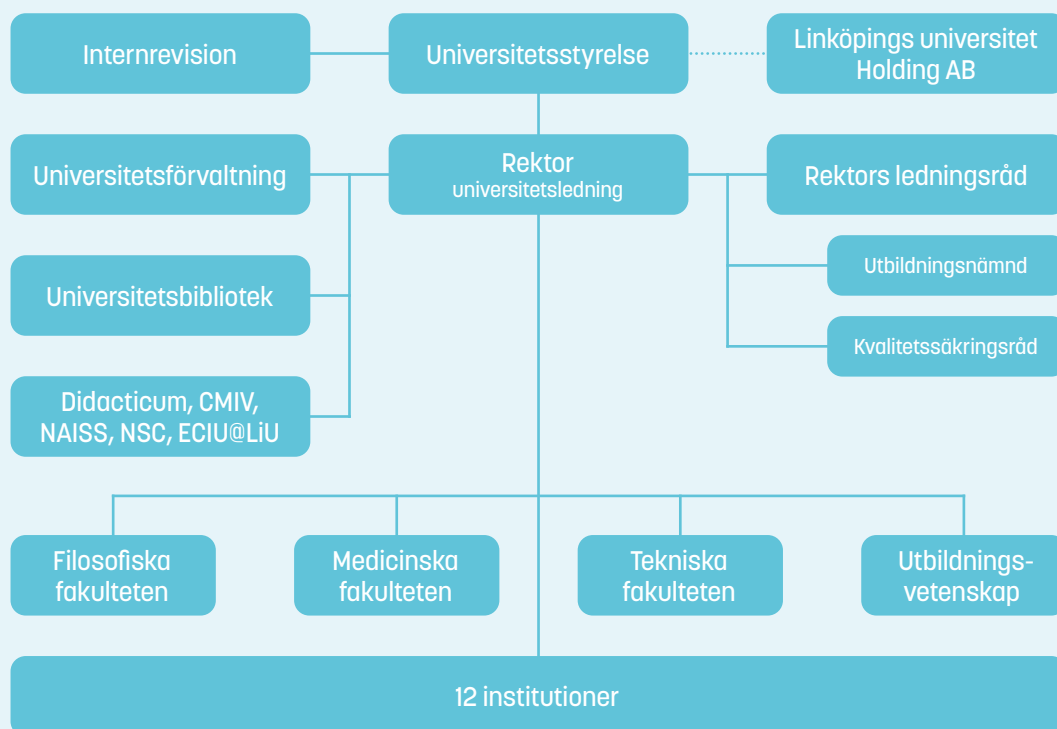
UTBILDNINGAR INOM OMRÅDEN

- Beteendevetenskap
- Data/ IT
- Ekonomi, organisation, ledning
- Energi, miljö, hållbar utveckling
- Filosofi, etik, religion
- Förberedande utbildningar
- Konst, hantverk
- Kultur, kommunikation, media, design
- Lärarutbildning, undervisning, pedagogik
- Medicin, vård, hälsa
- Naturvetenskap, matematik, statistik
- Samhälle, politik, juridik
- Språk, historia, litteratur
- Teknik, ingenjörsvetenskap
- Transport, logistik

INSTITUTIONER

- **Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL)**
Antal medarbetare: 309
Intäkter: 350 mnkr
- **Institutionen för fysik, kemi och biologi (IFM)**
Antal medarbetare: 375
Intäkter: 491 mnkr
- **Institutionen för medicinsk teknik (IMT)**
Antal medarbetare: 51
Intäkter: 50 mnkr
- **Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper (BKV)**
Antal medarbetare: 536
Intäkter: 591 mnkr
- **Institutionen för hälsa, medicin och vård (HMV)**
Antal medarbetare: 354
Intäkter: 387 mnkr
- **Institutionen för systemteknik (ISY)**
Antal medarbetare: 178
Intäkter: 231 mnkr
- **Institutionen för datavetenskap (IDA)**
Antal medarbetare: 288
Intäkter: 279 mnkr
- **Institutionen för kultur och samhälle (IKOS)**
Antal medarbetare: 285
Intäkter: 337 mnkr
- **Institutionen för teknik och naturvetenskap (ITN)**
Antal medarbetare: 344
Intäkter: 409 mnkr
- **Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI)**
Antal medarbetare: 522
Intäkter: 644 mnkr
- **Matematiska institutionen (MAI)**
Antal medarbetare: 89
Intäkter: 120 mnkr
- **Institutionen för Tema**
Antal medarbetare: 196
Intäkter: 215 mnkr

ORGANISATION

Didacticum, CMIV, NAISS, NSC samt ECIU@LiU är särskilda centrumbildningar vid LiU som styrs med av rektor beslutade instruktioner.

ÅRET SOM GÅTT

NÅGRA HÄNDELSEFRÅN 2023

JANUARI

SVENSK AI-FORSKNING FÅR MER MUSKLER

Superdatorn Berzelius vid LiU uppdateras för att möta behovet hos svensk AI-forskning och blir troligen en av världens 100 snabbaste superdatorer.

LUMINK HJÄLPER ÄVEN GYMNASIEELEVER

Det framgångsrika mentorsprogrammet Lumink växer. Nu får inte bara högstadierelever utan även gymnasieelever möjlighet till hjälp och inspiration av LiU-studenter. Utöver studiestöd får eleverna, tillsammans med sina mentorer, besöka LiU för att känna på livet som student.

UTBILDNINGSMINISTERN BESÖKER LIU

Landets nye utbildningsminister Mats Persson (Liberalerna) besöker LiU. Det blir samtal om hållbara energisystem, prestigeprojektet WASP och LiU:s modell med decentraliserade utbildningar, bland annat för läkare och lärare.

FEBRUARI

ALUMN BLIR PARTILEDARE FÖR CENTERPARTIET

Muharrem Demirok, alumn från Linköpings universitet, väljs till ny partiledare för Centerpartiet.

FÖRSTA SAR-FORSKAREN PÅ PLATS

Mohammad Sajjad Afsharzada blir den förste forskaren som kommer till LiU genom Scholars at risk (SAR), ett internationellt nätverk som stödjer akademisk frihet genom att bland annat ta emot forskare som hotas i sitt hemland. LiU blev medlem i SAR 2021.

MAGNUS BERGGREN FÅR HEDERSMEDALJ

Norrköpings kommun delar ut sin hedersmedalj Honoris Causa – S:t Olofsmedaljen till Magnus Berggren, professor i organisk elektronik och föreståndare för forskningsprogrammet WISE.

FÖRST I VÄRLDEN MED ATT ODLA ELEKTRODER I HJÄRNAN

Forskare vid Linköpings, Lunds och Göteborgs universitet har lyckats odla elektroder i levande vävnad med kroppens egna molekyler som utlösare. Det banar väg för tillverkning av helt integrerade elektroniska kretsar i levande organismer. I december utnämns odlade elektroder till ett av årets stora genombrott globalt inom fysik av magasinet *Physics World*.

MARS

INTERNAT FÖR DOKTORANDER

Professor emerita Viveka Adelswärds egen doktorandtid är inspirationen när hon donerar fyra mnkr till ett internat för doktorander. Målet är att i liten skala återskapa en miljö och en stämning som kanske lite gått förlorad i och med att universitetet vuxit.

BOSTADSGARANTI I NORRKÖPING

Studenter som blir antagna till en utbildning vid Campus Norrköping hösten 2023 kommer att erbjudas en studentbostad. Garantin gäller för personer som bor en bit utanför Norrköping och blir antagna till minst två terminers studier vid LiU.

APRIL

TUNNFILMSFORSKARE BIDRAR TILL RYMDUPPDRAG

Europeiska rymdorganisationen skjuter upp rymdfarkosten JUICE (Jupiter Icy Moons Explorer). Med sig har farkosten prober som tillverkats vid LiU, som ska undersöka isen på tre månar med omloppsbana runt Jupiter.

SUSANNE THEDÉEN NY STYRELSEORDFÖRANDE

Regeringen utser Susanne Thedéen till ny ordförande för LiU:s universitetsstyrelse från 1 maj efter avgående Lena Sommestad. Susanne Thedéen är överantikvarie vid Riksantikvarieämbetet.

MAJ

INDIA MORRISON FÅR ONKEL ADAMS PRIS

India Morrison, biträdande professor i kognitiv neurovetenskap, blir 2023 års mottagare av Onkel Adams pris för framstående forskning vid Medicinska fakulteten.

SOF FIRAR 50 ÅR

Studentorkesterfestivalen SOF fyller 50 år och jubileet genomförs i Linköping av studentorkestrarnas samarbetsorganisation Riks-Smask.

PER JENSEN FÅR MEDALJ FÖR DJURVÄLFÄRD

Etologiprofessorn Per Jensen tilldelas ett internationellt pris för sin forskning inom djurvälstånd. I branschen är UFAW Medal for Outstanding Contributions to Animal Welfare Science den finaste utmärkelsen man kan få.

FÖRSTA JUBELDOKTORERNA

Den årliga akademiska högtiden vid Linköpings universitet äger rum 26–27 maj. För första gången promoveras jubeldoktorer, det vill säga de som blev doktorer vid den allra första promoveringen i Linköping för 50 år sedan.

Jubeldoktorerna som började vid LiU 1969 och promoverades 1973 heter Bengt Normann, Olle Stendahl och Christer Tagesson. De kom till en ny högskola i en stad de knappt kände till.

JUNI

EUROPEISK SUPERDATOR TILL LIU

Linköpings universitet utses till värd för en ny superdator – Arrhenius. Den blir en av världens snabbaste superdatorer och en resurs för forskare inom akademi, industri och offentlig sektor i hela Europa.

IDA FIRAR 40 ÅR

Institutionen för datavetenskap (IDA) vid Linköpings universitet firar 40 år den 19–20 juni med en konferens i Stockholms skärgård. Deltagarna bjuds på internationella och nationella gästföreläsare och presentationer av institutionens forsknings- och utbildningsverksamhet.

TVÅ NYA EXCELLENSCENTER

Linköpings universitet får sammanlagt nästan 57 mnkr från Vetenskapsrådet för att bilda två nya så kallade excellenscenter, dels inom sociologi och datavetenskap, dels inom psykiatri, neurovetenskap och psykologi.

AUGUSTI

NYA PROFESSORER I MOA MARTINSONS OCH TAGE DANIELSSONS NAMN

Författaren och litteraturkritikern Ola Larsmo blir gästprofessor i Moa Martinsons namn vid Linköpings universitet. Tidigare under året blev Keti Chukhrov, konst- och kulturteoretiker samt författare och konstnär, gästprofessor i Tage Danielssons namn vid Linköpings universitet.

FORSKNINGSCENTRUM FÖR NJURMEDICIN

I augusti invigs Ingrid Asps centrum för njurmedicinsk forskning. Ingrid Asp står bakom flera donationer till LiU inom det medicinska området och bidrar nu med ytterligare 15 mnkr.

SEPTEMBER

TRE FORSKARE FÅR ERC STARTING GRANTS

Europeiska forskningsrådet, ERC, beviljar tre LiU-forskare så kallade Starting grants. Rebecca Böhme forskar om nya former av cancerbehandling. Johannes Binting forskar om utveckling av funktionella material. Florian Trybel forskar om hur vi påverkas av sorg.

LIU FÅR NYTT KOMPETENSCENTRUM

Vinnova satsar drygt 30 mnkr på ett nytt kompetenscentrum inom autonoma system och avancerade matematiska metoder vid LiU (SEDDIT – Sensor Informatics and Decision-making for the Digital Transformation). Klimatförändringar och global säkerhet ligger i fokus för forskargrupperna som ska samarbeta med ett tiotal större och mindre företag, bland andra Scania, Saab, Volvo Cars och Väderstad.

STOR DONATION LYFTER TVÄRVETENSKAPEN

Professor emeritus Ingemar Ingemarsson vill med en ny donation på omkring 25 mnkr bidra till gränsöverskridande forskning. Därför bildar han en stiftelse som ska dela ut ett pris inom tvärvetenskap vid Linköpings universitet.

NYSATSNING PÅ FORSKARFREDAG

LiU storsatsar under vetenskapsfestivalen Forskarfredag och prövar flera nya varianter av möten och publika arrangemang.

EU-MILJONER TILL MJUK ELEKTRONIK

Simone Fabiano, biträdande professor i organisk elektronik, beviljas 23 mnkr från Europeiska forskningsrådet för att utveckla en ny typ av mjuk elektronik som hämtar inspiration från hjärnan.

FÖRSVARSMAKTENS VANDRINGSUTSTÄLLNING TILL LIU

Försvarets vandringsutställning *Tänk om – tillsammans i krig och fred*, om vikten av att vara förberedd vid krig och kris, kommer till Campus Valla.

OKTOBER

ÅRETS ALUMNER HYLLAS

Leif Nixon har arbetat med IT-säkerhet i många år och både hackat och försvarat det mesta. Amanda Borneke är en inspiratör som ökar tempot i byggbranschens hållbarhetsarbete. De båda är Årets alumner 2023 vid Linköpings universitet.

NYA WALLENBERG ACADEMY FELLOWS

Forskarna Olaf Hartig och Alexander Gillett utses till Wallenberg Academy Fellows vid Linköpings universitet. Genom det femåriga forskningsanslaget från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse ges unga forskare möjlighet att göra viktiga vetenskapliga genombrott.

DECEMBER

FREDRIK HEINTZ LEDAMOT I AI-KOMMISSION

Professor i datavetenskap Fredrik Heintz blir ledamot när regeringen tillsätter en AI-kommission för att stärka svensk konkurrenskraft och utveckla användning av artificiell intelligens (AI) i Sverige.

FEM NYA TESTLABORATORIER

Cybersäkerhet och AI inom undervisningen är två områden som lyfts fram när LiU satsar 40 mnkr på bland annat fem nya testlaboratorier.

NOVEMBER

EN CHATGPT FÖR EUROPEISKA SPRÅK

Tillförlitlig, öppen och hållbar – så ska en ChatGPT för europeiska språk inklusive svenska bli. Projektet koordineras av Linköpings universitet och beviljas 70 mnkr av EU-programmet Horisont Europa.

ALL FORSKNING SKA UTVÄRDERAS

Rektor Jan-Ingvar Jönsson beslutar att en heltäckande utvärdering av LiU:s forskning (LIRE25) ska vara genomförd 2025.

NÄSTA STEG FÖR AGTECH

Agtech 2030, som koordineras av Linköpings universitet, får finansiering av Vinnova för tre nya år. Nu väntar nästa etapp för att utveckla innovationer – bland annat hur man kan överföra rymdteknik till jordbruket.

VISION OCH STRATEGISK PLAN LIU 2030

Vår vision:

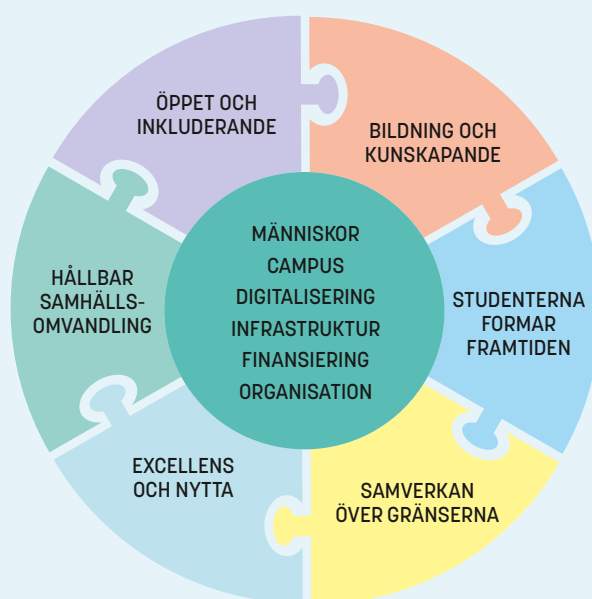
LiU - med mod att tänka fritt och göra nytt.

Genom att tänka fritt och göra nytt tar vi oss an samtidens utmaningar. Vi är modiga på vår resa och är övertygade om att vi tillsammans, med stora och små handlingar, bidrar till en bättre värld.

Vision och strategisk plan

Universitetsstyrelsen beslutade 2022 om ny vision och strategisk plan för Linköpings universitet. Det övergripande målet är att LiU år 2030 ska vara ett framstående nytänkande universitet med global synlighet som präglas av nydanande innovativa lösningar inom både utbildning och forskning och som genom samverkan med omgivande samhälle bidrar till en hållbar samhällsomvandling. För att kunna möta framtidens behov ska LiU bygga vidare

på och utveckla sin tidigare prägel av tvärvetenskap och gränsöverskridande samarbete inom utbildning och forskning. Den strategiska planen är uppbyggd utifrån sex målområden med tre strategier vardera knutna till respektive målområde. I verksamhetsplanen för 2023–2025 identifierades åtta strategier i fokus för att skapa en gemensam kraftsamling i verksamheten. Vision och strategisk plan följs upp dels genom ett årligt observandum, dels efter tre år genom en uppföljning av strategierna som är i fokus.

Målområden och möjliggörare i Vision och strategisk plan LiU 2030.

Målområden

Nedan beskrivs de sex målområdena i den strategiska planen samt ett urval av insatser som genomförts under 2023 för att LiU ska uppnå dessa.

Målområde Öppet och inkluderande

LiU ska vara ett universitet utan gränser, som tar kunskaps- och forskningsfronten framåt. Som samhällsinstitution tar LiU ett ansvar att överbygga skiljelinjer och riva murar. Genom alla våra verksamheter ska vi verka för att anlägga globala perspektiv, värna mångfalden, främja jämställdheten och arbeta för lika villkor.

Inom målområdet har verksamheterna vid LiU genomfört insatser som syftar till att attrahera fler studenter. Det inkluderar studenter från olika länder och olika bakgrund. Bland aktiviteterna återfinns samverkansaktiviteter och informationsspridningsaktiviteter, exempel på det är öppet hus, öppna seminarier och föreläsningar. Institutionerna genomför flera insatser som kopplar till att skapa forskningsmiljöer i världsklass och att LiU ska attrahera ledande forskare. Strategisk publicering nämns som en viktig framgångsfaktor för detta.

Målområde Bildning och kunskapande

Linköpings universitet har till uppgift att värna den kunskap som tidigare generationer byggt upp. Samtidigt ska LiU:s utbildningar ständigt utvecklas så att de förblir angelägna för såväl dagens som morgondagens studenter. LiU:s egna forskningsframsteg såväl som kunskap från andras forskning tryggar förnyelsen och aktualiteten.

Det har under året genomförts insatser som har tydlig bäring på utveckling av utbildningsutbud, livslångt lärande samt digitalisering och modern pedagogik. Arbete har bland annat skett med att stärka förutsättningar av olika slag kring utbildning, såsom infrastruktur för att genomföra decentraliserade utbildningar och examinationer samt resurser för utveckling och digitalisering. Vidare har ett arbete bedrivits för att synliggöra LiU:s utbildningar inom livslångt lärande på LiU:s webb samt insatser för ökad genomströmning.

Målområde Studenterna formar framtiden

Det rika studentlivet är en av Linköpings universitets framgångsfaktorer. Åren vid LiU är en lika spännande som viktig förberedelse för det stundande arbetslivet, en avgörande tid som lägger grunden som aktiva samhällsbyggare och skapar de sociala engagemang som en långsiktigt hållbar samhällsutveckling kräver.

LiU vidareutvecklar det redan starka studentengagemanget genom att i högre grad beakta internatio-

nella studenters möjligheter och behov att bedriva studentinflytande. Exempelvis genom att genomföra programplanemöten på engelska och genom att etablera nya forum och former för studentinflytande, ett exempel på det är en tankesmedja för att generera idéer om nya utbildningar och pedagogiska former eller tillskapandet av ett *Creaton*. Här får en grupp studenter arbeta intensivt, fritt och kreativt med en frågeställning under 24 timmar. 2022 genomfördes ett *Creaton* på temat framtidens campus och 2023 Campus Norrköping 2050. Studenternas tankar och förslag kommer att tas om hand i kommande arbetet med campusplan för Campus Norrköping.

Målområde Samverkan över gränser

En av grundpelarna i LiU:s framgång är samverkan med det omgivande samhället. LiU:s ambition är att fördjupa rollen som långsiktig kompetensresurs och kunskapsnav i samhällets alla delar - inom näringslivet, i offentlig sektor och i civilsamhället och dess organisationer.

Den sammantagna internationella student-, lärar- och personalmobiliteten ökade med 23 procent mellan läsåren 2021/2022 och 2022/2023 och har därmed återhämtat sig efter den tillfälliga nedgången under coronapandemin. Även andelen adjungerade lärare och externanställda forskarstudenter vid LiU har stigit. Totalt motsvarar andelen väl det förväntade måltalet om tio procent. Under 2023 genomfördes en riktad uppföljning avseende adjungerade lärare, examensarbetare och industridoktorander kopplade till LiU:s strategiska samverkanspartners VTI och ABB.

Målområde Excellens och nytta

Ett dynamiskt arbetssätt är en del av LiU:s DNA. Det skapar utmärkta förutsättningar för nytänkande både inom discipliner och mellan vetenskaper. Den långsiktiga målbilden är att främja den akademiska excellensen inom forskning och utbildning.

Vid LiU har arbetet med att utveckla och stärka forskningsansökningar skett både inom institutionerna men också via enheterna Grants Office och Program Office. Att bidragsintäkterna för forskning har ökat med över tio procent jämfört med föregående år är ett gott betyg för denna verksamhet. För att långsiktigt stärka målområdet har ett arbete påbörjats för att genomföra en forskningsutvärdering vid LiU, planerad att genomföras under 2024/2025. Ändamålsenlig och väl fungerande forskningsinfrastruktur är en viktig komponent för att ge forskarna vid LiU bästa tänkbara förutsättningar att genomföra sina forskningsprojekt. Under 2023 påbörjades en utredning hur forskningsinfrastruktur vid LiU bäst kan organiseras och prioriteras och utredarna ska lämna ett förslag under vårterminen 2024.

Målområde Hållbar samhällsomvandling

Det globala samhället står inför ett stort antal utmaningar där Linköpings universitet genom våra starka akademiska miljöer och vår förmåga att kombinera disciplinära och tvärvetenskapliga perspektiv bidrar med ny kunskap och innovation. Genom att lyfta vårt uppdrag att bidra till en hållbar samhällsomvandling och integrera de globala målen inom Agenda 2030 i all vår verksamhet blir LiU en eftertraktad samverkanspartner.

Forskning och utbildning vid Linköpings universitet har en lång tradition av att fokusera på frågor som ligger inom definitionen av de globala hållbarhetsmålen för Agenda 2030.

Tidigare utredningar har visat både stor bredd i universitetets arbete med hållbar utveckling och stor överensstämmelse med utmaningarna i Agenda 2030. Publicerad forskning inom hållbar utveckling under LiU:s flagg har kunnat uppmätas sedan 2016 med hjälp av det bibliometriska sökverktyg som tagits fram och en tydlig uppåtgående trend kan ses inom alla tre hållbarhetsdimensionerna.

Som ett led i att öka intensiteten i genomförandet av strategierna inom målområdet har en förstudie om en centrumbildning för hållbar samhällsutveckling initierats under 2023.

Strategiska planens målområden och strategier

ÖPPET OCH INKLUDERANDE	Utveckla våra campusmiljöer	Överbrygga barriärer för nya grupper	Vara en aktiv aktör i samhällsdebatten
BILDNING OCH KUNSKAPANDE	Vara ledande inom digitalisering och modern pedagogik	Utveckla utbildningsutbudet för det kommande arbetslivet	Utveckla profil inom livslångt lärande
STUDENTERNA FORMAR FRAMTIDEN	Stärka student-engagemanget	Ta vara på studenterna som inspiration	Utveckla studentlivet och campusandan
SAMVERKAN ÖVER GRÄNSERNA	Öka mobilitet och samverkan	Stärka det globala perspektivet	Främja internationalisering och talangförsörjning
EXCELLENS OCH NYTTA	Bygga starka akademiska miljöer	Skapa attraktiva karriärvägar	Utforma nya utbildningar inom starka forskningsområden
HÅLLBAR SAMHÄLLS-OMVANDLING	Stimulera till nytänkande arenor för samverkan	Öka samverkan med företag och andra aktörer	Främja tvärvetenskap

En komplett redogörelse av målområden och strategier finns i universitetsstyrelsens beslut om Vision och strategisk plan LiU 2030. Gula fält visar strategier i fokus under 2023-2025.

DONATIONSVERKSAMHET

Privata donationer blir allt viktigare för att långsiktigt kunna bedriva forskning och utbildning av högsta kvalitet. Linköpings universitets givare hjälper till att göra just det. I över 20 år har LiU genom goda relationer erhållit donationer som stärkt såväl forskningen som utbildningsmiljöer. I pengar räknat har LiU tagit emot donationer på drygt 800 mnkr. Frihetsgraden för dessa medel är synnerligen hög, till skillnad från externa bidrag som tilldelas eller ansöks i konkurrens med andra. Givarnas engagemang och stöd har till exempel bidragit till viktiga forskningsframsteg, uppbyggnad av laboratorier och forskningscentrum, betydelsefull utrustning samt åtskilliga rekryteringar av forskare.

Många av LiU:s givare har under 2023 gett återkommande och långsiktiga donationer. Det väcker stolthet och inger hopp om fortsatt förtroende att göra nytta tillsammans. Professor emerita **Viveka Adelswärd** har tidigare donerat medel till LiU för att återskapa den tvärvetenskapliga miljö som hon själv upplevde under sin doktorandtid. I mars gav hon ytterligare en donation till Jubileumsstiftelsen, för att LiU fortsatt ska kunna erbjuda årliga kunskapsinternat för doktorander inom humaniora och samhällsvetenskap. **Onkel Adams pris** för framstående forskning vid Medicinska fakulteten delades i april ut till en uppmärksammad forskare i kognitiv neurovetenskap.

Alumnen **Christer Gilén** donerade i maj ytterligare medel till LiU genom att bilda en egen stiftelse. Han vill nu långsiktigt kunna sporra studenter med stipendier och på sikt även lyfta forskningen med mål att hitta nya användningsområden för teknik. **Stiftelsen för Parkinsonforskning** delade i juni ut en större summa till elva olika forskningsprojekt som alla syftar till att förbättra livet för personer som drabbats av Parkinson sjukdom eller andra neurologiska sjukdomar. **Ingrid Asp** har under många år donerat medel till LiU genom sina två stiftelser som stödjer forskning inom psoriasis och eksem samt njurmedicin. I augusti invigdes Ingrid Asps njurmedicinska forskningscentrum, tack vare ytterligare en donation.

Professor emeritus **Ingemar Ingemarsson** riktade i september ytterligare en stor donation till ett nytt pris, som vartannat år ska delas ut till någon som gör eller har gjort betydande tvärvetenskapliga insatser vid LiU. **Stig Wadströms Stiftelse**, som

sedan 2020 årligen donerat medel till vetenskaplig forskning vid LiU, finansierade under hösten även forskningsprojekt inom ”elektroniska mediciner”, ”framtidens lärande” och ett utvecklingsprojekt inom LuMiNk Akademin. Tack vare en donation från **Ann-Sofie Mattson** och **Kerstin Skarne** kunde en ny CNC-fräs invigas vid Malmstens LiU i oktober. Det ger studenterna ännu bättre möjligheter att arbeta med avancerad utrustning parallellt med hantverket i Malmstens verkstäder. En för LiU ny **privat givare** donerade under hösten ut medel till forskning inom stadsutveckling och logistik, som kommer att offentliggöras 2024.

Polar Structure Initiative Foundation, donerade i november medel i samband med att de initierade ett forskningsprojekt vid LiU med visionen att få en mer heltäckande bild av framtidens elsystem. Företaget **Qualcomm** inrättade genom en donation ett nytt stipendium för att uppmuntra civilingenjörstudenter vid LiU. Under hösten delades även **Campus Norrköping-stipendier** ut av givarna: LFV, Norrköpings kommun, Norrköpings Polytekniska Förenings Stipendie- och bidragsfond, Stig Wadströms stiftelse samt ACTIA.

Michael Coccozza med familj har genom åren, via sina stiftelser, gjort stora donationer till LiU. Den första donationen till barnmedicinsk forskning har hittills delat ut medel till ett trettiotal forskningsprojekt, och 2023 även möjliggjort inrättandet av en ny professor i barnmedicin. Den andra donationen riktad till forskning inom humaniora, samhällsvetenskap och medicin, möjliggjorde att LiU under 2023 kunde rekrytera två nya professorer inom samtids-historia och lokalhistoria.

Sammanfattningsvis har LiU under 2023 tagit emot donationer från ett 20-tal givare till ett värde av drygt 47 miljoner kronor. Dessa donationer kommer från privata givare, företag samt utdelningar från sedan tidigare etablerade stiftelser med LiU som enda ändamål.

Under 2023 har även ett flertal nya stiftelser bildats med LiU som enda ändamål och befintliga stiftelser har fyllts på med nya donationer, detta till ett sammanlagt värde av närmare 54 miljoner kronor. Dessa stiftelser kommer ge betydelsefulla utdelningar till LiU i framtiden.

KAPITEL 1

SAMMANFATTNING

WISDOME

Linköpings universitet fortsätter under 2023 att utveckla verksamheten i enlighet med Vision och strategisk plan LiU 2030. LiU expanderar vad gäller såväl antalet studerande, medarbetare som intäkter. Inom utbildningsverksamheten har de decentraliserade och regionaliserade utbildningarna tillsammans med andelen distansstudenter vuxit och på forskningsidan har flera stora bidrag landats i konkurrens, nationellt såväl som internationellt inom EU:s ramprogram. Internationaliseringsarbetet har utvecklats ytterligare inom nätverket ECIU University vars verksamhet tar allt fastare form. Inom forskningsinfrastruktur – i det här fallet superdatorer – har värdskapet för flera stora projekt uppdragits åt LiU. Glädjande är även att det under året tillkommit flera stora donationer.

Antalet studenter vid Linköpings universitet fortsätter att öka. Det totala antalet studenter uppgår till 41 700, varav 40 400 på grundnivå och avancerad nivå. Av dessa är 58 procent kvinnor och 42 procent män. Antalet studerande på forskarnivå är 1 300, och andelen kvinnor och män är lika stor, 50 procent vardera.

Under 2023 ökade antalet nyregistrerade studenter. Nyregistrerade på utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå samt på fristående kurser uppgick till 24 846 studenter, vilket är en ökning med 7,9 procent jämfört med 2022. På grundnivå ökade antalet nyregistrerade studenter med 2,5 procent, på avancerad nivå ökade antalet med 1,7 procent och för kurser ökade antalet nyregistrerade studenter med 9,8 procent. Det är förstahandssökande till fristående kurser som ökar mest och ökningen gäller främst sökande till webbaserade distanskurser med få högskolepoäng.

Satsningen på decentraliserad utbildning fortsätter. Under 2023 antogs de första studenterna till det decentraliserade Grundläroprogrammet med inriktning årskurs 4–6 och avtal har skrivits med ytterligare två samverkansorter för Grundläroprogrammet med inriktning mot fritidshem – erfarenhetsbaserad. Avtal finns nu med tolv kommuner för lärarutbildning och tre regioner gällande läkarutbildning. Till höstterminen startade även decentraliserat tekniskt basår i tre av dessa.

Universitetet fortsätter att examinera eftertraktade studenter. UKÄ:s statistik visar att LiU behåller sina siffror vad gäller etablering på arbetsmarknaden efter slutförda studier, på såväl grundnivå och avancerad nivå som forskarnivå.

LiU fortsätter också att placera sig högt på internationella rankningslistor. I *QS World University Rankings* klättrade LiU till plats 268 bland världens främsta universitet – den bästa placeringen någonsin (2022: 320). LiU har fortsatt den bästa placeringen bland svenska universitet i *Times Higher Education*-rankningen av unga universitet i världen. LiU tar

plats 39 och behåller därmed ungefär samma position som föregående år (2022: 38).

Under 2023 fick LiU flera stora forskningsbidrag. Vetenskapsrådet tilldelade 57 mnkr för bildandet av två nya excellenscenter, dels inom sociologi och datavetenskap, dels inom psykiatri, neurovetenskap och psykologi. Forte delade ut 24 mnkr till forskning om klimatomställningens påverkan på arbetslivet och två LiU-forskare utsågs till Wallenberg Academy Fellows genom ett femårigt forskningsanslag från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse.

LiU har under året fortsatt att arbeta i enlighet med internationaliseringsstrategin och att lägga största fokuset på Europa och främst med samarbetet inom EU-kommissionens European Universities-initiativ och nätverket European Consortium of Innovative Universities, ECIU University. Engagemanget inom nätverket är omfattande och innefattar flera projekt med betydande budgetar. Under 2023 har en särskild centumbildning med uppdrag att samordna och tydliggöra LiU:s arbete inom ECIU-projekten inrättats.

I december 2023 hade universitetet 4 536 medarbetare, vilket omräknat motsvarar 4 000 årsarbetare. Detta är en ökning med 160 årsarbetare jämfört med 2022. Av det totala antalet anställningar utgjorde antalet tillsvidareanställningar 2 689 (67 procent) medan antalet tidsbegränsade anställningar uppgick till 1 311 (33 procent).

Kategorin kärnkompetens (lärare och doktorander) har ökat med 141 årsarbetare sedan 2022. Linköpings universitets medarbetare utgörs till 61 procent av kärnkompetens och till 39 procent av verksamhetsstöd. Totalt sett har LiU en jämn fördelning mellan kvinnor (52 procent) och män (48 procent) när det gäller antalet årsarbetare, men fördelningen mellan kvinnor och män är ojämn vid vissa befattningar. Medelåldern för universitetets medarbetare inom kärnkompetens är 45 år och inom verksamhetsstöd 46 år.

Verksamheten har fortsatt att expandera under 2023 och Linköpings universitet redovisar 4,9 mdkr i intäkter. Det ekonomiska resultatet för perioden uppgår till ett överskott på 19 mnkr, vilket motsvarar 0,4 procent av intäkterna. Resultatet fördelar sig med 1 mnkr i överskott inom utbildning och 18 mnkr i överskott inom forskning. Intäkterna har ökat med 342 mnkr (7 procent) och kostnaderna har ökat med 353 mnkr (8 procent) jämfört med föregående år. Intäktsökningen har främst skett inom forskningsverksamheten där bidragsintäkterna har ökat med elva procent jämfört med föregående år. Inom utbildning har en högre utbildningsproduktion medfört ett något högre ianspråktagande av tillgängligt takbelopp och därmed högre anslag. Utbildningens andel av LiU:s finansiering är 42 procent och forskningens andel är 58 procent.

KAPITEL 2

UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Linköpings universitets utbildningsverksamhet

kännetecknas av pedagogiskt nytänkande, forskningsanknytning och en tydlig arbetsmarknads- och samhällsrelevans. Linköpings universitet (LiU) arbetar också aktivt med studentinflytande, kursvärderingar och olika typer av studentstöd som tillsammans borgar för en hög kvalitet, vilket blir synligt i LiU:s systematiska arbete med kvalitetssäkring av utbildning, men också i att utexaminerade studenter etablerar sig i hög grad på arbetsmarknaden kort tid efter examen. För att skapa goda förutsättningar för utbildning och lärande vidareutvecklas profilen av ett program- och campusuniversitet med innovativa och studentaktiva utbildningar där studenter förbereds för att möta samhällsutvecklingen och framtidens olika krav.

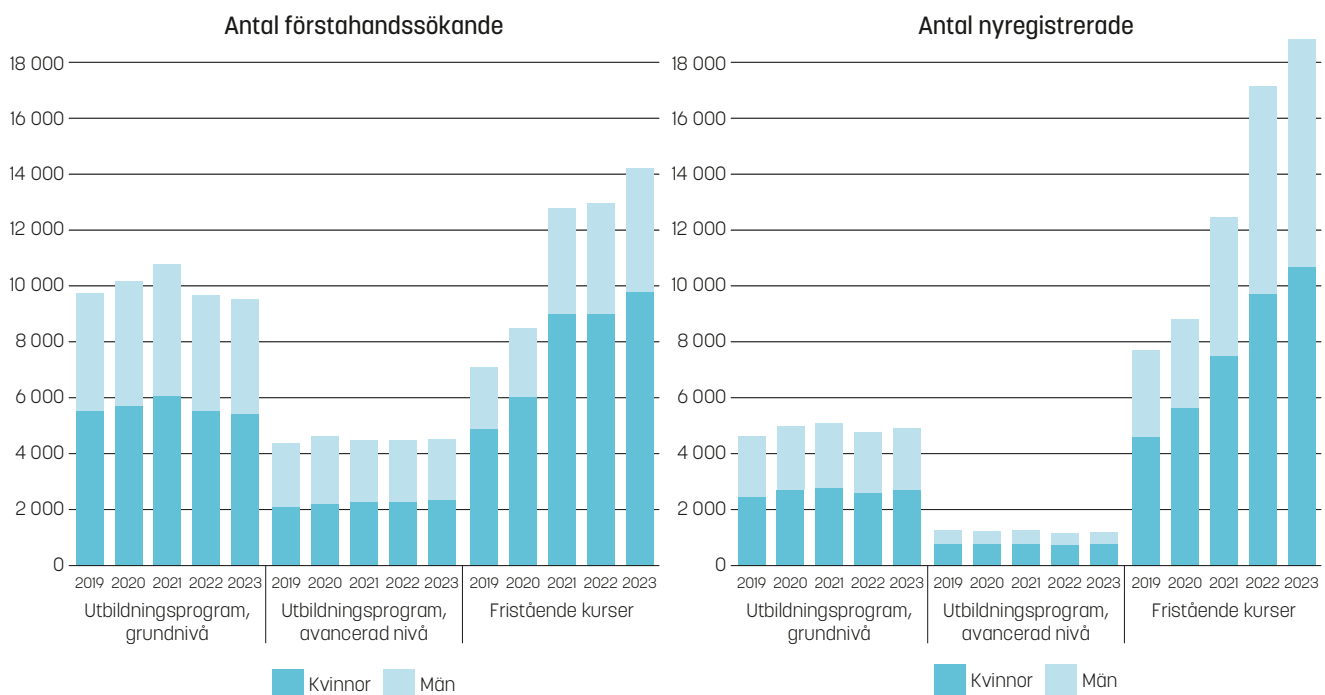
LiU:s fyra campus, Campus Valla och Campus Universitetssjukhuset (US) i Linköping, Campus

Norrköping samt Campus Lidingö – Malmstens Linköpings universitet har 40 400 studenter på grundnivå och avancerad nivå. När det gäller utbildning på grundnivå och avancerad nivå var andelen kvinnor 58 procent och andelen män 42 procent.

Antal förstahandssökande ökade totalt sett med tre procent under 2023 jämfört med 2022, se figur 2.1. Ökningen utgörs främst av förstahandssökande till fristående kurs som ökar med 7,1 procent. Förstahandssökande till utbildningsprogram på grundnivå minskar med 1,7 procent medan förstahandssökande till utbildningsprogram på avancerad nivå ökar något (0,7 procent).

Antalet nyregistrerade studenter vid LiU fortsätter att öka under 2023. Antal nyregistrerade studenter på utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå samt på kurser uppgick under 2023 till 24 846 studenter, vilket är en ökning med 7,9 procent

Figur 2.1
Tillströmning av studenter

jämfört med föregående år. På utbildningsprogram på grundnivå ökade antalet nyregistrerade studenter med 2,5 procent, på avancerad nivå ökade antalet nyregistrerade studenter med 1,7 procent och för kurser ökade antalet nyregistrerade studenter med 9,8 procent, se figur 2.1. Registrerade studenter på fristående kurser har ökat markant vid LiU under senare år och kan förklaras av det ökade antalet studenter på webbaserade distanskurser med få poäng. LiU har under året fortsatt att öka sitt utbud av kurser och höja flexibiliteten och tillgängligheten i utbildningarna, vilket gör att möjligheterna till breddad rekrytering och livslångt lärande stärks.

Helårsstudenter vid LiU under 2023 uppgick till 19 117 (tabell 2.2), vilket är 217 fler än 2022. Andelen kvinnor vid LiU är 56 procent och är oförändrad jämfört med föregående år, dock ses en ökning av andelen kvinnor vid området Utbildningsvetenskap (tabell 2.2). Under de senaste tre åren märks en trend där andelen helårsstudenter ökar för fristående kurser (från 12 till 14 procent) och andelen helårsstudenter för program minskar (från 88 till 86 procent), se tabell 2.3.

Tabell 2.2 Helårsstudenter per fakultet/område och kön

	2019	2020	2021	2022	2023
Filosofiska fakulteten	5 509	5 668	6 025	6 187	6 252
kvinnor/män (%)	61/39	62/38	62/38	63/37	63/37
Utbildningsvetenskap	2 633	2 653	2 823	2 876	2 852
kvinnor/män (%)	71/29	71/29	72/28	73/27	75/25
Medicinska fakulteten	2 895	2 904	2 985	2 947	2 907
kvinnor/män (%)	70/30	71/29	72/28	72/28	72/28
Tekniska fakulteten	6 409	6 534	6 737	6 890	7 106
kvinnor/män (%)	34/66	35/65	35/65	36/64	36/64
LiU totalt	17 446	17 759	18 570	18 900	19 117
kvinnor/män (%)	54/46	55/45	55/45	56/44	56/44

Exklusive uppdragsutbildning och avgiftsskyldiga studenter.

Tabell 2.3 Helårsstudenter på utbildningsprogram och fristående kurser

	2019			2020			2021			2022			2023		
	HST	Program %	Frist. kurs %	HST	Program %	Frist. kurs %	HST	Program %	Frist. kurs %	HST	Program %	Frist. kurs %	HST	Program %	Frist. kurs %
Filosofiska fakulteten	5 509	74	26	5 668	76	24	6 025	76	24	6 187	76	24	6 252	75	25
Utbildningsvetenskap	2 633	93	7	2 653	93	7	2 823	89	11	2 876	87	13	2 852	85	15
Medicinska fakulteten	2 895	97	3	2 904	97	3	2 985	97	3	2 947	97	3	2 907	97	3
Tekniska fakulteten	6 409	95	5	6 534	96	4	6 737	95	5	6 890	92	8	7 106	90	10
Totalt	17 446	88	12	17 759	90	10	18 570	88	12	18 900	87	13	19 117	86	14
kvinnor	9 435	86	14	9 709	87	13	10 273	86	14	10 582	85	15	10 711	84	16
män	8 011	90	10	8 050	92	8	8 297	91	9	8 318	89	11	8 407	88	12

Exklusive uppdragsutbildning och avgiftsskyldiga studenter.

Utbildning - mål och indikatorer

Resultatindikatorerna är anpassade efter den strategiska planen för 2030 och används för att på ett övergripande plan följa upp universitetets huvuduppdrag: utbildning, forskning och samverkan. Avseende utbildningsverksamheten vid LiU är följande tre indikatorer med måltal fastställda av universitetsstyrelsen:

- Nationell andel av antalet förstahandssökande till utbildningsprogram (hela året) med måltal minst 4,5 procent.
- LiU ska tillhöra topp tre bland landets lärosäten i UKÄ:s redovisning om etablering på arbetsmarknaden.
- Prestationsgraden (andel helårsprestationer av helårsstudenter) ska för utbildningsprogram uppgå till 90 procent och för fristående kurser till 75 procent.

Nationell andel av antalet förstahandssökande

Linköpings universitet har satt måltal 4,5 procent av andelen förstahandssökande till program (hela året) som indikator och 2023 var denna siffra 3,80 procent. Under treårsperioden (2021–2023) har andelen förstahandssökande minskat då motsvarande siffra var 3,89 procent (2022) och 3,97 procent (2021).

LiU gör bedömningen att insatser avseende marknadsföring och attraktivitet behöver förstärkas, men också översyn av befintliga program samt arbete med att ta fram nya program för att öka förstahandssökande till utbildningsprogram. Måltal för nationell andel förstahandssökande till program påverkas också av den nationella trenden att allt fler lärosäten övergår till utbildningsprogram, vilket gör att konkurrensen om förstahandssökande ökar.

År	Förstahandssökande
2023	3,80 procent
2022	3,89 procent
2021	3,97 procent

Etablering på arbetsmarknaden

Statistik från UKÄ:s senaste mätning visar att etableringsgraden för LiU:s studenter är 89 procent, för såväl kvinnor som män. Det är statistik publicerad under 2023, som rör etableringen på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter examen, och som avser generella examina samt yrkesexamina för läsåret 2019/2020. Högst andel etablerade studenter har Sophiahemets högskola med 92 procent samt Karolinska Institutet och Röda Korsets högskola som precis som LiU har en etableringsgrad på 89 procent. Jämfört med de större svenska flerfakultetslärosätena har LiU den högsta etableringsgraden. LiU når därmed måltalet att vara topp tre bland landets lärosäten avseende etablering på arbetsmarknaden. Att etableringsgraden för LiU:s studenter ligger på samma höga nivå över flera år visar att LiU examinerar eftertraktade studenter. En förklaring till att LiU:s studenter är eftertraktade på arbetsmarknaden är lärosätets starka tradition att erbjuda innovativa och genomarbetade utbildningsprogram ofta riktade mot olika professionsområden.

Publiceringsår	Etableringsgrad	Placering
2023	89 procent	Topp tre
2022	89 procent	Topp tre
2021	89 procent	Topp tre

Prestationsgrad

Prestationsgraden (helårsprestationer dividerat med helårsstudenter exklusive uppdragsutbildning) för utbildningsprogram uppgick till 91,1 procent under 2023 och når därmed det måltal som satts upp vid LiU. Jämfört med föregående år har prestationsgraden ökat något då motsvarande siffra var 90,0 procent.

Prestationsgraden för fristående kurser uppgick under 2023 till 55,4 procent. Prestationsgraden för fristående kurser har sjunkit sedan föregående år då motsvarande siffra var 58,0 procent och LiU når därmed inte det uppsatta måltalet om en prestationsgrad på 75 procent för fristående kurser. En förklaring till att prestationsgraden har sjunkit för fristående kurser är att fler fristående kurser ges på distans. För fristående kurs som ges på campus var prestationsgraden 74 procent och för fristående kurser som ges på distans var prestationsgraden 47 procent för 2023. Låg prestationsgrad beror på att det på en del distanskurser finns många registrerade studenter (HST), men att alla inte slutför kursen genom att göra eller klara examinationen (HPR). Orsakerna till att

så många studenter väljer att inte slutföra kurserna behöver dock analyseras ytterligare.

År	Program	Fristående kurs
2023	91,1 procent	55,4 procent
2022	90,0 procent	58,0 procent
2021	90,9 procent	64,1 procent

Bedömningar och prioriteringar

De prioriteringar som Linköpings universitet har gjort under 2023 följer universitetets långsiktiga strategi, Vision och strategisk plan LiU 2030. För att kunna möta arbetsmarknadens och det omgivande samhällets behov av utbildning följer LiU noggrant de analyser som görs baserat på statistiken i Arbetskraftsbarometern. Arbetskraftsbarometern 2023 visar att bristen på arbetskraft är särskilt stor inom vård (specialistsjuksköterskor) och teknik (civil- och högskoleingenjörer inom energiteknik, elektronik, data-teknik och automation) och inom pedagogikområdet (exempelvis yrkeslärare, speciallärare, grundlärare med inriktning fritidshem och vissa ämneslärare). Behovet av olika typer av lärare varierar i landet och är också beroende av politiska beslut och riktade satsningar på olika utbildningsformer. Inom alla dessa professionsutbildningar är LiU en stark aktör och gör stora satsningar för att öka genomströmningen och antalet examinerade samt utvecklar utbudet så att det motsvarar studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Rektor fattade under 2022 beslut om ett uppdrag för att ta fram en strategi och organisation för att ytterligare stärka och utveckla arbetet med utbildning inom det livslånga lärandet. Uppdraget är tänkt att bidra till att LiU ska kunna utveckla en tydlig profil i sitt utbildningsutbud för yrkesverksamma. Arbetet med livslångt lärande innebär ökade möjligheter för yrkesverksamma till fort- och vidareutbildning, men också möjligheter till karriärväxling och bildning. Arbetet innebär även en breddad rekrytering och ställer krav på att utbildningar också kan kombineras med ett yrkesliv, det vill säga lärosätet behöver stärka sin kompetens och kapacitet för digitalisering, e-lärande och distansutbildningar för att säkra kvaliteten och öka attraktiviteten och tillgängligheten av LiU:s utbildningar. Detta arbete har fortgått under 2023 där fakulteter och området Utbildningsvetenskap arbetat med att specificera målgrupper för att på ett bättre sätt kunna rikta marknadsföring och rekryteringsinsatser. Vidare har arbetet under året också fokuserat på att kunna genomföra så kallade *micro credentials* eller mikromeriter och att utfärda intyg för denna utbildningsform.

Arbetet med att utöka utbildningsproduktionen och nå tilldelat takbelopp för utbildning har under 2023 fortgått framför allt genom fakulteternas arbete

med utveckling av utbildningar, såväl program som fristående kurser, men även genom utveckling av verksamhetsstöd, såsom utveckling av studerandestatistik och analys av utbildningsdata som kan bidra till att identifiera flaskhalsar och förståelse för andra faktorer som kan bidra till ökad genomströmning.

Strategiska förändringar i förhållande till 2022

LiU genomför kontinuerligt förändringar i utbildningarnas innehåll och sammansättning. Viktiga utgångspunkter i det arbetet är att bibehålla och förbättra kvaliteten men också att möta studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Filosofiska fakulteten har under 2023 fortsatt arbetet med att utveckla nya utbildningar. Under 2023 har beslut fattats om att inrätta en nytt masterprogram i socialt arbete med första antagning till hösten 2024. Beslut har även fattats om att inrätta ett nytt internationellt masterprogram Ethics, Science and Policy (ESP), även det med första antagning hösten 2024. I samband med inrättandet av masterprogrammet ESP har också beslut fattats om att utveckla det ettåriga magisterprogrammet Applied Ethics.

Under 2023 har även mer omfattande utvecklingsarbeten av befintliga program genomförts, vilket har medfört att nya utbildningsplaner med nya programkoder har fastställts. Detta har gällt masterprogrammen Nationalekonomi, Statistics and machine learning och Kognitionsvetenskap. De två tidigare masterprogrammen Affärsjuridik respektive Affärsjuridik med europainriktning kommer från och med 2024 att ersättas med ett sammanhållet program, Affärsjuridiska masterprogrammet.

Filosofiska fakulteten har en lång tradition av att erbjuda ett stort antal fristående kurser inom olika områden, i olika omfattning och studietakt samt i olika distributionsformer vilka tillsammans ger goda möjligheter för livslångt lärande. Inom fakulteten pågår en löpande uppföljning och utveckling av fristående kurser i syfte att möta det behov och intresse som finns såväl bland unga studenter som studenter som vill kompetensutveckla sig eller byta inriktning under yrkeskarriären. Ett exempel på ett sammanhållet kursutbud som bland annat vänder sig till de som vill karriärväxla är de kurser inom Ledning och strategiskt personalarbete (LOSP) som behandlar området Human Resource Management och Human Resource Development (HRM/HRD). Utbildningen består av fyra kurser från grundnivå till avancerad nivå om vardera 30 hp. Sedan hösten 2021 ges LOSP 1 även på distans. Fakulteten erbjuder också påbyggnadsutbildningar inom exempelvis psykoterapi och socialt arbete för redan yrkesverksamma inom dessa fält.

Inom fakulteten ges tre masterprogram (Gender, Child Studies samt Ageing and Social Change) på distans, vilka möjliggör för en bredare studentgrupp att delta i utbildningen och därmed kunna använda dessa för kompetensutveckling även senare under yrkeslivet. Masterprogrammet Ageing and Social

Change erbjuds även som campusförlagd utbildning. Genom att erbjuda programmet i dessa två olika former ökar möjligheten för det livslånga lärandet. Vid Filosofiska fakulteten har sedan några år en utveckling av fristående kurser inom professionsspråk pågått. Kurserna syftar till att den studerande ska utveckla professionsspecifika språkfärdigheter, främst inom ekonomi och juridik. Kurserna ges på kvarts- eller halvfart och företrädesvis på distans.

Vad gäller **området Utbildningsvetenskap** har LiU under 2023 genomfört en rad strategiska förändringar inom lärarutbildningen för att öka andelen behöriga lärare i landet, vilket är centralt i universitetets uppdrag. Flera av dessa initiativ utvecklas i andra delar av kapitlet, men några viktiga förändringar ska särskilt nämnas här. Den snabba utvecklingen inom AI har under året aktualiserat frågan om AI-litteracitet inom lärarutbildningen och LiU satsar på detta genom bland annat inrättandet av AI Simulation and Teaching lab.

LiU har utökat utbudet på utbildningar som bedrivs i decentraliserad form och bedriver nu decentraliserade utbildningar på ett antal nya orter. Som samordnande lärosäte för försöksverksamheten med kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) 60/75 hp har LiU initierat en uppföljning med målet att höja kvaliteten i utbildningarna, men även bredda utbildningsutbudet. LiU har utvecklat en spetsutbildning för ämneslärare som vänder sig till särskilt ambitiösa studenter, vilken kan bidra till ökad genomströmning. Dessa studenter kan ta ut både en ämneslärarexamen och en masterexamen.

Området Utbildningsvetenskap har koncentrerat forskningen i ämnesdidaktik genom att starta en ämnesdidaktisk forskarskola och gjort en riktad satsning mot matematikdidaktik för att stärka STEM-ämnena (Science, Technology, Engineering och Mathematics) i lärarutbildningen. Vidare har universitetet tagit på sig ansvar för flera uppdragsutbildningar. Efter att ha identifierat en särskilt stor brist på lärare i fritidshem har LiU förstärkt möjligheterna att utbilda sig till detta inom VAL-projektet (vidareutbildning av lärare) och inom decentraliserad utbildning samt som erfarenhetsbaserad utbildning. LiU har även utvecklat utbudet av fristående kurser med inriktning mot lärarutbildning eller fortbildning.

Inom området Utbildningsvetenskap finns många utbildningar som ger möjlighet till ett livslångt lärande. De decentraliserade lärarutbildningarna ger möjlighet för yrkesväxling eller vidareutbildning på hemorten. Grundlärarprogrammet inriktning fritidshem – erfarenhetsbaserad, där yrkeserfarenhet är ett förkunskapskrav, är ytterligare ett exempel på satsningar för livslångt lärande. Vid LiU finns också olika påbyggnadsprogram som erbjuder vägar till en lärarexamen baserade på tidigare erfarenheter. Yrkeslärarprogrammet är ett sådant, där en frisör eller svetsare kan tillvarata sina yrkeserfarenheter och växla över till att bli gymnasielärare. Det finns

även möjlighet att som legitimerad yrkeslärare läsa ett masterprogram, Pedagogik för yrkeslärare, och således möjliggöra såväl en forskarkarriär som ett avancemang inom kommunen.

Folkhögskolläraryrket, Specialläraryrket, Specialpedagogprogrammet och Kompletterande pedagogisk utbildning KPU 60 hp, KPU 75 hp, KPU 90 hp, är andra exempel. Under 2023 har Utbildningsvetenskap fortsatt att utveckla utbudet av fristående kurser riktade till lärare och förskollärare. De kurser som har utvecklats är främst inom ämnena svenska som andraspråk, modersmålsdidaktik och förskolepedagogik. Kurserna kan tillgodoräknas i en förskolläraryrket- eller lärarutbildning, men de kan också vara kompetenshöjande om man redan har en lärarexamen men vill förstärka sin kompetens med exempelvis ett tredje ämne. Utbildningsvetenskap bidrar även till det livslånga lärandet genom ett stort utbud av uppdragsutbildningar, dels hela utbildningsprogram till förskollärare och till speciallärare (den senare genom Lärarlyftet), dels genom kortare kurser riktade till lärare och förskollärare.

Medicinska fakulteten har ett nära samarbete med Region Östergötland och med kommunerna i Östergötland. Genom det Regionala vårdkompetensrådet Sydöstra sker dialog rörande behov av kompetensförsörjning inom olika vårdprofessioner samt behov av kompetensutveckling för anställd personal inom hela regionen. Detta innebär bland annat samverkan kring vilka specialistsjuksköterskeinriktningar som bör ges och hur dessa fördelas mellan lärosäten för att säkra en kontinuerlig tillgång på utbildning. Som ett resultat av detta ges sedan 2023 två nya inriktningar till specialistsjuksköterska vid LiU. Flera av specialistsjuksköterskeutbildningarna ges med halverad studietakt för att möjliggöra studier i kombination med arbete på klinik.

Hösten 2023 startade Hälsohögskolan i Jönköping studieort Linköping utbildning för biomedicinsk analytiker – inriktning klinisk fysiologi samt utbildning till röntgensjuksköterska. Detta är ett resultat av god samverkan mellan lärosäten och regioner i Sydöstra sjukvårdsregionen där det handlar om små program där antalet presumtiva studenter inte är tillräckligt för att fler lärosäten kan erbjuda utbildningen, men där behovet av kompetens i regionen är stort.

Medicinska fakulteten för diskussioner med lärcentra i Sydöstra sjukvårdsregionen i syfte att erbjuda decentraliserade utbildningar inom vårdprofessionerna. Fristående kurser samt uppdragskurser utvecklas också utifrån inkomna önskemål, främst från Region Östergötland. Medicinska fakulteten utreder möjligheterna att starta en kompletterande utbildning till läkare utifrån legitimationskravet, för att läkare med utländsk examen snabbare ska komma in på arbetsmarknaden.

För **Tekniska fakulteten** gäller att civilingenjörer och högskoleingenjörer sedan länge har betraktats som bristyrken i Sverige. Utöver att sträva efter en

utökad antagning till dessa program har LiU sedan tidigare utökat platserna på tekniskt basår, vilket också kvarstod under hösten 2023. Detta innebär att fakulteten fått möjlighet att anta ytterligare studenter från basåret till ingenjörutbildningarna även om genomströmningen för basåret gått ner något då meritvärdet för antagna sjunkit. Basåret är ett av de bästa verktygen för att arbeta med breddad rekrytering då det attraherar såväl underrepresenterat kön som studenter från studieovana hem eller med utländsk bakgrund. Hösten 2023 startade även decentraliserat basår på tre orter: Västervik, Nyköping och Katrineholm. Utbildningen på dessa orter utgår från basåret som genomförs i Norrköping.

Antalet antagna studenter till civilingenjörsprogram 2023 minskade något jämfört med 2022, bland annat då intresset för ingenjörutbildning med språkinriktning hade minskat, vilket gjorde att fakulteten ställde in ett antal språkinriktningar, såsom spanska, franska, tyska och kinesiska. Detta kompensades i någon mån av utökad antagning till civilingenjörsprogrammen i industriell ekonomi och i elektroteknik. För att möta arbetsmarknadens behov planeras för ett nytt utbildningsprogram med start hösten 2024, civilingenjörprogram i datadriven utveckling. Tekniska fakulteten fortsätter arbetet med marknadsföring och målgruppsanalyser samtidigt som perspektivet för viktiga aktiviteter vidgats för att öka kunskap och kännedom om STEM-området (Science, Technology, Engineering och Mathematics) i stort och Tekniska fakultetens utbud i synnerhet.

Hösten 2023 startade ett masterprogram inom cybersäkerhet. Programmet togs fram under stor tidspress, varför information och marknadsföring inte kunde genomföras i den omfattning som hade krävts. Ett litet antal studenter påbörjade utbildningen och större insatser görs inför kommande rekryteringsomgång för att nå ut med relevant information till tänkbara målgrupper. Ytterligare två masterprogram har omarbetats inför starten hösten 2024 för att bättre matcha sökandes förkunskaper, men också regionala behov inom materialvetenskap.

Tekniska fakulteten har under 2023 genomlyst organisationen kring livslångt lärande. Lärdomar som dragits är exempelvis vikten av att formulera rätt förkunskaper och att upplägg av kursens genomförande är av stor vikt för attraktivitet och genomströmning. Mot bakgrund av detta har utbudet konsoliderats i stället för att utökas. Kurser som inte har fungerat har lagts ner, fått förändrat upplägg eller krav på förkunskaper. Organisationen som nu tas fram är tänkt att kunna möta relativt snabba förändringar avseende efterfrågan och behov. Satsningen på livslångt lärande inom AI-området fortsätter och intresset är fortsatt högt. Därtill har ett mindre utbud inom cybersäkerhet erbjudits under 2023 och tillströmningen har varit mycket stor.

Fördelning mellan campusförlagd utbildning och distansbaserad utbildning

Av universitetets 19 117 helårsstudenter (HST) avser 2 653 distansutbildning, se tabell 2.4. Jämfört med föregående år har antalet HST inom distansbaserad utbildning ökat med 18 procent (från 2 245 HST till 2 653 HST) och utgör nu 13,9 procent av det totala antalet HST. Sett ur ett femårsperspektiv har andelen distansbaserad utbildning mer än fördubblats vid LiU (från 1 071 HST 2019 till 2 653 HST 2023). Den största ökningen avser fristående kurser där korta webbaserade kurser kan förklara en stor del av ökningen. Även distansbaserade programutbildningar har ökat, framför allt inom området Utbildningsvetenskap där Speciallärarprogrammet och Specialpedagogprogrammet är exempel på detta. Ökningen kan också förklaras av att flera av LiU:s masterprogram även erbjuds som distansutbildning. Kvinnor är överrepresenterade i gruppen av studenter som läser på distans. I Universitetskanslersämbetets (UKÄ) rapport ”Lärdomar av omställningen till distansundervisning under coronapandemin” (UKÄ, Rapport 2023:15) sammanfattas att lärosäten som identifierar sig som campuslärosäten kan behöva arbeta med att skapa en campusmiljö som i högre grad öppnar för flexibilitet och digitala inslag i utbildningarna. LiU gör bedömningen att den ökning som ses avseende utbildningar på distans ligger i linje med denna rekommendation och att distansutbildningar bedöms bli en konkurrensfaktor i framtiden.

Tabell 2.4 Distansutbildning (helårsstudenter)

	2019	2020	2021	2022	2023
Program	560	688	730	705	760
kvinnor/män %	77/23	77/23	77/23	76/24	77/23
Fristående kurser	511	643	1 057	1 540	1 893
kvinnor/män %	69/31	69/31	67/33	64/36	64/36
Summa distansutbildning	1 071	1 331	1 787	2 245	2 653
kvinnor/män %	73/27	74/26	71/29	68/32	68/32
<hr/>					
Totalt antal HST	17 446	17 759	18 570	18 900	19 117
kvinnor/män %	54/46	55/45	55/45	56/44	56/44
Andel distansutbildning	6,1 %	7,5 %	9,6 %	11,9 %	13,9 %

Exklusive uppdragsutbildning och avgiftsskyldiga studenter.

Decentraliserade utbildningar

DECENTRALISERAD LÄRARUTBILDNING

Sedan 2019 har en strategisk satsning på decentraliserad lärarutbildning skett vid LiU för att öka antalet lärarstudenter i syfte att bidra till ökad försörjning av utbildade lärare i Sverige. Under 2023 antogs de första studenterna till decentraliserade Grundlärarprogrammet med inriktning mot årskurs 4–6. Sedan tidigare ges Förskollärarprogrammet, Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem och Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem – erfarenhetsbaserad, i decentraliserad form. Lärarna

för decentraliserad utbildning finns på universitetet och undervisningen direktsänds till de studenter som deltar på plats på ett lokalt campus/lärcentrum. Alla studenter, oavsett studieort, har därmed en campus-tillhörighet och en studiegrupp där man stöttar och hjälper varandra.

De orter Linköpings universitet samverkar med i dag är Västervik, Hultsfred, Vimmerby, Katrineholm, Nyköping, Motala, Ronneby, Vetlanda, Nynäshamn och Norrtälje, se figur 2.5. Under 2023 har LiU skrivit avtal med ytterligare två samverkansorter, Mariestad och Västerås, för Grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem – erfarenhetsbaserad.

Den primära målgruppen för de decentraliserade utbildningarna är studenter som är mitt i livet och inte har studerat tidigare. Genom att utbildningen kommer geografiskt nära dessa studenter breddas rekryteringen till utbildningarna och underlättar yrkesväxling. I rekryteringsarbetet genomförs även en rad olika insatser specifikt för att rekrytera personer som redan är yrkesverksamma i förskola och fritidshem, men som saknar lärarutbildning. LiU gör bedömningen att decentralisering av lärarutbildning bidrar på ett betydelsefullt sätt till fler utbildade lärare på fler orter i Sverige.

REGIONALISERAD LÄKARUTBILDNING

För att långsiktigt säkra högsta kvalitet i de kliniska, verksamhetsförlagda delarna av läkarutbildningen vid Linköpings universitet regionaliserades utbildningen 2016 till de tre sjukvårdshuvudmännen i Sydöstra sjukvårdsregionen (Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Östergötland) med huvudstudieorterna Linköping, Norrköping, Jönköping och Kalmar, se figur 2.5. En extern utvärdering utfördes under 2022 med genomlysning av regionaliseringen och dess effekter. I utvärderingen beskriver studenter, lärare och kliniska handledare samstämt en bild av ett mycket lyckat införande med goda förutsättningar för läkarutbildning av hög kvalitet. Särskilt påtalas att praktiken ute på vårdavdelningar, mottagningar och hälsocentraler förbättrats för samtliga studenter i och med att det är färre studenter per patient, såväl i Linköping som på de andra studieorterna Jönköping, Kalmar och Norrköping. Det är dock en ekonomisk utmaning att finansiera lärare, lokaler, bibliotekstjänster och tillgång till kliniska träningscentrum på fyra studieorter.

Under 2023 har arbetet tillsammans med de tre sjukvårdshuvudmännen i Sydöstra sjukvårdsregionen fortsatt för att skapa förutsättningar för en hållbar ekonomi och utveckling av den akademiska miljön på huvudstudieorterna. Programledningen för läkarprogrammet har arbetat med förberedelser för att studenterna i den nya sexåriga och legitimationsgrundande läkarutbildningen får bästa möjliga handledning när de kommer ut till de fyra huvudstudieorterna vårterminen 2024.

Figur 2.5

Kartan visar de sjukvårdsregioner och orter som LiU samarbetar med i den regionaliserade läkarutbildningen, den decentraliserade lärarutbildningen samt tekniskt basår.

Grön färg på kartan visar de tre sjukvårdsområden som samarbetar i den regionaliserade läkarutbildningen: Region Jönköpings län, Region Kalmar län och Region Östergötland. Stora röda prickar markerar huvudstudieorterna Jönköping, Kalmar, Norrköping och Linköping. Små röda prickar markerar de orter som LiU samarbetar med i den decentraliserade lärarutbildningen: Västervik, Hultsfred, Vimmerby, Katrineholm, Nyköping, Motala, Ronneby, Vetlanda, Nynäshamn och Norrtälje. Tekniska fakulteten samarbetar med Västervik, Nyköping och Katrineholm för tekniskt basår.

DECENTRALISERAT TEKNISKT BASÅR

Under 2022 skrev Tekniska fakulteten avtal med tre orter – Västervik, Nyköping och Katrineholm – för att till hösten 2023 starta ett decentraliserat tekniskt basår, se figur 2.5. Vid terminsstart hösten 2023 var det 13 studenter i Nyköping, åtta i Katrineholm och sju i Västervik som började läsa utbildningen. Då samverkansorterna redan har erfarenhet av decentraliserad lärarutbildning har samarbetet fungerat väl, men vidare analys av utfallet får vänta till studenterna har hunnit genomgå hela utbildningen.

Uppdragsutbildning

Linköpings universitet erbjuder, vid sidan av ordinarie utbildning, även uppdragsutbildning. Uppdragsutbildning vänder sig till yrkesverksamma som är i behov av fort- och vidareutbildning. Det rör sig om kompetensutveckling som syftar till att stärka verksamheter och organisationer, öka individers anställningsbarhet, underlätta rörligheten på arbetsmarknaden och bidrar till samhällets livslånga lärande.

Under 2023 gav LiU 70 uppdragsutbildningar, tre av dessa var i programform med flera aktiva kullar om 210 respektive 90 hp, medan övriga var kurser

med eller utan högskolepoäng. Andelen uppdragsutbildningar utan hp, samt kortare kurser om två till tre hp, ökar starkt och tycks vara en trend som kommer att hålla i sig även framgent då uppdragsgivare alltmer efterfrågar kortare och modulära insatser. I kurser utan högskolepoäng erhåller deltagare kursintyg (jfr med kursbevis som utfärdas i kurser som ger hp). Detta intyg är ett erkännande av studieprestationer och kan likställas med en så kallad mikromerit. Vidare kan konstateras att LiU har ett brett engagemang i uppdragsutbildningar och samtliga tolv institutioner har under perioden 2018–2023 genomfört, eller planerat/-r för att ge uppdragsutbildningar inom ramen för deras forskning och kompetensområden.

LiU Uppdragsutbildning har under 2023 sett över arbetssätt och rutiner för att kunna vara ett professionellt, ändamålsenligt och effektivt verksamhetsstöd till institutioner och fakulteter. Exempel på förbättringar som gjorts vad gäller den digitala infrastrukturen är ny rutin för hängavtal samt att interna överenskommelser och externa avtal numera signeras elektroniskt.

Under 2023 har LiU Uppdragsutbildning kraftsamlat kring att utveckla formerna för samverkan

och att skapa goda och tillitsfulla relationer med det omgivande samhället. Konkret har det inneburit en ökad närvaro och synlighet i externa nätverk och forum samt sociala medier.

Öppna nätbaserade kurser (MOOC)

Projektet "Öppet för klimatet" är ett regeringsuppdrag som initierades hösten 2022 under ledning av Uppsala universitet med målet att ta fram ett utbildningsutbud som ska bidra till kompetensförsörjning som underlättar investeringar i klimatomställningen och som bidrar till att nå målen i det klimatpolitiska ramverket. Uppdraget förlängdes under budgetåret 2023, vilket möjliggjorde fortsatt aktivitet inom projektet.

Den fortsatta satsningen har möjliggjort vidareutveckling av befintliga aktiviteter, bland annat i form av samverkan med kommunala lärcentra där självstudierna i olika Massive Open Online Courses (MOOC) har förstärkts med seminarier. Andra utvecklingsområden är att hitta former för att kunna ge MOOC högskolepoäng eller att använda konceptet med mikromeriter.

Erfarenheten visar att korta distanskurser i storleksordningen motsvarande 0,5–5 hp är ett bra format för en MOOC. Språket kan vara både svenska och engelska, och anpassas efter tänkt målgrupp. Även om MOOC som koncept är tänkt att vara helt asynkront finns det ofta behov och även önskemål hos hela eller delar av målgruppen till interaktion även inom en MOOC. Utmaningen är att hitta former där i bästa fall både ett synkront och ett asynkront upplägg kan fungera. Det finns ett stort engagemang hos de medverkande i projektet och en vilja att delta i utvecklingen av nya former för utbildning. LiU:s tvärvetenskapliga tradition ger stor möjlighet att kunna erbjuda ett relevant och intressant utbud för flera olika målgrupper, och projektet tas vidare inom LiU:s prioriterade arbete med det livslånga lärandet.

Fördelning mellan grundnivå och avancerad nivå

I tabell 2.6 fördelas universitetets utbildningar på grundnivå respektive avancerad nivå utifrån antal helårsstudenter (HST). Av tabellen framgår att 76 procent av universitetets studenter under 2023 finns på fristående kurser och utbildningsprogram på grundnivå och 24 procent av studenterna finns på fristående kurser och utbildningsprogram på avancerad nivå. Denna fördelning har varit relativt stabil under den senaste femårsperioden. Medicinska fakulteten hade, med sina 31 procent högst andel utbildning på avancerad nivå, se tabell 2.6.

Utbildningsuppdraget

Helårsstudenter och helårsprestationer

Antalet helårsstudenter (HST) inom takbeloppet uppgick 2023 till 18 884 (56 procent kvinnor, 44 procent män) och antalet helårsprestationer (HPR) till 16 323 (57 procent kvinnor, 43 procent män), se tabell 6.13, vilket är en ökning med 306 HST och 285 HPR jämfört med föregående år. Utbildning som inte ingår i takbeloppet är HST och HPR avseende uppdragsutbildning, avgiftsbetalande studenter samt bidragsfinansierad utbildning. Prestationsgraden för 2023 för utbildning inom takbeloppet var 86 procent, vilket är i samma nivå som för 2022. Utfallet av HST och HPR (1 722 mnkr) tillsammans med decemberprestationer från 2022 (4 mnkr) var 1 726 mnkr. Universitetets takbelopp för 2023 var 1 745 mnkr, vilket betyder att universitetets totala utbildningsproduktion hamnar 19 mnkr under takbeloppet.

Produktionen under takbelopp var 19 mnkr 2023 vilket var en klar förbättring jämfört med föregående år då produktionen var 77 mnkr under takbeloppet. Takbeloppen för de senaste två åren har legat på samma nivå. Att produktionen ökade antas vara en effekt av de senaste årens medvetna arbete med att öka utbildningsvolymen genom att starta nya program

Tabell 2.6 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (helårsstudenter)

	2019			2020			2021			2022			2023		
	HST	Grundnivå %	Avancerad %	HST	Grundnivå %	Avancerad %	HST	Grundnivå %	Avancerad %	HST	Grundnivå %	Avancerad %	HST	Grundnivå %	Avancerad %
Filosofiska fakulteten	5 509	80	20	5 668	80	20	6 025	80	20	6 187	80	20	6 252	79	21
Utbildningsvetenskap	2 633	75	25	2 653	75	25	2 823	79	21	2 876	79	21	2 852	79	21
Medicinska fakulteten	2 895	71	29	2 904	70	30	2 985	69	31	2 947	69	31	2 907	69	31
Tekniska fakulteten	6 409	75	25	6 534	73	27	6 737	75	25	6 890	75	25	7 106	74	26
Totalt	17 446	76	24	17 759	75	25	18 570	76	24	18 900	76	24	19 117	76	24
kvinnor	9 435	76	24	9 709	75	25	10 273	76	24	10 582	77	23	10 711	76	24
män	8 011	76	24	8 050	75	25	8 297	75	25	8 318	76	24	8 407	75	25

För minst 4-åriga utbildningar som leder till yrkesexamen på den avancerade nivån har antalet helårsstudenter under de 3 första åren förts till grundnivån medan antalet helårsstudenter från och med år 4 förts till den avancerade nivån. Exklusive uppdragsutbildning och avgiftsskyldiga studenter.

och fristående kurser samt utöka platser på befintliga program. Utbildningsproduktionen inom takbelopp ökade även på grund av att satsningen för ”Flexibla vägar in i läraryrket” bytte finansiering från bidrag för 2022 till anslag för 2023.

Mål för examina

Sammantaget har antalet examina för lärar- och förskolläraryrksutbildningar samt hälso- och sjukvårdsutbildningar ökat under 2023 (se tabell 2.7). Det positiva utfallet kommer nästan uteslutande från en ökning vad gäller antal ämneslärarexamina och förklaras till stor del av den nya förkortade varianten av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) vars första kull tog examen vårterminen 2023. En större ökning syns också inom Ämneslärarprogrammets inriktningar mot gymnasiet. Prognosen för 2024 är att antalet ämneslärarexamina kan öka ytterligare något, både inom KPU och inom Ämneslärarprogrammet.

Övriga examina förväntas fortsatt ligga på samma nivå som tidigare år även om skillnader föreligger mellan olika utbildningar som ger samma examen.

Sammantaget beräknas antalet examina under perioden 2021–2024 bli cirka 2 600. Det uppsatta måltalet för tidsperioden på 2 210 förväntas därmed kraftigt överstigas. Utöver ovan nämnda antal examina har LiU under de senaste åren utfärdat över 100 examina per år till studenter som läst en äldre lärarutbildning. Antalet utfärdade folkhögskolläraryrksexamina har under de senaste åren också ökat (ca 50 per år). Vidare har LiU även antagit många studenter till fristående kurser inom ramen för ”Flexibla vägar in i läraryrket” vilket för många grundlärare ger möjlighet till utökad legitimation även om någon ny examen inte erhålles.

Tabell 2.7 Examina för lärar- och förskolläraryrksutbildningar samt hälso- och sjukvårdsutbildningar

	2020	2021	2022	2023
Lärar- och förskolläraryrksutbildningar				
Förskolläraryrksexamen	128	111	122	114
kvinnor/män (%)	97/3	95/5	96/4	96/4
Grundlärarexamen	178	154	178	161
kvinnor/män (%)	75/25	75/25	71/29	78/22
Speciallärarexamen	79	25	47	64
kvinnor/män (%)	95/5	96/4	96/4	94/6
Specialpedagogexamen	37	62	49	56
kvinnor/män (%)	95/5	97/3	90/10	98/2
Yrkeslärarexamen	31	37	39	32
kvinnor/män (%)	48/52	43/57	62/38	50/50
Ämneslärarexamen	164	220	180	242
kvinnor/män (%)	57/43	59/41	56/44	60/40
Hälso- och sjukvårdsutbildningar				
Barnmorskeexamen	25	27	25	28
kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	100/0
Sjuksköterskeexamen	206	199	174	158
kvinnor/män (%)	83/17	85/15	91/9	89/11
Specialistsjuksköterskeexamen	107	113	130	112
kvinnor/män (%)	77/23	87/13	79/21	88/12

För hälso- och sjukvårdsutbildningar (barnmorskor, sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor) är måltalet att under perioden 2021–2024 nå 1 320 examina. Under 2023 har 28 barnmorskeexamina, 158 sjuksköterskeexamina och 112 specialistsjuksköterskeexamina utfärdats (se tabell 2.7). Antalet examina från Sjuksköterskeprogrammet är lägre 2023 men prognosen är att LiU når måltalet för perioden 2021–2024 då programmen tillsammans utfärdat 1292 examina, till och med år 2023. Dock aviserar programledningen för Sjuksköterskeprogrammet att en försämrad genomströmning kan komma att påverka antalet examina negativt framöver då meritvärdet för antagna studenter vid båda studieorterna är sjunkande. För att öka attraktiviteten och kännsdomen om Sjuksköterskeprogrammet vid LiU har en tydligare studentrekryteringskampanj initierats.

Rekrytering

Studentrekryteringsarbetet vid Linköpings universitet samordnas av Kommunikations- och marknadsavdelningen i ett nära samarbete mellan LiU:s fakulteter och området Utbildningsvetenskap vilket skapar förutsättningar för ett koordinerat och strategiskt arbete. I arbetet med studentrekrytering är god kännedom om målgruppens behov, drivkrafter, värderingar och mötesplatser avgörande. Målsättningen är att nå ut till presumtiva studenter och guida dem till ett välgrundat studieval. Alla studentrekryteringsinsatser syftar till att rekrytera fler studenter till universitetets utbildningar – nationellt och internationellt – och att stärka LiU:s varumärke och position som förnyare.

Särskilda insatser görs för att lyfta olika studieorter samt kurser och program som tilltalar nya och äldre målgrupper. Under 2023 har lärosätet påbörjat ett arbete med att stärka arbetet med fristående kurser på webben. Insatser görs också för att öka andelen avgiftsbefriade internationella och inhemska studenter på de engelskspråkiga programmen. Attraktivt innehåll på webbplatsen, utbildningskatalog och sociala medier är viktigt för att nå presumtiva studenter.

Studentmedhjälpare som deltar på många av de utåtriktade aktiviteterna är nyckelaktörer i studentrekryteringsarbetet och är universitetets mest trovärdiga marknadsförare. LiU bedömer att fortsatt arbete med marknadsföring och analyser av olika målgrupper behöver genomföras för att öka rekryteringen av studenter men då konkurrensen om studenterna är hård behöver LiU fortsätta det strategiska arbetet för att öka söktryck och attraktivitet till LiU:s utbildningar.

Främjad och breddad rekrytering

Linköpings universitet genomför en rad olika insatser för att främja och bredda studentrekryteringen. Det handlar både om att öka intresset för högskolestudier och om att få fler i underrepresenterade grupper att

påbörja studier. LiU har påbörjat ett långsiktigt och systematiskt arbete med dessa frågor i samarbete med kommunerna i regionen.

Utifrån den självvärdering som gjordes i samband med UKÄ:s tematiska utvärdering av lärosätenas arbete med breddad rekrytering 2019, och utifrån de rekommendationer UKÄ gav som återkoppling, har LiU fattat beslut om ny definition, målsättning och målgrupp på lärosätess övergripande nivå samt hur arbetet ska organiseras, genomföras och följas upp. LiU:s definition av breddad rekrytering är: *Med breddad rekrytering vid Linköpings universitet avses arbetet för att öka andelen studenter inom grupper som kan anses underrepresenterade i dagens studentpopulation.* Den övergripande målsättningen för breddad rekrytering är att Linköpings universitet aktivt ska arbeta för att överbrygga barriärer som hindrar underrepresenterade grupper från att söka sig till universitet och den övergripande målgruppen för breddad rekrytering är personer inom underrepresenterade grupper som är behöriga för universitetsstudier men som av olika skäl inte söker högre utbildning. Den nya definitionen utgår från Vision och strategisk plan LiU 2030. LiU:s målsättning med att bredda rekryteringen kopplar särskilt starkt till målområdet ”Öppet och inkluderande”, men även till målområdet ”Bildning och kunskapande”. Definitionen av breddad rekrytering vid LiU omfattar enbart den breddade rekryteringen och inte som tidigare även det breddade deltagandet. Rektor har ett fortsatt övergripande ansvar men området Utbildningsvetenskap uppdras att formulera tydliga mål och prioriterade målgrupper och insatser samt att ta fram en plan för genomförandet. Arbetet med att bredda rekryteringen behöver involvera många delar av organisationen och ska följas upp och utvärderas i ordinarie processer.

Intresse bör skapas före gymnasietiden

Flera olika insatser görs redan före gymnasietiden för att öka intresset för högskolestudier hos skolorungdomar. Ett exempel är projektet *LuMinNk* som är ett samarbete mellan Norrköpings kommun, Linköpings universitet och köpcentret Mirum Galleria som bedriver läxhjälp till grundskoleelever i området Hageby i Norrköping. Projektet är framgångsrikt, elever har enligt en utvärdering höjt sitt meritvärde och presterat bättre i flera ämnen. Under 2020–2023 har universitetet i nära samverkan med länets kommuner och regionen drivit projektet ”Ökade övergångstal i Östergötland” med syftet att långsiktigt hållbart främja ökad övergång till högre studier, bland annat genom att stärka arbetet med breddad rekrytering. Exempelvis gjordes under läsåret 2022/2023 pilotförsök med nya aktiviteter som utformats i nära samverkan med länets kommuner. I *Sommarpraktik i Östergötland* erbjöds elever att som en del av sitt sommarjobb delta i inspirations- och informationsdagar vid LiU. Studiebesök för årskurs 8 och för HUM/

SAM-gymnasieelever togs fram för att nå identifierade målgrupper i behov av riktade besök. Statistisk har tillhandahållits som ett underlag för kommunernas analys och planering av insatser och aktiviteter för att främja ökad övergång till högre studier.

Vid Tekniska fakulteten finns Nämnden för skol-samverkan (NSS) vars uppdrag är att, i samverkan med skolan, stimulera intresse för naturvetenskap, teknik, matematik och datavetenskap hos barn och ungdomar. Som en förväntad positiv konsekvens av detta kommer NSS att bidra till att skolelever får större intresse och bättre förutsättningar för att studera vidare inom dessa områden. NSS driver eller stöder ett flertal aktiviteter med detta mål, som till exempel *Sommarveckan* för årskurs 7 och 8, *Teknikåttan* för åk 8, *Quintek* för tjejer i gymnasiet, programmeringslägret *Code Summer Camp* och mattecoaching på campus för gymnasieelever på TE- och NA-programmen via teknologföreningen aHead. *Mattecoach på nätet* sker på distans med ämneslärare i matematik som coachar i ett samarbete mellan LiU, Kungliga Tekniska högskolan, Chalmers tekniska högskola och Aston University i Birmingham.

LiU:s bedömning är att det pågår många bra insatser för att väcka intresse för högskolestudier inom flera olika områden.

Alternativt urval

Flera utbildningar vid Linköpings universitet arbetar med möjligheten till alternativt urval vid antagning.

Filosofiska fakulteten använder alternativt urval vid antagning till kandidatprogrammet i Human Resources och Socionomprogrammet för att bredda åldersspannet och erfarenhetsbasen hos de studerande. Inom urvalsgruppen gymnasiebetyg öronmärks 30 respektive 20 procent av platserna för sökande med minst två års arbetslivserfarenhet på minst halvtid. Erfarenheterna från de båda utbildningarna har varit goda och urvalsmetoden planeras att användas även framgent. Utbildningarna vittnar om att det arbetslivsperspektiv som studenter med arbetslivserfarenhet för med sig in i utbildningen ger positiva effekter i utbildningen som helhet.

Inom **området Utbildningsvetenskap** ges ett erfarenhetsbaserat Grundläroprogram med inriktning fritidshem. Programmet ges med 75 procents studietakt och har krav på att sökande tidigare ska ha arbetat inom fritidshemsverksamhet. Programmet vänder sig direkt till yrkesverksamma och är upplagt så att studenterna kombinerar yrkesverksamhet och studier. Vidare finns möjligheten för yrkesverksam personal i fritidshem att läsa Validering av lärare (VAL) mot fritidshem. Alternativa urval till vissa utbildningar samt erfarenhetsbaserat grundläroprogram i fritidshem bidrar till att viktiga arbetslivsperspektiv integreras i utbildningarna och bedöms därmed bidra till ökad kvalitet i utbildning.

På **Medicinska fakulteten** har Läkprogrammet och Sjuksköterskeprogrammet sedan flera år

tillbaka tillämpat alternativt urval på en del av programmets utbildningsplatser. På båda programmen har platserna fyllts i stor utsträckning och studenternas studieresultat skiljer sig inte från övriga studenter på respektive program. Det noteras inte heller någon skillnad avseende studieavbrott eller svårighet att ta sig genom dessa program. Medicinska fakulteten bedömer att det alternativa urvalet är en bra väg in till de aktuella utbildningarna för de studenter som inte har tillräckligt höga meritpoäng eller högskoleprovsresultat och att detta alternativa urval är ett steg i breddad rekrytering.

Breddat deltagande

Antalet studenter som söker stöd för att klara sina studier har ökat över tid. Språkverkstäderna utgör ett viktigt stöd för att studenter som vill ha hjälp med muntlig eller skriftlig framställning på svenska eller engelska, och erbjuds på alla campus, oftast via Zoom.

Vid **området Utbildningsvetenskap**, specifikt Förskolläraryrket och utbildningen till Grundlärare med inriktning fritidshem, pågår ett arbete med genomströmning och breddat deltagande. Projektet syftar till att utveckla en modell för systematisk uppföljning av studieresultat och särskilda stödinsatser i form av akademisk vägledning med lärare och mentorsprogram bland studenter. För att underlätta och stödja de som är ovana vid universitetsstudier genomförs ett studiementorsprogram, satsningar på akademiskt skrivande och akademiskt förhållnings-sätt i syfte att behålla studenter som har kapaciteten att fullfölja utbildningen. En angelägen del är också att skapa reflektion i lärargruppen kring hur mångfald är en tillgång och hur den kan tillvaratas i undervisningssituationer. Projektet sker i samverkan mellan programansvariga på respektive program, studievägledning, de institutioner som ansvarar för kursgivningen och den lokala studentsektionen.

Då antalet studenter som söker stöd för att klara sina studier har ökat över tid har kunskapsbanken *Om universitetsstudier* utvecklats på initiativ av utbildningsnämnden vid **Medicinska fakulteten**. Plattformen syftar till att både främjande och åtgärdande stötta studenter i deras studiesituation. Materialet, som finns tillgängligt på LiU:s lärplattform Lisam från det att studenterna har antagits till någon av fakultetens utbildningar eller kurser, består bland annat av litteratur, filmer, appar, poddar och olika övningar för att kunna passa olika studenter och deras sätt att ta till sig information. Likaså har hänsyn tagits till Lika villkorsfrågor för att materialet ska vara representativt och tillgängligt för så många studenter som möjligt.

Tekniska fakulteten ger tekniskt och naturvetenskapligt basår, vilket är en bra ingång till högskolestudier för den som inte har den särskilda behörigheten som krävs för att läsa vidare inom naturvetenskap och teknik. Basåret bidrar till en breddad rekrytering och breddat deltagande inom dessa ämnen. Hösten

2023 startades ett decentraliserat tekniskt basår, som komplement till det campusförlagda basåret vid Campus Valla och Campus Norrköping. Det decentraliserade basåret ges via lärcentra i Nyköping, Katrineholm och Västervik, för att nå dem som av olika anledningar inte är beredda att flytta till någon av städerna. Tekniska fakulteten erbjuder även en förberedande kurs i matematik som är helt nätbaserad och till för dem som känner att de behöver fräscha upp sina kunskaper inför en utbildning som kräver matematik. Det gör att fler både vågar söka och blir bättre förberedda inför utbildningen. Under första året erbjuds även en mentorsverksamhet inom matematik och kemi, där äldre studenter stöttar nybörjarna. Under 2023 har ett koncept för att arbeta med bemötande-workshoppar för undervisande personal utarbetats, utifrån den pilotstudie som programnämnden för data- och medieteknik genomfört.

LiU:s bedömning är att de insatser som görs för att bredda deltagandet är betydelsefullt för att underlätta studierna för exempelvis studenter som behöver stöd med studieteknik och studenter från studieovana hem.

Riktade insatser gentemot nyanlända

Linköpings universitet driver tillsammans med Arbetsförmedlingen projektet "Korta vägen" där deltagarna deltar i intensivundervisning i svenska och ges möjlighet till praktikplats. Projektet har funnits under flera år och ökar möjligheten för nyanlända att få arbetslivserfarenhet eller påbörja studier.

Filosofiska fakulteten ger högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning, vilken vänder sig till utlandsfödda personer bosatta i Sverige och som har en avslutad utländsk högskoleutbildning eller annan utländsk eftergymnasial utbildning som motsvarar en utbildning enligt högskolelagen (1992:1434). Utbildningen är på grundnivå om minst 30 hp med möjlighet till förlängning upp till 120 hp, där 15–30 hp är praktik. Utbildningen syftar till att underlätta inträdet på den svenska arbetsmarknaden där den tidigare utbildningen har relevans och kommer till nytta. Diskussioner pågår för närvarande om att eventuellt ge denna utbildning även på distans.

Filosofiska fakulteten erbjuder även ett brett utbud av fristående kurser som fungerar som betydelsefulla "insteg" till den akademiska världen. Kurserna finns som hel-, halv- och kvartsfartskurser, vilka gör dem till bra alternativ även för redan yrkesverksamma. Fristående kurser bidrar också till en breddad rekrytering eftersom de attraherar såväl äldre som icke svenskfödda studenter.

LiU erbjuder en kompletterande utbildning för lärare med utländsk examen samt en kompletterande utbildning till biomedicinsk analytiker för dem med utländsk utbildning. LiU erbjuder också TISUS, ett test i svenska för att få behörighet i svenska för universitetsstudier. Även en behörighetsgivande kurs i svenska erbjuds för dem som vill studera svenska

för behörighet och som planerar att sedan fortsätta studier vid universitetet.

LiU:s bedömning är att över tid har de egna insatserna med denna inriktning ökat, vilket också avspeglar sig i en ökad andel nyanlända i studentgruppen.

Kvalitet

Utbildningarnas forskningsanknytning

Genom att utbildningarna vid Linköpings universitet har nära tillgång till forskning, och att aktiva forskare och forskande lärare deltar i undervisningen, genomsyras utbildningarna av ett vetenskapligt förhållningssätt. Relevant och aktuell forskning behandlas i undervisningen genom att de studerande i olika kursmoment arbetar med vetenskapliga tidskrifter och att studenter skriver självständiga arbeten inom pågående forskningsprojekt. I många kurser, särskilt på avancerad nivå, lyfts frågeställningar från pågående forskningsprojekt in i undervisningen och vetenskapliga artiklar ingår i kurslitteraturen. Där det är relevant får studenterna tillgång till forskningsmiljöernas resurser för laborationer och projektuppgifter. Detta säkerställer en god och naturlig koppling mellan utbildning och forskning. Likaså arbetar studenter inom olika yrkesprogram ofta med väsentliga frågeställningar i så kallad praktikinrä forskning, där frågeställningar återspeglar ett kommande yrkesliv. Många doktorander får pedagogisk utbildning och deltar aktivt i utbildningen. Detta gör att studenter har stora möjligheter att ta del av aktuell forskning och få inblick i olika forskningsmiljöer.

Inom det LiU-gemensamma kvalitetssäkrings-systemet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska varje utbildning redogöra för på vilket sätt verksamheten bedrivs enligt ovanstående punkter för att säkerställa att det finns forskningsanknytning i utbildningarnas innehåll och utformning. Bedömningen är att de flesta utbildningar som ges vid LiU har en god anknytning till relevant forskning i anslutning till en eller flera aktiva forskningsmiljöer och att man i de fall där det anses nödvändigt arbetar för att utveckla och bredda forskningsanknytningen för dessa utbildningar.

Kvalitetsarbete

Linköpings universitet bedriver ett kontinuerligt arbete för att kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla såväl utbildningar som den stödstruktur som omger desamma. Samtliga utbildningar vid LiU ska vid ett tillfälle inom en sexårsperiod kvalitetssäkras i enlighet med LiU:s modell för kvalitetssäkring. Samtliga utbildningar har granskats under den första sexårscykeln (2017–2022) och under 2023 har nästa cykel av kvalitetssäkring initierats. De mallar som används i cykel två av kvalitetssäkring av utbildning har justerats men tar i huvudsak upp samma områden som tidigare. Det yttersta ansvaret vid LiU för att

utbildningar håller hög kvalitet är rektors och åvilar i delegation fakulteterna och området Utbildningsvetenskap. Den organisationsmodell som tillämpas vid LiU innebär att fakulteterna och institutionerna har stor frihet att själva fatta beslut om hur det kvalitetsfrämjande arbetet ska organiseras. Det kvalitetssäkrande arbetet följer dock en gemensam modell för hela lärosätet och har till uppgift att säkerställa att all utbildning håller hög kvalitet. En gemensam modell för hela LiU ger förutsättningar för aktiv dialog och erfarenhetsutbyte mellan fakulteterna.

Den gemensamma modellen för kvalitetssäkring av utbildning vid LiU är utformad utifrån de krav som ställs i högskolelagen, högskoleförordningen samt i det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning som UKÄ utarbetat. I arbetet med kvalitetsutveckling tas handlingsplaner fram för att synliggöra förbättringsområden och följa upp åtgärder på ett systematiskt sätt. I såväl kvalitetsdialoger som vid beslut rörande handlingsplaner finns alltid studentrepresentation.

Vidare tar kvalitetssäkringsarbetet av utbildning vid LiU sin utgångspunkt i LiU:s vision och strategiska plan för 2030. Den övergripande visionen för LiU:s utbildningar är att de ständigt ska utvecklas så att de förblir angelägna för såväl dagens som morgondagens studenter. LiU:s utbildningar ska alltid utgå från ett vetenskapligt grundat kunskapsinnehåll och uppamma förmåga till kritiskt och analytiskt tänkande. Alla erbjudna utbildningar präglas av ett studentaktivt lärande vars syfte är att stärka studentens förmåga att ta ansvar för sitt eget lärande och sin utveckling av egna kunskaper, färdigheter och förhållningssätt. Därigenom rustas studenten för ett föränderligt yrkesliv och ett livslångt lärande. Möten mellan lärare och studenter, mellan studenter och studenter samt mellan lärare och lärare är avgörande för att skapa kreativa lärandeaktiviteter och för att stimulera, utmana och stödja studenterna i deras lärande. Att långsiktigt säkra utbildningens kvalitet, relevans och attraktivitet förutsätter kontinuerlig och målmedveten pedagogisk utveckling. En viktig utgångspunkt i arbetet för pedagogisk utveckling handlar om etablerandet av innovativa och funktionella lärandemiljöer där fysiska och virtuella, formella och informella former av lärande samspelar.

LiU:s modell för kvalitetssäkring av utbildning utvärderades av UKÄ läsåret 2020–2021. LiU fick omdömet godkänd med förbehåll och ålades att genomföra åtgärder avseende bedömningsområdet jämställdhet. Återrapportering har skett under 2023 men beslut från UKÄ avseende denna återrapportering har ännu inte fattats.

Nedan följer sammanfattning av kvalitetsarbetet som skett under 2023 vid respektive fakultet och området Utbildningsvetenskap.

Filosofiska fakulteten har genomfört olika verksamhets- och budgetdialoger med verksamheten. Vid dessa dialoger diskuteras utvecklingsbehov och

utvecklingspotential för såväl utbildningsprogram som fristående kurser. Under 2023 har Filosofiska fakulteten bland annat i dialogerna fokuserat utbudet av fristående kurser i syfte att säkerställa att de kurser som ingår i utbudet har goda förutsättningar att ges med hög kvalitet och vara ekonomiskt bärkraftiga där kurser inom bland annat professionsSpråk varit fokus under året. Under 2023 har även ett antal kandidatprogram och masterprogram kvalitetssäkrats (Kognitionsvetenskap, kandidatprogrammet i Human resources samt Språk, litteratur och medier respektive IT och management, Computational social science och Human resources) samt den ledarskapsutbildning som ges inom ramen för uppdragsutbildning. De gemensamma utvecklingsområden som identifierats handlar om att säkerställa måluppfyllelse, analysera genomströmning, arbete med alumniuppföljning samt att öka svarsfrekvens på kursvärderingar. Lärarkompetens, forskningsanknytning och studentinflytande genom deltagande i kursråd, programråd och olika nämnder upplevs överlag som god. Vidare har handlingsplaner för de utbildningar som kvalitetssäkrats tidigare år följts upp.

Kvalitetsarbetet är ständigt närvarande i fakultetens reguljära arbete avseende såväl planering, genomförande som uppföljning av utbildning, särskilt inom ramen för LiU:s gemensamma kvalitetssäkringssystem. Det löpande kvalitetsarbetet har bland annat lett till att fakulteten under 2023 både initierat utveckling av nya kurser och program och avvecklat kurser och program.

Vid **området Utbildningsvetenskap** har implementeringen och anpassningen till LiU:s kvalitetssäkringssystem fortsatt. Arbete med att implementera en examensmålmatrix som följer upp examensmålen i samtliga program har fortgått. En effektiv resursanvändning gynnas av riktade förstärkningar som verkar direkt kvalitetshöjande inom olika program. Bland annat har riktade förstärkningar getts till språkligt stöd och praktisk ämnesdidaktik under 2023.

Området Utbildningsvetenskap har under 2023 inom ramen för LiU:s modell för kvalitetssäkring utvärderat Förskolläroprogrammet som uppdragsutbildning och en handlingsplan har upprättats för programmet. I handlingsplanen ingår exempelvis insatser för att höja svarsfrekvensen i kursutvärderingarna och ytterligare stärka måluppfyllelse vad gäller till exempel progressionen för teori och metod. Vidare har handlingsplaner för de utbildningar som kvalitetssäkrats tidigare år följts upp.

Medicinska fakulteten har under 2023 kvalitetssäkrat två utbildningsprogram och fyra enskilda kurser inom ramen för LiU:s modell för kvalitetssäkring. Sammanfattningsvis uppvisar Fysioterapeutprogrammet och Arbetsterapeutprogrammet god måluppfyllelse gentemot nationella examensmål med några få undantag. Fakulteten har under 2023 beslutat om en målbild för forskningsanknuten utbildning.

Målbilden innehåller fyra vägledande principer och syftar till att stödja programledning, lärare och studentrepresentanter att tillsammans med ämnesföreträdare och samverkanspartners verka för en forskningsanknytning av hög kvalitet. Nästa steg är att målbilden implementeras och följs upp inom ramen för LiU:s modell för kvalitetssäkring. Under 2023 har också uppföljning av de åtgärder för utbildningar som kvalitetssäkrats inom föregående cykels kvalitetssäkringsarbete (2017–2022) genomförts.

Specialistsjuksköterskeprogrammen med inriktning psykiatrisk vård respektive distriktssköterska har granskats av UKÄ i utbildningsutvärdering. Specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot psykiatrisk vård har fått omdömet hög kvalitet. Inriktning mot distriktssköterska har fått omdömet ifrågasatt kvalitet. Programmet ska åtgärda bristerna senast mars 2024 då återrapportering sker till UKÄ. Den allvarligaste bristen bedömdes vara otydlighet i hur examination går till och vem som bedömer studenternas färdighet och förmåga kopplat till ett specifikt examensmål.

Fakultetens utvecklingsområden som tagits fram utifrån resultat från tidigare års kvalitetssäkring har gått in i nästa fas. Målmatrisverktyget är utvecklat och implementering pågår. Arbetet med att ta fram fakultetsgemensamma frågor för alumnenkät är avslutat och tre program har hittills genomfört alumnuppföljning baserat på detta. Goda exempel finns också på genomfört arbete med att öka svarsfrekvensen i Evaluate.

Tekniska fakulteten har under 2023 utvärderat nio treåriga utbildningar, samtliga fem högskoleingenjörsprogram samt fyra kandidatutbildningar (Kemi – molekylär design, Kemisk biologi, Samhällets logistik och Flygtransport och logistik). Alla program som utvärderats under året kvalitetssäkrades för andra gången och det är tydligt att många kvalitetsutvecklande åtgärder vidtagits sedan förra granskningen. Samtliga program uppvisar god måluppfyllelse och en tydlig progression. Utbildningarna utformas så att studenterna tar en aktiv roll i lärandeprocesserna och detta återspeglas i examinationsformerna. Dock är genomströmningen, mätt som poängproduktion per termin och examensfrekvens, i flera fall inte tillfredsställande och adekvata åtgärder måste vidtas. För att kontinuerligt kunna följa genomströmningen har fakulteten påbörjat arbetet med så kallade programpaneler, för att på ett överskådligt sätt kunna följa utvecklingen.

Samtliga program uppvisar en tillräcklig forskningsanknytning och studenterna blir väl insatta i vetenskapligt arbets- och förhållningssätt. Lärarkapaciteten är i de flesta fall hög och lärarkompetensen god eller mycket god. Studentsynpunkter framkommer via flera kanaler och beaktas i hög utsträckning. I dessa reflekterar studenterna bland annat över utbildningen i sin helhet och förberedelsen inför kommande yrkesliv. Arbetet med alumnunder-

sökningar bidrar med såväl direkta synpunkter på programmen som fakultetens kunskap om behoven på arbetsmarknaden.

Sammantaget gör LiU bedömningen att kvalitetsarbetet vid LiU är kvalitetsdrivande men också arbetskrävande. Samtliga fakulteter och området Utbildningsvetenskap arbetar aktivt med examensmålmatriser för att tydliggöra måluppfyllelse för alla examensmål. 2023 års utvärderingsobjekt uppvisar överlag en god lärarkompetens och god forskningsanknytning. Utmaningar finns dock kring genomströmning av studenter inom vissa utbildningar och arbete med utökade analyser för uppföljning av utbildningsdata och studerandestatistik behöver fortsätta. Arbetet med statistikverktyget Bak- och framgrund samt alumnenkäter men också arbete för en ökad svarsfrekvens på kursvärderingar framhålls också som gemensamma utvecklingsområden. LiU gör bedömningen att ett LiU-gemensamt stöd för systematisk uppföljning av alumner behöver genomföras men också tillgodose att de goda exempel som finns inom vissa utbildningar tas tillvara i det fortsatta arbetet.

Läroarutbildningen

Dimensionering av läroarutbildningen

Under 2023 har olika åtgärder genomförts för att nå de uppsatta utbildningsmålen vad gäller antal sökande till läroarutbildningen. Trots detta har de uppsatta målen inte nåtts och därför behöver LiU fortsatt se över olika strategier för ökad rekrytering till läroarutbildningarna.

Diskussioner förs kontinuerligt med skolhuvudmännen om arbetsmarknadens behov för att anpassa utbildningarnas form och dimensionering. Vid dessa tillfällen diskuteras både ämnesutbud och möjliga ämneskombinationer. Nya ämnen har inkluderats inom den Kompletterande pedagogiska utbildningen (KPU), examensrätt har sökts för idrott inom Ämnesläroarprogrammet och extra satsningar görs för att nå nya grupper av studenter, bland annat yrkesväxlare och personer som inte kan flytta från hemorten. Under 2023 fullföljdes starten av nya försöks-KPU genom att 43 nya studenter påbörjade studier för att bli grundläroare inom F-3 eller 4-6. Den ettåriga utbildningen ger snabbt nya behöriga läroare.

För att möta ett stort regionalt behov av fler behöriga förskolläroare bedrivs Förskolläroarprogrammet sedan hösten 2019 såväl på Campus Norrköping som decentraliserat till flera olika mindre orter som saknar förskolläroarutbildning. Efterhand har söktrycket minskat till de nya orterna och ingen ny antagning gjorts, medan nya orter startat. Under 2023 har Förskolläroarprogrammet förutom i Norrköping haft studenter i Hultsfred, Katrineholm, Ronneby, Vimmerby och Västervik (se tabell 2.8).

Från och med hösten 2020 ges även Grundläroarprogrammets inriktning fritidshem på flera studie-

Tabell 2.8 Nybörjare på förskole- och grundläroarprogrammen

	2019	2020	2021	2022	2023
Förskolläroarprogrammet					
Norrköping	104	106	104	61	72
kvinnor/män (%)	95/5	96/4	92/8	98/2	92/8
Hultsfred	4	11	9		
kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0		
Västervik	24	14	14	9	
kvinnor/män (%)	100/0	86/14	93/7	89/11	
Vimmerby	9	2			
kvinnor/män (%)	100/0	100/0			
Katrineholm				14	7
kvinnor/män (%)				100/0	86/14
Ronneby				29	15
kvinnor/män (%)				100/0	100/0
Grundläroarprogrammet fritidshem					
Norrköping	85	62	55	41	39
kvinnor/män (%)	53/47	61/39	64/36	66/34	64/36
Västervik		20	9	8	
kvinnor/män (%)		90/10	78/22	50/50	
Nyköping		19	22	7	6
kvinnor/män (%)		68/32	50/50	43/57	67/33
Norrälje					6
kvinnor/män (%)					17/83
Nynäshamn					6
kvinnor/män (%)					33/67
Grundläroarprogrammet fritidshem - erfarenhetsbaserad					
Norrköping			31	19	10
kvinnor/män (%)			52/48	26/74	30/70
Vimmerby			14	5	
kvinnor/män (%)			50/50	60/40	
Katrineholm			17	8	19
kvinnor/män (%)			59/41	88/13	58/42
Motala			12	3	
kvinnor/män (%)			58/42	67/33	
Vetlanda					6
kvinnor/män (%)					67/33
Grundläroarprogrammet med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3					
Norrköping	35	42	45	35	37
kvinnor/män (%)	97/3	88/12	87/13	86/14	95/5
Linköping	50	66	74	63	69
kvinnor/män (%)	90/10	92/8	96/4	90/10	93/7
Grundläroarprogrammet med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6					
Linköping	46	63	64	39	43
kvinnor/män (%)	76/24	81/19	81/19	82/18	86/14
Nyköping					9
kvinnor/män (%)					89/11
Västervik					14
kvinnor/män (%)					86/14

Tabellen har kompletterats med uppgifter om kön 2023 varför statistiken togs ut på nytt. I några fall har antal nybörjare uppdaterats gentemot uppgifterna i årsredovisningen för 2022.

orter (Norrköping, Västervik och Nyköping). Under 2023 har Norrtälje och Nynäshamn tillkommit (se tabell 2.8). Utbildningarna blir på så sätt tillgängliga för fler studenter som behöver studera på hemorten. En erfarenhetsbaserad Grundläroarutbildning med inriktning mot fritidshem startade under hösten 2021 på Campus Norrköping samt vid studieorterna Vimmerby, Katrineholm och Motala och utökades under 2023 till Vetlanda (se tabell 2.8). En studietakt på 75

procent möjliggör att studenterna kombinerar studier med arbete och därmed kan nya målgrupper antas.

Grundlärarprogrammet inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 ges både vid Campus Valla och vid Campus Norrköping. Grundlärarprogrammet inriktning årskurs 4–6 ges från 2023 såväl vid Campus Valla som decentraliserat till andra orter (Västervik och Nyköping). LiU gör bedömningen att de decentraliserade utbildningarna är av stor betydelse för att nå nya målgrupper av studenter och därmed öka möjligheten till fler utexaminerade förskollärare och lärare.

Under det gångna året har fler kortare distansbaserade kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och ämneskurser erbjudits inom projektet ”Flexibla vägar in i läraryrket” som startade under 2020. Bland de som går kurserna återfinns både de som arbetar i skolan och de som funderar på att bli lärare. Kurserna kan sedan tillgodoräknas inom en lärarutbildning. Denna typ av kurser har tidigare inte erbjudits på universitetet, och nya kurser har under 2023 tillkommit. Kurserna har haft ett högt söktryck och kommer ge fler studenter till de olika lärarprogrammen.

Studenterna får valinformation av programledning, studievägledning och företrädare för skolverksamheten. De får dessutom information om de valbara ämnena från ämnesansvariga för att göra välgrundade ämnesval. Under utbildningens gång är det ganska vanligt att studenter väljer om eller byter ämne.

Vidareutbildning av obehöriga lärare (VAL)

På uppdrag av regeringen bedriver Linköpings universitet vidareutbildning av lärare (VAL) som saknar examen. Utbildningen omfattar maximalt 120 hp och bedrivs vid sju lärosäten. Antalet helårsstudenter vid LiU var 163 (70 procent kvinnor och 30 procent män) och antalet helårsprestationer var 142 (70 procent kvinnor och 30 procent män). Under 2023 sökte 343 personer utbildningen (240 kvinnor och 103 män). Det höga söktrycket visar att det fortfarande finns många obehöriga lärare inom skolan.

Master yrkeslärare

Masterprogram i pedagogik för yrkeslärare ges av Linköpings universitetet i samverkan med Göteborgs universitet och Karlstads universitet. Programmet startade 2022 och antog då 29 studenter, 2023 antogs 38 studenter vilket tyder på en fortsatt hög efterfrågan till programmet. Årskull 2022 har efter 1,5 års halvtidsstudier behållit 14 studenter och avhoppet har avtagit. Vid programstarten 2023 gavs mycket information och uppmaningar till att läsa en universitetsförberedande kurs i akademiskt skrivande för att stötta studenterna i deras akademiska utveckling.

Kurser ges numera på alla medverkande universitet och för att skapa en helhet för programmets studenter och upprätthålla kvalitet har ett lärarkollegium bildats som har möten två till tre gånger

per termin. Kursvärderingar görs löpande på varje universitet efter varje kurs, vilka sammanställs och följs upp kontinuerligt. En utmaning för programmet är de långa kommunikationsvägarna när kurser ges på olika lärosäten. Det tar tid och kraft att skapa ett gemensamt arbetssätt med tydliga strukturer med många olika kulturer inblandade. Även marknadsföring av programmet är en utmaning då målgruppen yrkeslärare saknar gemensam plattform där de träffas. Det ändå relativt höga söktrycket tolkas som att marknadsföringen fungerar. En halvtidsutvärdering av programmet är planerad att genomföras under 2024.

Övningskolor och övningsförskolor

Linköpings universitet har 2023 en fullt utbyggd organisation för övningskolor för Grundlärarprogrammen F-3 och 4-6, där LiU samverkar med totalt 19 kommuner samt ytterligare decentraliserade studieorter. Totalt involveras över 80 F-6 skolor. 2023 omfattade verksamheten för Grundlärarprogrammen F-3 och 4-6 509 helårsstudenter (HST).

Pilotverksamhet med övningsförskolor genomförs under läsåret 2022/2023 i Norrköpings kommun och Linköpings kommun. Hösten 2023 placerades samtliga studenter i kull 2022 och 2023 på övningsförskolor i någon av samverkanskommunerna. I dagsläget finns 65 förskoleområden som består av ett antal övningsförskolor/avdelningar. 2023 omfattade verksamheten för förskollärarprogrammet 90 helårsstudenter (HST) och prognosen för 2024 och 2025 är en ökning av antal helårsstudenter till cirka 170–200.

Totalt omfattar verksamheten inom övningskolor och övningsförskolor under 2023, 599 helårsstudenter (HST) och prognosen för 2024 och 2025 är att den ska öka till cirka 700–800 HST per år.

För Grundlärarprogrammet med inriktning fritidshem är antalet behöriga handledare begränsat och övningskolor för denna verksamhet måste anpassas för att hitta en bra modell. Diskussioner med enskilda kommuner har inletts.

Planering inför utformning av övningskolor för Ämneslärarprogrammet (ÄLP) har inletts med Norrköpings kommun och Linköpings kommun. Inför höstterminen 2024 planeras en pilotstudie med ett antal skolor på högstadiet och gymnasiet med syfte att utforma en modell för övningskolor för Ämneslärarprogrammet. Prognosen för ÄLP-studenter som kan göra sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) på en övningskola är cirka 25–75 HST under de kommande två åren. Prognosen innebär att en utökning av antal övningskolor behöver göras.

LiU anser att verksamheten med övningskolor resulterat i tätare kontakt och förbättrade samverkansytter med rektorerna vad gäller planering och genomförande av VFU samt mellan handledare och kursansvarig lärare. Förutsättningarna för en ökad samsyn kring VFU-kursernas krav och examinationer skapas genom bland annat ökad kompetens

hos handledargruppen, eftersom övningsskolornas avtal förbinder skolorna att se till att handledarna genomgår handledarutbildning om minst 7,5 hp. LiU ser också möjlighet till snabbare uppföljning av placeringar och kontaktvägar när problem uppstår samt bättre förutsättningar för VFU-besök eftersom studenterna samlas på färre enheter. Det finns samtidigt utmaningar med övningsskolor. LiU har inför höstterminen 2023, för att kunna upprätthålla en hög kvalitet på samverkan, valt att fördela ansvaret för övningsskolornas organisation på fler personer. Att motivera handledare att fortsatt åta sig uppdraget som handledare kan vara en utmaning. Även kravet på att genomgå handledarutbildning på 7,5 hp gör en del handledare tveksamma. Information som kan skapa motivation samt en handledarutbildning av hög kvalitet är exempel på åtgärder som genomförs för att minska de utmaningar som identifierats.

Arbetsintegrerad lärarutbildning

LiU har startat en arbetsintegrerad utbildning till ämneslärarexamen i tre pilotomgångar: hösten 2019 i samarbete med Linköpings kommun och Katrineholms kommun samt hösten 2020 och hösten 2021 i samarbete med Linköpings kommun. Ansökan till utbildningen sker via Vidareutbildning för obehöriga lärare (VAL), varför söksiffrorna för just denna utbildning inte kan redovisas separat, se tabell 2.9. Utbildningen ges med 75 procents studietakt och kombineras med en anställning i en kommun. LiU ansvarar för utbildningens genomförande och kvalitet, medan skolhuvudmannen har ansvar för anställningen och anställningsvillkoren. I studierna ingår campusförlagda kurser och parallellt med dessa även verksamhetsförlagd utbildning. Den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs inom ramen för egen tjänst, med handledare på skolan. Omfattningen på utbildningen begränsas idag utifrån kommunernas ekonomiska möjligheter. Under 2022 pausades antagningen till utbildningen på grund av låg efterfrågan på utbildningsplatser från kommunerna. Under våren 2023 genomfördes en analys av pilotverksamheten som visar att det är för få studenter samt att efterfrågan från kommunerna gällande satsningen har minskat för att den ska anses relevant att fortsätta. Mot bakgrund av detta upphör pilotverksamheten arbetsintegrerad utbildning till ämneslärarexamen.

Med 75 procents studietakt, två års studier och ett visst bortfall ser prognosen för helårsstudenter ut enligt tabell 2.9.

Grundlärarprogrammet inriktning fritidshem – erfarenhetsbaserad startade för första gången hösten

2021. LiU har ansökt hos Universitets- och högskolerådet (UHR), och fått beviljat, att ha yrkeserfarenhet som antagningskrav. Genom att de studerande har yrkeserfarenhet valideras 30 hp av utbildningen (22,5 hp VFU, 4 hp utbildningsvetenskaplig kärna och 3,5 hp fritidspedagogik). Utbildningen ges vid Campus Norrköping samt vid studieorterna Motala, Katrineholm, Vimmerby och Vetlanda. Med en decentraliserad utbildning breddas rekryteringen då den möjliggör för fler studenter att kunna kombinera studier och arbete på sin hemort. Platsantalet är 57, med årlig antagning varje höst. Söktrycket till utbildningen 2023 var som förväntat men platserna fylldes inte, vilket de inte heller gjorde 2022.

Eftersom LiU har identifierat att många potentiella sökande till det erfarenhetsbaserade grundlärarprogrammet med inriktning fritidshem saknar högskolebehörighet har LiU initierat ett pilotprojekt tillsammans med några av samverkanskommunerna för att erbjuda stödverksamhet för att få fler behöriga sökande. Till antagning hösten 2023 visade pilotprojektet ett positivt utfall vilket har resulterat att det har implementerats vid samtliga samverkansorter där utbildningen har antagning 2024. Vidare kommer utbildningen att från och med hösten 2024 decentraliseras till två nya samverkansorter vilket möjliggör ett ökat söktryck. Mot bakgrund av detta bedömer LiU att prognosen med det angivna platsantalet (57 studenter) är möjlig att uppnå under de kommande åren.

De viktigaste erfarenheterna från satsningarna så här långt är vikten av en tät dialog och ett gott samarbete med huvudmännen, inte minst vad gäller gemensamma marknadsföringsinsatser inför ansökningsperioder. Ytterligare en erfarenhet är att intresset från kommunala skolhuvudmän är stort för utbildningarna, men att möjligheterna för huvudmännen att finansiera deltagande i arbetsintegrerade utbildningssatsningar varierar stort mellan kommunerna. När en kommun utlyser den här typen av tjänster finns ett stort söktryck, så intresset från presumtiva studenter är stort.

LiU gör bedömningen att lärosätets kapacitet att genomföra utbildningarna är goda, men att den kommunala finansieringen är den begränsande faktorn när det gäller arbetsintegrerade utbildningar. En slutsats av detta är att i stället prioritera den modell som LiU arbetar med i den erfarenhetsbaserade utbildningen för fritidshem, där arbetsintegrering genomförs utan att kommunen utlyst specifika tjänster.

Fortsatta utvecklingsområden för den erfarenhetsbaserade grundlärarutbildningen med inriktning

Tabell 2.9 Arbetsintegrerad lärarutbildning (helårsstudenter)

	Utfall					Prognos		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetsintegrerad kompletterande pedagogisk utbildning	1	3	4	2	1	1	1	0
Grundlärarprogrammet inriktning fritidshem - erfarenhetsbaserad			23	55	75	140	140	140

fritidshem är framför allt en tydlig praktikanknytning och bibehållen akademisk nivå. Vidare utreds förutsättningarna att praktikanpassa examensarbeten så att studenterna kan tillämpa praktikinära forskningsmetoder vilket ökar yrkesrelevans och möjligheten att göra utvecklingsarbete på sin egen arbetsplats.

Ny kortare KPU

Hösten 2022 startade LiU den första kullen med studenter inom försöksverksamheten för den förkortade KPU som avser 60 högskolepoäng (KPU60), med inriktning mot ämneslärare MA/NO/TK. Programmet hade 36 platser, 35 studenter registrerade sig och efter några tidiga avbrott genomförde 32 studenter programmet, och inom 2023 utfärdades 29 examensbevis. Detta ger en genomströmning på 83 procent vid läsårets slut på programmet. Den goda genomströmning kan härledas till att studenterna sedan tidigare har en god studievana och har gjort ett aktivt val att göra karriärbyte. Att utbildningen bara är ett år är enligt studenterna en förutsättning för att genomföra utbildningen.

Inom KPU60 ökades antalet platser inför höstterminen 2023 och 48 studenter registrerades. Under terminen har kvarvaron varit god.

Inför höstterminen 2023 ökades försöksverksamheten till att även innefatta KPU som avser 75 högskolepoäng, utbildning till grundlärare F-3 och 4-6 med inriktning SV/SO/ENG. Söktrycket var mycket högt, dock med en stor andel obehöriga sökande. 43 studenter registrerades vid terminsstart med fördelningen 14 studenter med inriktning F-3 och 29 studenter med inriktning 4-6. Kvarvaron har hittills varit god.

Det har visat sig att en stor andel av studenterna redan arbetar i skolan, vilket visar på behovet av denna typ av utbildning för att öka andelen behöriga lärare i skolan. Det ställer samtidigt stora krav på studenterna eftersom utbildningen ges med full studietakt för KPU60 och utökad studietakt för KPU75. Programmet ges med schemalagd distansutbildning inklusive campusträffar två till tre gånger per termin.

Regeringsuppdraget är i form av en försöksverksamhet där LiU samordnar arbetet vid de tolv lärosäten som innehar uppdraget. Initialt ingick tio lärosäten i försöksverksamheten, dessa har under höstterminen 2023 utökats till tolv. Kammarkollegiet har överfört sju mnkr till Linköpings universitet i enlighet med det angivna regeringsuppdraget. Dessa pengar har periodiserats för att täcka in hela den förmodade försöksperioden. Utbildningen väntas fortgå fram till och med 2028 då de sista studenterna avslutar sina studier. För samtliga år finansieras en nationell samordnare och en nationell administratör.

Den bedrivna utbildningen är en försöksverksamhet och ett behov av uppföljning föreligger. Uppföljningen inkluderar aspekter under studietiden som exempelvis sökstatistik, genomströmning och påverkan på befintliga liknande utbildningar. Studen-

ternas övergång till yrkeslivet och anställningsbarhet följs också upp. Medel för uppföljning avsätts därför årligen fram till 2028. För det inledande arbetet samt för del- och slutrapportering avsätts extra stora poster för uppföljning 2023, 2024 respektive 2028. Medel används också under de första åren till sökbara utvecklingsmedel för de lärosäten som ingår i försöksverksamheten.

Under 2023 har medel också använts för att introducera de nya lärosäten som fått uppdraget i enlighet med ändringsbeslutet 230622 gällande ap.25 Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende anslag 2:64 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Medel har också använts för att anordna en konferens i Linköping för samtliga lärosäten samt för uppdatering och utveckling av försöksverksamhetens nationella hemsida.

Samarbete gällande utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF)

Det nuvarande nationella ALF-avtalet gäller sedan 1 januari 2015 och är ett avtal mellan staten och vissa regioner om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

I det regionala avtalet om läkarutbildning och forskning (RALF) har Linköpings universitet och Region Östergötland (RÖ) kommit överens om respektive uppdrag inom klinisk utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling samt spridning och implementering av ny kunskap inom hälso- och sjukvården. LiU och RÖ har vidare kommit överens om former för samverkan som rör de delar av sjukvården som är speciellt involverade i åtaganden som avser utbildning, forskning och utveckling (universitets-sjukvård). I RALF-avtalet regleras även hur LiU och RÖ prioriterar och fördelar statens ALF-ersättning samt formerna för samverkan kring respektive delfinansiering inom läkarutbildning, klinisk forskning och utveckling.

Enligt regleringsbrevet för Linköpings universitet ska minst 1 208 helårsstudenter tas emot av RÖ för den verksamhetsintegrerade utbildningen av läkare. Antalet helårsstudenter för 2023 uppgick till 1 190. Ekonomisk redovisning av medel för klinisk utbildning och forskning ges i tabell 6.6 Medel för klinisk utbildning och forskning.

Linköpings universitet erhåller även medel för utveckling av klinisk utbildning och forskning, vilket 2023 uppgick till 890 tkr. Dessa medel har använts för investeringar i KTC-utrustning (kliniska träningscentra) och material samt till utrustning för så kallade streamingrum för regionaliserad läkarutbildning i Jönköping och Kalmar.

Kompletterande utbildning för biomedicinska analytiker med utländsk examen

Utbildningen syftar till att ge dem som har en utländsk examen möjlighet att via Socialstyrelsen söka och erhålla svensk legitimation som biomedicinsk analytiker. I den kompletterande utbildningen är den svenska biomedicinska analytikerns yrkesområde i fokus. Utbildningen bedrivs från och med höstterminen 2017 vid fyra lärosäten, förutom i Linköping även i Göteborg, Kristianstad och Uppsala. Kompletterande utbildning för biomedicinska analytiker med utländsk examen (KUB) vid LiU har vidareutvecklats från den befintliga ettåriga kompletteringsutbildningen som sedan 2010 ges för personer med kandidatexamen inom biomedicin. Programmen samläser vissa kurser och båda studentgrupperna går samtidigt ut på verksamhetsförlagd utbildning. Medicinska fakultetens pedagogik med problembaserat lärande (PBL) tillämpas till en del på den nya KUB-utbildningen. Utbildningen löper under 1,5 år (90 hp), med antagning enbart till höstterminen, och består av fem kurser. Antagningen till KUB hanteras via den ordinarie antagningsomgången. Alla medverkande lärosäten har samma behörighetskrav och både Svenska 3 och Engelska 6 krävs. Samtliga lärosäten har upplevt vissa svårigheter med bedömningen av studenternas meriter och behörighet. Bedömning av särskild behörighet utförs av sakkunniga lärare. Ledningen för utbildningen och Region Östergötlands samordnare för nyanlända har en etablerad kontakt, för att på ett tidigt stadium nå ut till individer som på sikt kan bli aktuella för utbildningen, se tabell 2.10.

Kompletterande utbildning för läkare med utländsk examen

På nationell nivå diskuteras i nuläget hur kompletterande utbildning för läkare med utländsk examen på respektive utbildningsort ska utvecklas och anpassas till att de ordinarie läkarutbildningarna i Sverige som från och med antagningsomgången 2021 blivit direkt legitimationsgrundande. Med anledning av ovanstående förändringar beslöt Medicinska fakulteten att pausa antagning till den ettåriga kompletterande utbildningen inför höstterminen 2023, vilket sedan efterföljdes av ett avvecklingsbeslut baserat på ovanstående. LiU kommer att utreda förutsättningar att driva

ny legitimationsgrundande kompletterande utbildning (120 hp). I uppdraget ingår att utreda möjligheten till samläsning med läkarprogrammets kliniska terminer, föreslå en plan för programmets upplägg, ge förslag på en hållbar budget utifrån de ekonomiska ramar som erbjuds av Utbildningsdepartementet samt inventera behov av lärarresurser. Utredningen sker i dialog med den nationella arbetsgruppen för kompletterande utbildning för läkare med utländsk examen och ska slutrapporteras till fakulteten under våren 2024.

Kompletterande utbildning för lärare och förskollärare med utländsk examen

Stockholms universitet, Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Malmö universitet, Umeå universitet och Örebro universitet har möjlighet att anordna kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk lärar- och förskolläraryt utbildning eller annan utbildning som kan anses relevant för svensk skola (ULV). Den kompletterande utbildningen för lärare och förskollärare får maximalt omfatta 120 hp. Utbildningen kan leda till legitimation (efter beslut från Skolverket) eller till en lärarexamen, men syftet kan även vara att studenten ska få kunskap om svensk skola och förskola. Den största gruppen bland de antagna är de som behöver en svensk lärarexamen för att få en legitimation. Studenterna är geografiskt utspridda över hela Sverige.

Studier mot den äldre examensordningen har fasats ut vid samtliga lärosäten. Det innebär att inga studenter antas för komplettering mot äldre examen. Då förskolläraryt- och grundlärarexamen är mer detaljstyrda än de äldre examina riktade mot förskola och grundskolans tidigare år, har det medfört att färre studenter kan antas inom ULV mot dessa verksamhetsområden, eftersom deras studiebehov inte rymms inom 120 hp.

Uppföljning av samtliga studenters studieplanering och prestationer görs varje termin och om det finns behov ges extra stöd. Exempel på åtgärder som satts in är extra stöd för handledning i examensarbete, språkstöd i kurser och extra ersättning för handledningen under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Uppföljningar har visat att studenter har haft svårigheter med det svenska språket. I

Tabell 2.10 Uppgifter om studenter för kompletterande utbildning för lärare och läkare samt biomedicinska analytiker med utländsk examen

	Lärare					Läkare					Biomedicinska analytiker				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Sökande	142	267	100	105	87	65	56	171	51	0	50	45	38	36	25
Antagna	94	110	54	27	47	21	21	21	21	0	10	9	9	11	7
Helårsstudenter	57	118	99	53	42	21	20	21	21	12	8	11	11	10	10
Helårsstudenter kvinnor/män (%)	86/14	84/16	84/16	90/10	93/7	39/61	42/48	38/62	42/58	48/52	48/52	79/21	86/14	84/16	47/53
Antal som genomgått utbildningen med godkänt resultat	14	13	38	78	27	21	17	21	18	2	3	4	7	6	7
Antal som avbrutit studierna	8	22	35	11	33	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

utbildningen ingår därför numera två moment: diagnostiskt prov och en efterföljande språkkurs i svenska för dem som inte klarar det diagnostiska provet. De flesta som genomför provet behöver läsa språkkursen i svenska. Uppföljningar har visat att den individuella studievägledningen behöver förstärkas. Studievägledning är avgörande då varje student är i behov av en individuell studiegång. Studenterna får numera tidigt i utbildningen möjlighet att boka individuella samtal.

Antal sökande, antagna och examinerade på utbildningen framgår av tabell 2.10. Under 2023 har 33 personer avbrutit sina studier, vilket främst beror på att studenterna erbjudits arbete under studietiden, erhållit legitimation eller inte har möjlighet att genomföra studierna på grund av familjeskäl. Under 2023 har antalet personer som tagit examen varit relativt högt och detta kan bero på att de stora kullar som antogs 2019–2020 har tagit examen.

VFU vårdutbildningar

Medicinska fakulteten har beslutat att använda de erhållna medlen från Kammarkollegiet till att utveckla verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i sjuksköterskeutbildningen. I februari 2023 gjordes en förändring i högskoleförordningen (1993:100) att yrkeskvalifikationsdirektivet ska tillämpas vilket innebär att sjuksköterskeutbildningen ska bestå av 50 procent klinisk utbildning. Sjuksköterskeprogrammet vid LiU har sökt och fått anstånd från UKÄ med att tillämpa förändringen. Ett utvecklingsarbete har initierats med målsättning att den nya utbildningen ska starta höstterminen 2024. Under ledning av en styrgrupp med företrädare för fakultet, programledning samt regionen, arbetar tre arbetsgrupper med översyn av terminernas innehåll för att utöka antalet VFU-veckor, utveckling av handledarutbildning i syfte att öka kompetensen hos handledare i klinisk verksamhet samt genomlysning av alla VFU-avtal. Tillämpningen av yrkeskvalifikationsdirektivet förutsätter en genomgripande revidering av befintlig utbildning för att kunna rymma upp till tolv fler veckors VFU. Detta är en stor utmaning för såväl lärosätet som regioner och kommuner. Den största utmaningen för lärosätet ligger i avsaknad av ökad tilldelning av medel för de tillkomna VFU-veckorna, vilken befaras kunna påverka kvaliteten på programmet.

Studentinflytande/studentsamverkan

Möjligheten för studenter att påverka sin utbildningssituation och arbetsmiljö är, och har alltid varit, en prioriterad fråga för Linköpings universitet. Det gäller såväl enskilda studenter som studentkårernas möjlighet att påverka. Studenterna vid LiU företräds av tre studentkårer. Vid Medicinska fakulteten företräds studenterna av Consensus, vid Tekniska fakulteten av LinTek och vid Filosofiska fakulteten och området Utbildningsvetenskap av StuFF. Studenternas företrädare erbjuds att delta i beslutande och

beredande organ inom universitetet. Det gäller såväl tillfälliga projekt som etablerade nämnder, styrelser och förankringsgrupper. Vid LiU finns därutöver sedan länge etablerade mötesformer som möjliggör en förtroendefull och återkommande dialog mellan studenternas företrädare och såväl den akademiska som den administrativa ledningen vid universitetet.

Studentkårerna redovisar årligen sin verksamhet till LiU. Redovisningen visar att studentkårerna fullföljer sina uppdrag på ett bra sätt. Studentkårerna vittnar dock om att de har svårare att rekrytera studenter som vill engagera sig i studentkåren och som studeranderepresentant. För forskarstuderande har de extra medel för studentinflytande som studentkårerna har blivit tilldelade, möjliggjort för studentkårerna att ha ett anställt doktorandombud vilket gör att de på ett bättre sätt kan företräda forskarstuderande vid LiU. Under 2023 har studentkårerna och rektor signerat en avsiktsförklaring för att stärka möjligheterna för inflytande för internationella studenter. Studentkårerna har även prioriterat och gemensamt drivit frågor som rör bland annat kursutvärderingar, studentrepresentation, hållbar studietid och ett universitet för alla.

Under 2023 genomfördes ett *creaton* om hur Norrköping ska se ut som studentstad i framtiden. *Creaton* är ett sätt att samla in studenters åsikter. Under 24 timmar fick en grupp studenter arbeta intensivt, fritt och kreativt med en frågeställning för att ta fram olika förslag och därmed bidra till framtida campusplan och projektidéer.

Disciplinärenden

Under 2023 har Disciplinnämnden vid LiU sammanträtt vid 13 tillfällen och totalt har 130 ärenden som berört 153 individer behandlats. Totalt har 113 beslut om en disciplinär åtgärd tagits, det handlar om 69 beslut om avstängning och 44 beslut om att tilldela en varning. Avstängningsperioden har handlat om två till åtta veckor, den vanligaste avstängningstiden var fyra veckor. Antalet ärenden ligger på samma nivå som 2022 och kan jämföras med nivån före coronapandemiåren 2020–2021. En ny typ av ärende som har uppkommit under 2023 är misstänkt vilseledande med hjälp av generativ AI. Totalt har det varit 19 ärenden varav sju ärenden har lett till beslut om en disciplinär åtgärd. Det är dock plagiat som fortsatt är den främsta orsaken till en anmälan. Den genomsnittliga handläggningstiden från inkommen anmälan till beslut har varit cirka sex veckor. Under 2023 har det förebyggande arbetet fortsatt genom medverkan vid utbildningar för kursansvariga och examinatorer som anordnas av Didacticum samt genom olika informationsinsatser.

Studenthälsovård

Studenthälsan vid Linköpings universitet har ett uppdrag att arbeta hälsofrämjande och förebyggande vilket huvudsakligen innebär individuella samtalskontakter för stöd och rådgivning men också att på andra sätt nå ut till bredare grupper. Studenthälsan arbetar för hög tillgänglighet med insatser både fysiskt och digitalt. Målsättningen är att alla studenter ska veta om att verksamheten finns och vara trygga med vart de kan vända sig i händelse av stress, psykisk ohälsa, svåra händelser eller studierelaterade problem. Antalet studenter som söker riktat pedagogiskt stöd fortsätter att öka och därför har en koordinator anställts på halvtid och ett utvecklingsarbete vad gäller ersättning till studentmentorer pågår.

Under 2023 har Studenthälsan ingått i en projektgrupp tillsammans med Stockholms universitet och UHR. Uppdraget har varit att etablera en nationell webbportal för studenthälsovården i landet i syfte att öka samordningen av det förebyggande uppdraget, stärka arbetet med att främja studenters fysiska och psykiska hälsa och på så sätt öka förutsättningarna för en god och trygg studietid. Webbportalen *studenthälsa.se* lanserades för studenter i januari 2024 och utgör ett komplement till den lokala studenthälsovården. *Studenthälsa.se* består av en publik webbplats för studenter och en inloggad del för medarbetare. Kommande verksamhetsår ska Linköpings universitet förvalta portalen och Studenthälsan ska ta till vara dess synergieffekter, så att arbetet för studenters hälsa når så brett som möjligt.

KAPITEL 3

FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Forskningen vid Linköpings universitet spänner över flera forskningsområden och kännetecknas av både bredd och spets. Det finns framgångsrika och starka forskningsmiljöer inom samtliga fakulteter och institutionernas och fakulteternas dagliga verksamhet möjliggör forskningen genom stöd till forskare på alla nivåer. Kärnvärden som anger riktningen för forskningen är nytänkande, gränsöverskridande, resultatorientering, kvalitetssäkrad och konkurrensmedvetenhet. Utmärkande för LiU är ambitionen och förmågan att med ett mång- och tvärvetenskapligt perspektiv ta sig an frågeställningar som är vetenskapligt fruktbara och söka lösningar på samtidens stora utmaningar. I tider då vetenskapliga fakta alltmer ifrågasätts är det dessutom viktigt att forskningen präglas av god forskningssed och ett öppet förhållningssätt där största möjliga tillgänglighet och transparens möjliggörs i hela forskningsprocessen, så kallad öppen vetenskap. Arbetet med en övergång till öppen vetenskap är långsiktigt och under 2023 fokuserade arbetet fortsatt på god hantering av forskningsdata.

Vid Linköpings universitet har verksamheten under de senaste åren präglats av en ökad forskningsvolym. Den baseras främst på framgångar i den externa forskningsfinansieringen, medan basanslagets storlek inte ökat i samma omfattning. Det är en utmaning då det krävs långsiktiga förutsättningar för att bedriva forskning. LiU ser inte i närtid någon förändring av basanslagets storlek, vilket gör att balansen mellan basanslaget och de externa bidragen fortsätter att vara skev. Det är en situation som är allt svårare att hantera och som kräver en proaktivitet för att säkra en stabil forskningsfinansiering över tid. Som ett led i att möta framtida utmaningar, till exempel avseende finansiering och de globala utmaningarna, fastställde LiU under 2022 en strategisk plan. De utpekade målen för forskning hittas främst inom målområdet ”Excellens och nytta”. Med den strategiska planen som grund har arbetet med att möta målen påbörjats och en ny forsknings- och innovationsstrategi kommer att tas fram under 2024.

För LiU är det viktigt att prioritera insatser för att stärka såväl forskningens kvalitet som för univer-

sitetets möjlighet att arbeta med jämställdhet och karriärvägar. Avgörande är även att tillräckliga resurser finns för den forskningsinfrastruktur som LiU behöver för att upprätthålla världsledande forskning.

Forskningen har under 2023 helt återgått till normala förhållanden och verksamhet efter coronapandemin. Forskarna har åter fysisk tillgång till forskningsinfrastrukturer, kontor och laboratorier och kan även genomföra forskning nära försökspersoner. En positiv lärdom av pandemin är den större vanan av digitala möten och verktyg vilket förhoppningsvis gör att LiU:s samarbeten både nationellt och internationellt kan stärkas utan att resandet behöver öka.

Antagningen och genomströmningen av forskarstudier har fortsatt att återgå till samma nivåer som innan pandemins värsta topp under 2020 och 2021. Det är positivt att mobilitet och internationellt utbyte av kunskap, som gynnar forskningens framsteg, nu kan ske både fysiskt och digitalt.

Forskning - mål och indikatorer

Resultatindikatorerna är anpassade efter den strategiska planen för 2030 och används för att på ett övergripande plan följa upp universitetets huvuduppdrag: utbildning, forskning och samverkan. För att följa forskningsverksamheten vid LiU är följande tre indikatorer med måltal fastställda av universitetsstyrelsen:

- LiU:s andel av de externa medel som fördelas till svenska lärosäten av Vetenskapsrådet ska uppgå till minst sju procent i medelvärde för de tre senaste åren.
- Externa medel från EU:s ramprogram ska utgöra minst 100 mnkr varje år.
- Andel högciterade artiklar ska uppgå till minst tolv procent.

Andel externa medel från Vetenskapsrådet

Den första indikatorn handlar om hur framgångsrikt LiU är i att attrahera externa medel från Vetenskapsrådet i förhållande till andra lärosäten. Redovisningen baseras på databasen Swecris för att ta fram andel medel. Swecris är en nationell databas som förvaltas

av Vetenskapsrådet på uppdrag av regeringen, där finns information om hur medverkande forskningsfinansierare har fördelat sina pengar till forskare i Sverige.

För beräkningen 2023 har LiU förfinat metoden och därmed också justerat resultaten för de två föregående åren. Den data som används är baserad på medel för projektbidrag, anställningsbidrag och stöd till forskningsmiljöer för projekt med startår det angivna året, många av bidragen 2023 har alltså beviljats 2022. Andelen är ett medelvärde av de senaste tre perioderna för att ta höjd för att den årliga tilldelningen kan variera beroende på ett flertal faktorer såsom andelen tillgängliga medel, vilka forskare som får söka bidrag etc. Målet är att uppnå minst sju procent i genomsnitt över de senaste tre åren.

Nedan redovisas för respektive år ett medelvärde för de senaste tre åren och under den senaste perioden, 2021–2023, uppgick LiU:s andel till i snitt till 6,2 procent, vilket är under måttalet. LiU har legat på en andel mellan 6,0 och 6,5 procent de senaste tre perioderna, nära måttalet utan att riktigt nå fram. LiU behöver attrahera en högre andel bidrag inom alla tre bidragsformerna för att uppnå måttalet helt.

Glädjande är att LiU:s forskare inom utbildningsvetenskap och primärvårdsforskning under 2023 beviljats både stora och många anslag, vilka höjt beviljandegraden och kommer att ha en positiv inverkan på andelen för 2024.

År	Andel av de externa medlen från Vetenskapsrådet
2023	6,2 procent
2022	6,4 procent
2021	6,1 procent

Externa medel från EU:s ramprogram

Den andra indikatorn mäter hur mycket medel, i form av intäkter, som LiU årligen attraherar från EU-kommissionen inom ramprogrammet Horisont Europa. Här används data från LiU:s ekonomisystem för att se hur mycket av bidragsintäkterna som kommer från EU.

Under 2023 uppgick LiU:s EU-medel till sammanlagt 94 mnkr från EU-kommissionen, varav 74 mnkr inom ramprogrammet Horisont Europa och dess tre pelare. Summan är lägre än måttalet men har ökat jämfört med 2022. De två föregående åren beviljades LiU 64 respektive 71 mnkr inom ramprogrammet.

Under 2023 beviljades ett stort antal projekt som ännu inte påbörjats, därför förväntas bidragsmedlen öka ytterligare under de kommande åren. LiU kommer även framgent att aktivt arbeta på alla nivåer för att nå målet, något som beskrivs i avsnittet om forskningsfinansiering.

År	Externa medel från EU:s ramprogram
2023	74 mnkr
2022	64 mnkr
2021	71 mnkr

Högciterade artiklar

Den tredje indikatorn är andel högciterade artiklar baserat på Vetenskapsrådets underlag i den årliga rapporten *Fördelning av forskningsresurser* till regeringen. LiU:s andel av högciterade publikationer är 10,9 procent för den senaste mätperioden 2019–2021. LiU:s trend är fortsatt positiv och saktat kommer målet om att nå 12 procent närmare. Enligt Vetenskapsrådets publikation "Forskningsbarometern 2023" publicerar Asien och framför allt Kina mer än tidigare. Det innebär att de tar en större del av de internationella citeringarna och att konkurrensen därmed hårdnat rejält. Trots det går LiU:s trend fortsatt åt rätt håll. Fortsätter den internationella trenden krävs nationella strategier, inte bara lärosätelokala, för att upprätthålla och stärka Sveriges ställning. Vid LiU krävs fortsatt arbete med att utveckla publiceringsstrategier inom alla typer av forskningsmiljöer för att nå upp till 12 procent.

År	Högciterade artiklar
2019–2021	10,9 procent
2017–2020	10,7 procent
2007–2009	10,0 procent

Svenskt deltagande i Horisont Europa

I rapporten "En nationell strategi för svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027" har regeringen definierat vilka mål Sverige har med sitt deltagande i EU:s ramprogram Horisont Europa. Målen är att "Sverige ska tillhöra de främsta deltagarna avseende andel beviljade ansökningar" och att "Sverige ska beviljas mer än 3,7 procent av totalt beviljade medel". LiU arbetar aktivt med att identifiera och internt marknadsföra utlysningar samt att matcha dessa mot forskare och forskarmiljöer. Andra viktiga aktiviteter är att tillsammans med forskarna ta fram bra och attraktiva ansökningar men också att erbjuda stöd i intervjuutövning för de forskare som gått vidare i ansökningsprocessen. Det arrangeras också olika workshoppar för forskare som vill söka EU-bidrag för att tydliggöra EU:s krav, utlysningar och själva ansökningsförfarande. Forskningsmiljöerna får också hjälp med att koordinera beviljade projekt så att genomförande, rapportering och uppföljning sker enligt EU:s regler och riktlinjer. Under 2023 har antalet beviljade projekt ökat, det synliggörs bland annat av indikatorn som redovisas i tabellen Externa medel från EU:s ramprogram där medlen som LiU attraherat ökat.

Under de senaste tio åren har LiU:s intäkter från EU-kommissionen ökat med 45 procent, den positiva trenden håller i sig och LiU bidrar därmed till regeringens mål. Tack vare det riktade stödet till forskare att söka medel inom Horisont Europa hoppas LiU fortsätta att bidra till att Sverige uppfyller sina mål.

Profilområden

I regeringens senaste forskningspolitiska proposition, *Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (2020/21:60)*, föreslogs en ny modell för kvalitetsbaserad resursfördelning och profilering med målet att premiera hög kvalitet i lärosätenas forskning. Profilområdena ska vara strategiska forskningsinitiativ av hög kvalitet initierade och drivna av lärosätena själva.

I mars 2021 fick Vetenskapsrådet och övriga statliga forskningsfinansiärer i uppdrag att föreslå hur profilområden ska implementeras. I juni 2021 redovisade forskningsfinansiärerna ett förslag om hur en ny modell för kvalitetsbaserad resursfördelning skulle kunna organiseras och implementeras. Ett profilområde föreslogs omfatta forskning, samverkan med omgivande samhälle och utbildning på alla tre nivåer i en sammanhållen kunskapsmiljö med hög kvalitet i alla dimensioner.

I maj 2022 förtydligade finansiärerna modellen i en rapport där förslaget vidareutvecklats och lärosätena satte igång olika processer för att identifiera profilområden, så även LiU. I slutet på 2022 meddelade sedan den nya regeringen att satsningen på profilområden inte blev av. Trots beskedet fortsatte LiU sin process att ta fram profilområden som ska visa på LiU:s forskningsbredd och vila på en grund av hög vetenskaplig kvalitet, samverkan med det omgivande samhället, tvärvetenskap och koppling till grundutbildning.

För att ta fram Linköpings universitets profilområden valdes en bottom-up-process där forskarna fritt inbjöds att lämna förslag på profilområden. Det kom in 36 intressanta och genomarbetade förslag, ur dessa valdes tolv förslag fram till ett andra steg där förslagen preciserades. Under hösten 2023 har universitetsledningen prioriterat fyra av dessa och i början av 2024 förväntas rektor att fatta beslut om Linköpings universitets profilområden.

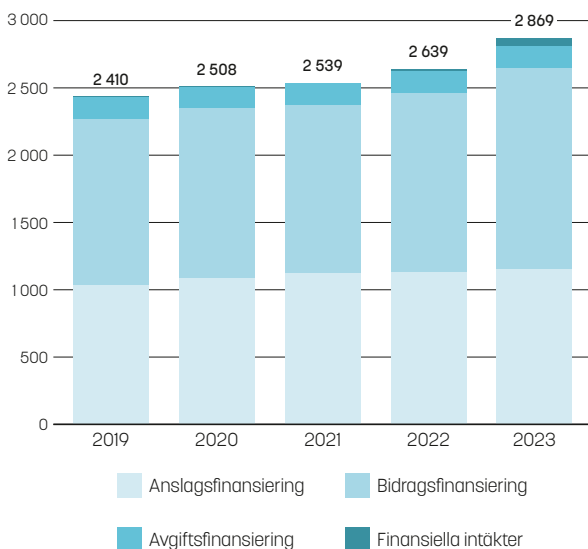
Forskningsfinansiering

Finansiering av forskning skiljer sig från finansiering av utbildning då den vid sidan av anslagsfinansiering från regering och riksdag till stor del utgörs av externa medel från till exempel forskningsråd, stiftelser, svenska organisationer och EU, se figur 3.1 och 3.2.

Grunden för LiU:s förmåga att attrahera externa forskningsmedel är de basanslag från regering och riksdag som behövs för att finansiera den fria grundforskningen, infrastruktur vid universitetet och

Figur 3.1

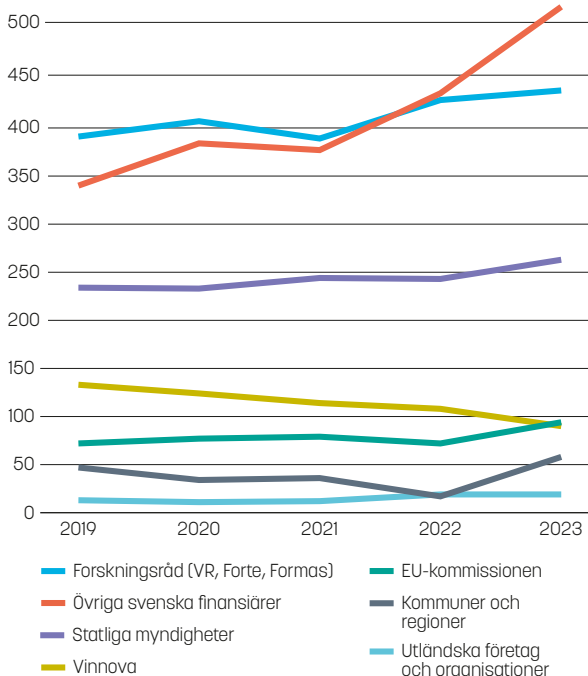
Totala intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)

Under 2023 ökade de totala forskningsintäkterna med 230 mnkr (+9 %) och steg till 2 869 mnkr. Anslagsintäkterna ökade med 2 % (+22 mnkr), medan bidragsintäkterna ökade med 12 % (164 mnkr). Avgiftsintäkterna ökade med 2 % (+3 mnkr). Jämfört över hela femårsperioden, är den totala intäktsökningen 19 %.

Figur 3.2

Bidragsfinansierad forskning (mnkr)

Bidragsintäkterna för forskning har under 2023 ökat med 12 % till 1 489 mnkr. Forskningsråden har under lång tid varit de största finansiärerna, men under 2023 har övriga svenska finansiärer, där Wallenbergstiftelserna ingår, ökat i en högre takt. Övriga svenska finansiärer tillsammans med forskningsråden står tillsammans för två tredjedelar av de totala bidragsintäkterna.

utbildningen på forskarnivå. Det låga basanslaget, i förhållande till andra jämförbara universitet, missgynnar LiU och innebär ett allt svårare utgångsläge, trots att lärosätet lyckats få en hög andel externa medel under senare år.

Under året erhöll Linköpings universitet totalt 2 869 mnkr i intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå, vilket är en ökning med cirka nio procent jämfört med 2022 då forskningsintäkterna uppgick till 2 639 mnkr, se figur 3.1.

2014 utgjorde andelen anslagsintäkter för forskning 45 procent av de totala forskningsintäkterna medan samma andel för 2023 var 40 procent, det vill säga en minskning med fem procentenheter under den senaste tioårsperioden. Bidragsintäkterna har förändrats i motsatt riktning. 2014 utgjorde bidragsintäkterna 46 procent av de totala forskningsintäkterna medan de 2023 utgjorde 52 procent, alltså en ökning med sex procentenheter.

Bidragsintäkterna för forskning uppgick under 2023 till 1 489 mnkr, vilket är en ökning med cirka tolv procent jämfört med föregående år, vilket framgår av figur 3.1. Sett till tidigare år har bidragsintäkterna ökat i varierande takt. Denna variation följer universitetets forskningsverksamhet vad gäller kompetensförsörjning, prioritering mellan utbildning och forskning samt förändringar gällande fördelningar och prioriteringar mellan forskningsverksamhetens anslags- och externfinansierade områden.

Forskningsråden, med Vetenskapsrådet i spetsen, har ökat med två procent under 2023 och står för knappt 30 procent av de totala bidragsintäkterna. Ett trendbrott är att övriga svenska finansierare står för 35 procent av bidragsintäkterna, en större andel än forskningsråden. Det beror främst på bidragsintäkter från Wallenbergstiftelserna, där det skett en fördubbling av bidragsintäkter under en femårsperiod, främst WASP och WISE. Statliga myndigheter, där bland andra Kammarkollegiet ingår, har också ökat något jämfört med föregående år och har på femårsperioden ökat med tretton procent. Vinnova minskar under 2023, vilket följer en negativ trend som har pågått de senaste åren. Medel från EU-kommissionen har ökat med cirka 30 procent under 2023 men utgör fortsatt runt fem procent av LiU:s totala forskningsintäkter.

Stora bidrag och belönade forskare

Linköpings universitet fick under 2023 flera betydande bidrag och ett stort antal forskare men också studenter belönades med priser. Bland dessa kan följande nämnas:

Ett av årets största genombrott

Magasinet *Physics World* har utsett LiU-forskning vid Laboratoriet för organisk elektronik (LOE) till ett av 2023 års stora genombrott globalt inom fysik. Fors-

karna vid laboratoriet har visat att mjuka elektroder kan odlas i levande vävnad.

Fem LiU-projekt på 100-listan

Fem forskningsprojekt från Linköpings universitet finns med på Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens 100-lista som lyfter fram forskning inom klimat-omställning, energiförsörjning, välfärdsteknologi, cybersäkerhet och krisberedskap. LiU-projekten är bland annat inriktade på designade nanopartiklar för effektiv vätskeframställning, förbättrad bygglogistik för störningsfria städer och cirkulära arbetskläder.

Wallenbergstiftelserna

Christian Kowalkowski och Lars Witell fick 9,5 mnkr från Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse för att titta närmare på hur företag kan använda digital teknik och data för att skapa nya och användbara tjänster.

Olaf Hartig och Alexander Gillett utsågs till Wallenberg Academy Fellows genom ett femårigt forskningsbidrag från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse som ger unga forskare möjlighet att göra viktiga vetenskapliga genombrott.

Vetenskapsrådet

Linköpings universitet fick, i mycket hård konkurrens, sammanlagt 57 mnkr från Vetenskapsrådet för att bilda två nya så kallade excellenscenter, dels inom sociologi och datavetenskap, dels inom psykiatri, neurovetenskap och psykologi. Peter Hedström respektive Markus Heilig kommer att leda projekten.

En tvärvetenskaplig forskningsmiljö, där expertis inom forensik, maskininlärning och artificiell intelligens, systembiologi och analytisk kemi möts, fick 13 mnkr från Vetenskapsrådet för att utveckla metodik för att lösa brott med detaljerade analyser och artificiell intelligens.

Från Vetenskapsrådets utlysningar inom medicin och hälsa erhöll 14 projekt vid LiU sammanlagt 44 mnkr. Projekten handlar bland annat om digitala tvillingar, beroendeforskning och kronisk smärta. Ytterligare 23 mnkr fördelades på sex bidrag till LiU-forskare inom utlysningen forskningskompetens inom primärvården.

När det gäller Vetenskapsrådets utlysningar inom utbildningsvetenskap kan konstateras att Linköpings universitet tilldelades mest medel av alla lärosäten. Sammanlagt 28 mnkr gick bland annat till "Skolans otrygga platser: barns perspektiv" och "Multimodalt meningsskapande och bedömning i flerspråkiga naturvetenskapliga klassrum".

Inom området teknik och naturvetenskap fick 23 projekt sammanlagt 92,5 mnkr för sitt arbete bland annat om visualisering, energilagring och nya nanomaterial. Sex av LiU-forskarna (Alexander Bock, Mary Donahue, Talha Bin Masood, Chiara Musumeci, Yizhou Yang och Jie Zhou) fick så kallade etablerings-

bidrag vars syfte är att ge juniora forskare möjlighet att etablera sig som självständiga forskare i Sverige.

Forte

Forte, forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, tilldelade Christian Ståhl 24 mnkr till forskning om klimatomställningens påverkan på arbetslivet.

Formas

Forskarskolan *Just Transitions* med fokus på ledning och organisering för en rättvis klimatomställning fick 39 mnkr under fem år av Formas, det statliga forskningsrådet för hållbar utveckling. I forskarskolan ska kunskap och kompetens byggas dels genom sju doktorandprojekt som är integrerade i de offentliga parternas verksamheter, dels genom etableringen av en svensk plattform för kunskapsutbyte kring rättvisa klimatomställningar.

Formas delade också ut närmare 15 mnkr i stöd till fem forskningsprojekt inom hållbar utveckling. De fem forskarna som fick närmare tre mnkr var är Mattias Hjerpe, Sofie Storbjörk, Erik Glaas, Harald Rohrer och Paul Horton.

Vinnova

Innovationsmyndigheten Vinnova satsade drygt 30 mnkr på ett nytt kompetenscentrum inom autonoma system och avancerade matematiska metoder vid LiU benämmt SEDDIT. Klimatförändringar och global säkerhet ligger i fokus för forskargrupperna som ska samarbeta med ett tiotal både större och mindre företag.

Joanna Coccozzas stiftelse

Fyra LiU-forskare tilldelades projektbidrag från Joanna Coccozzas stiftelse för barnmedicinsk forskning. Forskningsprojekten ska studera typ 1-diabetes, medfödda hjärtsjukdomar, för tidigt födda barn och långvariga symptom efter Covid-19. Det är stiftelsens fjärde utdelning från donationen på 130 mnkr från 2019. Donationen är en av de största från privatpersoner till ett universitet i Sverige.

Bidrag till cancerforskning

Cancerfonden beslutade om sammanlagt 34,5 mnkr i stöd till cancerforskningen vid LiU. Bland annat fick Mikael Sigvardsson drygt fem mnkr till forskningen om molekylära mekanismer vid uppkomsten av leukemi.

Europeiska forskningsrådet

Materialforskning är ett starkt område för Linköpings universitet. Det visar utfallet från Europeiska forskningsrådets utlysningar som resulterade i fyra bidrag på totalt cirka 80 mnkr. Europeiska forskningsrådet, ERC, har beslutat att tilldela tre forskningsprojekt vid Linköpings universitet så kallade *Consolidator*-bidrag. De tilldelas forskare mitt i karriären, i det här fallet Johanna Rosén, Klas Tybrandt och Magnus

Jonsson. ERC:s *Proof of Concept*-bidrag tilldelades Feng Gao.

ERC beviljade också tre forskare vid Linköpings universitet så kallade *Starting grants* som går till lovande forskare för att etablera en egen forskargrupp. Deras forskning handlar om nya former av cancerbehandling, utveckling av funktionella material och om hur vi påverkas av sorg. Forskarna Rebecca Böhme, Johannes Bintinger och Florian Trybel får närmare 18 mnkr var.

Övriga bidrag och priser

Norrköpings kommuns hedersmedalj *Honoris Causa*, S:t Olofsmedaljen, tilldelades 2023 Magnus Berggren, professor i organisk elektronik.

LiU-studenten Jonathan Södergren fick Lilla Polhemspriset 2023 för sitt examensarbete där han tittat på nya sätt att använda bananflugor för att utforma bättre metoder att bekämpa Alzheimers sjukdom. Det är Sveriges ingenjörer som delar ut priset och det var tredje gången på sex år som priset går till en student från LiU.

Två forskningsprojekt fick närmare tio mnkr från Afa Försäkring. Projekten handlar om hur mer digital teknik kan införas i äldreomsorgen samt hyperautomation av introduktion av nyanställda.

Sex forskningsprojekt fick dela på 33 mnkr från Familjen Kamprads stiftelse. Forskningen är bland annat fokuserad på framtidens matproduktion, cirkulär ekonomi och hållbara fotbollsplaner.

Från Erling Perssons Stiftelse fick Edwin Jager, och medsökande Nils-Krister Persson på Textilhögskolan i Borås, fortsatt finansiering för projektet "Textile muscles for augmenting garments" på sex mnkr.

I den europeiska satsningen på forskning om hornhinnesjukdomar fick Neil Lagali elva mnkr från forskningskonsortiet Restore Vision för att hitta behandlingar som återställer synen hos personer med svåra och ovanliga ögonsjukdomar.

Ett stipendium på 30 000 kronor, från Stiftelsen Swedish Institute of Composites (Sicomp), tilldelades Agnes Karlén och Emma Torstensson, som studerat Civilingenjörsprogrammet inom energi, miljö och management med en master inom teknik för hållbar utveckling för masteruppsatsen om kompositmaterial.

Vetenskaplig publicering

Antalet vetenskapliga publikationer och deras genomslag är ett sätt att mäta ett lärosätes forskningsaktivitet. Genom vetenskapliga publikationer kan forskningsresultaten spridas till forskarsamhället och övriga omvärlden. LiU:s vetenskapliga publikationer registreras i publikationsdatabasen DiVA, och en betydande andel av publikationerna finns öppet tillgängliga. För att följa upp publikationernas genomslagskraft använder LiU fältnormerad citeringsanalys. Andelen sampubliceringar med utländska

Tabell 3.3 Vetenskaplig publicering

	2019	2020	2021	2022	Summa 2019-2022	2023
Filosofiska fakulteten *						
Tidskriftsartiklar	494	543	548	599	2 184	(446)
Böcker	24	20	21	21	86	(12)
Kapitel	173	216	173	189	751	(107)
Konferensartiklar	37	36	23	28	124	(22)
Medicinska fakulteten						
Tidskriftsartiklar	1 070	1 153	1 222	1 279	4 724	(1 077)
Böcker	1	0	3	1	5	(1)
Kapitel	8	17	10	24	59	(10)
Konferensartiklar	13	4	10	8	35	(12)
Tekniska fakulteten						
Tidskriftsartiklar	1 027	952	1 059	988	4 026	(834)
Böcker	11	8	11	4	34	(2)
Kapitel	17	18	33	37	105	(28)
Konferensartiklar	300	253	189	227	969	(174)
Totalt **	3 047	3 078	3 122	3 234	12 481	(2 546)

Publikationstyper: Refereegranskade tidskriftsartiklar och konferensartiklar samt vetenskapliga böcker och kapitel. Definitionerna av publikationstyp baseras på klassificeringen i DiVA.

Ingen fraktionalisering: Hela antal publikationer redovisas.

* Omfattar även området Utbildningsvetenskap.

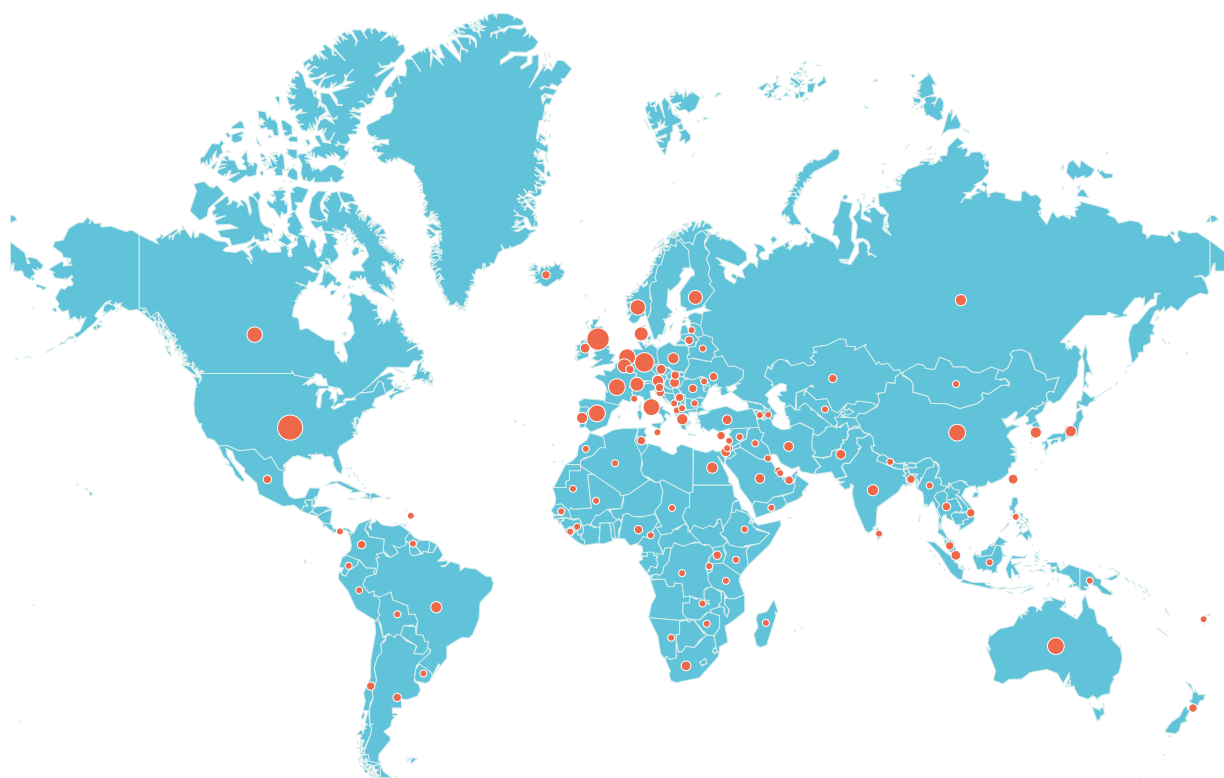
** Nettouppgift, då vissa arbeten är gemensamma för mer än en fakultet/område.

Tabellen visar siffror för ofraktioniserade (hela) publikationer, där minst en författare vid tiden för publicering var knuten till LiU. Antalet publiceringar för 2023 avser registreringar i DiVA per 14 januari 2024 varför de ska ses som preliminära. På grund av eftersläpning i inrapporteringen väntas det verkliga antalet för 2023 öka. Detta är skälet till att även 2022 års siffror ändrats jämfört med årsredovisningen 2022, där dessa fortfarande var preliminära.

Källa: DiVA (Digitala Vetenskapliga Arkivet: Databas för forskningspublikationer och studentuppsatser).

Figur 3.4

Karta över länder med lärosäten som forskare vid Linköpings universitet sampublicerat med under 2023

Källa: Clarivate Analytics Web of Science, Publikationstyper: Originalartiklar och översiktsartiklar. Karta skapad i Google Charts, för icke-kommersiellt bruk.

organisationer redovisas som en indikator för LiU:s internationella samarbeten.

Tabell 3.3 visar siffror för ofraktioniserade (hela) publikationer, där minst en författare vid tiden för publicering var knuten till LiU. Antalet publiceringar för 2023 avser registreringar i DiVA per 14 januari 2024 varför de ska ses som preliminära. På grund av eftersläpning i inrapporteringen väntas det verkliga antalet för 2023 öka. Detta är skälet till att även 2022 års siffror ändrats jämfört med årsredovisningen 2022, där dessa fortfarande var preliminära.

Publikationer

Det totala antalet publikationer har ökat med sex procent under perioden 2019–2022, se tabell 3.3. Den största delen av LiU:s vetenskapliga publicering utgörs av referegranskade tidskriftsartiklar, det vill säga artiklar som genomgått granskning av oberoende forskare. Referegranskade tidskriftsartiklar utgör 83 procent av universitetets vetenskapliga publicering, och andelen har ökat under perioden 2019–2022. Antalet konferensartiklar minskade under coronapandemin 2020–2021, och ligger fortsatt på en lägre nivå. Detta kan vara en effekt av ett förändrat publiceringsmönster efter coronapandemin.

Fördröjning i registreringen av publikationer gör att underlaget för antal publikationer endast är komplett för perioden 2019–2022, men preliminära data pekar på en minskad publiceringsvolym för 2023.

Publiceringstraditionerna skiljer sig åt mellan olika vetenskapsområden. Inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området sker publiceringen ofta i form av monografier och antologier, och inom teknikområdet är konferenspublikationer vanliga. För att ge en heltäckande bild av den vetenskapliga produktionen redovisas därför såväl tidskriftsartiklar som böcker, kapitel och konferensartiklar i tabell 3.3.

Internationella sampubliceringar

Andelen vetenskapliga artiklar samförfattade med forskare vid utländska organisationer visar omfattningen av internationella forskningssamarbeten. Under perioden 2019–2023 har andelen legat på en jämn nivå och 2023 var 58 procent av artiklarna internationellt samförfattade. Kartan i figur 3.4 visar på den geografiska spridningen av dessa.

Tabell 3.5 visar de länder med vilka flest sampubliceringar skett under 2023. Vanligast är att LiU-forskare sampublicerar med forskare från USA respektive Storbritannien. Cirka 35 procent av de internationella sampubliceringarna har medförfattare från något av dessa länder. De länder som LiU har ökat sampubliceringen mest med är Storbritannien och Finland, medan sampubliceringen med bland annat USA och Australien har minskat något.

Genomslag

Ett sätt att mäta genomslag inom forskning är att normalisera citeringar till artiklar för att ta hänsyn till

Tabell 3.5 Sampublicering 2023

Land	Antal sampubliceringar med LiU 2023	Ökning/minskning jämfört med 2019
1 USA	270	-19 %
2 Storbritannien	230	4 %
3 Kina	212	-5 %
4 Tyskland	200	-11 %
5 Norge	132	-10 %
6 Nederländerna	119	-2 %
7 Frankrike	106	-8 %
8 Italien	104	-13 %
9 Australien	101	-30 %
10 Finland	92	7 %

Tabellen visar de tio länder med vilka LiU har sampublicerat mest med under 2023. Totalt har forskare vid LiU sampublicerat med 74 länder som finns representerade i minst tre publikationer. Tabellen visar även ökningen i antalet sampubliceringar 2023 jämfört med 2019.

Källa: Clarivate Analytics Web of Science, Publikationstyper: Article, Reviews.

skillnader inom olika forskningsfält. Ett sådant mått avser andel högciterade artiklar (de tio procent mest citerade) inom respektive forskningsfält. För LiU är andelen högciterade artiklar tio procent för 2022, vilket också är det förväntade världsgenomsnittet. Värdet har legat stabilt de senaste åren men har sjunkit något 2022 jämfört med 2021.

Eftersom det tar tid för publikationer att bli citerade kan inte andelen högciterade artiklar för 2023 beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Öppen tillgång till vetenskapliga publikationer

LiU:s forskare fortsätter att göra sina publikationer öppet tillgängliga i allt större utsträckning. Trenden är i linje med den nationella ambitionen att uppnå ett öppet vetenskapssystem.

Av de artiklar som LiU har publicerat år 2019–2023 finns 80 procent öppet tillgängliga i dagsläget. Under perioden 2019–2023 har andelen öppet tillgängliga artiklar ökat med 20 procent. Ökningen har skett inom både rena tidskrifter och hybrid-tidskrifter men de senare har stått för den relativt största ökningen med över 100 procent.

Den stora ökningen har flera förklaringar. Dels ställer många forskningsfinansiärer idag krav på öppet tillgänglig publicering, dels har alternativen för sådan publicering ökat. I dag finns fler open access-tidskrifter och fler möjligheter för forskare att få publiceringsavgifter helt eller delvis betalda, exempelvis via olika förlagsavtal.

Öppen tillgång till forskningsdata

Enligt forskningsproposition 2016/17:50 och 2020/21:60 ska lärosätena senast 2026 ha öppna forskningsresultat, närmare bestämt öppen tillgång till publikationer och öppna data. Utvecklingen mot öppen tillgång till publikationer har kommit långt, mycket tack vare de avtal som Linköpings universitet tecknat genom det nationella konsortiet Bibsam, som leds av nationalbiblioteket.

Arbetet mot öppna data har hittills fokuserat på att skapa förutsättningar för forskare vid LiU att hantera sina data på ett sådant sätt att forskningsdata

i ett senare skede är meningsfulla att använda. Detta fokus på datahantering konkretiseras på Linköpings universitet inte minst genom samverkan mellan bland annat universitetsbiblioteket, Forskningsstödsavdelningen, Digitaliseringsavdelningen och Juristenheten inklusive arkiv och ligger i linje med SUHF:s färdplan för öppen vetenskap. En målsättning med arbetet med datahantering är att forskare ska ha faktiska möjligheter att hantera sina data på ett effektivt, informationssäkert och rättssäkert sätt.

Universitetsbiblioteket har tagit fram ett verktyg för att underlätta för forskare att skriva datahanteringsplaner efter LiU:s regler och riktlinjer. Riktade inbjudningar skickas till forskare som fått forskningsanslag från Vetenskapsrådet och Riksbankens jubileumsfond med erbjudande om deltagande i workshoppar som ger stöd i att skriva datahanteringsplaner. Under 2023 har föreläsningar och öppna workshoppar i verktyget DMP Create erbjudits forskare vid LiU.

Parallellt med detta ger universitetsbiblioteket råd till forskare kring val av repositorium, dvs. lagringssystem för forskningsdata. LiU erbjuder också ett eget repositorium för säker lagring av data med känsliga personuppgifter.

Forskningskvalitet

UKÄ ansvarar för uppdraget att granska lärosätenas arbete med att kvalitetssäkra forskning. UKÄ betonar i det rapporterade regeringsuppdraget att det är lärosätena som *har ansvar* för kvaliteten i forskningen och de utvärderar *hur* kvalitetsarbetet bedrivs och säkerställs vid svenska universitet och högskolor. LiU har valt att arbeta med kvalitetssäkring av forskning i enlighet med SUHF:s ramverk ”Gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning”, där både en årlig kontinuerlig uppföljning av forskning och en periodiserad återkommande extern granskning ingår. Under 2020 utförde UKÄ pilotutvärderingar vid fyra lärosäten. Sedan dess har deras metod utvecklats, och under 2023 reviderades metoden. LiU finns inte med på listan över lärosäten som kommer att granskas de kommande åren fram till 2026.

Utöver att det interna kvalitetsarbetet följs, utvärderas forskningsområdena på nationell nivå av Vetenskapsrådet. Under 2021 genomförde Vetenskapsrådet en första större nationell utvärdering av forskningsämnet statsvetenskap i Sverige, vilken LiU deltog i. Under 2022 och 2023 deltog LiU i Vetenskapsrådets utvärdering av forskningsämnet fysik. LiU samlar på sig erfarenheter från dessa utvärderingar.

LiRE25 - Linköping University Research Evaluation 2025

I januari 2023 presenterades en förstudie om en extern utvärdering av LiU:s forskning. I förstudien har utformningen av utvärderingen utgått från SUHF:s

ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning. I november 2023 fattade sedan rektor beslut om att genomföra en forskningsutvärdering med utgångspunkt i förstudien. Förberedelser och planering av hur forskningsutvärdering ska implementeras i kvalitetssäkringsarbetet, både på kort och lång sikt, påbörjades i samband med beslutet.

Forskningsutvärderingen, som har fått namnet Linköping University Research Evaluation 2025 (LiRE25), planeras att genomföras under 2024/2025 och resultatet presenteras under 2025.

Forskningsetik

En viktig del av kvalitetsarbetet är forskningsetik och att följa god forskningssed. Forskningsetik behandlar de etiska aspekterna av forskning och handlar bland annat om att respektera och skydda människor, djur och samhälle som är involverade i eller påverkas av forskningen. Forskningsetik innebär också att följa god forskningssed genom att följa de normer och principer som styr forskarens yrkesroll. God forskningssed och etiska övervägande är grundbultar i forskningskvalitet och hur resultatet av forskningen på ett ansvarsfullt sätt kan användas för att utveckla vårt samhälle.

Forskningsetik regleras och stöds av lagar, riktlinjer, kodexar och myndigheter både på nationell och internationell nivå, till exempel lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor, lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. På europeisk nivå finns bland annat den europeiska kodexen för forskningens integritet som publiceras av All European Academies (ALLEA). De tydliggör både forskares och forskningshuvudmäns ansvar för att forskning utförs i enlighet med god forskningssed.

Forskningsetik är inte fast och oföränderlig utan kan variera beroende på forskningsområde, metod, teknik och samhällelig kontext. Forskningsetik är därför ett dynamiskt och reflekterande fält som kräver forskarens omdöme och ansvarstagande. Under året har arbetet med att utveckla forskningsetiskt stöd och stöd för att främja god forskningssed på både central och lokal nivå vid LiU fortsatt. Detta genom exempelvis nätverksträffar och seminarier. En nyhet är att det sedan våren 2023 finns en forskningskoordinator vid Forskningsstödsavdelningen som bland annat fungerar som forskningsetiskt stöd för universitetsledning, institutionsledningar och forskare vid LiU. Ett utvecklingsarbete av lärosätets Etiska råd pågår också och kommer att slutföras under 2024.

KHAF - Kommittén för hantering av avvikelser från god forskningssed

Kommittén för hantering av avvikelser från god forskningssed (KHAF) vid Linköpings universitet har till uppgift att pröva ärenden om avvikelser från god forskningssed. Kommittén hanterar anmälningar

som rör forskare vid LiU enligt bestämmelser i högskoleförordningen (1993:100) och LiU:s Riktlinjer för hantering av avvikelser från god forskningssed. Ärenden som rör oredlighet i forskning, prövas av den nationella Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (Npof) enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Vid bedömning av sådana avvikelser tas ledning från den europeiska kodexen för forskningens integritet som publiceras av All European Academies (ALLEA) och SUHF:s Vägledning för lärosätens arbete med att förebygga, hantera och följa upp misstankar om avvikelser från god forskningssed som uppdaterades under 2023.

Några exempel på andra avvikelser från god forskningssed som listas av ALLEA är att manipulera författarskap eller förringa andra forskares roll i bidrag till publikationer, att återpublicera stora delar av tidigare publikationer utan att hänvisa till eller citera originalet (självplagiat). Det kan också röra undanhållande av forskningsresultat, eller att överdriva betydelsen av den praktiska tillämpbarheten av forskningsresultat.

Under 2021–2023 har KHAF hanterat två till fem anmälningar per år (tre stycken 2023, fem stycken 2022 och två stycken 2021). Det är en mycket liten andel av de anmälningar som kommer in som resulterar i att forskare fälls för avvikelse från god forskningssed.

Kommittén ansvarar även för den återrapporteringsskyldighet och underrättelseskyldighet som åligger LiU i ärenden om oredlighet i forskning och andra avvikelser från god forskningssed.

Förutom att hantera anmälningar och pröva ärenden har kommittén under året arbetat med olika åtgärder för att effektivisera och påskynda förloppet från anmälan till beslut. Kommittén har även påtalat behovet av information om eventuella arbetsrättsliga åtgärder efter ett fällande beslut.

Forskningsinfrastruktur

Ändamålsenlig och väl fungerande forskningsinfrastruktur är en viktig komponent för att ge forskarna vid LiU bästa tänkbara förutsättningar att genomföra sina forskningsprojekt. Det kan handla om allt från databaser och hårdvara för att analysera stora datamängder till dyrbar utrustning och maskiner. Under hösten 2023 startade en utredning hur forskningsinfrastruktur vid LiU bäst kan organiseras och prioriteras. Vid LiU finns en stor mängd lokal infrastruktur men också infrastrukturer med nationella uppdrag eller sådana som nyttjas nationellt och internationellt. Därav ovan nämnda utredning som kommer att lämna förslag under 2024. Nedan presenteras tre större infrastrukturer som har startat eller initierats under 2023.

NAISS – National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden

I början av 2023 startade den nationella forskningsinfrastrukturen för storskaliga beräkningar, National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden (NAISS), som finansieras av Vetenskapsrådet med Linköpings universitet som koordinerat lärosäte. NAISS ersätter föregångaren Swedish National Infrastructure for Computing (SNIC) och har finansiering till och med 2026. Det första året har arbete med att sluta avtal med de ingående lärosätena varit prioriterat.

EuroHPC JU – The European High Performance Computing Joint Undertaking

I anslutning till NAISS verksamhet har LiU som koordinator, under 2023, skickat in och fått en ansökan om en medelstor superdator beviljad. Superdatorn, som fått namnet Arrhenius, delfinansieras av EU genom EuroHPC-programmet tillsammans med medel från svenska staten. Förhandlingar pågår för att få den finansiering som behövs på plats.

ARTEMI

Under 2023 startade den nationella forskningsinfrastrukturen för avancerad elektronmikroskopi, som finansieras av Vetenskapsrådet med Linköpings universitet som koordinerande lärosäte. ARTEMI eller Swedish Research Infrastructure for Advanced Electron Microscopy består av ett konsortium av lärosäten inom materialvetenskap med ett nationellt uppdrag att utveckla mikroskopin inom området.

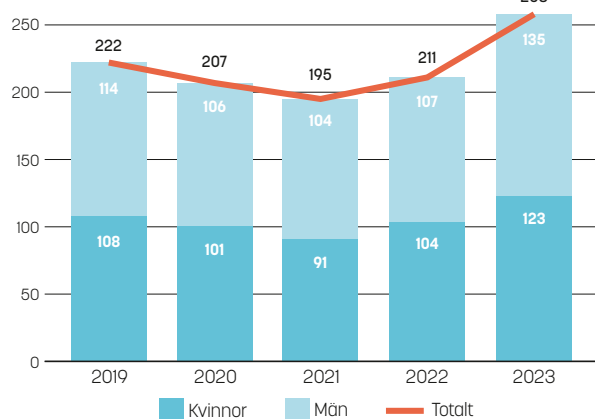
Utbildning på forskarnivå

Formellt är utbildningen fram till doktorsexamen fyra år, men i många fall tar det längre tid. Det beror bland annat på att utbildningen kombineras med undervisningsuppgifter eller andra åtaganden vid LiU. Den forskarstuderande har ofta finansiering från olika finansieringskällor, något som i sin tur kan leda till att det är svårt för forskargrupsledarna att säkra finansiering för hela doktorandperioden.

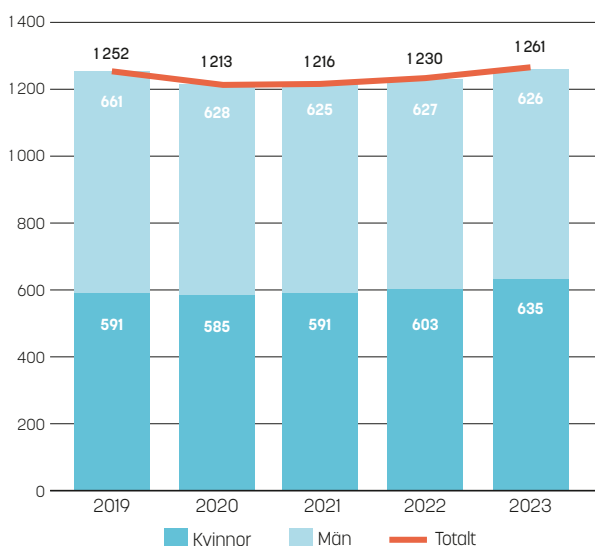
Eftersom såväl licentiat- som doktorsavhandlingar är ett forskningsarbete finns det inte något tydligt sätt att skilja ut forskarutbildningen från forskningen. Studerande på forskarnivå medverkar redan under sin studietid i produktionen av vetenskapliga arbeten och får därigenom möjligheter att publicera sig i vetenskapliga tidskrifter. I det avseendet skiljer sig utbildningen på forskarnivå från utbildningen på grundnivå och avancerad nivå.

De flesta forskarstuderande siktar på att avlägga en doktorsexamen men det finns områden där målet är licentiatexamen med en studietid om cirka två år. Detta gäller till exempel lärare i skolväsendet som vill uppnå behörighet för lektorstjänster i skolan. Inom tekniskt vetenskapsområde är licentiatexamen främst en etapp på vägen till en doktorsexamen.

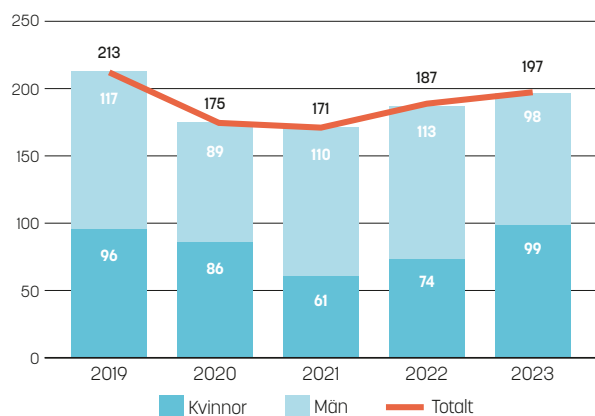
Figur 3.6
Antal nyantagna forskarstuderande

Figur 3.7
Antal aktiva forskarstuderande

Figur 3.8
Antal forskarexamina

Efter fem år av lärosätets sexåriga kvalitetssäkringscykel har majoriteten av alla forskarutbildningar utvärderats. En sammantagen bedömning hittills är att LiU:s forskarutbildningar har goda förutsättningar att utbilda på forskarnivå och att utbildningarna är anpassade för en fortsatt karriär både inom akademien, i företag och vid myndigheter.

Arbetet med att implementera LiU:s reviderade riktlinjer för forskarutbildning är långsiktigt och har pågått under 2023 och kommer att fortsätta. Ändringar har gjorts för att förbättra forskarutbildningen och de forskarstuderandes situation. Bland annat har plagieringskontroll av licentiatuppsatser och doktorsavhandlingar blivit obligatorisk och vid utformning av undervisning ska diskrimineringslagen beaktas. Förtydliganden har gjorts i de individuella studieplanerna och karriärsamtal genomförs med fokus både inom och utanför akademien. Erfarenheterna från pandemin har också medfört en ändring i hur disputation och framläggning av licentiatuppsatser ska gå till där dessa normalt ska genomföras på plats, men det finns möjlighet för alla aktörer att delta via länk, videokonferens eller motsvarande.

Antal forskarstuderande och genomströmning

Som figur 3.6 visar ökar återigen antalet nyantagna forskarstuderande efter en minskande trend under coronapandemin och uppgick 2023 till 258 personer, där majoriteten avser att avlägga doktorsexamen och en liten del licentiatexamen. Vad ökningen beror på är svårt att säga men en bidragande faktor kan vara att forskargrupper som haft svårt att genomföra sin forskning under coronapandemin nu tar igen det genom att anställa mer forskande personal.

Antalet aktiva forskarstuderande ökar också från föregående år och uppgick 2023 till 1 261 personer, se figur 3.7, vilket till och med är högre nivå än innan coronapandemin. Under 2023 var 40 procent av de aktiva forskarstuderande verksamma inom det tekniska vetenskapsområdet, 21 procent inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området och 39 procent inom det medicinska området. Denna fördelning har varit i stort sett oförändrad de senaste tio åren. Precis som under 2022 var flest forskarstuderande verksamma inom forskningsämnena medicinsk vetenskap, tillämpad fysik, datalogi och materialvetenskap. Dessa fyra områden är också starka forskningsområden, med resurser att anställa personal. Medicinsk vetenskap är dessutom ett brett ämne som täcker in all forskarutbildning inom medicinsk vetenskap.

Antalet som tagit ut sin forskarexamen har under 2023 ökat. Som framgår av figur 3.8 tog 197 personer ut en forskarexamen jämfört med 187 respektive 171 åren innan. Cirka 86 procent avsåg doktorsexamina och resterande licentiatexamina, vilket är en ökande trend de senaste åren. Att fler väljer att ta ut en doktorsexamen i stället för en licentiatexamen kan bero på att doktorsexamen öppnar upp för fler karriär-

möjligheter och är mer omfattande med möjlighet att fördjupa sig ännu mer i ämnet.

Nettostudietiden för att ta en doktorsexamen är i medeltal (räknat på de senaste tio åren) drygt fyra år för både kvinnor och män, även om det för varje enskilt år finns variationer mellan könen, beroende på olika vetenskapsområden och forskarskolor som antagit olika antal forskarstuderande över tid. Med eventuella avbrott och ledigheter är bruttostudietiden runt sex år. Efter en negativ trend under coronapandemins värsta topp under 2020 och 2021, där antalet nyantagna forskarstuderande, antalet aktiva forskarstuderande och antalet forskarexamina minskat, fortsätter nu trenden med en ökning inom alla tre områden.

Coronapandemins effekter är svåra att analysera och det är svårt att säga vad ökningarna beror på. Det är glädjande att nivåerna åter liknar trenderna innan coronapandemins värsta år, vilket tyder på att dess effekter har avtagit. Det kan också vara värt att notera att för doktorander som tar ut både en licentiatexamen och en doktorsexamen räknas detta som två examina i statistiken, men betyder bara en antagen doktorand. Det gör det ibland svårt att tolka om en nedgång i antal examina beror på oavslutade studier och sämre genomströmning eller om färre doktorander jämfört med tidigare år väljer att ta ut en licentiatexamen på vägen mot en doktorsexamen.

Fördelningen kvinnor och män inom utbildning på forskarnivå

Under 2023 har en lika stor andel kvinnor och män, 50 procent, varit aktiva inom forskarutbildning. De nedbrutna siffrorna visar att 2023 var andelen kvinnor av de aktiva forskarstuderande 60 procent inom det medicinska området och 61 procent inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området, medan andelen inom tekniskt vetenskapsområde var 35 procent.

Linköpings universitet arbetar medvetet med genusfrågor även när det gäller utbildning på forskar-

nivå. Under 2023 är det också en större andel kvinnor som har tagit ut en doktorsexamen.

Lika villkorslektorernas arbete har stor betydelse även för utbildning på forskarnivå. Forum för genusvetenskap och jämställdhet arbetar också med att knyta ihop insatserna för studerande på olika nivåer, inte minst för de studerande på forskarnivå. Inom de områden där skillnaden är som störst mellan könen finns en medvetenhet om problematiken med snedfördelningen, men områdenas rekryteringsgrund är också ofta snedfördelad, därför är frågan större än bara rekrytering till forskarutbildningen.

Studiefinansiering i utbildning på forskarnivå

Studiefinansiering är en viktig fråga för såväl de forskarstuderande som för universitetet, se tabell 3.9. År 2023 uppgick andelen LiU-finansierade doktorander till 476 av 734 årsarbetare, vilket motsvarar 66 procent. Detta inkluderar finansiering både via anslagsmedel och externa bidrag. Även om antalet forskarstuderande har varierat den senaste femårsperioden har andelen LiU-finansierade doktorander legat på en relativt konstant nivå. Detta återspeglar de olika forskningsområdenas storlek och förutsättningar. Doktorandfinansiering utanför LiU sker till stor del inom det medicinska området genom finansiering av specialistläkares utbildning inom kliniska discipliner. Finansiering genom anställning inom näringslivet förekommer nästan uteslutande inom tekniskt vetenskapsområde. En positiv trend är att andel manliga och kvinnliga LiU-finansierade doktorander har jämnats ut under den senaste sexårsperioden. Fördelningen mellan kvinnliga och manliga doktorander som inte är finansierade av LiU har varit nära konstant under samma period, även om stora skillnader kan ses för olika doktorandfinansieringar.

Tabell 3.9 Antal forskarstuderande (årsarbetare) 2019–2023

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)
LiU-finansierade										
anställning som doktorand	454	43/57	456	44/56	448	46/54	433	49/51	466	49/51
utbildningsbidrag	1	34/66	3	51/49	3	40/60	3	56/44	2	64/36
annan anställning vid universitet och högskolor	21	51/49	19	56/44	18	64/36	19	57/43	18	89/31
Summa LiU-finansierade	476	43/57	478	44/56	470	49/51	455	49/51	485	50/50
Ej LiU-finansierade										
anställning inom näringslivet	41	32/68	41	34/66	37	36/64	35	37/63	31	25/75
anställning som läkare	73	54/46	66	56/44	76	51/49	88	47/53	112	53/47
anställning vid kommun/region/annan myndighet	52	69/31	56	69/31	58	72/28	57	66/34	47	65/35
stipendium	33	46/54	23	38/62	14	42/58	9	46/54	7	45/55
övrigt	58	52/48	64	50/50	61	47/53	58	48/52	52	50/50
Summa ej LiU-finansierade	258	52/48	250	52/48	245	52/48	247	50/50	249	51/49
Totalt antal doktorander	734	46/54	727	47/53	715	48/52	702	49/51	734	50/50

KAPITEL 4

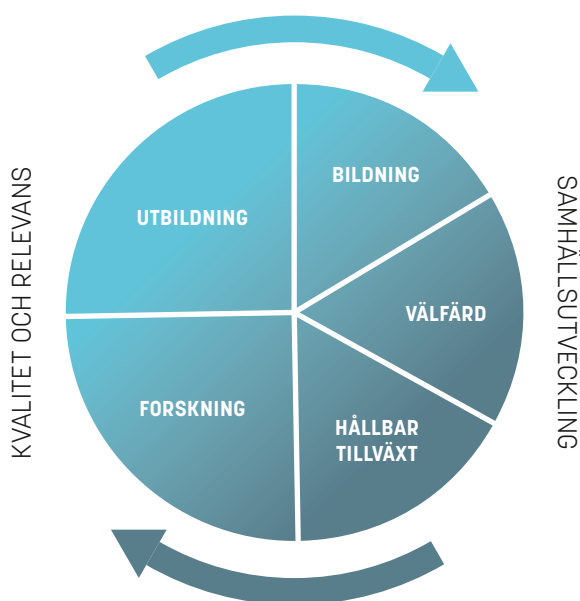
SAMVERKAN

För Linköpings universitet har samverkan alltid varit en självklar del av verksamheten. Det ger universitetets utbildningar koppling till en framtida arbetsmarknad, stärker relevansen i forskningen och underlättar nyttiggörandet av kunskap i samhället. Prestation och kvalitet i samverkan med det omgivande samhället, i termer av relevans och nyttiggörande av kunskap spelar en viktig roll för LiU:s innovationskraft, konkurrenskraft och attraktionskraft. Med andra ord genererar framgångsrik samverkan värden som LiU och det omgivande samhället kan ta del av och omsätta. En uppenbar slutsats är att samverkan inte är ett mål i sig utan ett medel för att åstadkomma nytta såväl inom akademien som i det omgivande samhället, se figur 4.1.

Figur 4.1

Samverkan som medel för att utveckla utbildning och forskning och skapa nyttovärden till gagn för en positiv samhällsutveckling

Samverkan - mål och indikatorer

Resultatindikatorerna är anpassade efter den strategiska planen för 2030 och används för att på ett övergripande plan följa upp universitetets huvuduppdrag: utbildning, forskning och samverkan. Avseende samverkansverksamheten vid LiU är följande två indikatorer med måttal fastställda av universitetsstyrelsen:

- LiU:s andel av de externa medel som fördelas till svenska lärosäten av Vinnova ska uppgå till minst åtta procent.
- Personrörlighet mätt genom andel adjungerade läraranställningar med måttal tio procent samt externanställda forskarstuderande med måttal 20 procent.

Externa medel

Som en temperaturmätare på LiU:s konkurrenskraft och förmåga att attrahera samverkansrelaterade bidragsmedel redovisas här LiU:s nationella andel av utbetalade medel från Vinnova. Observera att 2023 års uppgifter ännu inte är tillgängliga.

	Nationell bidragsandel från Vinnova
2022	9,5 procent
2021	11,1 procent
2020	11,4 procent

Under 2022 sjönk LiU:s finansiering från Vinnova med 1,6 procentenheter bland annat då beslut om förnyad finansiering av några större satsningar inte slagit igenom ännu. LiU attraherar dock fortsatt en stor del samverkans- och innovationsrelaterad forskningsfinansiering från Vinnova. Intäkterna har under den senaste femårsperioden legat mellan tio till tolv procentenheter, två till fyra procentenheter över måttalet.

Personrörlighet

Nedan anges utfallen för den senaste treårsperioden beträffande angivna personalkategorier som ett mått på universitetets attraktivitet ur ett samverkansperspektiv.

	Andel adjungerade lärare	Andel externanställda forskarstuderande
2023	12,8 procent	29,6 procent
2022	13,1 procent	30,0 procent
2021	11,6 procent	28,4 procent

Andelen adjungerade lärare har under en treårsperiod stigit med 1,2 procentenheter, en ökning som kan förklaras med svårigheter att rekrytera lärare inom vissa områden, men även utifrån ambitionen att tillföra extern kompetens och erfarenhet som är nödvändig för en utbildning av hög kvalitet spelar roll. Totalt motsvarar andelen väl det förväntade måltalet på cirka tio procent. I vissa miljöer ligger den dock betydligt högre, vilket långsiktigt kan innebära en risk att LiU:s professionskompetens inom området utarmas. Andelen externanställda forskarstuderande har stabiliserat sig runt 30 procent.

Universitetets utvecklande roll

Universitetets roll som samhällsbärande och samhällsutvecklande institutioner är i dag tydligare än någonsin vilket också avspeglas i Linköpings universitets vision och strategi för 2030. För att realisera visionen har sex målområden med tre strategier knutna till respektive målområde formulerats. Samverkansuppdraget tangerar samtliga målområden i den strategiska planen.

Strategisk samverkan för ökad utbildnings- och forskningsverksamhet

PROJEKTET KUNSKAPSTRON

Projektet Kunskapsbron startade 2020 och avslutades 2023. Kunskapsbron är ett samverkans- och utvecklingsprojekt mellan Almi Företagspartner Östergötland och Linköpings universitet med syfte att stärka LiU:s nyttiggörande av kunskap och forskning hos små- och medelstora företag (SMF, med 0–249 anställda), skapa utveckling och hållbar tillväxt i SMF genom kunskap från LiU och Almi samt utveckla ett arbetssätt med Almi som länk mellan LiU och SMF som kan bestå även efter projektets slut.

Projektet kopplar ihop LiU med SMF i Östergötland och matchar företagets behov av utveckling med LiU:s forskning, lärande och nyttiggörande. Resultatet blir en ömsesidig nytta som stärker LiU:s koppling till det lokala näringslivet och medverkar till tillväxt hos regionens företag.

SMF i Östergötland erbjuds att delta i utvecklings- och fördjupningsprogram där forskare och lärare vid LiU står för innehållet. Sedan starten har 57 unika företag och 25 forskare deltagit i ett eller flera av de program som LiU erbjudit inom följande områden: ledarskap, cirkulära affärsmodeller, återtillverkning, produktionseffektivisering, kompetensförsörjning, digitalisering och innovation. Flera

student- och forskningssamarbeten har initierats i mötet mellan forskarna och företagen. I juni 2023 beviljades finansiering från Tillväxtverket för ett fortsatt samarbete med Almi Östergötland under tre år.

För att nå ut med ny och samhällsrelevant kunskap ställs krav på en väl utvecklad samverkansstruktur och på arbetsformer och processer för att stärka LiU:s förmåga att attrahera medel från såväl nationella som internationella samverkansprogram. En lika viktig del är att den nya kunskapen förnyas och utvecklar utbildningen för studenter på alla nivåer.

Under 2023 har flera kvalitetsdrivande samverkansprojekt stärkt LiU:s forskning och utbildning samt tydliggjort det breda nyttiggörande som lärosätets forskning och utbildning bidrar till. Nedan redovisas ett av dessa, representativt för vad LiU strävar efter att åstadkomma.

Samverkan för ökat nyttiggörande

LiU har under året fortsatt sin kraftsamling för att identifiera och ytterligare öka nyttiggörandet av de kunskapsstillgångar som finns vid lärosätet. Ett verksamhetsnära stöd för samverkan, forskningsfinansiering, nyttiggörande och innovation har under de senaste åren gradvis byggts upp och kommer kontinuerligt att vidareutvecklas inom myndigheten. Samtidigt sker en kraftsamling kring det rent kommersiella nyttiggörandet och företagsinkubatorn LEAD som fortsatt organiseras i universitetets holdingbolag LiU Holding AB.

VERIFIERING FÖR NYTTIGGÖRANDE

Programmet Verifiering för nyttiggörande (VfN) är en av insatserna som genomförs för att stimulera samverkan med externa aktörer och utveckla universitetets kultur beträffande nyttiggörande och hållbarhet. VfN innebär finansiering med upp till 50 tkr för enskilda projekt där målet är ett hållbart nyttiggörande. VfN har som syfte att hitta nya vägar för nyttiggörande som till exempel praktisk användning av genererad kunskap, skapa lärande kring hur LiU på bästa sätt arbetar med nyttiggörande och lägger grunden för samverkansprojekt som kan leda till ytterligare forskningsfinansiering.

Under 2023 har två utlysningar genomförts, och 17 respektive 23 projekt har beviljats finansiering. Ansökningar och beviljade projekt visar på en stor bredd då forskare och lärare vid samtliga fakulteter och området Utbildningsvetenskap samt nästan alla institutioner har deltagit.

LiU:s strategiska partnerskapsprogram

LiU har åtta strategiska partner: ABB Sverige, Ericsson, Linköpings kommun, Norrköpings kommun, Saab, Region Östergötland, Tekniska verken samt Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI). Processen för partnerskapet leds i det strategiska partnerskapsprogrammet och innebär ledningsdialoger samt handlingsplaner som syftar till långsik-

tig samverkan för att uppnå bästa möjliga kvalitet och attraktivitet för båda parter. LiU:s strategiska partner är även medlemmar i rektors externa råd.

Under 2023 har LiU utifrån resultatet från föregående års utvärdering av partnerskapen, gemensamt utvecklat sätt att förstärka den ömsesidiga nyttan.

De mest tydliga resultaten för partnerskapsprogrammet under 2023 är utökade nätverk för forskare och lärare som resulterat i gemensamma forskningsfinansieringsansökningar och nya projekt för samverkansforskning, men även en ömsesidig förståelse för varandras verksamheter.

Fakulteternas samverkansarbete

Tekniska fakulteten utser Nämnden för skolsamverkan (NSS) som har som huvuduppdrag att, i samverkan med skolan, stimulera intresset i samhället för naturvetenskap, teknik, matematik och datavetenskap. NSS ansvarar för ett stort antal olika initiativ, bland annat den nationella tävlingen *Teknikåttan* som vänder sig till elever och lärare på grundskolans högstadiet och är ett samarbete mellan flera av Sveriges främsta universitet och högskolor. Teknikåttan anknyter till skolämnen som teknik, kemi, biologi, fysik samt matematik.

Samtliga utbildningsnämnder vid fakulteten har ledamöter, tre ordinarie och tre suppleanter, som representerar avnämarna för fakultetens olika utbildningar. Detta ger goda förutsättningar för samverkan med relevanta branscher i utbildningsplanering och utveckling. Nämnderna har också ett pågående uppdrag att säkra samverkansaspekten genom att tillse att studenterna bland annat möter föreläsare från näringslivet i kurserna och att, där det är möjligt, projektuppgifter föreslås och hämtas från företag och organisationer utanför LiU.

Samverkan i fakultetens forskning bidrar till att förstå vilka problem som är relevanta och fakulteten arbetar aktivt med olika vägar att stärka kontakten med det omgivande samhället, exempelvis via industridoktorander som är ett av de centrala instrumenten inom Wallenberg AI, Autonomous System and Software Program (WASP).

Filosofiska fakulteten har 2023 under varumärket *Fakultet* publicerat poddavsnitt där aktuella och samhällsrelevanta frågor lyfts fram och där forskare vid Filosofiska fakulteten och en gästande forskare från Tekniska fakulteten medverkat.

Föreläsningsserien *Strimman* anordnas med syftet att sprida resultaten av den forskning som bedrivs vid Filosofiska fakulteten till allmänheten. För att möjliggöra ytterligare spridning av de föreläsningar som genomförs inom *Strimman* spelas majoriteten av dem in, för att senare kunna visas i andra kanaler.

Området Utbildningsvetenskap har under året fortsatt arbetet med att nyttiggöra forskningsresultat via den populärvetenskapliga tidskriften *Venue*. Två strategiska satsningar för tidskriften som påbörjades

2021 har varit i fokus även under 2022 och 2023, dels dess internationalisering dels att tidskriften agerar som värd för avrapporteringen av LiU:s projekt inom den nationella försöksverksamheten Utbildning, Lärande, Forskning (ULF). Redaktionen för *Venue* har inlett flera viktiga samarbeten med andra lärosäten, bland annat Karlstads universitet och Göteborgs universitet, då de har uppmärksammat *Venue* och dess roll som en relevant publiceringsarena för praktisknära forskning inom förskola och skola.

Vid området Utbildningsvetenskap bedrivs även ett antal nätverk med syfte att främja erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling bland yrkesverksamma lärare och under 2023 har exempelvis de specialpedagogiska nätverken bjudit in till träffar. Dessa är Nätverket för specialpedagoger, Nätverket för speciallärare med fokus på språk-, skriv- och läsutveckling samt Nätverket för speciallärare i matematik.

Samtliga fakulteter och området Utbildningsvetenskap samarrangerar årligen den *Populärvetenskapliga veckan* som erbjuder seminarier och utställningar för gymnasieelever i årskurs 2 och 3, lärare och allmänhet, som önskar uppdatera sig inom ny forskning.

Internationell samverkan

Samverkan sker i allt högre utsträckning på en internationell arena. Tillsammans med samarbetspartner deltar LiU aktivt i nätverk och internationella utvecklingsprojekt för att gemensamt bidra till en internationaliserad agenda. Under detta avsnitt redovisas universitetets engagemang i några av dessa samverkansinitiativ. Ytterligare information om LiU:s internationaliseringsarbete återfinns i kapitel 5, Internationalisering.

Inom nätverket ECIU (European Consortium of Innovative Universities), finns en tydlig ambition att genom en systematisk och kontinuerlig interaktion mellan utbildning, forskning, samverkan och innovation bidra till regional tillväxt och social utveckling. Nätverket har under året arbetat vidare i det Erasmus+ finansierade pilotprojekt ECIU University.

I samverkan med bland annat Saab, Innosuisse, ABB, Siemens, Husqvarna, Teknikföretagen och AI Sweden fortsätter LiU att engagera sig inom The Swiss-Sweden Innovation Initiative (SWII). SWII är ett industriellt FoU-partnerprogram med målet att öka marknadsorienterade högteknologiska FoU-projekt mellan Schweiz och Sverige. SWII samlar de mest teknikintensiva multinationella företagen, små och medelstora företagen och akademien två till tre gånger om året och utfärdar bilaterala utlysningar för FoU-projektförslag inom EU-programmen Eureka och Eurostars. Forskare från LiU finner här samverkansmöjligheter under 2023 års fokusområde Additive Manufacturing & Lightweight Technologies. Fram till i dag har cirka 50 projekt med ett totalt projektvärde på cirka 70 miljoner euro initierats inom

SWII. Sammanlagt omfattar projekten 160 schweiziska och svenska projektpartners, däribland 74 små och medelstora företag.

Ett liknande program, Challenge to Change (C2C), drivs i samverkan med Sida och organisationer i federationen Bosnien-Hercegovina (BiH) med syftet att bidra till att öka konkurrenskraften och hållbar socioekonomisk utveckling. Där har en utvecklingsfond om cirka fyra miljoner euro satts upp för att stödja innovation och tillväxt i svensk-bosniskt näringsliv. Programmet går nu in sin fjärde period och LiU har fått förtroendet att fortsätta bistå BiH i att bygga upp sitt nationella innovationssystem, bistå i granskningarna av ansökningar och stödja finansierade innovationsprojekt.

EUniverCities Network - Samarbeta för att ge kunskapsstäder mer synlighet inom Europa

Linköpings universitet ingår sedan 2013 tillsammans med Linköpings och Norrköpings kommuner i det europeiska nätverket EUniverCities (EUC). Nätverket syftar till att utbyta och sprida kunskap, expertis och erfarenhet om stads- och universitetssamarbete i Europa. EUC, med dess 13 universitetsmedlemsstäder, inspireras av EU2020-strategin för smart, hållbar och inkluderande tillväxt som tillskriver kunskap, innovation och teknik stor vikt. Teman som har diskuterats under 2023 har varit hur stad och universitet strategiskt kan arbeta med att attrahera och behålla studenter efter avslutad utbildning. Därtill om hur universiteten kan arbeta med det livslånga lärandet för att öka kompetensen för anställda i företag och organisationer i sina respektive regioner.

Skolsamverkan

Linköpings universitet har under 2023 fortsatt att fördjupa sin strategiska samverkan med skolan. Samverkansavtalet med kommunerna i regionen, kallat Skolsamverkan Öst, som ingicks 2019 har avslutat sin andra verksamhetsperiod, 2022–2023. Tillsammans med skolhuvudmännen i regionen har LiU under året arbetat med kompetensutveckling för skolpersonal, bland annat genom seminarieserier om ”Ledarskap i skolan och klassrummet” och ”Motivation för lärande”. Förutom kompetensutveckling har samarbetet fokuserat på regional samverkan kring mottagning av nyexaminerade förskollärare och lärare. Under året har verksamheten inom Skolsamverkan Öst även följts upp i dialoger mellan LiU och skolhuvudmännen. Denna uppföljning har legat till grund för planeringen inför 2024–2025.

Vidare har LiU under 2023 fortsatt att fördjupa sin forskningssamverkan inom ramen för den nationella försöksverksamheten om praktiktäna skolforskning, ULF (Utbildning, Lärande, Forskning). Det tvååriga regionala projektet om språkutveckling i förskolan har under våren 2023 gått över i spridningsfasen. ULF vid LiU har under 2023 tillsam-

mans med Skolsamverkan Öst anordnat konferensen *Praktiktäna forskning och skola på vetenskaplig grund* för tredje året. Resultat från projekt inom ULF sprids också via ULF:s skriftserie, publikationer i LiU:s populärvetenskapliga tidskrift *Venue* och genom vetenskapliga artiklar. Styrgruppen för ULF vid LiU, med representanter för skolhuvudmännen, har etablerats och arbetar nu kontinuerligt. Inför nästa fas av ULF, som påbörjas 2025, etableras en ny nod, nod Öst, där förutom LiU även Uppsala, Örebro och Mälardalen ingår.

Linköpings universitet har i uppdrag från regeringen att kommunicera aktuell forskning inom naturvetenskapernas och teknikens didaktik. Uppdraget förvaltas av Nationellt centrum för naturvetenskapernas och teknikens didaktik (NATDID). NATDID:s verksamhet utgår från tre ben: den professionsvetenskapliga tidskriften *ATENA Didaktik*, konferensen *Forum för forskningsbaserad NT-undervisning (FobasNT)* samt en bred digital kommunikation. I oktober anordnades den tredje upplagan av FobasNT, som har blivit landets största ämnesdidaktiska konferens.

En annan samverkansaktör vid LiU är CETIS, ett nationellt resurscentrum för teknikundervisning. Under det gångna året har samverkan kring skolrelevanta aktiviteter skett, främst på ett nationellt plan genom att man till exempel tillsammans med Skolverket och andra nationella resurscentrum genomfört en serie webinarier kring Undervisning för hållbar utveckling. CETIS driver ett nationellt nätverk för lärarutbildare i teknik från landets olika lärosäten och genomförde 2023 för 19:e året sitt nationella tvådagars forskningsseminarium i teknikens didaktik.

LiU har även anordnat skolsamverkansaktiviteter för skolelever. Syftet med dessa är att bland annat stimulera intresset för skolämnen och vidare studier. Under 2023 har skolelever haft möjlighet att besöka LiU, exempelvis under Populärvetenskapliga veckan. Elever har också haft möjlighet att besöka Visualiseringscenter C. Fenomenmagasinet flyttar men har i väntan på nya lokaler kunnat erbjuda mobil verksamhet som riktat sig både mot allmänheten, skolgrupper och lärarstudenter. Forskare från LiU besökte skolor i regionen i samband med höstens ForskarFredag. ForskarFredag ordnas årligen av många olika aktörer över hela Europa med syftet att skapa inspirerande möten mellan forskning och allmänhet.

Utbildningssamverkan

Linköpings universitets utbildningsutbud domineras av långa kvalificerade program med en tydlig professionsinriktning, till exempel läkare, lärare, ingenjör, ekonom och socionom. Det gör att en nära samverkan med yrkeslivet blir både naturlig och nödvändig för att skapa god kvalitet i utbildningarna. Samverkan tar sig många olika former, exempelvis som verksamhetsförlagd utbildning (VFU), projektarbeten och examensarbeten, studentmedarbetare, gästföreläsningar,

uppdragsutbildningar, mentorskap och involvering av yrkeslivet i utvecklingsarbete och i beslutande organ. Samtidigt har behovet av att utveckla stödstrukturer och erbjudanden för livslångt flexibelt lärande och individualiserad kompetensutveckling aldrig varit mer påtagligt.

För att tackla ett alltmer föränderligt arbetsliv kommer fler och fler arbetstagare behöva fort- och vidareutbilda sig ett antal gånger under sitt arbetsliv. Arbetslivets demografiska utmaningar gör att samhället behöver ta hand om allas kompetenser under ett helt yrkesliv. En viktig del av denna omställning är kortare kurser och lärtillfällen ämnade att ge specifika validerbara färdigheter och kompetenser. LiU har därför initierat ett arbete med att utveckla ett kvalitetssäkrat system för mikromeritering, inom EU så kallade micro-credentials, på nationell såväl som på internationell nivå.

En mikromerit utgör i detta sammanhang ett bevis, certifikat eller studiemerit, på de läranderesultat som individen uppnått efter att ha deltagit i och avslutat en kompetensutvecklande aktivitet eller kortare utbildning som genomförts på plats, distans eller i ett blandat format. För att uppnå detta krävs ett öppet system där individens kompetensutvecklingsbehov och arbetsmarknadens kompetensförsörjningsbehov möts. På den av LiU nyutvecklade plattformen *engage.eciu.eu* publiceras mikromoduler såväl som utmaningar löpande. Tvärdisciplinära och transnationella studentteam sätts samman för att finna nyskapande lösningar på aktuella samhällsutmaningar och individer erbjuds att förkovra sig i aktuell arbetsmarknadsrelevant kunskap.

Forskningssamverkan och genomslag

Grundlagt i Linköpings universitets tradition av en samhällsnära utbildning och forskning har lärosätet sedan länge premierat samverkansorienterad, samproducerad utbildning, forskning och utveckling via sina föregångsinitiativ rörande centrumbildningar, forskarskolor och institutsuppbyggnad. I dag finns ett stort antal forskningscentrum och institut vid LiU, samtliga baserade på en konsortietanke där flertalet aktörer från såväl akademi som näringsliv och samhälle samverkar kring specifika utvecklingsområden. Centrum- och institutbildningarna regleras såväl centralt som genom särskilda avtal mellan parterna

och innehåller en stor del medfinansiering från universitetet, mellan 30–40 procent av verksamheternas omsättning.

Exempel på centrumbildning är det nationella Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program (WASP), som leds från LiU, med fokus på ökat genomslag och nyttiggörande kring informationssäkerhet, robotik och AI i samverkan med externa parter såsom Saab och Ericsson. Ett annat exempel är Visualiseringscenter C i Norrköping – ett gemensamt initiativ av LiU, Norrköpings kommun och Research Institute of Sweden (RiSE). Centrum för kommunstrategiska studier (CKS), bedriver kommunstrategisk forskning i egen regi och genom olika former av samarbeten med andra forskare vid LiU och vid andra universitet i både Sverige och andra länder. CKS har i dag 13 kommuner samt Region Östergötland som samverkanspartners.

Extern studiefinansiering av doktorander

Tabell 4.2 visar antalet forskarstuderande (årsarbetare) där studiestödet finansieras av näringslivet, regioner eller andra offentliga myndigheter och organisationer. För Linköpings universitets del är detta en viktig kontaktyta mot det omgivande samhället och ett nyckeltal som belyser universitetets attraktivitet ur ett samverkansperspektiv. Samverkan är betydelsefull för studiefinansieringen i utbildningen på forskarnivå.

Andelen externanställda forskarstuderande har kontinuerligt ökat under de fem senaste åren, till största del inom Medicinska fakulteten där en kraftig ökning skett under 2023. Noterbart är könsfördelningen; anställningar finansierade av näringslivet domineras av män medan anställningar vid kommuner, regioner och andra myndigheter domineras av kvinnor.

Adjungerade lärartjänster

En adjungerad lärare är en person som har en deltidsanställning vid ett lärosäte, men som har sin huvudsakliga sysselsättning utanför universitets- och högskolesektorn. De adjungerade lärartjänsterna är en viktig kontaktlänk med det omgivande samhäl-

Tabell 4.2 Antal forskarstuderande (årsarbetare) med anställning utanför LiU

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)
Anställning inom näringslivet	41	32/68	41	34/66	37	36/64	35	37/63	31	25/75
Anställning som läkare	73	54/46	66	56/44	76	51/49	88	47/53	112	53/47
Anställning vid kommun/region/ annan myndighet	52	69/31	56	69/31	58	72/28	57	66/34	47	65/35
Totalt	166	53/47	163	55/45	171	55/45	180	51/49	190	52/48

Tabell 4.3 Adjungerade lärartjänster

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)
Adjungerade professorer	49	10/90	47	15/85	47	15/85	48	19/81	49	24/76
Adjungerade universitetslektorer	100	38/62	109	43/57	129	42/58	131	41/59	130	42/58
Adjungerade universitetsadjunkter	20	50/50	31	58/42	35	57/43	43	58/42	46	65/35
Totalt antal adjungerade lärartjänster	169	31/69	187	39/61	211	38/62	222	40/60	225	43/57

En adjungerad lärare har sin huvudsakliga verksamhet utanför universitetet och arbetar deltid. Syftet med en adjungerad anställning är att tillföra sådan kompetens som normalt inte finns vid universitetet. Anställningens omfattning varierar mellan 20 och 50 procent.

let och tillför universitetet kunskap och perspektiv utifrån. De fungerar också som en kontakt i andra riktningen och förmedlar impulser från universitetet ut i näringsliv och samhälle. De adjungerade lärarna är exempel på personalrörlighet mellan akademien och externa partner.

Antalet adjungerade lärartjänster vid LiU har under den senaste femårsperioden kontinuerligt ökat med syftet att tillföra extern kompetens och erfarenhet nödvändig för en utbildning av hög kvalitet, se Tabell 4.3. Noterbart är den relativt stora ökningen av adjungerade universitetslektorer och universitetsadjunkter under de senaste åren. Värt att notera är också den ojämna könsfördelningen avseende adjungerade professorer mot en i övrig jämn fördelning.

Innovationsstöd och värdeskapande

Samverkansnheten ansvarar för det verksamhetsnära stödet för samverkan, nyttiggörande och innovation inom universitetsförvaltningen. Inom enheten ryms Linköpings universitets strategiska partnerskapsprogram, donationsverksamhet, samverkansstöd och innovationskontor. Stödet för forskningsfinansiering har omlokaliserats till den nyskapade Forskningsstödsavdelningen. Stöd-tjänster för kommersiellt nyttiggörande ges av LiU Holding-koncernen.

LiU Holding

Linköpings universitet Holding AB (LiU Holding) tillhandahåller tjänster för kommersiellt nyttiggörande och investeringsfrämjande samt student- och forskarkonsultverksamhet genom att samverka med angränsande verksamheter inom LiU, Linköpings och Norrköpings kommuner samt Region Östergötland för att säkerställa att en uthållig värdetillväxt uppnås och att LiU såväl som innovationssystemet uppfattas som en aktiv och innovativ aktör i samhället. Verksamheten inom LiU Holding-koncernen bedrivs inom de helägda dotterbolagen företagsinkubatorn LEAD i Östergötland AB, investeringsbolaget LiU Invest AB och konsultbolaget Unitalent AB.

LiU Holding har på uppdrag av LiU ansvarat för att i nära dialog med LiU Innovation och LEAD, fördela stöd till kommersialiseringsprojekt med medel från Vinnova (VfT, Validering för Tillämpning) enligt

de villkor som Vinnova beslutar och med beaktande av LiU:s långsiktiga forskningsstrategiska satsningar. Under perioden januari–november 2023 delades cirka 2,9 mnkr ut i stöd till 37 affärsidéer från 35 forskare och två studenter i form av 40 verifieringsinsatser (nyhetsgranskningar, marknadsverifieringar, patent, etc.). Under november 2023 ansökte LiU Holding om utökade VfT-medel för 2024.

Under 2023 har de vilande dotterbolagen Spetsa AB och Expanding Concepts AB avvecklats genom att fusioneras med moderbolaget LiU Holding. LiU Holding är fortsatt aktiv nationellt inom Föreningen Universitetsholdingbolag i Sverige samt som styrelseledamot i holdingbolagskoncernerna vid Mälardalens universitet, Linnéuniversitetet, Luleå tekniska universitet och Swedish Incubators and Science Parks. I samverkan med universitetsholdingbolagen vid Luleå tekniska universitet och Umeå universitet har LiU Holding under året fördjupat arbetet med utmaningar inom *Intellectual Asset Management* i syfte att identifiera former för ett ökat nyttiggörande. I ett regionalt perspektiv medverkar hela koncernen aktivt i det regionala innovationssystemet East Sweden Innovation Network.

LiU Invest

LiU Invest bidrar till att de satsningar som görs inom LiU:s olika forskningsmiljöer leder till kommersiella framgångar som tar forskningsresultaten vidare till nytta, företrädesvis som innovationsbolag. Verksamheten fokuserar på investering och aktivt ägarskap i tidiga utvecklingsfaser men även som medgrundare. En del av denna verksamhet har finansierats med hjälp av de så kallade Idébankmedlen. Under 2023 handlar det om 14 blivande innovationsbolag. LiU Invests arbete bedrivs i nära samarbete, förutom med LiU Innovation, med övriga delar av LiU Holding-koncernen.

Under 2023 har LiU Invest genomfört tio investeringar varav två nyinvesteringar och nio följdinvesteringar, vilket motsvarar ett belopp på 2,2 mnkr. Av nyinvesteringarna har en gjorts som saminvestering tillsammans med annat universitetsholdingbolag. Investeringsbolagen har valts ut från inflöde via LiU Innovation, LEAD och egen uppsökande verksamhet vid prioriterade forskningsmiljöer vid LiU.

Vid slutet av 2023 var LiU Invest delägare i 31 bolag (29 bolag vid utgången av 2022). Det totala

värdet på portföljen uppgår till 39,0 mnkr (34,9 mnkr vid utgången av 2022), vilket är en värdetillväxt på 11,7 procent. De tre bolag i portföljen som har haft störst värdetillväxt är SweGaN AB, n-ink AB och Lynes AB. Dessa bolag har attraherat, givet deras mognadsfas, stora mängder riskkapital men även börjat etablera sig på sina marknader.

LiU Invest har under 2023 fortsatt att aktivt utöka investerarnätverket och poolen av medinvesterare för att på så vis kunna få hävstång på investerat kapital. Uppväxlingsgraden, det vill säga storleken på total investering tack vare stöd från LiU Invest jämfört med investering från LiU Invest, hamnar med samma sätt att mäta som tidigare år på cirka tre. Om resultatet från LiU Invests styrelseengagemang och liknande inkluderas är uppväxlingsgraden betydligt högre.

Målbilden är att avkastning från LiU Invest ska återinvesteras i nya innovationsbolag från LiU. Värdetillväxt och därmed möjlighet till avyttring av delar eller hela bolaget, en så kallad exit, är därför en avgörande parameter för en långsiktigt hållbar verksamhet. Portföljen är relativt ung (cirka tolv år med de första investeringarna) men det finns nu bolag i portföljen där tänkbar exit närmar sig. En mindre exit om 40 tkr har genomförts.

Under 2023 har LiU Invest inte märkt någon brist på investeringskapital och medinvesterare men det finns dock en överhängande risk att det blir svårt att attrahera kapital på grund av rådande omvärldsfaktorer. LiU Invest noterar även att värdetillväxtmässigt är det att föredra att investera i tidig utvecklingsfas men att denna typ av investeringar kräver mer aktivt arbete. LiU Holding-koncernen har därför i dialog med LiU påbörjat ett arbete för att forma ett så kallat Catalyst-program för att tydliggöra den marknadskompletterande rollen i tidig fas och kunna ge ett starkare och sammanhållet stöd till tidiga forskaridéer med hög grad av kommersialiserbarhet.

LiU Innovation

LiU Innovation är Linköpings universitets innovationskontor och är en del av universitetets verksamhetsstöd för att möta samhällsutmaningar genom nyttiggörande av kunskap från lärosätet. Stödet är tydligt kopplat till LiU:s strategi och erbjuder ett professionellt, inkluderande, proaktivt och strategiskt stöd som bidrar till stärkt nyttiggörande byggt på kunskap och forskningsresultat från LiU. En nära koppling till LiU:s verksamhet inom forskning och

utbildning är kritisk för att denna verksamhet ska vara framgångsrik.

LiU Innovation katalyserar processen för nya och innovation med ambitionen att erbjuda ett nationellt ledande innovationsstöd som skapar genomslag, så kallad *impact*, på kort och lång sikt. Detta kräver arbete med att öka forskarnas kännedom om verksamheten och med att öka forskningsmiljöernas kapacitet för innovation och nyttiggörande.

Under 2023 har ett antal utvecklingsåtgärder genomförts i verksamheten vilka lett till tydliga positiva resultat. Teamet är nu fulltaligt med kompletterande kompetenser, vilket starkt bidragit till kvalitetssäkring av arbetssätten och tydligt positiva resultat, se tabell 4.4. Samarbetet inom lärosätet har också stärkts, både med andra enheter inom universitetsförvaltningen och genom nära kontakt med forskningsmiljöerna.

Ett exempel är hur LiU Innovation samarbetar med Digitaliseringsavdelningen för att stötta forskningsprojekt som behöver stöd att sätta upp eller ta fram digitala verktyg i sina projekt. Dessa behövs för lyckat genomförande och chans till genomslag, till exempel för datainsamling och analyskunskap om innovationsaktiviteter till andra funktioner i förvaltningen. Ett annat exempel är en lyckad pilot vid Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI) av tidigt stöd integrerat i forskningsmiljöer. Två forskare från IEI har engagerats i verksamheten som första kontakt och lotsning kring innovation och impact samt för att skapa en tydligare koppling till den forskning och utbildning som sker runt innovation och entreprenörskap inom LiU.

LiU Innovation är också aktiva i samverkan med nationella och internationella organisationer och projekt för att skapa mervärde för LiU:s forskare och studenter. Ett sådant är projektet "Siish" där flera universitet, regioner och holdingbolag arbetar för att förkorta tiden för implementering av innovation i svensk hälso- och sjukvård.

Under 2023 tydliggjordes och kommunicerades innovationsstödet genom ett antal insatser på olika nivåer. En bred kampanj inom lärosätet genomfördes för att öka kännedom om det stöd som erbjuds och uppmuntra nyttiggörande och kommersialisering. Verifieringsmedel för nyttiggörande (VfN) har utlysts i två omgångar som genererat rekordstort intresse om totalt 75 ansökningar med bred spridning över LiU. Totalt är idéinflödet under 2023 större än före

Tabell 4.4 Resultat innovationsstöd

	Idégenerering			Kvalificering			Realisering			Inkubation		
	Studenter	Forskare	Totalt	Studenter	Forskare	Totalt	Studenter	Forskare	Totalt	Studenter	Forskare	Totalt
2019	72	58	130	15	16	31	7	3	10	11	4	15
2020	32	31	63	9	26	35	5	4	9	2	7	9
2021	36	88	124	14	36	50	3	5	8	2	7	9
2022	79	89	168	2	71	73	5	0	5	1	5	6
2023	76	127	203	26	72	98	8	6	14	2	5	7

coronapandemin, vilket är en mycket positiv återkoppling på att uppbyggnad av verksamhetsprocesser och kännedomsinsatser gett effekt.

LEAD

LEAD är en av Sveriges främsta företagsinkubatorer med spets inom ”deep tech”, det vill säga forskningsintensiva bolag där det finns stor potential att omvandla marknader. LEAD erbjuder effektivt och behovsanpassat stöd till forskare, studenter och idéägare med unika idéer med hög tillväxtpotential så att de kan växa till hållbara, skalande bolag snabbare och säkrare.

En stor andel av idéerna på LEAD återfinns inom regionens och LiU:s styrkeområden och för att identifiera dessa har LEAD ett tätt samarbete med LiU Innovation och regionens innovationsmiljöer.

Under året har 65 idéer granskats (36 från LiU), varav 23 passerat förinkubationsprogrammet *Boot-up* och tio bolag har antagits till inkubation, varav sex från LiU. Under 2023 har ett bolag uppfyllt leveranskraven och kan nu självständigt generera tillväxt. Tillsammans omsätter de bolag LEAD har arbetat med 2,2 mdkr (2022).

Hela 17 inkubator- och alumnbolag har uppmärksammats på olika nationella och internationella listor över framstående *startups*, bland annat *Ny Tekniks* 33-listan där fyra bolag tog en plats.

Då många idéägare inte själva vill driva bolag erbjuder LEAD via programmen Sommarmatchen (SM) och LEAD Entrepreneurs in Residence (EIR), LiU-studenter och unga talanger möjligheten att marknadsverifiera tidiga idéer för att se om det finns förutsättningar att bygga bolag. Under 2023 har 21 studenter utvärderat elva tidiga idéer i Sommarmatchen och två unga talanger arbetat som traineer på LEAD med att marknadsverifiera en portfölj om sju tidiga idéer.

Det pågående arbetet med Sveriges eventuella medlemskap i Nato har öppnat upp möjligheter att medverka som accelerator inom Natos *Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic* (DIANA). Under hösten 2023 kom beslutet att LEAD rekommenderas som den svenska acceleratoren med styrkor inom avancerade material och visualisering, simulering och bildanalys.

Under 2023 har LEAD intensifierat arbetet med att stärka internationella relationer för att säkerställa gynnsamma etableringsmöjligheter för inkubatorbolagen på relevanta marknader. Ett exempel är samarbete i Silicon Valley med University of California Berkeley och University of California San Francisco och där tre LEAD-bolag medverkat.

LEAD:s fokus på att integrera hållbarhet i affärsutvecklingsprocessen har resulterat i att LEAD har fått tala på internationella evenemang som COP26 och 27 och under 2023 lett ett nationellt utvecklingsprojekt för inkubatorer för att säkerställa inkluderingen av hållbarhet i affärsutvecklingsprocessen på

innovationskontor, inkubatorer och Science Parks runt om i Sverige.

LEAD finansieras, förutom av Linköpings universitet, även av Norrköpings och Linköpings kommuner, samt med projektmedel från Vinnova inom det nationella inkubatorprogrammet (2022–2024). LEAD är också upphandlade av Energimyndigheten för att arbeta med projekt och bolag inom energi-effektivisering tillsammans med Linköping Science Park och Cleantech Östergötland.

Unitalent AB

Unitalent förmedlar kunskap och kompetens genom student- och forskarkonsulter från Linköpings universitet. Företaget möjliggör flexibla konsultuppdrag för att främja utvecklingen av både studenter, forskare och företag. Med en stark koppling till akademien strävar Unitalent efter att göra akademisk kunskap tillgänglig och gynna samhället genom att vara en länk mellan akademien och näringslivet. Verksamheten har under 2023 haft närmare 150 studenter och ett tjugotal forskare engagerade i över 130 olika uppdrag. Uppdragen spänner över LiU:s olika styrkeområden och konsulterna kommer från universitetets tre fakulteter och området Utbildningsvetenskap. Kunderna finns främst i närområdet och är allt från små startupbolag till stora nationella aktörer.

Alumniverksamhet

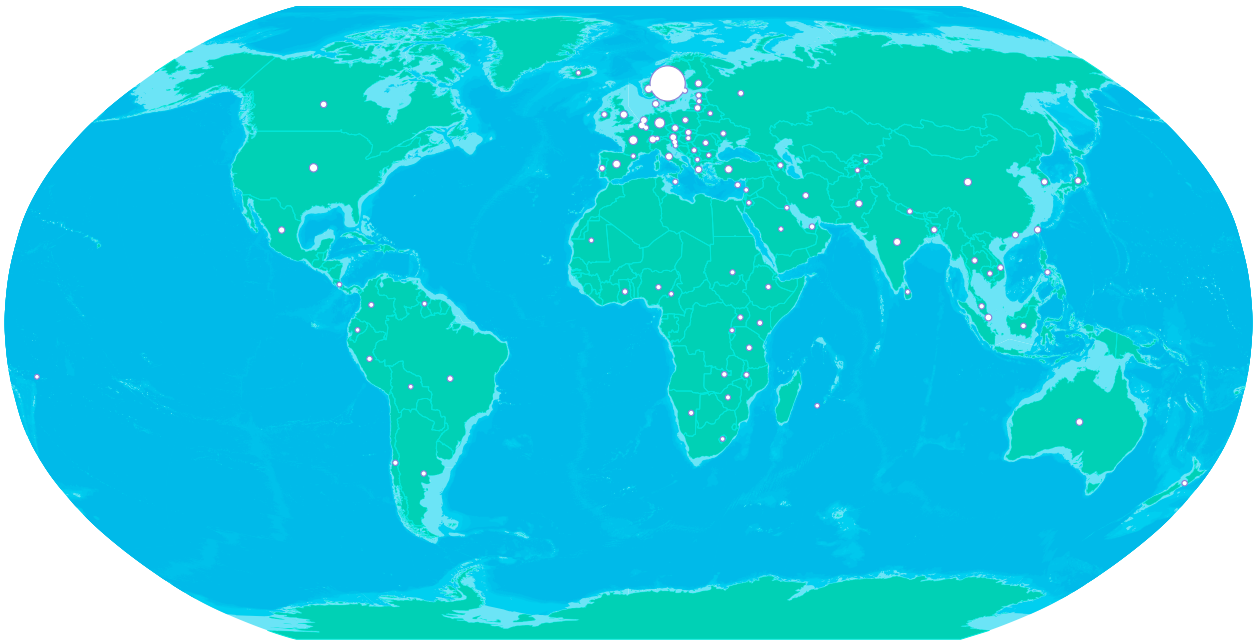
För Linköpings universitet är det viktigt att behålla kontakten med före detta studenter (alumnier) och att bygga en ömsesidig relation. I dag är nästan 30 000 medlemmar i universitetets centrala alumninätverk (LiU Alumni). Av dem är drygt elva procent bosatta utanför Sverige, flest i Tyskland, Frankrike, USA och Spanien. Den geografiska spridningen av LiU:s alumninätverk framgår av kartan i figur 4.5. Årsökningstakten av antalet alumnier i databasen uppgår till drygt 4,8 procent, vilket är den högsta nivån på flera år.

Ett viktigt och årligen återkommande event är Årets alumn, som 2023 firades i Studenthuset på Campus Valla. Årets alumn tilldelas varje år två tidigare LiU-studenter och är ett sätt för Linköpings universitet att uppmärksamma alumnier som utmärker sig genom sina insatser och sitt engagemang. Årets utmärkelse gick till Amanda Borneke och Leif Nixon.

Amanda Borneke är alumn från programmet Miljövetenskap. Hon är en inspiratör och förebild som ökar tempot i byggbranschens hållbarhetsarbete. Hon har gjort en snabb karriär, är specialist inom cirkulär ekonomi på Sweco, styrelseledamot i Byggcheferna och flerfaldigt prisbelönt. Med kommunikation och nytänkande lyfter Amanda Borneke cirkulär ekonomi och återbruk och visar att en klimatomställning av byggbranschen är både nödvändig och möjlig.

Leif Nixon är alumn från linjen Datavetenskap. Han är expert på IT-säkerhet och har ett stort

Figur 4.5
Alumninätverk

Flest alumner finns i Sverige, följt av Tyskland, Frankrike, USA och Spanien. Norge och Kina är också välrepresenterade.

engagemang i frågan. Han har varit verksam inom området i många år och både hackat och försvarat det mesta, från termostater till superdatorer. Han har även hjälpt polismyndigheter i en rad länder att utreda digitala och ekonomiska brott och arbetar i dag som säkerhetsexpert på Combitech. Leif Nixon bidrar till att öka medvetenheten och kunskapen om IT-säkerhet och att göra världen till en säkrare plats.

KAPITEL 5

GEMENSAMT FÖR VERKSAMHETEN

INTERNATIONALISERING

Strategiskt samarbete

Linköpings universitets internationaliseringsarbete har som övergripande mål att bidra till en ökad kvalitet i lärosätets utbildning och forskning. Under 2023 har arbetet genomförts i linje med detta mål och med LiU:s strategiska plan och vision samt internationaliseringsstrategi. Årets internationaliseringsverksamhet har, likt vid övriga svenska lärosäten, påverkats av den rådande situationen i omvärlden liksom inom landets gränser med krig i närområdet, ett försämrat säkerhetsläge i landet, ett växande hot mot klimatet samt en växande faktaresistens. Dessa faktorer har inneburit och kommer fortsatt att innebära stora utmaningar för internationaliseringsverksamheten samtidigt som flera av dem, till exempel klimatutmaningarna, kräver samarbete över nationsgränser. Som ett led i anpassningen till den förändrade omvärlden, har LiU under 2023 påbörjat en uppbyggnad av stöd till lärosätets verksamheter inom ramen för området ”ansvarsfull internationalisering”. En ytterligare satsning, som genomförts i syfte att bidra till att dämpa de negativa konsekvenserna av osäkerheten i omvärlden, är att LiU under 2023 välkomnat de första forskarna inom ramen för sitt engagemang i nätverket Scholars at Risk (SAR).

LiU:s internationaliseringsstrategi fastställer att lärosätet ska fokusera sina lärosätessövergripande internationaliseringssatsningar på ett mindre antal prioriterade geografiska regioner. Likt föregående år har under 2023 det största fokuset legat på Europa, främst samarbetet inom ECIU University. Även satsningar på Europasamarbeten utanför ECIU har burit frukt under 2023. Som exempel kan nämnas att antalet beviljade ansökningar inom Erasmus+ International Credit Mobility, ett program för akademisk, professionell och personlig utveckling för studenter, lärare och annan personal vid lärosäten, ökade kraftigt.

USA med fokus på The Bay Area är ett annat högt prioriterat geografiskt område för Linköpings universitet. Under 2023 hade LiU en anställd lokalplacering på Nordic Innovation House i Palo Alto, Kalifornien. Uppdraget fokuserade på strategisk utveckling av internationalisering och inkluderade undersökningar av förutsättningar för samverkan och finansiering samt identifiering av för LiU relevanta samarbetsområden. Resultat av uppdraget är bland annat utökad samverkan mellan Linköping och City of Palo Alto, påkoppling av LiU:s innovationsverksamhet samt ett Memorandum of Understanding (MOU) med San Francisco State University. Under hösten 2023 tog LiU emot den första gruppen studenter från Washington State University (WSU) inom ramen för ett fyrpartssamarbete mellan LiU, WSU, Saab och Boeing inom vilket

studentutbyten knyts samman med forskning och samverkan med industrin. LiU har under 2023 även deltagit aktivt i SIREUS, en plattform för talangmobilitet och kunskapsutbyte mellan Sverige och USA.

Inom ramen för den prioriterade geografiska regionen Afrika med fokus på sydöstra delarna av kontinenten fortsatte LiU:s aktiva deltagande i South Africa Sweden University Forum (SASUF), bland annat i samband med ledningskonferenser samt en forsknings- och innovationsvecka vid University of Western Cape. Även LiU:s långvariga samarbete med Moi University i Kenya fortsatte under 2023. Linköpings universitet deltog även i ”Africa Week” i Rwanda där ett förnyat MOU med University of Rwanda kunde tecknas.

Inom LiU:s prioriterade region Brasilien med fokus på Santa Catarina och São Paulo genomfördes under 2023 en rad aktiviteter. Några som särskilt kan lyftas fram är: en formaliserad arbetsgrupp inom ramen för Sverige-Brasilien-professuren i AI och autonomi; gemensam konferenspublikation av forskare på Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI) och Universidade Federal do ABC (UFABC), São Paulo; ett arbete påbörjades för en gemensam PhD med Universidade São Paulo (USP) inom Mekanisk värmeteorik och strömningslära; ett nytt gemensamt laboratorium för grundforskning och tillämpningar i biogas och biogödsel vid Universidade Federal do Rio de Janeiro (UFRJ) genom samarbete med forskare på Tema Miljöförändring. Även samarbetet inom områdena reglerteknik och flygteknik fortsatte under 2023. LiU tog utöver detta emot brasilianska gästforskare och gästdoktorander inom flera områden.

Ett ytterligare exempel på LiU-övergripande samarbeten under 2023 är det aktiva deltagandet i det svensk-japanska strategiska internationaliserings-samarbetet MIRAI 2.0. I detta projekt, vars syfte är att stärka relationen mellan Sverige och Japan inom utbildning, forskning och innovation, ingår elva svenska och nio japanska universitet. MIRAI 2.0 som övergår i en ny fas i januari 2024 har, förutom årliga Research and Innovation weeks, bland annat resulterat i drygt 50 frömedelsprojekt, ett ”academia-industry matchmaking event” samt doktorandkurser, gemensamma artiklar och projekt, seminarier och workshoppar. Sedan projektstarten har sampubliceringar mellan Sverige och Japan gått upp nära 40 procent.

Inom området Internationalisering på Hemmaplan (IaH), som bidrar till att det globala perspektivet möter alla studenter vid LiU, genomfördes under 2023 en kartläggning i syfte att identifiera pågående och möjliga aktiviteter. Inom ramen för International Staff Support (ISS) utvecklades ett utökat stöd till

institutionerna vid strategiskt viktiga rekryteringar av framför allt forskare.

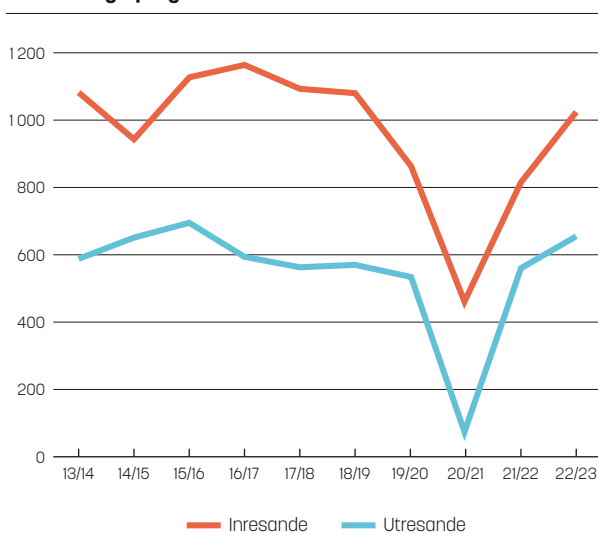
I november stod LiU som värd för UHR:s årliga internationaliseringskonferens och välkomnade internationaliseringsexperter från hela landet till Campus US. LiU besöktes under året också av ett antal utländska ambassadörer och tog emot delegationer från partneruniversitetet.

Internationell mobilitet genom utbytesavtal

Basen för utbytesverksamheten vid Linköpings universitet är utbytesavtal med drygt 400 universitet i över 50 länder. Då det var svårt att mötas under coronapandemin har det under 2023 varit viktigt att återknyta kontakten och vårda relationerna med partneruniversitetet. Detta har gjorts både genom deltagande i olika konferenser såväl som att välkomna representanter från partneruniversitetet till LiU.

Figur 5.1

Studentmobilitet inom utbytesavtal samt övriga program och avtal

Genom Erasmus+ beviljades universitetet nästan en miljon euro som möjliggör mobilitet för både studenter och anställda inom EU/EEA och 382 000 euro för utbyten med länder utanför.

Antalet inresande och utresande studenter har återhämtat sig efter coronapandemin och gått tillbaka till de nivåer som föregick läsåret innan pandemins utbrott, se figur 5.1. Det finns en generell obalans i antalet inresande studenter gentemot utresande studenter då LiU välkomnar nästan 400 fler studenter än som reser ut. Obalansen är främst inom utbytesavtal med europeiska lärosäten men variationen inom olika utbytesavtal är stor. LiU Summer Academy är ett initiativ som försöker skapa balans och öka antalet inresande studenter inom vissa utbytesavtal där det finns en stor efterfrågan på utbytesplatser för utresande studenter men där LiU har svårt att rekrytera inresande studenter för terminslånga utbyten. Inkommande student räknas om till 0,25 helårsplatser för utresande.

Utresande

Det totala antalet utresande studenter under 2023 var 655, vilket är något fler än föregående år, och kvinnor utgör en större andel än män vilket är i linje med tidigare år förutom ett år under coronapandemin. Andelen studenter som har valt att åka på utbyte utanför EU/EES är avsevärt större än föregående år, se tabell 5.2. Det kan bero på att det har upplevts som tryggt att åter kunna genomföra en mobilitet i ett land längre bort från Sverige medan det under coronapandemin var det motsatta. Partneruniversitetet verkar i stort sett även återgått till att bedriva undervisning på plats och har åter öppnat upp sina campus för internationella studenter.

Erasmusprogrammet har introducerat möjligheten att genomföra kortare mobiliteter i kombination med en digital komponent vilket möjliggjort för något fler studenter att genomföra ett utbyte.

Studenter tar även studieuppehåll för att förlägg en studieperiod utomlands. Dessa perioder av utlandsvistelse och praktik bidrar, på samma sätt som utbytesstudier, till studenternas internationella kompetens.

Tabell 5.2 Studentutbyte inom EU-program samt övriga program och avtal

		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
		Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)	Totalt	Kv/Män (%)
EU-program	Utresande	59	42/58	378	58/42	365	58/42
	Inresande	397	40/60	663	46/54	606	47/53
Övriga program och avtal	Utresande	15	40/60	181	51/49	290	56/44
	Inresande	64	44/56	151	56/44	258	58/42
Sommaruniversitet	Inresande	0		147	54/46	160	73/28
Totalt	Utresande	74	42/58	559	55/45	655	57/43
	Inresande	461	42/58	961	51/49	1024	54/46
varav utanför EES	Utresande	11	63/37	202	56/44	294	54/46
	Inresande	39	42/58	168	54/46	391	63/37

Observera att några av siffrorna för 2021/2022 har rättats jämfört med årsredovisningen 2022.

Inresande

Totalt hade LiU 1 024 inresande utbytesstudenter under den aktuella perioden, se tabell 5.1. Tabell 5.2 visar att antalet inresande studenter från länder utanför EU/EES har ökat kraftigt från föregående år. Det kan antas bero på att världen har återgått till ett normalläge med avseende på bland annat in- och utreseregler och därmed möjliggjort för längre resor. Den totala andelen inresande kvinnor har ökat och beror främst på ett kraftigt ökat deltagande av kvinnor på LiU Summer Academy.

I samband med utbrottet av kriget i Ukraina öppnade Erasmusprogrammet upp möjligheten att omdirigera medel för att ge stipendier till inresande ukrainska studenter. Nio inresande ukrainska studenter har tagits emot och stipendierats av Linköpings universitet under läsåret 2022/23 som en följd av detta.

Avgiftsskyldiga studenter till utbildningsprogram på engelska

Den studieavgiftsfinansierade verksamheten vid LiU, precis som lärosätets övriga internationaliseringsinsatser, syftar till att stärka universitetets utveckling och kvalitet när det gäller forskning, utbildning och samverkan. Linköpings universitet strävar efter kulturell och internationell mångfald och ser gärna att de engelskspråkiga programmen attraherar såväl svenska som inom- och utomeuropeiska studenter.

2023 erbjöd LiU 30 internationella program, alla utom ett på avancerad nivå. I januari ansökte 9 731 personer, varav flertalet (84 procent var avgiftsskyldiga), om en studieplats vid LiU. Konkurrensen om studenterna är hög, och knappt en tredjedel av det totala antalet sökande hade LiU som förstahandsalternativ. De flesta avgiftsskyldiga kom från Pakistan, Nigeria och Kina. Intresset från sökande från Indien har närapå halverats på senare år, sannolikt beroende på ökad konkurrens från andra länder och färre insatser för marknadsföring utanför EU.

Antalet avgiftsskyldiga antagna har varit relativt konstant de senaste åren. Efter urval inför hösten 2023 hade 1 169 avgiftsskyldiga erbjudits en plats.

Det innebär en ökning på 16 procent jämfört med förra året. Andelen antagna kvinnor ökade från 35 procent till 42 procent. Programmen med flest antagna tredjelandsstudenter var statistik och maskininläring, datavetenskap, företagsekonomi och internationella relationer.

På grund av begränsningar i servicen hos den svenska ambassaden i Pakistan ombads sökanden med adress i Pakistan att avvakta med betalning av studieavgiften. I slutändan, och eftersom det i praktiken blev mycket svårt för sökande att få uppehållstillstånd för studier i Sverige, var det endast några få studenter från Pakistan som kunde påbörja studierna vid LiU.

Som tabell 5.3 visar har antalet registrerade avgiftsskyldiga studenter vid LiU minskat för tredje året i rad, från 202 avgiftsskyldiga hösten 2022 till 178 avgiftsskyldiga hösten 2023. Det är en minskning med tolv procent. En möjlig förklaring är att många antagna tredjelandsstudenter ansöker om återbetalning. En anledning till detta skulle kunna vara att LiU:s internationella anseende inte är tillräckligt högt för att attrahera sökande och antagna från länder med hög konverteringsgrad från antagen till registrerad. Att endast 15 procent av de antagna tredjelandsstudenterna påbörjar sina studier tyder på att den studieavgiftsfinansierade verksamheten vid LiU, såväl i bedömningen av behörigheter samt i hanteringen av betalningar och återbetalningar, är arbetsintensiv i förhållandet mellan antalet ansökningar som bedöms och antalet registrerade studenter.

Antalet återbetalningar minskade något jämfört med förra året men även 2023 var antalet ärenden över 100. Eftersom varje ärende är administrativt omfattande att handlägga är det ytterst angeläget att försöka få ned antalet återbetalningsärenden. Tabell 5.4 visar uppgifter för samtliga internationella masterstudenter.

Samarbete med Migrationsverket

Migrationsverket har under året haft fortsatt långa handläggningstider av olika tillstånd, exempelvis gällande arbetstillstånd för certifierade arbetsgivare, vilket LiU är. Detta verkar negativt på LiU:s attraktionskraft som arbetsgivare för internationella

Tabell 5.3 Avgiftsskyldiga studenter

	Ht 19	Ht 20	Ht 21	Ht 22	Ht 23
Antagna avgiftsskyldiga efter urval 2	968	1 023	1 137	1 004	1 169
kvinnor/män (%)	32/68	34/66	33/67	35/65	42/58
Registrerade	281	159	222	202	178
kvinnor/män (%)	31/69	36/64	35/65	34/66	51/49
Registrerade utan stipendier	251	115	192	169	148
kvinnor/män (%)	27/73	36/64	31/69	31/69	52/48
Registrerade med stipendier	30	44	30	33	30
kvinnor/män (%)	57/43	50/50	57/43	48/52	47/53

Uppgiften om antagna avgiftsskyldiga efter urval tar ej hänsyn till ev senare återbud etc. utan är en ögonblickssiffra över hur det såg ut dagen efter urval. Fr.o.m. 2020 ingår även kandidatprogrammet MGB2 i sammanställningen.

Tabell 5.4 Internationella masterstudenter

	Ht 19	Ht 20	Ht 21	Ht 22	Ht 23
Förstahandssökande	3 322	3 466	3 223	3 206	3 296
kvinnor/män (%)	39/61	39/61	40/60	42/58	42/58
Antagna	1 576	1 699	2 026	1 741	1 837
kvinnor/män (%)	42/58	45/55	44/56	46/54	49/51
Registrerade	670	616	690	588	569
kvinnor/män (%)	46/54	53/47	51/49	53/47	59/41

Antagna avser internationella masterprogram, urval 2 HT2023 och enda urvalet i MASTER HT23.
Internationella masterstudenter definieras här som antagna till masterprogram med undervisningsspråk engelska.
Observera att det kan handla om såväl svenska som utländska sökande.

medarbetare. Processen för certifierade arbetsgivare planeras att ändras från 1 januari 2024, då certifieringen tas bort men i stället inrättas olika snabbspår för högkvalificerad arbetskraftsinvandring.

Under 2022 infördes en ny bestämmelse om att alla som ansöker om uppehållstillstånd i Sverige måste uppvisa pass i original vid en svensk utlandsmyndighet. Migrationsverket har under 2023 fått ett uppdrag att underlätta uppvisandet av pass i original. Som ett led i detta upprättade Migrationsverket under sommaren pop-up-stationer på vissa platser i USA och Kanada inför höstterminsstarten. Linköpings universitet har tillsammans med andra universitet i Sverige under hösten fått möjlighet att ge input till liknande insatser, denna gång i olika länder i Asien, inför vårterminsstarten 2024.

LiU, genom Euraxess Sverige, har ett aktivt samarbete kring migrationsfrågor både direkt med Migrationsverket och med andra lärosäten i Sverige. Bland annat anordnade LiU tillsammans med Migrationsverket en heldagsutbildning för alla svenska lärosäten om olika tillstånd för doktorander och forskare.

Under hösten 2022 inrättade Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) en samverkansgrupp mellan SUHF och Migrationsverket, då man såg ett stort behov av utvecklad dialog mellan lärosätena och Migrationsverket för processer kring både studenter och forskare. Uppdraget för gruppen är att ta fram processer för att stävja fusk gällande studieavsikt och samtidigt förenkla processerna och förkorta ledtider för de som har studieavsikt. Vidare ska principiella frågor för uppehållstillstånd för forskare tas om hand. Under hösten 2023 anordnade gruppen en samverkanskonferens om arbetet med studerandetillstånd, vilken hade god representation från LiU.

Alla dessa former av samverkan ökar samsynen på de gemensamma utmaningar kring migrationsfrågor som rör universitetets inkommande studenter och medarbetare.

Separat antagning

På masterprogrammet Business Administration – Strategy and Management in International Organisations tillämpades för första gången separat antagning i antagningsomgången MasterHT23. Efter urval 1 var

80 avgiftsskyldiga och 42 ej avgiftsskyldiga antagna. Separat antagning innebär att hälften av platserna i antagningsomgången viks åt avgiftsskyldiga och hälften åt icke avgiftsskyldiga. Detta underlättar planering och dimensionering av programmet. Inga andra masterprogram tillämpar separat antagning.

Stöd till internationella medarbetare

När konkurrensen om internationell kompetens hårdnar och behovet av internationellt rekryterad personal växer, är det stöd och den service Linköpings universitet kan erbjuda av stor vikt. Stödet handlar om alltifrån migrationsfrågor, att hitta bostad och skaffa svenskt personnummer till frågor om försäkring och svensk arbetsplatskultur.

Linköpings universitet påbörjade 2023 rollen som projektledare för det Vinnova-finansierade initiativet Euraxess Sverige. Euraxess är en satsning av EU-kommissionen för att främja forskarmobilitet till och inom Europa. LiU är sedan tidigare ett Euraxess center, vilket bidrar till att synliggöra LiU som en stark aktör för forskare både inom och utanför Europa.

Vid LiU drivs nätverket Network for International Staff Support, med representation från LiU:s alla institutioner och HR-avdelning. Nätverket arbetar för att exempelvis ta fram ett gemensamt systemstöd för att systematiskt kunna arbeta med internationellt rekryterad personal samt fortsatt arbeta med det stöd som ges vid strategiskt viktiga rekryteringar på professorsnivå.

ECIU och ECIU University

Linköpings universitet deltar i EU-kommissionens European Universities initiativ (EUI) inom nätverket European Consortium of Innovative Universities (ECIU), ett samarbete med tolv andra europeiska partnerlärosäten. Europauniversitetsinitiativet har av EU-kommissionen beviljats ytterligare medel för perioden 2022–2026, med en total budget på 25,5 miljoner euro, inklusive EU-finansiering, medfinansiering och egna insatser.

Under året har fyra samarbetsprojekt drivits inom ECIU:

- Utbildning: det Erasmus+ finansierade projektet ECIU University (+).
- Forskning: det Horizon 2020 finansierade SMART-ER projektet.
- Innovation: det EIT (European Institute of Innovation & Technology) finansierade BOOGIE-U projektet.
- Policy: det Erasmus+ finansierade pilotprojektet ESEU (European Status for a ECIU University).

Förutom ECIU:s partner är även ett stort antal internationella företag samt samtliga regioner, kommuner och städer i anslutning till universiteten engagerade i projekten.

Syftet med projektet ECIU University är att skapa ett samorganiserat universitet på europainivå med mål att vara en egen legal entitet som erbjuder kurser och program baserat på FN:s globala mål, genom europeisk mobilitet och gemensam ackreditering. Gemensamt för samtlig utbildning är att den ska drivas av utmaningsdrivet lärande (CBL, challenge based learning). Studenterna möter verkliga utmaningar som företag, regioner eller kommuner har föreslagit, och med hjälp av erfarna teamchers (lärare som stöttar studenters lärande i CBL) jobbar de i internationella och interprofessionella team för att lösa problemen. Ambitionen under läsåret 23/24 är 500 studenter.

LiU och Tampere universitet, Finland, har under året tillsammans byggt lärplattformen *Engage*. I lärplattformen kan studenter söka kurser och utmaningar inom hela ECIU-samarbetet. Några är helt digitala medan andra bygger på en blandning av digitala och fysiska möten. Vissa kurser ger studenterna högskolepoäng och andra erbjuder mikromeriter (av EU benämnda micro-credentials). Sedan höstterminen 2023 har Linköpings universitet kunnat erbjuda mikromeriter för studenter.

Projektet SMART European Regions (SMART-ER) syftar till att öka och stärka samarbetet mellan ECIU:s forskare inom ramen för FN:s globala mål nr. 11 – Hållbara städer och samhällen. Sedan 2021 byggs inom ramen för projektet ett virtuellt forskningsinstitut i nära samverkan med omgivande samhälle. Medborgarforskning är en grundpelare för det offentliga engagemanget och syftar till att bidra till den utmaningsbaserade strategin för lärande och forskning. Projektet har en fond för frömedel på en miljon euro för att stödja utökad forskningssamverkan inom nätverket. Linköpings universitet är aktivt i programmet och koordinerar två projekt, deltar i fyra, och har erhållit medel för två cotutelle-avtal (gemensam handledning av doktorander). Frömedelsprojektet har dessutom lett till tre lyckosamma ansökningar med LiU som koordinator.

BOOstinG Innovation and Entrepreneurship through European Universities (BOOGIE-U) har bidragit till EU:s insatser för att öka Europas hållbara ekonomiska tillväxt och konkurrenskraft. I programmet har LiU bidragit till metodutveckling för att främja entreprenöriella kunskaper och färdig-

heter. Det regionala innovationssystemet (triangeln forskning, undervisning och näringsliv) har stärkts. Resultaten från projektet har implementerats i LiU:s entreprenörskapskurser och spridits internationellt via pedagogiska konferenser.

European Status for a ECIU University, ESEU-projektet, undersöker möjligheterna för en egen juridisk status för Europauniversiteten i syfte att förenkla internationellt samarbete, mobilitet, ackreditering och utveckling av gemensam infrastruktur. Som en konsekvens av projektets initiala analys kommer EU-kommissionen att vidare utveckla den juridiska formen för European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC) så den kan nyttjas av EUI-allianserna.

Som framgår ovan, är Linköpings universitets engagemang inom ECIU-nätverket omfattande och innefattar flera projekt med betydande budgetar. Under 2023 har en särskild centrumbildning, ECIU@LiU, med uppdrag att samordna och tydliggöra LiU:s arbete inom ECIU-projekten inrättats. Verksamheten leds av en styrelse och har för närvarande fem medarbetare och en egen lokal på Campus Valla.

HÅLLBAR UTVECKLING OCH MILJÖARBETE

Hållbar utveckling - Agenda 2030

Utbildning och forskning vid Linköpings universitet har en lång tradition av att fokusera på frågor som ligger inom definitionen av de globala hållbarhetsmålen för Agenda 2030. LiU:s vision och strategisk plan för 2030 anger följande strategier för målområdet ”Hållbar samhällsomvandling”:

- LiU ska stimulera till nytänkande arenor för samverkan med externa aktörer likväl som internt för att utveckla hållbarhet, nyttiggörande och entreprenörskap som universitetets kultur,
- LiU ska möta behovet av en hållbar samhällsutveckling genom ökad samverkan med företag och andra aktörer, vilket speglas i vårt utbildningsutbud,
- LiU ska skapa goda förutsättningar och tydliga incitament för att främja tvärvetenskapliga samarbeten mellan olika discipliner som bidrar till genombrott.

Tidigare utredningar har visat både stor bredd i universitetets arbete med hållbar utveckling och stor överensstämmelse med utmaningarna i Agenda 2030. Publicerad forskning inom hållbar utveckling under LiU:s flagg har kunnat uppmätas sedan 2016 och en tydlig uppåtgående trend kan ses inom alla tre hållbarhetsdimensionerna, se tabell 5.5.

Tabell 5.5 Publicering forskning inom hållbar utveckling

	Miljö-dimension	Social dimension	Ekonomisk dimension	Totalt antal unika publikationer
2016	114	79	69	185
2017	121	78	70	202
2018	132	86	91	211
2019	142	123	102	253
2020	136	133	99	262
2021	184	137	132	318
2022	187	173	145	343

En arbetsgrupp tog i samband med framtagandet av vision och strategisk plan för 2030 fram underlag till ett övergripande initiativ för det framtida arbetet med att förverkliga LiU:s visioner och målsättningar utifrån Agenda 2030 inom alla delar av LiU:s verksamhet. Det finns stora möjligheter att öka intensiteten i genomförandet av strategierna inom målområdet ”Hållbar samhällsomvandling” och med anledning av det har en förstudie om en centrumbildning för hållbar samhällsutveckling påbörjats under 2023. I det följande redovisas vad som gjorts på LiU under 2023 för att uppfylla ovanstående krav och målsättningar.

Hållbar utveckling inom utbildning

Linköpings universitet erbjuder ett flertal utbildningar med specifikt fokus på hållbar utveckling, så som kandidatutbildningen för miljö, klimat och hållbar utveckling (180 hp) och det internationella masterprogrammet Science for Sustainable Development (120 hp). Sedan 2020 erbjuds även en tvärdisciplinär kurs om hållbar utveckling som är öppen för alla studenter. Andra exempel är fakultetsövergripande kurser om hur hållbarhetsperspektivet kan integreras i forskning och en forskarskola kring rättvis klimatombildning.

Hållbarhetsutmaningarna medför förändrade krav inom olika samhällssektorer och det ställer delvis nya krav på universitetens verksamhet. Ett sådant krav är att säkerställa att utbildningarna rustar studenter med de kunskaper och förmågor som krävs för att kunna hantera hållbarhetsfrågor och samhällstransformationer i ett framtida yrkesliv. För LiU innebär detta att lärosätet, för att säkerställa fortsatt god anställningsbarhet för studenter, behöver se till att hållbar utveckling och lärande för hållbar utveckling integreras i utbildningen.

Det sker systematisk uppföljning och kvalitets-säkring av all utbildning vid LiU och här ingår även hållbar utveckling. Samtliga utbildningar på alla nivåer ska redogöra för hur hållbarhetsperspektivet bidrar till kvalitetsutveckling som är av relevans för respektive utbildning. De bedömningarna utförs av dekanen för respektive fakultet/område som tar fram en uppföljande handlingsplan inom ramen för LiU:s kvalitetssäkringssystem. Varje år genomförs fakultetsanalyser där gemensamma styrkor och utvecklingsområden lyfts för de utbildningar som utvärderats under året. Fakultets- och områdesanalyserna är ett viktigt verktyg för att ta fram kvalitetsdrivande åtgärder. Didacticum, LiU:s högskolepedagogiska enhet, har ett uppdrag att inom ramen för sina högskolepedagogiska kurser ge lärare möjlighet att vidareutvecklas specifikt i relation till hållbar utveckling. Inom kurserna Det akademiska lärarskapet (DAL) och Design för lärande (DEL) genomfördes under året korta workshoppar med fokus på lärande för hållbar utveckling. Utöver detta har Didacticum i samarbete med sina motsvarigheter på Karlstads universitet, Mälardalens universitet och Mittuniversitetet erbjudit den högskolepedagogiska kursen HEDS – Higher Education Didactics for Sustainability.

Bredden och variationen av utbildningar vid LiU är stor där flera utbildningar har hållbar utveckling som en integrerad kunskapsdel medan andra kräver fortsatta utvecklingsinsatser. Linköpings universitet gör bedömningen att ett strategiskt och systematiskt

arbete görs för att främja hållbar utveckling i all utbildning.

Därutöver lämnades sent under 2022 en slutrapport för rektorsuppdraget ”Beskriva LiU:s utbildningar i relation till hållbar utveckling samt säkerställa relevanta lärandemål”. Uppdraget initierades för att synliggöra, och vid behov öka inslaget av hållbar utveckling och lärande för hållbar utveckling i samtliga LiU:s utbildningar med hjälp av Agenda 2030 för såväl utbildning, forskning och samverkan. Rapporten presenterade ett LiU-gemensamt ramverk att användas av respektive utbildning för att beskriva och värdera integrationen av hållbar utveckling och lärande för hållbar utveckling. LiU bedömer att ramverket och lärarnas möjlighet till kompetensutveckling utgör ett gott stöd för ökad integrering av hållbar utveckling inom LiU:s utbildningar.

Hållbar utveckling inom forskning

Utmaningsdriven multi- och tvärdisciplinär forskning och de globala målen för hållbar utveckling Agenda 2030 är genomgående utgångspunkter för den nya forskningspolitiken på såväl nationell som internationell nivå. Linköpings universitet har en bredd som möjliggör internationellt framgångsrik forskning som sammantaget möter olika samhällsutmaningar. Genomförande av målen i Agenda 2030 handlar bland annat om teknikutveckling för ökad energieffektivitet, om studier av ekonomiska modeller som ger incitament för klimateffektivt handlande samt om konstruktion och utvärdering av affärsmodeller som stödjer omställning till cirkulär ekonomi. LiU bedriver forskning med koppling till hållbar utveckling inom ett flertal forskningsområden, både som fakultetsövergripande samarbete och i samverkan med det omgivande samhället. Exempel på forskningsområden är utveckling av resurseffektiva biogaslösningar inom Biogas Solutions Research Center (BSRC), klimatomställning, klimatanpassning, miljöhumaniora, energisystem och hållbara material.

Forskare vid LiU leder och verkar bland annat inom två stora MISTRA-program: Mistra Geopolitics och Mistra Rees. Centrum för klimatpolitisk forskning, CSPR, har under 2023 lett och bidragit med forskning om och för hållbar utveckling inom ramen för 30 nationella och internationella forskningsprojekt. Dessa har bland annat haft fokus på klimatförändringar, nya tekniker för klimatomställning, klimatanpassning, inkluderande omställning, internationell klimatpolitik, AI för klimatanpassning och styrning av hållbar utveckling samt studier av metoder för negativa utsläpp. Ett exempel är det nya forskningsprogrammet *Virtuella världar*, med finansiering från både Marianne och Markus Wallenbergs Stiftelse samt det statliga forskningsrådet Formas, som undersöker digitala teknikers roll i styrning av frågor om klimatförändringar och biologisk mångfald.

Materialforskning kan bidra till att lösa många av hållbarhetsutmaningarna och LiU är värd för det

nationella strategiska forskningsområdet för avancerade funktionella material (AFM). Konstgjorda nervceller, billiga solceller och nya typer av lysdioder är bara några exempel på materialforskning som bedrivs. Ambitionen är att snabba på materialutveckling för både kommersiella tillämpningar och som en grund för framtida forskning. Ytterligare ett exempel är samarbetet med industri och samhälle inom WISE (Wallenberg Initiative Material Science for Sustainability) med syftet att främja och initiera omställningen mot ett hållbart samhälle.

Forskning i samverkan med aktörer inom transportbranschen bedrivs även inom projektet ”Condore” (Customer Oriented Operations Research for Electrification) med målet att ta fram en beräkningsprogramvara som kan planera rutter vid omställning till elektrifierade tunga fordon.

En stor del av tillgängliga forskningsmedel utlyses i dag med krav på att sökanden redovisar planerat nyttiggörande av forskningsresultat och samhällsrelevans. För att LiU ska kunna ta del av dessa satsningar är det viktigt att hållbarhetsperspektivet är inkluderat under hela processen från ansökan till nyttiggörande. På ett LiU-övergripande plan erbjuds verksamhetsstöd till forskningsfinansiering och nyttiggörande i syfte att möta detta behov.

Hållbar utveckling inom samverkan och nyttiggörande

Efter de senaste årens kompetenshöjning och processutveckling är nu hållbarhetsperspektiv alltmer integrerat inom samverkansenheten vid Linköpings universitet. Ett exempel är projektet ”Kunskapsbron”, i samarbete med Almi, som ger små och medelstora företag utvecklingsstöd med ett hållbarhetstänk (miljömässigt, socialt och ekonomiskt) som erbjuds företag. Stödet innebär kunskapsspridning och ökat genomslag av forskningsbaserade insikter, liksom möjlighet att etablera kontakter för möjliga samverkans- och forskningsprojekt. Utbildningsteman som integrerat hållbarhet inkluderar: cirkulär ekonomi och återtillverkning, kompetensförsörjning, visualisering, produktionseffektivisering och ökad affärsnytta genom digitalisering.

Under första halvåret 2023 avslutades ett Vinnova-finansierat samverkansprojekt med nio parter kring ett bredare ekosystem och starkare stödstruktur för social innovation och samhälls-entreprenörskap. Projektet har etablerat en struktur för ekosystem-samverkan under namnet ”Samhälls-entreprenörskap Sverige” och avslutades med en slutkonferens med deltagare från ett antal olika aktörer från civilsamhälle, myndigheter, näringsliv och akademi.

Som en del i det ständiga förbättringsarbetet inom stödet för innovation och samverkan vid LiU har ytterligare insatser gjorts för att stärka kompetens och arbetssätt kring hållbarhet, bland annat genom delaktivitet i projektet ”Cirkulära Östergötland” där LiU-forskare gett utbildning i

cirkulär ekonomi för coacher och rådgivare inom innovation, samverkan och inkubation. Samverkanenhetens medarbetare har även bidragit till att anordna och leverera innehåll i årets upplaga av EDAY, som är en mötesplats för aktörer inom energi- och miljöområdet.

LiU:s forskare bidrar även som experter i både nationella och internationella sammanhang. Forskare vid Centrum för klimatpolitisk forskning deltar vid UNFCCC:s klimatförhandlingar (COP28), är ledamöter både inom klimatpolitiska rådet och expertrådet för klimatanpassning samt bidrar till IPBES, en internationell plattform för biologisk mångfald. LiU-forskare bidrar aktivt till hållbarhetsdebatten genom att presentera forskning om hållbar utveckling via svensk och internationell media och genom debattartiklar med mera.

Internationalisering

Arbetet med hållbar utveckling berör stora delar av universitetets verksamhet, i andra kapitel redovisas mer detaljerat verksamheten inom internationalisering och samverkan och här beskrivs de mer konkreta miljöaspekterna.

Under 2023 startades en arbetsgrupp för hållbar internationalisering som ska verka för att minska klimatpåverkan från flygresor. Miljömässig hållbarhet är en av Erasmusprogrammets prioriteringar för innevarande period vilket innebär att LiU ger tillägg till Erasmusstipendiet till deltagare som väljer att resa hållbart. Ett annat initiativ inom området är det som benämns ”ansvarsfull internationalisering” där tyngdpunkten ligger på social hållbarhet. LiU arbetar bland annat med att öka medvetenheten hos medarbetare om behovet av riskbedömning i samband med internationella samarbeten.

LiU:s medverkan i ECIU University genom nätverket European Consortium of Innovative Universities (ECIU) är ett exempel på internationellt samarbete där hållbarhet är ett fokus. Initiativet, som beskrivs utförligare i kapitlet Internationalisering, drivs tillsammans med industri, regioner och lärosäten. Målet för alliansen är en starkt internationaliserad samverkan med syfte att skapa morgondagens flexibla och utmaningsdrivna utbildningsmiljöer, utmana konventionellt tänkande och skapa innovativa lösningar på samtidens utmaningar. Ramverket för detta initiativ är Agenda 2030 med fokus på mål 11, Hållbara städer och samhällen. ECIU University ger bland annat studenter vid LiU möjligheten att tillsammans med studenter från övriga partneruniversitet läsa korta kurser i ett digitalt format.

LiU:s interna miljöarbete

För att kontinuerligt förbättra lärosätets miljöprestanda arbetar Linköpings universitet med målområdena ökad kunskap om och handlingskraft för hållbar utveckling, begränsad klimatpåverkan, effektiviserad

naturrensursanvändning och minimerad spridning av skadliga ämnen och smittämnen från verksamheten. Miljöledningsarbetet utgör en del av LiU:s arbete inom miljödimensionen av Agenda 2030 och uppföljningen redovisas i särskild rapport till Naturvårdsverket.

Miljöledningssystemet har i enlighet med de interna miljörevisorernas granskning fortsatt att utvecklas för att uppfylla kraven i miljöledningsstandard ISO 14001:2015. Särskilt fokus har varit medvetenhet, kommunikation, dokumentstyrning samt fördelning av resurser för miljöarbetet. LiU strävar efter att följa standarden då den ger möjligheter till ett strukturerat arbetssätt för att uppnå en ständigt förbättrad miljöprestanda men har valt att inte certifiera sig via ett ackrediterat certifieringsorgan, eftersom kostnaden inte uppvägs av det mervärde själva certifikatet bedöms ge.

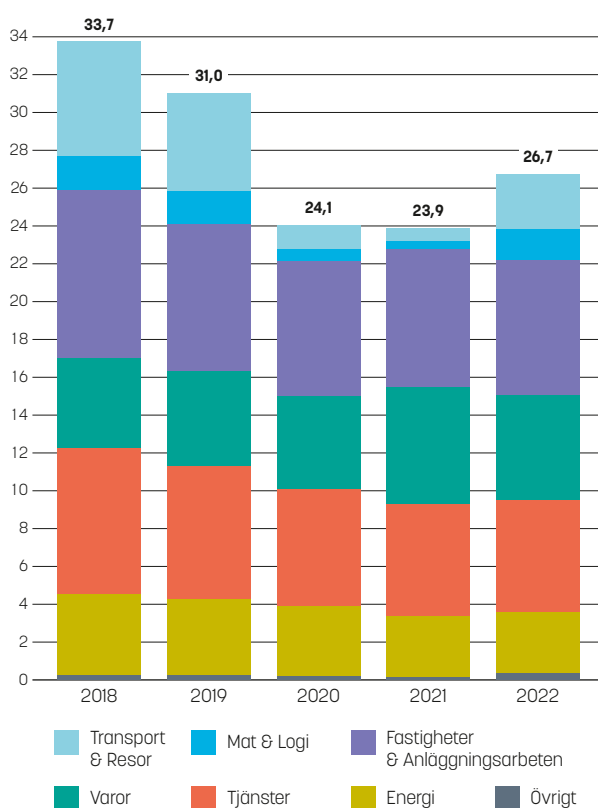
I enlighet med revisionsplanen för LiU:s interna miljörevisioner har flera institutioner samt universitetsförvaltningen genomgått intern miljörevision under året. Syftet med dessa revisioner är att granska om miljöledningssystemet fungerar i praktiken. Resultatet visar på ett strukturerat miljöarbete som är väl förankrat i verksamheten men att det finns delar i det centrala miljöarbetet som behöver utvecklas ytterligare. Avvikelse och observationer som riktar sig till verksamheten rör framför allt det praktiska miljöarbetet och frågor kring kemikalie- och avfallshantering.

Under 2023 har en ny klimatberäkning genomförts och resultatet från denna visar det årliga klimatavtrycket för åren 2018–2022, se figur 5.6. Beräkningarna omfattar alla campus och inkluderar en så stor del som möjligt av både direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser från inköp av varor och tjänster som sker såväl från verksamheten som ”uppströms” och ”nedströms”. De största utsläppskategorierna för LiU under hela perioden är Fastigheter, Tjänster och Varor där stora delar kan härledas till förvaltning av fastigheter, inköp av bland annat informationstjänster och datorer samt annan elektronisk utrustning. Det digitala visualiseringsverktyget Carbon Intelligence System (CIS) är ett viktigt verktyg för att kunna se vilka inköp som har störst påverkan och det har under året blivit tillgängligt för alla medarbetare. Resultatet visar på ett ökat klimatavtryck 2022 jämfört med 2021. Områden som har ökat är Transport och resor respektive Mat och logi.

Sedan 2022 samverkar LiU och fastighetsförvaltaren Akademiska hus utifrån ett gemensamt hållbarhetsavtal och en tillhörande aktivitetsplan för att utveckla arbetet med hållbarhet inom campusmiljöerna. Initiativ för att gynna den biologiska mångfalden, promenadslingor för utomhusmöten och synliggörande av produktion av solel är exempel på områden inom vilka åtgärdsförberedande arbete har genomförts under året.

Figur 5.6

LiU:s klimatavtryck 2018–2022 (kton)

Utsläppsnivåerna har generellt ökat jämfört med tidigare års resultat vilket beror på att beräkningsmodellen har uppdaterats genom att investeringar som görs "uppströms" i produktionskedjan numera räknas in. Detta ger en mer heltäckande bild än tidigare men medför att diagrammet visar andra värden jämfört med 2022.

Arbete för att nå miljömålen

Miljöutredningen från 2021 och de identifierade betydande miljöaspekterna ligger till grund för LiU:s miljömål för perioden 2022–2024. Rektor har beslutat om en central miljöhandlingsplan med åtgärder för att uppnå miljömålen. Exempel på aktiviteter under 2023 för att uppnå miljömålen är:

Innan sommaren 2023 lanserades en digital miljö- och hållbarhetsutbildning för alla medarbetare som ska öka förståelsen för LiU:s målsättningar och aktiviteter inom miljö och hållbarhet samt ge medarbetare kunskap om hur de kan bidra. Nära 25 procent av alla medarbetare har slutfört utbildningen.

En analys av vilka processer i verksamheten som LiU:s miljöledningssystem behöver integreras i innefattar budget, verksamhetsplanering, uppföljningar av handlingsplaner och åtgärder, upphandling, inköp och lokalförsörjning.

LiU har minskat antalet flygresor med 17 procent och flugna kilometer med 17 procent, dock visar uppgifter från resebyrån att CO₂-utläppen ökat, vilket beror på en uppdaterad beräkningsmodell. 2023 har LiU fortsatt att, tillsammans med andra statliga myndigheter, delta i samverkansarbetet REMM för

att främja digitala möten och samarbeten (REMM är Trafikverkets arbete med att stötta andra statliga myndigheter i arbetet med att utveckla användningen av digitala möten inom och mellan myndigheter). Utifrån initiativ från universitetsledningen har en arbetsgrupp för hållbar internationalisering bildats med syftet att främja internationalisering och samtidigt bidra till minskad klimatpåverkan från flygresor.

LiU har valt att fortsätta arbetet inom den energispargrupp som tillsattes under vintern 2022–2023 för att hitta energisparåtgärder i verksamheten i samverkan med fastighetsägare. Arbetet har även vidgats från att ha huvudfokus på elbesparande åtgärder till att även titta på åtgärder som minskar värme- eller kylbehovet. De elbesparande åtgärder som genomförts under och efter pandemiåren har till viss del haft en ihållande effekt vilket innebär att miljömålet om att minska energiförbrukningen med tio procent till 2024 jämfört med 2019 har uppnåtts. LiU:s totala energiförbrukning (kWh) under 2023 är 20 procent lägre än jämförelseåret 2019. Störst minskning i förbrukningen noteras för värme och kyla men förbrukningen av verksamhetsel har också minskat, se tabell 5.7.

Tabell 5.7 LiU:s totala energiförbrukning 2023 jämfört med 2019

	2019	2023
Total verksamhetsel (kWh)	16 418 280	14 129 113
Total fastighetsel (kWh)	4 929 819	5 913 079
Total värme (kWh)	29 702 773	22 289 637
Total kyla (kWh)	9 156 347	5 790 343
Total energiförbrukning (kWh)	60 207 219	48 122 172

Nationellt superdatorcentrum är inte medräknat i denna sammanställning.

Det finns en struktur för att ställa generella miljökrav vid alla upphandlingar och mer specifika krav vid upphandlingar för vilka potentialen att bidra till minskad klimatpåverkan bedöms som stor. Under 2023 har upphandlingsenheten tillsammans med studenter genomfört en miljöspendanalys som visar inom vilka ramavtal det gör störst nytta att ställa miljökrav. Ramavtalen för laboratoriekemikalier och förbrukningsvaror för laboratorieverksamhet visade sig generera i störst klimatpåverkan per spenderad krona.

LiU arbetar för en god hushållning med varor, tjänster och produkter utifrån ett livscykelperspektiv. Under året har en kartläggning av LiU:s platanvändning påbörjats och en dialog med andra funktioner inom fastighetsavdelningen har pågått för att förbättra avfallshanteringen och minska dess miljöpåverkan.

I enlighet med LiU:s miljömål att minimera risken för spridning av skadliga ämnen från laboratorieverksamheten pågår ett arbete med att slutföra analys av användning av så kallade utfasningsämnen vid laborativa arbetsplatser vid LiU. Utfasningsämnen är miljö- och hälsofarliga ämnen vars användning ska

minska eller om möjligt upphöra enligt Sveriges miljömål för Giftfri miljö. Arbetet har i övrigt fokuserat på att tillsammans med verksamheter som hanterar laborierkemikalier hitta arbetssätt och stöd för att möjliggöra substitution av utfasningsämnen och andra skadliga ämnen mot mindre farliga. Detta har gjorts dels genom dialog med leverantörer av laborierkemikalier, dels genom en workshop med LiU:s verksamheter.

Klimatkompensation

Vid LiU finns en fond för intern klimatväxling som finansieras genom att flygresor belastas med en avgift per ton utsläppt koldioxid. Medel ur denna fond fördelas till interna projekt för att minska energiåtgång och klimatpåverkan. Under 2023 beviljades 366 tkr till projekt som omfattade insatser för att minska elanvändningen genom byte till LED-belysning. Ett annat projekt som tilldelades medel omfattade insatser för att främja cykelpendling.

Labororiesäkerhet och kemikalier

Linköpings universitet har ett välutvecklat laborier säkerhetsarbete både på institutionsnivå och central nivå som bygger på ett positivt samarbete med utsedda kontaktpersoner, teknisk personal och experter vid institutioner/motsvarande. Samarbete kring laborier säkerhetsarbete bedrivs också med Region Östergötland (RÖ) inom ramen för SAMS (Samarbetsavtal inom arbetsmiljö, miljö och säkerhet mellan LiU och RÖ). Tillsammans med regionen har ett nytt avtal om resurssamordning inom strålsäkerhet tagits fram och arbete kring ledningssystem för strålsäkerhet pågår.

Riskbedömning av hantering av kemiska produkter är viktigt men också något som upplevs som svårt. För att underlätta erbjuds verksamheten en kortare utbildning i riskbedömning av kemiska produkter genom det verktyg som finns i kemikaliehanteringssystemet.

Inom området laborier säkerhet har också en rad frågor från verksamheten hanterats, bland annat kring genetiskt modifierade växter och hantering av laser, flytande kväve samt farligt avfall, vilket visar på behov av stöd till verksamheten i dessa typer av frågor. Ett antal lokalplaneringsfrågor har också hanterats rörande områden som biosäkerhet, brandsäkerhet och hantering av kemiska produkter och gaser.

De vägledningar och beskrivningar som återfinns i Laborier säkerhetshandboken har under året genomlysts och till viss del justerats inför flytt till ny webbplats på LiU:s externa webb.

Inom arbete med brandfarlig vara har träffar genomförts med lokala föreståndare och i samarbete med RÖ:s brandskyddscontroller. Utifrån nya försäkringskrav pågår arbete kring förvaring av större litiumjonbatterier inom verksamhet i laborier, verkstäder och liknande.

Studenter med miljöperspektiv

Studentsektioner och andra studentorganisationer kan miljöanpassa sina verksamheter och miljödiplomas enligt konceptet ”Gröna sektioner”. Under maj 2023 diplomerades tio sektioner och två föreningar. Gröna sektioner arbetar bland annat med att minska miljöpåverkan från sina inköp, till exempel köpa in miljömärkta sektionkläder, minska användningen av engångsartiklar och anordna klädbytdagar. Studentorganisationer som tilldelats LiU:s miljöstöd har under året miljöanpassat sina evenemang, bland annat genom inköp av vegetariska måltider.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Linköpings universitet har under lång tid haft svårigheter att rekrytera rätt kompetens inom delar av verksamheten. Trots det har LiU under 2023 genomfört nyrekryteringar inom många områden. Detta förbättrade rekryteringsläge har inneburit att LiU i ”rapport om intern styrning och kontroll” sänker risken för att kompetensbrist ska utgöra ett hinder för att nå de övergripande målen.

Rekryteringsinsatser genomförda under 2023 relaterar till flera delar i den strategiska planen, bland annat vad gäller kompetensförsörjningsfrågor och ledar- och medarbetarfrågor samt målområdet ”Excellens och nytta”, till exempel att skapa attraktiva karriärvägar.

Medarbetare

Universitetets anställda i siffror

I december 2023 hade universitetet 4 536 medarbetare, vilket motsvarar 4 000 årsarbetare. Detta är en ökning med 160 årsarbetare jämfört med 2022, se tabell 5.8. Av det totala antalet anställningar utgjorde antalet tillsvidareanställningar 2 689 (67 procent) medan antalet tidsbegränsade anställningar uppgick till 1 311 (33 procent).

Kategorin kärnkompetens (lärare och doktorander) har ökat med 141 årsarbetare sedan 2022. Ökningen omfattar både lärare med 96 personer och doktorander med 45 personer.

Fördelning mellan kärnkompetens och verksamhetsstöd

Universitetets medarbetare utgörs till 61 procent av kärnkompetens och till 39 procent av verksamhetsstöd.

Fördelning på kön och ålder

Totalt sett har universitetet en jämn fördelning mellan kvinnor (52 procent) och män (48 procent) när det gäller antalet årsarbetare. Fördelningen mellan kvinnor och män är något ojämn vid vissa befattningar. Medelåldern för universitetets medarbetare är inom kärnkompetens 45 år och inom verksamhetsstöd 46 år.

Rekryterade och befordrade lärare

Under 2023 har antalet rekryterade och befordrade professorer till anställning som professor varit fyra kvinnor (17 procent) och 20 män (83 procent). Till anställning som biträdande professor har LiU rekry-

Tabell 5.8 Totalt antal anställda (årsarbetare)

I december månad respektive år	2019		2020		2021		2022		2023	
	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)
KÄRNKOMPETENS										
Lärare och amanuenser										
Professorer, adj. professorer	325	23/77	336	25/75	341	25/75	323	27/73	359	26/74
Universitetslektorer, adj. universitetslektorer, bitr. professorer	700	43/57	725	42/58	746	42/58	775	43/57	783	45/55
Universitetsadjunkter, adj. universitetsadjunkter	235	54/46	252	55/45	258	55/45	262	55/45	267	55/45
Juniöra universitetslektorer, bitr. universitetslektorer, forskarasistenter	100	45/55	95	47/53	89	46/54	89	54/46	101	50/50
Postdoktorer	147	47/53	166	45/55	165	44/56	194	37/63	226	38/62
Gästlärare	13	33/67	13	21/79	14	32/68	11	27/73	13	33/67
Amanuenser	22	29/71	22	31/69	22	37/63	27	42/58	28	26/74
Summa lärare och amanuenser	1 542	41/59	1 609	41/59	1 635	41/59	1 681	42/58	1 777	42/58
Doktorander med flera										
Doktorandanställda	606	43/57	603	46/54	606	46/54	599	49/51	644	49/51
Forskningsassistenter	34	53/47	37	48/52	32	48/52	26	60/40	26	67/33
Summa doktorander med flera	640	44/56	640	46/54	638	46/54	625	49/51	670	49/51
SUMMA KÄRNKOMPETENS	2 182	41/59	2 249	42/58	2 273	42/58	2 306	44/56	2 447	44/56
VERKSAMHETSSTÖD										
Teknisk och administrativ personal										
Administrativ personal	788	83/17	829	83/17	849	83/17	886	83/17	914	82/18
Bibliotekspersonal	72	76/24	73	77/23	72	75/25	71	75/25	72	75/25
Teknisk personal	551	40/60	572	39/61	589	38/62	574	37/63	564	39/61
Övriga	4	100/0	3	100/0	3	100/0	3	100/0	3	100/0
SUMMA VERKSAMHETSSTÖD	1 415	66/34	1 477	66/34	1 513	65/35	1 534	66/34	1 553	66/34
TOTALT	3 597	51/49	3 726	51/49	3 786	52/48	3 840	52/48	4 000	52/48

Tabell 5.9 Rekryterade och befördrade professorer, biträdande professorer samt adjungerade professorer

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)
Professorer	11	36/64	27	37/63	18	33/67	20	45/55	24	17/83
Biträdande professorer	22	32/68	23	39/61	26	46/54	23	61/39	33	39/61
Adjungerade professorer*									11	45/55

* Redovisning adjungerade professorer med start från 2023. Dessa har inte ingått i mätning och uppföljning tidigare år.

terat och befördrat 13 kvinnor (39 procent) samt 20 män (61 procent).

Till anställning som professor under 2023 var det fem färre kvinnor och nio fler män än föregående år.

Under 2023 har 13 kvinnor och 20 män rekryterats och befördrats till biträdande professor, vilket är en minskning med en kvinna och en ökning med elva män i jämförelse med föregående år.

Från och med 2023 redovisar LiU även antalet adjungerade professorer, som 2023 var elva, se tabell 5.9.

Rekryteringsmål för professorer

Under 2021–2023 har LiU ett mål i regleringsbrevet för könsfördelning bland nyrekryterade professorer om 48 procent kvinnor. Under 2023 var andelen rekryterade kvinnor 32 procent vilket innebär att LiU inte uppnått målet, se tabell 5.9.

En strategi LiU har för att öka antalet professorer som är kvinnor är att ha biträdande professor med i karriärstegen, i förhoppning om att få fler kvinnor att söka anställningar eller söka befördran som biträdande professorer. Andelen rekryterade professorer som är kvinnor är 2023 färre än föregående år.

Mål för andel biträdande lektorer

Under 2021–2024 har LiU ett mål i regleringsbrevet att sju procent av samtlig forskande och undervisande personal (heltidsekvivalenter) ska vara biträdande lektorer. Utfallet för 2023 blev 5,2 procent. Under 2022 och 2023 har dialog förts med universitetsledningen om prioriterade aktiviteter och uppföljning med verksamheten har skett i samband med institutionsdialogerna.

Anställningsformen är ett viktigt karriärsteg och en analys av antalet biträdande lektorer visar skillnader mellan institutioner.

Utbildningsbakgrund

Medarbetarnas utbildningsbakgrund fördelar sig på följande sätt: doktorsexamen 1 629, licentiatexamen 49, akademisk grundexamen (2–6 år) 1 774, annan eftergymnasial examen 88, gymnasieexamen 434 och grundskoleexamen och realexamen 26 årsarbetare.

Personalomsättning

Under 2023 har 639 medarbetare (99 doktorander, 344 lärare och 196 medarbetare inom verksamhetsstöd) avslutat sin anställning vid universitetet. Av dessa slutade 501 medarbetare på grund av att

deras tidsbegränsade anställning upphörde. Samtidigt har 935 personer påbörjat en anställning vid LiU, varav 144 doktorander, 515 lärare och 276 medarbetare inom verksamhetsstöd, varav 780 visstidsanställningar.

HR-strategiskt arbete

Attrahera och rekrytera medarbetare

Återigen är Linköpings universitet en av Sveriges attraktivaste arbetsgivare. När de 150 största arbetsgivarna undersöks och rankas i Randstad Employer Brand Research hamnar LiU på 17:e plats 2023. Trots det befinner sig LiU, som de flesta andra svenska universitet, i en situation där konkurrensen om kompetenser är hård. För att kunna fortsätta attrahera och säkra tillgången till kvalificerad och efterfrågad kompetens har Linköpings universitet påbörjat ett arbete med att ta fram en långsiktig kompetensförsörjningsstrategi med grund i ett metodstöd, så kallat VoK (verksamhets- och kompetensplan). Den ska kunna användas av alla verksamheter i syfte att inventera och identifiera behov av kompetenser på kort och lång sikt. Med strategin kan LiU målmedvetet styra och utveckla medarbetarnas och organisationens kompetens i linje med universitetets verksamhetsmål och på så sätt fortsätta att utvecklas som en av Sveriges attraktivaste arbetsgivare.

När konkurrensen om kompetenser hårdnar är en väg framåt att bygga relationer med det omgivande samhället. Under 2023 har dialog förts med andra lärosäten om gemensamma utmaningar i kompetensförsörjning inom sektorn. Samverkan och utbyte av kunskap med andra myndigheter i regionen har också påbörjats. LiU medverkar i samtal med andra myndigheter för att hitta nya lösningar på de myndighetsgemensamma rekryteringsutmaningarna. Det kan till exempel gälla att stärka attraktionskraften på arbetsmarknaden, eller att bemöta negativ konkurrens om svårrekryterade kompetenser.

Under 2023 har också ett förberedelsearbete för ansökan om EU-kommissionens certifiering "HR Excellence in Research" (HRS4R) pågått. Certifieringen innebär att LiU implementerar den europeiska stadgan för forskare, följer riktlinjer för rekrytering av forskare och står bakom de EU-gemensamma principerna om god forskningsmiljö. Med certifieringen kan LiU visa forskarvärlden att universitetet är en arbetsgivare som erbjuder forskare en god arbetsmiljö, som kontinuerligt utvecklas, och använder rättvisa

och öppna rekryterings- och bedömningsförfaranden vid anställning av och karriärutveckling för forskare.

Hösten 2023 anordnades ett rekryteringsinternt som engagerade 22 enhets- och avdelningschefer samt företrädare för olika funktioner kopplat till kompetensförsörjningsarbetet vid LiU. Internatets syfte var att få igång dialoger om hur samarbetet kring LiU:s kompetensförsörjning kan stärkas och utvecklas. Bland annat diskuterades kompetensbaserad rekrytering (KBR), hur referenstagnation kan utvecklas, utformning av sakkunniguppdrag samt delaktighet i anställningsnämndernas arbete.

Utmaningen att rekrytera varierar stort inom lärosätet. Rekrytering av kärnkompetens, lärare och doktorander kan för vissa institutioner innebära ett stort antal potentiella kandidater att välja mellan, medan andra upplever det motsatta. Rekryteringen av teknisk och administrativ personal möter också rekryteringsutmaningar, inte minst vad gäller IT-kompetens där bristen på arbetsmarknaden i stort blir kännbar även för LiU.

Behålla och utveckla medarbetare

Ett viktigt inslag i att behålla medarbetare är den egna kompetensutvecklingen. Under 2023 har flera verksamheter vid LiU varit delaktiga i arbetet med att ta fram en prototyp till en digital utbildningsportal. Målet är att tillgängliggöra samtliga interna utbildningar, i det format som passar bäst, digitalt och/eller fysiskt, samlade på ett ställe för att på så sätt ge medarbetaren möjlighet att delta på dennes villkor.

Att behålla och utveckla medarbetare handlar också om att tydliggöra ett önskat ledar- och medarbetarskap. Under 2022 fattade Linköpings universitet beslut om en ny värdegrund. Under 2023 har arbetet med att införliva värdegrunden i ordinarie processer fortsatt, till exempel genom olika kommunikativa insatser, såsom en portalsida på intranätet där information och arbetsmaterial finns samlad, i introduktionen av nya medarbetare och i chefsprogram.

Kompetensutveckling

Att vara en lärande organisation på individnivå och gruppnivå är en självklarhet och ett viktigt verktyg är den egna kompetensutvecklingen. Lärares och forskares kompetensutveckling är en integrerad del i deras verksamheter och alla medarbetare ska ha möjlighet till kompetensutveckling inom sin befattning. LiU bedriver en mer fristående, verksamhetsanknuten kompetensutveckling i form av universitetspedagogisk utbildning, pedagogisk fortutbildning och vidareutbildning, chefsutbildning, ledarutbildning och IT-utbildning.

Universitetsadjunkterna saknar ofta forskarutbildning, men då universitetets utbildning vilar på vetenskaplig grund har de möjlighet att följa forskningen genom kontakt med vetenskaplig teori, metodik och resultat. Alternativt kan de helt eller delvis genomgå en forskarutbildning.

För teknisk och administrativ personal är kompetensutvecklingen inriktad mot de olika professionerna samt områden av mer generell karaktär såsom språk, kommunikation, interkulturell kommunikation, grupputveckling och systemkompetens.

Linköpings universitet ger också medarbetare möjligheter till internationell fortbildning och kompetensutveckling. Det kan exempelvis handla om att utveckla pedagogiska färdigheter och språkkunskaper, göra studiebesök eller delta i utbytesverksamheter med andra lärosäten, internationellt. Medarbetare kan söka finansiering för detta via LiU:s utbytesprogram.

Arbetsmiljöarbete

Universitetet har under 2023 genomfört två övergripande medarbetarundersökningar av arbetsmiljön i form av en medarbetarbarometer. Vårens undersökning fokuserade på delaktighet och inflytande och under hösten undersöktes hälsa och återhämtning. Resultaten på organisationsnivå visade att universitetets medarbetare i hög utsträckning upplever sig ha möjlighet att påverka sin arbetssituation och upplever en balans mellan arbete och privatliv. Undersökningarna visade också på att LiU:s medarbetare upplever en hög grad av motivation och engagemang och känner sig trygga på arbetet. Man önskar samtidigt större utrymme för reflektion under arbetstid, en lägre grad av negativ stress samt ökade möjligheter att få stöd och hjälp vid hög arbetsbelastning. Med utgångspunkt i resultatet har verksamheterna under året fört dialog på lokal nivå för att i arbetsgrupperna ta fram åtgärder som kan minska risken för ohälsa.

Under 2023 har ett arbete pågått för att se över strukturen för verksamheternas lokala handlingsplaner rörande arbetsmiljö och lika villkor. Intentionen är att föra in dessa i de övergripande verksamhetsplanerna för att än mer synliggöra hur arbetsmiljöarbetet ingår som en naturlig del i den dagliga verksamheten.

LiU har under 2023 påbörjat arbetet med att införa IA-systemet, ett webbaserat system för information om arbetsmiljön, för att underlätta inrapporteringen av skador och tillbud samt möjliggöra en förbättrad uppföljning.

Företagshälsovård

Feelgood har svarat för universitetets företagshälsovård under 2023. Nyttjandet av den totala mängden tjänster från Feelgood har på organisationsnivå ökat med cirka 100 tkr från 2022, och det har i samarbetet med företagshälsovården skett ytterligare förflyttning mot mer främjande och förebyggande insatser. De tjänster som beställts fördelar sig enligt följande: efterhjälpande 40,2 procent (55,5 procent), förebyggande arbete 50,9 procent (36,5 procent) och främjande arbete 8,9 procent (7,6 procent).

Friskvård

Som en del i det främjande arbetsmiljöarbetet erbjuder universitetet friskvårdsbidrag på upp till 2 500 kronor per kalenderår. Under 2023 nyttjade 73,4 procent av LiU:s medarbetare denna förmån till någon del, jämfört med 2022 då andelen var 66,6 procent.

Lönebildning

Universitetets lönebildning ska medverka till att målen för verksamheten uppnås, att verksamheten bedrivs effektivt och ska vara inriktad på:

- att säkra universitetets kompetensförsörjning,
- att vara fri från diskriminering,
- individuell och differentierad lön utifrån dialog mellan chef och medarbetare.

Lönerevisionen för 2023 genomfördes per 1 oktober. Utfall av 2023 års lönerevision redovisas i tabell 5.10. Den årliga lönekartläggningen i enlighet med diskrimineringslagen har genomförts under 2023. Lönekartläggningens syfte är att identifiera eventuella osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor. I arbetet har bland annat samtliga befattningars löner inom LiU analyserats och en jämförelse mellan mäns och kvinnors löner har genomförts. I 2023 års lönekartläggning analyserades 27 av LiU:s cirka 100 befattningar i en djupare analys där verksamheten även i vissa fall har ombetts motivera och förklara vissa löneskillnader. Årets lönekartläggning visar efter dessa analyser att inga osakliga löneskillnader föreligger vid LiU.

Tabell 5.10 Löneutveckling för anställda vid LiU

År	procent
2019	2,10
2020	2,25
2021	1,90
2022	2,00
2023	4,10

Chef-, ledar- och medarbetarskap

LiU har under 2023 fortsatt arbetet inom chefs- och ledarutveckling. Ett fokus i alla insatser är att säkerställa ett gott och hållbart ledarskap, som ger chefer och ledare förutsättningar för sitt arbete och förutsättningar i sin chefsroll. Exempel på genomförda utbildnings- och utvecklingsprogram under 2023 är Programmet för ledare inom utbildning och forskning (PLUF) samt Chefsprogrammet för nya chefer.

Efter genomgången ledar- eller chefsprogram erbjuder LiU att under cirka 15 månader ingå i ett mentorskapsprogram. Deltagarna erbjuds även individuella coachningssamtal och möjlighet att genomföra en personlig utvärdering med efterföljande samtal kring styrkor och förmågor.

Under 2023 har LiU introducerat en LiU-gemensam chefsintroduktion för nya och blivande chefer. Den syftar till att ge information och kunskap om chefs- och arbetsgivarrollen och chefens ansvar.

Chefsintroduktionen kompletterar Chefsprogrammet för nya chefer i syfte att ge nya chefer bättre förutsättningar för sitt chefsuppdrag. En detaljerad analys och utvärdering av chefsintroduktionen pågår, men muntlig återkoppling från deltagarna pekar på att chefsintroduktionen varit en lyckad satsning. Konceptet att parallellt erbjuda en chefsintroduktion vid sidan av pågående chefsprogram för nya chefer har varit uppskattat av deltagarna.

Ett annat arbete som har initierats under 2023 är framtagandet av ett digitalt chefsstöd där målet är att samla information och material till LiU:s chefer på ett ställe och öka möjligheten till gränsöverskridande samverkan och utbyte av kunskap och erfarenheter mellan chefer.

LiU har vidare under 2023 initierat ett arbete som syftar till att implementera tillitsbaserat ledarskap och medarbetarskap. Processen har innehållit workshoppar med Universitetsledningen såväl som workshoppar och föreläsningar på chefsdagar, olika chefsforum samt information i relevanta sammanhang. De beskrivna satsningarna är en förklaring till att risken ”brister i chef- och ledarskap” inte längre är en hög risk i LiU:s rapport om intern styrning och kontroll.

Sjukfrånvaro

Tabell 5.11 redovisar de anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den totala ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av total sjukfrånvaro som uppgår till 60 dagar eller mer (långtidssjukskrivna). Tabellen redovisar också sjukfrånvaron fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid.

Den totala sjukfrånvaron 2023 var 2,4 procent, vilket innebär att den totala sjukfrånvaron minskat med 0,2 procentenheter jämfört med 2022. Den totala sjukfrånvaron hos kvinnor 2023 var 3,4 procent och totala sjukfrånvaron hos män 1,3 procent. Vid jämförelse ligger den totala sjukfrånvaron lägre hos både kvinnor och män i jämförelse med 2022, där kvinnors totala sjukfrånvaro minskat med 0,2 procentenheter och mäns totala sjukfrånvaro minskat med 0,1 procentenheter.

Andelen långtidssjukskrivningar av totala antalet sjuktimmar, 60 procent, är för 2023 samma som för 2022. Andelen långtidssjukskrivningar för kvinnor är 64 procent och för män 50 procent, vilket innebär en ökning för kvinnor och en minskning för män jämfört med 2022.

Sjukfrånvaron för anställda i åldersintervallet 29 år och yngre var 1,2 procent 2023, vilket är samma nivå i jämförelse med 2022. För åldersgruppen 30–49 år ligger sjukfrånvaron 2023 på 2,1 procent, vilket innebär en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med åren 2019–2022. Sjukfrånvaron 2023 hos anställda äldre än 50 år var 3,0 procent, vilket är en ökning med 0,1 procentenheter i jämförelse med 2022.

Tabell 5.11 Sjukfrånvaro (procent)

	2019		2020		2021		2022		2023	
	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)	Totalt	Kv/Män(%)
Totalt	2,4	3,5/1,2	2,3	3,3/1,3	2,3	3,3/1,2	2,6	3,6/1,4	2,4	3,4/1,3
Anställda -29 år	1,1	2,2/0,4	1,2	2,1/0,5	1,3	1,9/0,9	1,2	1,8/1,0	1,2	1,4/1,1
Anställda 30-49 år	2,5	3,5/1,4	2,5	3,7/1,3	2,5	3,8/1,2	2,5	3,6/1,4	2,1	3,1/1,1
Anställda 50 år -	2,7	3,9/1,3	2,3	2,9/1,7	2,3	3,0/1,5	2,9	4,0/1,7	3,0	4,1/1,7
Andel långtidssjukskrivna*	63	64/58	64	65/60	70	72/63	60	63/54	60	64/50

* Som långtidssjukskriven räknas sjukskrivning i mer än 59 dagar

Sjukfrånvaron vid Linköpings universitet har för 2023 minskat i jämförelse med 2022 och närmar sig de nivåer som var före coronapandemin. Fördelningen mellan män och kvinnors sjukfrånvaro är över tid oförändrad, där kvinnors sjukfrånvaro fortsätter vara högre än männens. Övriga skillnader är obetydliga jämfört med 2022, vilket gör att de inte med säkerhet kan kommenteras.

Arbete för Lika villkor

Under 2023 har ett arbete bedrivits med lika villkorsperspektiv i utbildning. Arbetet har initierats med anledning av UKÄ:s granskning av LiU:s kvalitets-säkringsarbete och har genomförts i syfte att stärka arbetet både vad gäller planering, genomförande och uppföljning. De åtgärder som Linköpings universitet vidtagit omfattar bland annat beslut om att kursplaner, uppgifter, examinationer och bedömningskriterier ska formuleras, utformas respektive genomföras på ett sådant sätt att det främjar lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna som lika villkorsarbetet omfattar. Dessutom har LiU tagit fram en ny riktlinje som tydliggör studierektors eller motsvarandes uppdrag att ansvara för att planera, genomföra, följa upp och utveckla lika villkor och jämställdhet i utbildning. Vidare har LiU fattat beslut om att alla kursplaner ska innehålla en fast text om att kursen ska bedrivas på likvärdiga villkor för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

För att skapa bättre förutsättningar för uppföljning har dessutom det gemensamma kursvärderingsverktyget *Evaluate* uppdaterats med ytterligare en fråga om den aktuella kursen har utformats och genomförts på ett sätt som främjar jämställdhet och lika villkor. Sammantaget har dessa åtgärder lett till en ökad tydlighet för hur arbetet med lika villkor och jämställdhet ska integreras i utbildning.

Under 2022 initierades ett arbete för att se över och utveckla hur institutionerna arbetar med handlingsplaner för lika villkor. Detta arbete har fortsatt under 2023 med fokus att undersöka möjligheterna att samordna och synkronisera handlingsplaner för lika villkor och arbetsmiljö med övrig verksamhetsplanering vid institutionerna. Ambitionen med

det pågående utvecklingsarbetet är att ge tydligare förutsättningar för ett integrerat och sammanhållet arbetssätt som motverkar stuprör i verksamheten och sidoorganisering av arbetsmiljö- och lika villkorsarbetet.

2023 har även omfattat fortsatta informations- och utbildningsinsatser för bland annat nya chefer om LiU:s värdegrund och hur LiU arbetar för att motverka och hantera trakasserier och kränkande särbehandling. Utbildningsinsatser har även skett inom ramen för Didacticums kurser, utbildning för arbetsmiljöombud, LiU:s studentkårer och studerandearbetsmiljöombud.

Jämställdhetsintegrering

Under 2022 förändrades regeringsuppdraget om jämställdhetsintegrering något då alla lärosäten ombads att ta fram specifika inriktningar gällande jämställdhetsintegreringsarbetet för verksamhetens tre huvuduppdrag, utbildning, forskning och samverkan för perioden 2023–2025. Vid Linköpings universitet skrevs dessa inriktningar fram med utgångspunkt i pågående arbete med ett långsiktigt mål om att jämställdhet ska beaktas i ordinarie processer.

Under 2023 har det framkommit att inriktningarna behöver utvecklas och konkretiseras, framför allt för att möjliggöra steget från målsättning till praktik, och för att de insatser som LiU gör och beslutar göra i jämställdhetsarbetet ska vara relevanta och bidra till ökad jämställdhet. LiU deltar i Jämställdhetsmyndighetens seminarier "Utveckla jämställdhetsarbetet i akademien" som startade under 2023 och kommer fortsätta under 2024.

Under 2023 avslutades VP-uppdraget "Jämställdhet, karriärvägar och meritering". Uppdraget genomfördes i två delar där del ett omfattade aspekter som rör jämställdhet och karriärvägar och del två omfattade ett pilotprojekt i syfte att pröva en modell för pedagogisk meritering. Ett deluppdrag hade som huvudsakligt syfte att identifiera strukturer som kan verka hindrande för (framför allt) kvinnor att meritera sig till professor inom LiU. I uppdraget ingick även att ge förslag på utveckling av strategier och principer som kan motverka de hindrande strukturerna samt skapa ökad transparens för olikheter som kan finnas i förutsättningar inom LiU:s olika verksamheter.

Forum för genusvetenskap och jämställdhet

Under verksamhetsåret 2023 har Forum för genusvetenskap och jämställdhet, Forum, anordnat nätverksträffar, seminarier och lunchföreläsningar. Forum har även samverkat med externa aktörer i flera arrangemang, bland annat i samband med internationella kvinnodagen samt vid East Pride i Norrköping och under Prideveckan i Linköping.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Arbetet med intern styrning och kontroll

Huvuddelen av den interna styrningen och kontrollen (ISK) sker som en integrerad del i den dagliga verksamheten. Aktiviteter regleras, styrs, leds och kontrolleras genom de processer, rutiner och regelverk som tillkommit för att Linköpings universitet ska uppfylla sina uppdrag och nå sina mål. I förordningen om intern styrning och kontroll (2007:603) ingår en process för riskhantering som består av analys av risker, åtgärder, bedömning, uppföljning och dokumentation. Enligt riktlinjer för riskarbetet och rektors beslut om riskområden vid LiU utgår visionsarbetet från nio riskområden med en ansvarig samordnare inom respektive område. Risksamordnarna gör utifrån underlag och kommentarer från institutioner och fakultet/område en analys och bedömning av risknivå. Risksamordnarnas samlade arbete utgör sedan grunden för LiU:s ISK-rapport. Rapporten ligger också till grund för verksamhetsplanens kapitel om riskanalys. Där presenteras även åtgärder för att motverka höga risker. Nedan presenteras respektive riskområde med ett särskilt fokus på de höga eller mycket höga riskerna inom respektive riskområde.

Fysisk säkerhet och trygghet

Området hanterar risker relaterade till bland annat hot och våld samt brand- och laboratoriesäkerhet i syfte att skapa säkra miljöer där utbildning och forskning kan bedrivas. Dessutom inkluderas säkerhetsrisker ur ett säkerhetsskyddsperspektiv samt ur ett beredskapsperspektiv. Risk för allvarlig oönskad händelse med konsekvenser på människor, miljö eller egendom på campus bedöms som hög. Med anledning av det försämrade säkerhetsläget i landet höjdes terrorhotnivån i augusti 2023 från förhöjt hot, till högt hot, från tre till fyra på en femgradig skala. Utöver detta har gängkriminaliteten och de gängkriminellas våldsyttningar i samhället på senare tid eskalerat. Även i anslutning till LiU:s lokaler har kriminella aktiviteter konstaterats under 2023. Detta innebär att sannolikheten för en oönskad våldshändelse ökar.

Vad gäller flera andra typer av oönskade händelser som kan tänkas inträffa, såsom exempelvis brand och utsläpp av farligt ämne, bedöms sannolikhet och konsekvens vara oförändrad. Risk för skada på LiU:s verksamhet genom yttre händelser eller hot utifrån omvärldsläget bedöms som hög. Yttre händelser eller yttre hot, utifrån det rådande osäkra omvärldsläget, kan leda till en icke försumbar skada för LiU och LiU:s verksamhet. Det yttre hotet bedöms fortsatt utgöra en påtaglig risk och kunna utlösa en händelse med påverkan på hela eller stora delar av lärosätet.

Det skulle exempelvis kunna handla om en energikris på nationell eller europeisk nivå på samma sätt som vintern 2022–2023 eller annan omfattande störning eller påverkan och drabba lärosätet såväl ekonomiskt som på delar av verksamhetens genomförande. Det kan också handla om påverkan på den akademiska friheten, där möjligheten till fri och öppen forskning inskränks i delar av världen vilket kan komma att påverka även LiU:s möjligheter till att bedriva ändamålsenlig forskning och forskningssamverkan.

Kompetensförsörjning

Riskrådet hanterar frågor som att LiU har ett hållbart medarbetarskap, att medarbetare på LiU har rätt kompetens samt att LiU har en förmåga att attrahera efterfrågad kompetens. Inom riskrådet finns inga höga risker identifierade.

Digital infrastruktur

Riskrådet hanterar risker relaterade till informationssäkerhet och digitalisering/IT. Området tar sin utgångspunkt i att information och arbetet med digitalisering/IT genomsyrar vardagen för medarbetare och studenter. Området handlar om att information eller IT-system är tillgängliga, att informationen är korrekt och tillförlitlig samt att endast behöriga personer får ta del av informationen eller IT-systemen. Dessutom hanteras även mer generella risker kopplade till digitalisering, IT-infrastruktur och IT-system. Risken för Ransomware-attack samt förlust av forskningsdata bedöms som hög. Risken berör förlust av data, till exempel genom krypteringsvirusattack och/eller förlust av forskningsdata. Om risken faller ut kan det leda till att forskningsresultat ifrågasätts och i förlängningen påverka LiU:s trovärdighet som universitet. Ett scenario för att förlora data är att en medarbetare råkar ut för ransomware. Ransomware gör att all data krypteras och måste återställas från backup. Ett annat scenario är att forskningsdata lagras på ett sådant sätt att den kan försvinna på andra sätt, till exempel vid stöld eller datorhaveri.

Fysisk infrastruktur

Området tar sin utgångspunkt i att universitetets studenter, medarbetare och besökare ska mötas av lokaler som är ändamålsenliga, trygga och säkra. Området hanterar risker som härrör till lokalutnyttjande i ett bredare perspektiv. Risken för att underutnyttjade lokaler ger större lokalbestånd än nödvändigt bedöms som hög. Det är en överhängande risk för att KPI-indexering kommer att leda till stora hyresökningar då inflationen fortsatt är hög. Detta skulle potentiellt kunna leda till en negativ påverkan på LiU:s institutioners ekonomi och resurser, vilket i sin tur kan få

långsiktiga konsekvenser för utbildningskvaliteten och den vetenskapliga forskningen.

Verksamhetsstyrning och ekonomi

Riskområdet hanterar omständigheter som skulle kunna utgöra risker för att LiU ska ha en långsiktigt hållbar ekonomi ur ett finansieringsperspektiv samt risker för att verksamhetsstyrningen inte får genomslag. Riskområdet hanterar även risker att LiU:s ekonomiska resurser inte används eller inte används på ett effektivt sätt. Området hanterar även risker för oegentligheter, som kan orsaka väsentlig skada eller förlust för universitetet. Inom riskområdet finns inga höga risker identifierade.

Ledar- och medarbetarskap

Riskområdet hanterar frågor som att LiU har ett hållbart medarbetarskap samt ett chef- och ledarskap av god kvalitet. Inom riskområdet finns inga höga risker identifierade.

Samverkan

Riskområdet utgår från universitetets samverkansuppgift, att samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och verka för att den kunskap och kompetens som finns vid högskolan kommer samhället till nytta. Inom riskområdet finns inga höga risker identifierade.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Riskområdet är uppdelat på flera delområden och innefattar arbete med att bibehålla och öka andelen externa bidrag, verka för god forskningssed samt att resultat och forskningsdata ska bli publika. Inom riskområdet finns inga höga risker identifierade.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Riskområdet hanterar risken att Linköpings universitet inte når upp till den utbildningsvolym som takbeloppet innebär. Riskområdet hanterar även risken för minskad attraktivitet och för att inte erbjuda ett utbildningsutbud som speglar studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Riskområdet hanterar också risker för bristande kvalitetssäkring av utbildning. LiU bedöms i dag ha en god strategi för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning. Risken för att LiU inte når upp till den utbildningsvolym som takbeloppet innebär bedöms även fortsatt som hög. LiU:s utbildningsvolym har ökat något över tid men utbildningsvolymen skulle behöva öka ytterligare under kommande treårsperiod för att nå takbeloppet och också ianspråkta anslagssparandet. Risken för minskad attraktivitet och efterfrågan av LiU:s utbildningsutbud bedöms som mycket hög.

Vid LiU finns ett stort antal starka och etablerade utbildningar, såväl program som kurser, som i dagsläget attraherar många studenter. För att ytterligare stärka attraktiviteten behöver LiU arbeta med att vidareutveckla och utveckla nya program och kurser

för att bland annat möta kraven för omställning och kompetensutveckling. Vidare gör LiU bedömningen att arbete med marknadsföring av utbildningsutbud till olika målgrupper behöver stärkas vid LiU. Paketering av kurser och utbildningar för livslångt lärande är ett pågående utvecklingsområde och strategiskt arbete med breddad rekrytering är ett annat.

Internrevisionens arbete

Internrevisionen är organiserad som en oberoende enhet under universitetsstyrelsen. Internrevisionens uppdrag är att stödja myndighetsledningen i dess arbete att fullfölja sina uppgifter och nå verksamhetens mål. Internrevisionen ska tillhandahålla riskbaserad och objektiv granskning och rådgivning samt där så är lämpligt lämna förslag till förbättringar av universitetets processer för riskhantering, styrning, kontroll och ledning. Internrevisionens verksamhet och revisionsinsatser överensstämmer med internationella standarder för yrkesmässigt utförande av internrevision. Under 2023 avslutades fyra större revisionsinsatser i enlighet med revisionsplan: Informations-säkerhet i forskningsmiljö, Inköp och avtalshantering, Samverkan och innovationsstöd samt en granskning av en institution. Universitetets ledning har med anledning av lämnade revisionsrapporter påbörjat och genomfört utvecklingsåtgärder för att adressera identifierade brister, risker och utvecklingsmöjligheter. Under 2023 har kompetenshöjande insatser för internrevisionen fokuserats på säkerhetsfrågor.

KAPITEL 6

FINANSIELL REDOVISNING

Verksamheten vid LiU har fortsatt att expandera och redovisar 4,9 mdkr i intäkter. Det ekonomiska resultatet för perioden uppgår till ett överskott på 19 mnkr, vilket motsvarar 0,4 procent av intäkterna. Resultatet fördelar sig med 1 mnkr i överskott inom utbildning och 18 mnkr i överskott inom forskning. Intäkterna har ökat med 342 mnkr (7 procent) och kostnaderna har ökat med 353 mnkr (8 procent) jämfört med föregående år. Intäktsökningen har främst skett inom forskningsverksamheten där bidragsintäkterna har ökat med 12 procent jämfört med föregående år. Även intäkter för avgifter och räntor har ökat betydande. Inom utbildning har en fortsatt högre utbildningsproduktion medfört ett högre ianspråktagande av tillgängligt takbelopp och därmed högre anslag. Utbildningens andel av LiU:s finansiering har minskat med 1 procentenhet till 42 procent och forskningens andel har ökat till 58 procent.

Överskottet 2023 är något lägre jämfört med föregående år då ett överskott på 31 mnkr redovisades. Resultatförändringen återfinns främst inom forskningsverksamheten, som redovisar 25 mnkr lägre resultat medan utbildningsverksamheten redovisar 13 mnkr högre resultat jämfört med föregående år. De påtagligt högre ränteintäkterna har inte hunnit om-

sättas i verksamhet, vilket delvis förklarar universitetets överskott för 2023. Den ökande inflationen under 2023 har påverkat framför allt kostnader för lokaler och övrig drift, som båda har ökat med 9 procent. En viss rekyll kan ses på kostnader för tjänsteresor och fysiska konferenser jämfört med föregående år, då coronapandemin påverkade möjligheten till resor under första delen av 2022. Kostnaderna för avskrivningar har minskat något främst till följd av att några större anläggningar har blivit färdigavskrivna samt att vissa nya investeringar har senarelagts.

Den balanserade kapitalförändringen på 1 177 mnkr kommer till följd av årets överskott att öka med 19 mnkr till 1 196 mnkr. Universitetet redovisar därutöver 1 326 mnkr i oförbrukade bidrag, dvs. medel som LiU erhållit i förskott för finansiering av kommande verksamhet. De oförbrukade bidragen har ökat med 162 mnkr jämfört med föregående år.

Anslag är den dominerande finansieringsformen och utgör 60 procent (63 procent år 2022) av de totala intäkterna. Andelen finansiering med externa bidrag har ökat med 1 procentenhet jämfört med föregående år och uppgår till 32 procent av de totala intäkterna. Avgiftsintäkternas andel av de totala intäkterna kvarstår på 6 procent. Finansiella intäkter,

Tabell 6.1 Resultaträkningens utfall 2021-2023 och budgetunderlagets prognos för 2023 (mnkr)

	2023 Utfall	2023 Prognos	2022 Utfall	2021 Utfall
Verksamhetens intäkter				
Intäkter av anslag	2 978	2 964	2 901	2 862
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	307	277	264	252
Intäkter av bidrag	1 564	1 520	1 414	1 331
Finansiella intäkter	91	63	19	0
Summa	4 940	4 824	4 598	4 446
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för personal	3 215	3 130	2 986	2 892
Kostnader för lokaler	628	622	578	553
Övriga driftkostnader	875	908	807	710
Finansiella kostnader	16	14	6	1
Avskrivningar och nedskrivningar	185	208	190	170
Summa	4 921	4 881	4 567	4 325
Verksamhetsutfall	19	-58	31	120
Årets kapitalförändring	19	-58	31	120

som tidigare år har varit försumbara, uppgår till 2 procent av de totala intäkterna.

Intäkter

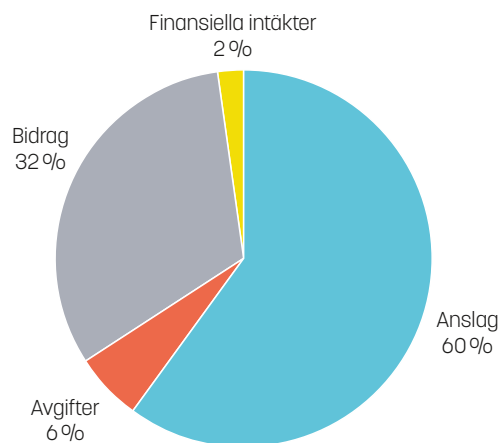
Universitetet erhåller intäkter till utbildning och forskning på i huvudsak tre sätt: anslag (direkt från regering och riksdag), bidrag (till exempel från forskningsråd och forskningsstiftelser) och avgifter (till exempel uppdragsutbildning/-forskning), se figur 6.2.

Verksamhetens intäkter uppgick till 4 940 mnkr, vilket är en ökning med 342 mnkr jämfört med 2022. Intäkter av anslag ökade med 77 mnkr och uppgick till 2 978 mnkr, varav 1 819 mnkr avsåg utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 1 159 mnkr avsåg forskning och utbildning på forskarnivå. Intäkter av avgifter ökade med 43 mnkr jämfört med 2022, vilket motsvarar 16 procent. Det är främst avgifter för uppdragsutbildning som ökat. Även redovisade avgifter för tillhandahållande av bostadslägenheter har ökat, med anledning av att bruttoredovisning gällande uthyrda bostäder nu tillämpas, se redovisningsprinciper.

Intäkter av bidrag ökade i förhållande till föregående år med 150 mnkr (11 procent). Relativt 2022 är det bidrag till forskningsverksamheten som har ökat med 164 mnkr, medan bidrag till utbildningsverksamheten har minskat med 14 mnkr. LiU har under 2023 redovisat ökade bidragsintäkter främst från Wallenbergstiftelserna, som är en av universitetets

Figur 6.2

Intäkter

största finansiärer av bidrag. En del av ökningen kan kopplas till en kompletterande investering av superdatorn Berzelius, med finansiering från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Intäktsökningen avser i huvudsak forskning och utbildning på forskarnivå. Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå kan minskningen härledas till minskade bidrag från Kammarkollegiet. De finansiella intäkterna ökade med 72 mnkr till följd av högre ränta, och uppgår till 91 mnkr.

Tabell 6.3 Intäkter per finansiär (mnkr)

	Totalt			Utbildning			Forskning		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	2 978	2 901	2 862	1 819	1 764	1 736	1 159	1 137	1 126
Intäkter av bidrag									
Offentliga finansiärer									
Forskningsråd	439	429	389	0	0	0	439	429	389
Vinnova	91	108	115	1	1	0	90	108	114
Statliga myndigheter	329	322	319	66	79	75	263	243	244
Kommuner och regioner	60	19	37	2	1	2	58	17	36
Övriga svenska finansiärer									
Forskningsstiftelser	71	72	92	0	0	0	71	72	92
Svenska organisationer och föreningar	429	342	258	1	0	1	428	341	257
Svenska företag	27	23	29	0	0	0	27	23	28
Utländska finansiärer									
EU-kommissionen	100	80	81	6	8	2	94	72	79
Utländska företag och organisationer	19	20	12	0	1	0	19	19	12
Summa bidrag	1 564	1 414	1 331	75	90	81	1 489	1 325	1 251
Intäkter av avgifter och andra ersättningar									
Statliga finansiärer	96	75	66	53	25	25	43	50	41
Kommuner och regioner	103	90	89	26	20	22	77	70	68
Övriga svenska finansiärer	52	48	49	25	17	12	28	31	36
Utländska finansiärer	55	51	48	33	35	31	22	16	17
Summa avgifter och andra ersättningar	307	264	252	137	97	90	170	167	162
Finansiella intäkter	91	19	0	39	8	0	52	11	0
Totalt	4 940	4 598	4 446	2 071	1 959	1 906	2 869	2 639	2 539

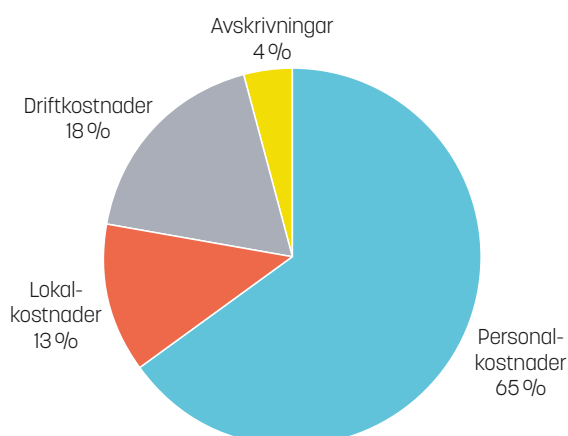
Den externfinansierade forskningen blir alltjämt större än den anslagsfinansierade och uppgår till 60 procent av finansieringen, vilket kan jämföras med 57 procent föregående år. Intäkter per finansieringsframgång av tabell 6.3. Transfereringarna har ökat med 126 mnkr och uppgår till 669 mnkr. Transfereringarna återspeglar främst forskningsverksamhet där flera parter utanför LiU deltar. Ökningen kan främst härledas till ökade transfereringar av erhållna bidrag, vilka har erhållits från Wallenbergstiftelserna. LiU är världuniversitet för forskningsprojekten Wallenberg Artificial Intelligence, Autonomous Systems and Software Program (WASP) samt Wallenberg Initiative Materials Science for Sustainability (WISE) och transfererar bidrag vidare till andra organisationer. Transferering av bidrag vilka erhållits från Vetenskapsrådet har också ökat och den ökningen avser främst National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden (NAISS), där VR är huvudfinansierare och LiU världuniversitet.

Kostnader

Verksamhetens kostnader uppgick 2023 till 4 921 mnkr, vilket innebär en ökning med 353 mnkr jämfört med 2022. Personalkostnaderna ökade med 230 mnkr (8 procent). Ökningen beror på att antalet årsarbetare har ökat med i medeltal 126 jämfört med föregående år samt som en effekt av lönerrevision. Övriga driftkostnader har ökat med 69 mnkr (9 procent). En viss rekyll kan ses på kostnader för tjänsteresor som ökat med 18 mnkr jämfört med föregående år, då coronapandemin fortfarande påverkade möjligheten till resor under första delen av 2022. Större ökningarna finns även för IT-tjänster och konsulter. Lokalkostnaderna ökade med 50 mnkr (9 procent), vilket främst beror på ökade kostnader vid indexuppräkning av hyresavtal och högre elpris. Kostnaderna för avskrivningar och nedskrivningar minskade med 5 mnkr (3 procent). Minskningen kan främst förklaras av att några större anläggningar är färdigavskrivna och att en del planerade investeringar har senarelagts. Kostnaderna för 2023 illustreras i figur 6.4.

Figur 6.4

Kostnader

Årets kapitalförändring

Årets kapitalförändring (resultat) för 2023 visar ett överskott på 19 mnkr (31 mnkr 2022). Av verksamhetsutfallet avser 19 mnkr ett underskott på ordinarie utbildning på grundnivå och avancerad nivå medan 19 mnkr avser överskott på ordinarie forskning och utbildning på forskarnivå. Uppdragsutbildningen uppvisar ett överskott på 20 mnkr och uppdragsforskningen uppvisar ett nollresultat under 2023.

Årets positiva kapitalförändring, 19 mnkr, är högre än vad som prognosticerats i budgetunderlaget, -58 mnkr, där kostnaderna blev 39 mnkr högre och intäkterna 116 mnkr högre i utfallet. Högre personalkostnader är den största avvikelser, 85 mnkr, vilket delvis täcks upp av högre bidragsintäkter (44 mnkr). Även de finansiella intäkterna redovisar högre utfall, främst till följd av flertalet räntehöjningar under 2023.

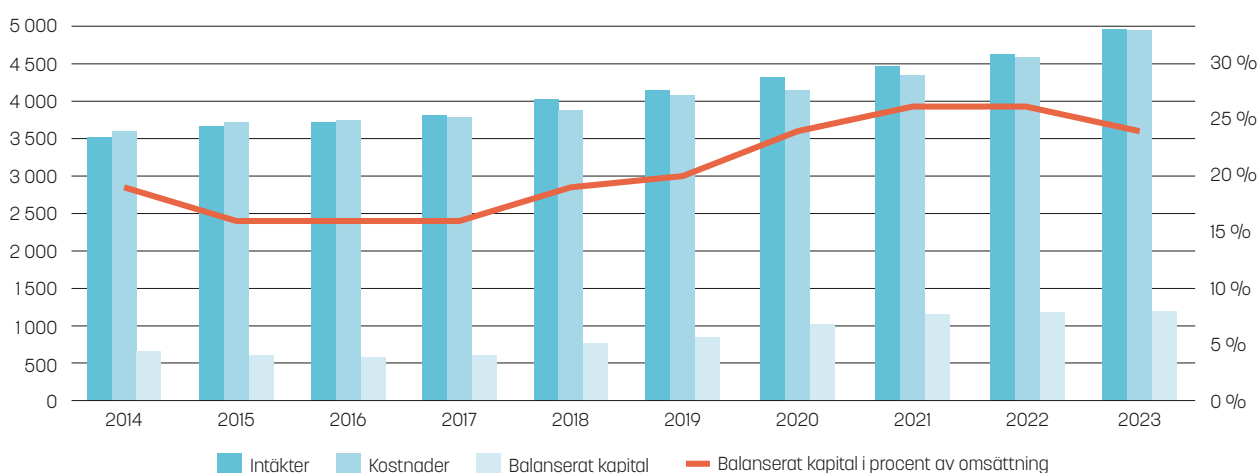
Myndighetskaptal

Myndighetskaptal består av statskapital och balanserad kapitalförändring. Det är nödvändigt för ett universitet att ha en balanserad kapitalförändring. Det balanserade kapitalet behövs för att kunna agera långsiktigt, ta ett strategiskt arbetsgivaransvar och för att kunna erbjuda trygga och attraktiva karriärvägar. Kapitalet är en stabiliserande faktor, vilket krävs i en verksamhet där planeringsförutsättningarna delvis är kortsiktiga och osäkra. LiU:s forskning finansieras till mer än hälften av tidsbegränsade projektbidrag och kravet på samfinansiering har ökat.

Linköpings universitet har haft en tillväxt de senaste åren. Den balanserade kapitalförändringen har ökat främst till följd av en större intäktsökning. Den ekonomiska utvecklingen går att följa i figur 6.5. I syfte att öka omsättningen av kapital beslutade LiU under 2021 om riktlinjer för verksamhetens balanserade kapitalförändring. Riktlinjerna anger att om den balanserade kapitalförändringen för institutioner/fakulteter/områden överstiger vissa angivna nivåer efter årsbokslut, kommer delar av kapitalet att omföras till universitetet centralt för att kunna prioriteras och omfördelas till strategiska satsningar och andra behov inom LiU. Under 2023 beslutades om strategiska satsningar motsvarande 40 mnkr av omdisponerat balanserat kapital. Riktlinjerna ska ge stöd för verksamhetsstyrning, ge förutsättningar för effektivt resursutnyttjande samt skapa incitament för att prioritera och omfördela resurser.

Summan av balanserad kapitalförändring och årets kapitalförändring uppgick den 31 december 2023 till 1 196 mnkr. Det motsvarar 24 procent av LiU:s omsättning av intäkter 2023 (26 procent 2022). Andelen minskar, trots att kapitalförändringen ökar, till följd av en högre omsättning av intäkter under 2023. Kapitalet fördelar sig med 441 mnkr inom utbildning och 755 mnkr inom forskning.

Figur 6.5

Ekonomisk utveckling under 2014–2023 (mnr)**Oförbrukade bidrag och upplupna bidragsintäkter**

Forskningsmedel från externa finansiärer är viktiga för att universitetet ska kunna fortsätta bedriva nydanande forskning av hög kvalitet och för uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer. Universitetet är fortsatt framgångsrikt vad avser beviljande av medel från externa finansiärer. Balansräkningens post oförbrukade bidrag har ökat med 162 mnr jämfört med den 31 december 2022. De oförbrukade bidragen uppgår till 1 326 mnr (1 165 mnr). De oförbrukade bidragen motsvarar 85 procent av 2023 års bidragsintäkter, vilket är 3 procentenheter högre jämfört med föregående år. Förbrukningstakten för oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet redovisas i balansräkningens not 33. Där framgår att större delen (83 procent) förväntas tas i anspråk inom 3 år. De upplupna bidragsintäkterna har ökat med 83 mnr (31 procent) och de inbetalade bidragen har ökat med 127 mnr jämfört med föregående år. Sammantaget visar det här att den bidragsfinansierade verksamhetens ekonomiska förutsättningar fortsätter att växa, då LiU har många framgångsrika forskningsmiljöer.

Investeringar

Under 2023 uppgick investeringarna till totalt 279 mnr (124 mnr). Det motsvarar en ökning på 155 mnr. Den stora ökningen beror i huvudsak på en enskild kompletterande investering till superdatorn Berzelius om 129 mnr. Det bokförda värdet av befintliga anläggningstillgångar (immateriella, materiella och finansiella) är 604 mnr, vilket är en ökning med 95 mnr jämfört med 2022.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

De samlade intäkterna för utbildningen på grundnivå och avancerad nivå uppgick under 2023 till 2 071 mnr (1 959 mnr). Intäkterna har ökat med 6 procent och kostnaderna har ökat med 5 procent. Anslagsintäkterna ökade med 55 mnr till 1 819

mnr 2023. LiU redovisar 2023 en underproduktion av helårsstudenter och helårsprestationer inklusive decemberprestationer motsvarande 19 mnr (77 mnr) relativt sitt utbildningsuppdrag. LiU redovisar därmed ett anslagssparande på totalt 194 mnr, vilket överstiger de maximalt 10 procent av takbeloppet som får behållas av lärosätet utan regeringens godkännande. LiU får behålla 175 mnr i anslagssparande och får återlämna 20 mnr till regeringen. Anslagssparandet kan användas kommande år om universitetets produktion skulle överstiga takbeloppet.

Andelen intäkter av den ordinarie utbildningen på grundnivå och avancerad nivå, som utgörs av anslag från regering och riksdag, har minskat med 1 procentenhet och utgör 90 procent. Anslaget avser medel för finansiering av utbildningsuppdraget och medel för ersättning för klinisk utbildning. Andelen intäkter som utgörs av bidrag har minskat med 1 procentenhet och utgör 4 procent av finansieringen av ordinarie utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Minskningen av bidrag kan främst härledas till att bidrag motsvarande 6 mnr från Kammarkollegiet för satsningen ”Flexibla utbildningsvägar” avslutades 2022 och avräknas från och med 2023 mot utbildningsanslaget.

Intäkter i form av avgifter har ökat med 40 mnr och uppgår till 137 mnr. Ökningen återfinns främst inom uppdragsutbildningen, där en viss eftersläpning av redovisade intäkter har funnits. Avgifter erhålls för uppdragsutbildning, 51 mnr, men avser också studieavgiftsskyldiga studenter, högskoleprovet och konferensverksamhet med mera. De finansiella intäkterna uppgår till 39 mnr.

Kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick under 2023 till 2 070 mnr (1 972 mnr). Merparten av kostnaderna avser personal, 66 procent, vilket är en oförändrad nivå jämfört med föregående år. Lokalkostnadernas andel uppgår till 16 procent och övriga driftkostnader uppgår till 16 procent av totala kostnaderna. I övriga driftkostnader

ingår den ersättning för klinisk utbildning som utbetalas till Region Östergötland.

Sammantaget betyder detta att grundutbildningen för 2023 visar ett positivt resultat (kapitalförändring) om 1 mnkr. 2022 redovisade grundutbildningen ett underskott på 12 mnkr och 2021 ett överskott på 19 mnkr.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick 2023 till 2 869 mnkr (2 639 mnkr). Intäkterna har ökat med 9 procent medan kostnaderna har ökat med 10 procent. Av intäkterna kommer 40 procent (43 procent) från anslag och 52 procent (50 procent) från bidrag. Intäkterna från anslag har ökat från 1 137 mnkr år 2022 till 1 159 mnkr år 2023, vilket motsvarar en ökning med 2 procent. De största externa intäkterna finansieras av forskningsråd, statliga myndigheter samt svenska organisationer som Cancerfonden och Wallenbergstiftelserna (se tabell 6.3). Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW) finansierar Sveriges enskilt största forskningsprogram, Wallenberg Artificial Intelligence, Autonomous Systems and Software Program (WASP), där LiU är värduniversitet. LiU är även värduniversitet för Wallenberg Initiative Materials Science for Sustainability (WISE), som är en stor satsning inom materialvetenskap i Sverige. Även WISE finansieras av Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW). Av de externa intäkterna under 2023 utgör intäkter från uppdragsforskning 35 mnkr (39 mnkr). Bidragsintäkterna har ökat med 164 mnkr jämfört med föregående år och uppgår till 1 489 mnkr (1 325 mnkr). Ökningen motsvarar 12 procent och kan främst härledas till bidrag som finansierats av Wallenbergstiftelserna och där är forskningsprogrammet WASP och WISE en betydande förklaring i ökningen. De finansiella intäkterna uppgår till 52 mnkr.

Kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick under 2023 till 2 851 mnkr (2 595 mnkr). Huvuddelen av kostnaderna, 65 procent, avser personal, vilket är samma nivå som föregående år. Lokalkostnadernas andel av de totala kostnaderna uppgår till 11 procent (11 procent). Övriga driftkostnader har ökat med 63 mnkr, främst beroende på fler resor och konferenser efter coronapandemin, och andelen av de totala kostnaderna uppgår till 19 procent (19 procent). I driftkostnaderna inkluderas den ersättning för klinisk forskning som utbetalas till Region Östergötland.

Sammantaget betyder detta att forskning och utbildning på forskarnivå för 2023 visar ett positivt resultat (kapitalförändring) om 18 mnkr. 2022 redovisade forskningen ett överskott på 43 mnkr och 2021 ett överskott på 101 mnkr.

Upplåtelse av lägenheter för bostadsändamål

Universitetet ska i årsredovisningen lämna redovisning av uthyrningen enligt förordning (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att till-

handahålla bostäder. Intäkter och kostnader som är hänförliga till lärosätenas uthyrningsverksamhet ska särredovisas från övrig verksamhet.

Av redovisningarna ska det framgå antal lägenheter som hyrs av lärosätet och till vilka grupper som universitet upplåter bostäder, beläggningsgraden, intäkter fördelade på avgifter respektive anslag samt prognos avseende motsvarande uppgifter för kommande år.

Linköpings universitet beräknar att behovet av studentbostäder uppgår till cirka 265 studentrum och bostäder för utbytesstudenter, gästforskare och betalande utomeuropeiska masterstudenter. Under 2023 minskades antalet från 349 studentrum och bostäder till 240, från halvårsskiftet. Från 2024 är antalet 265 studentrum och bostäder. Se tabell 6.14 för mer information avseende upplåtelse av lägenheter för bostadsändamål.

Uthyrning av bostäder förmedlades under vårterminen 2023 av Studentbostäder i Linköping och Studentbo i Norrköping. Från höstterminen 2023 och under 2024 förmedlas bostäderna av Heimstaden i Linköping och Studentbo i Norrköping.

STUDENTBOSTÄDER

Under vårterminen 2023 tillhandahölls 344 studentbostäder för uthyrning, fördelade på orterna Norrköping (12) och Linköping (332). Under höstterminen 2023 tillhandahölls 225 studentbostäder för uthyrning, fördelade på orterna Norrköping (12) och Linköping (213).

GÄSTFORSKARBOSTÄDER

Linköpings universitet hade under vårterminen 2023 5 gästforskarbostäder i Linköping, vilket under höstterminen ökades till 15. Bostäderna förmedlades av Studentbostäder vårterminen 2023 och av Heimstaden höstterminen 2023.

Stiftelseförvaltning vid Linköpings universitet

Under året beslutade LiU om att åta sig att förvalta en ny stiftelse, Christer Giléns stiftelse för utbildning och forskning. Stiftelsen har som ändamål att främja utbildning och forskning vid LiU och har ett stiftelsekapital på 5 mnkr. Linköpings universitet (LiU) förvaltar nu 15 anknutna stiftelser.

Kapitalet i LiU:s anknutna stiftelser samförvaltas, med undantag för kapitalet i Linköpings universitets Jubileumsstiftelse som förvaltas separat. Samtliga stiftelsers kapital förvaltas enligt en placeringspolicy som fastställs av universitetsstyrelsen.

Det samlade kapitalet i stiftelserna uppgick per den 31 december 2023 till cirka 124 mnkr. Stiftelserna har under året delat ut cirka 2,5 mnkr i enlighet med sina ändamål. Stiftelserna har ersatt universitetet med cirka 135 tkr för förvaltningen. Kostnaderna avser personalkostnader.

Under året har Linköpings universitets Jubileumsstiftelse tagit emot 3 donationer på totalt ca 4 mnkr.

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), samt förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Redovisning vid universitetet följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till FÅB.

Brytdag för den löpande redovisningen avseende räkenskapsåret 2023 var den 5:e januari 2024. Som periodavgränsningspost avseende enstaka intäkter och kostnader, bokförs belopp överstigande 100 tkr. Periodiseringar av pågående projekt och upplupna lönekostnader i lönesystemet görs utan beloppsgräns.

Maskinella avrundningar i tabellerna kan ge smärre differenser vid manuell summering.

Värderingsprinciper

Som upplupna bidragsintäkter eller upplupna avgiftsintäkter redovisas inkomster som ännu ej erhållits och som motsvaras av nedlagda kostnader.

Som oförbrukade bidrag eller oförbrukade avgiftsintäkter redovisas erhållna inkomster som periodiserats för att täcka framtida kostnader.

Fordringar tas upp till de belopp som beräknas inflyta.

Bankmedel samt fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till valutakursen på bokslutsdagen.

Gemensamma kostnader fördelas med utgångspunkt från den modell som föreslagits av Sveriges universitets- och högskoleförbund.

Under transfereringar redovisas medel som vidareförmedlas som bidrag till olika mottagare. Dessa bidrag avser stipendier, forskningsbidrag eller andra bidrag.

En myndighets samlade lån får inte väsentligt avvika från motsvarande tillgångars bokförda värden per den 30 juni och per den 31 december. Myndigheten får ha avvikelser mellan upptagna lån och det bokförda värdet hänförliga till bokslutstransaktioner eller ekonomiska händelser sent under året. Eventuella skillnader mellan lån och det bokförda värdet på anläggningstillgångar justeras vid nästa lånetillfälle. Exempel på bokslutstransaktioner och händelser som kan påverka det bokförda värdet på anläggningstillgångar är nedskrivningar och sent inkomna fakturor samt ställningstaganden om vilka utgifter som ska ingå i anskaffningsvärdet vid uppförande av anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar

En tillgång med en nyttjandeperiod på 3 år eller längre redovisas som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet överstiger 25 tkr. Flera objekt som har ett naturligt samband samt anskaffningar av likartade tillgångar klassificeras också som anläggningstillgångar om det sammanlagda anskaffningsvärdet uppgår till 25 tkr eller mer.

För förbättringsutgift på annans fastighet tillämpas en beloppsgräns på 100 tkr.

Immateriella anläggningstillgångar kan avse utveckling, licenser eller andra rättigheter. För immateriella anläggningstillgångar är beloppsgränsen 300 tkr.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan, varvid linjär avskrivningsmetod tillämpas.

Tillämpade avskrivningstider¹

Datorer	3 år
Laboratorieutrustning	5 år
Kontorsutrustning	5 år
Transportmedel	5 år
Fastighetsinventarier	5 år
Larm- och skalskydd	5 år
Vetenskaplig utrustning	10 år
Verkstadsmaskiner	10 år
Möbler och inredning	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10 år
Utveckling	3-5 år
Licenser/rättigheter	3-5 år

1. Avvikande avskrivningstider kan tillämpas utifrån individuell bedömning. För konstföremål tillämpas ingen avskrivning.

För att komponentavskrivning ska ske vid LiU, bör komponentens andel av den totala anläggningen vara minst 20 procent av anläggningens totala anskaffningsvärde och den enskilda komponentens anskaffningspris överstiga 2 000 tkr.

Holdingbolaget vid Linköpings universitet

LiU förvaltar Linköpings universitet Holding AB. I årsredovisningen redovisas uppgifter om andelar i hel- och delägda företag enligt anskaffningsvärdemetoden.

Anskaffningsvärdemetoden innebär att en anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Enligt anskaffningsvärdemetoden redovisas en investering till sitt anskaffningsvärde. En nedskrivning av anskaffningsvärdet kan bland annat bli aktuellt om tillfört kapital har förbrukats.

Innehavet redovisas i balansräkningen under Statskapital samt Andelar i hel- och delägda företag.

Tillhandahållande av bostadslägenheter

LiU tillhandahåller bostadslägenheter med stöd av förordningen (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder. De kostnader och intäkter som hänförs till tillhandahållande av bostadslägenheter särredovisas från och med 2023.

LiU skriver hyreskontraktet med hyresgästerna (utbytesstudenter, gästforskare och betalande utomeuropeiska masterstudenter) och hyresgästerna faktureras av hyresvärdarna (bostadsbolag). Tidigare år har endast de bostäder som inte varit uthyrda och därför fakturerats Linköpings universitet, redovisats vid LiU. Från 2023 bruttoredo visas intäkt och kostnad även gällande bostäder som varit uthyrda. Avgiftsintäkten avseende tillhandahållande av bostäder var 10 950 tkr år 2023.

Undantag från vissa bestämmelser

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning mot anslag enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgäldskontoret.

Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosädet får överföra överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet såväl som outnyttjat takbelopp till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår, utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt regleringsbrev.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelserna om budgetunderlag i 9 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och ska i stället lämna budgetunderlag enligt särskilda anvisningar.

Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från ickestatlig givare. Detta gäller även bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje styckena avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret, ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår, ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regering om hur underskottet ska täckas.

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr

	Not	2023 01 01-2023 12 31	2022 01 01-2022 12 31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	2 978 127	2 900 832
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	306 676	263 809
Intäkter av bidrag	3	1 563 758	1 414 205
Finansiella intäkter	4	91 414	19 254
Summa		4 939 975	4 598 099
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	3 215 426	2 985 887
Kostnader för lokaler	6	628 316	578 404
Övriga driftkostnader	7	875 300	806 511
Finansiella kostnader	8	16 444	6 334
Avskrivningar och nedskrivningar	12-15	185 064	190 186
Summa		4 920 551	4 567 322
Verksamhetsutfall		19 424	30 777
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1	79 713	83 566
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	9	186 679	123 693
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	402 346	335 338
Lämnade bidrag	11	-668 738	-542 597
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	26	19 424	30 777

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr

Tillgångar	Not	2023-12-31	2022-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	12	0	0
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	13	2 725	3 220
Summa immateriella anläggningstillgångar		2 725	3 220
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	14	94 573	73 771
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	15	486 669	411 501
Pågående nyanläggningar	16	5 735	7 594
Summa materiella anläggningstillgångar		586 977	492 866
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	17	14 000	13 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		14 000	13 000
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		49 693	53 853
Fordringar hos andra myndigheter		69 162	65 276
Övriga kortfristiga fordringar	18	271	1 160
Summa kortfristiga fordringar		119 126	120 289
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	162 164	139 805
Upplupna bidragsintäkter	20	350 205	267 255
Övriga upplupna intäkter	21	14 544	19 789
Summa periodavgränsningsposter		526 914	426 849
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	22	-194 246	-251 550
Summa avräkning med statsverket		-194 246	-251 550
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	23	2 573 335	2 537 741
Kassa och bank	24	43 806	35 965
Summa kassa och bank		2 617 141	2 573 706
SUMMA TILLGÅNGAR		3 672 637	3 378 379

Belopp i tkr

Kapital och skulder	Not	2023-12-31	2022-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	25, 26	14 987	13 952
Balanserad kapitalförändring	26	1 176 882	1 146 105
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	26	19 424	30 777
Summa myndighetskapital		1 211 293	1 190 834
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	27	13 340	12 981
Övriga avsättningar	28	10 652	8 636
Summa avsättningar		23 992	21 616
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	29	464 000	447 648
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		110 903	98 965
Leverantörsskulder	30	203 022	137 754
Övriga kortfristiga skulder	31	97 066	84 131
Summa skulder m.m.		874 992	768 498
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	32	168 628	157 570
Oförbrukade bidrag	33	1 326 395	1 164 885
Övriga förutbetalda intäkter	34	67 337	74 976
Summa periodavgränsningsposter		1 562 360	1 397 431
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		3 672 637	3 378 379
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser		0	0

ANSLAGSREDOVISNING

Belopp i tkr

Redovisning mot anslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Omdisp. anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning								
2:13 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)	251 533	1 745 359	0	0	-76 681	1 920 211	-1 725 965	194 246
2:13 ap.1 Takbelopp (ram)	251 533	1 745 359	0	0	-76 681	1 920 211	-1 725 965	194 246
2:13 ap.1.1 Takbelopp (ram)	247 648	1 731 594	0	0	-76 681	1 902 560	-1 709 691	192 870 ¹
2:13 ap.1.2 Takbelopp RRF (ram)	3 886	13 765	0	0	0	17 651	-16 274	1 377 ^{1,2}
2:14 Forskning och utbildning på forskarnivå (ramanslag)	0	1 081 958	0	0	0	1 081 958	-1 081 958	0
2:14 ap.4 Basresurs (ram)	0	1 081 958	0	0	0	1 081 958	-1 081 958	0
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor (ramanslag)	17	4 359	0	0	-17	4 359	-4 359	0
2:65 ap.16 Nationellt resurscentrum i teknik (ram)	0	2 084	0	0	0	2 084	-2 084	0
2:65 ap.25 Idébanksmedel (ram)	17	1 000	0	0	-17	1 000	-1 000	0
2:65 ap.88 Medel för studenthälsa (ram)	0	1 275	0	0	0	1 275	-1 275	0
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning (ramanslag)	0	246 558	0	0	0	246 558	-246 558	0
2:66 ap.5 Linköpings universitet (ram)	0	245 668	0	0	0	245 668	-245 668	0
2:66 ap.12 Utvecklingsmedel (ram)	0	890	0	0	0	890	-890	0
Summa Totalt	251 550	3 078 234	0	0	-76 698	3 253 086	-3 058 840	194 246

Finansiella villkor

Anslag/Anslagsbenämning

2:13 ap.1.1 Takbelopp (ram)

Kostnader för personskadeförsäkringar för studenter får högst uppgå till 24 kronor per helårsstudent.
Kostnader för personskadeförsäkringar för studenter uppgick under 2023 till 112 tkr, dvs. 6 kr per helårsstudent.

2:13 ap.1.1 Takbelopp (ram)

Pedagogiskt stöd för studenter med funktionshinder:
För de kostnader som överstiger 0,3 procent av grundutbildningsanslaget får bidrag ansökas hos Stockholms universitet.
Faktiska och beräknade kostnader under året uppgår till 0,37%.

2:14 ap.4 Basresurs (ram)

I anslaget ingår medel för strategiska forskningsområden enligt nedan:

	Villkor	Utfall
IT och mobil kommunikation	110 707	109 194
Materialvetenskap	32 543	29 389
Säkerhet och krisberedskap	8 834	9 303

I anslaget ingår medel för särskild satsning enligt nedan:

Forskarutbildning för yrkesverksamma folkhögskollärare	2 027	1 737
--	-------	-------

Linköpings universitet har ett bemyndigande att under 2023 besluta om medlemskap i den ideella föreningen Ebrains och att under 2023-2025 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 350 tkr. LIU har under 2023 ännu inte tagit beslut om medlemskap i Ebrains och har därmed betalat 0 tkr i medlemsavgift.

- Anslagssparande på grund av ej utnyttjat takbelopp. Se tabell 6.13.2 inklusive kommentar till tabellen.
- Delposten omfattar medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Belopp i tkr

Not 1 Intäkter av anslag		
	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Anslag från staten, enligt regleringsbrev	3 078 234	3 062 110
Avgår medel som erhållits från statens budget för finansiering av transfereringar	-79 713	-83 566
Avgår anslagssparande	-19 394	-76 712
Avgår kapitaltillskott till Linköpings universitet Holding AB	-1 000	-1 000
Summa intäkter av anslag	2 978 127	2 900 832
varav ersättning för klinisk utbildning och forskning	245 668	241 002

Anslaget avseende ersättning för klinisk utbildning och forskning utbetalas av Linköpings universitet till Region Östergötland och redovisas som en övrig driftkostnad.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Intäkter av uppdragsutbildning^{1,2}	51 216	24 436
Intäkter av uppdragsforskning³	35 483	39 126
Intäkter av tillhandahållande av bostadslägenheter⁴	10 950	0
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	140 308	127 852
varav offentlig inköps- och resurssamordning	63 063	58 530
varav lokaler	31 031	28 507
varav utrustning	21 084	21 968
varav tjänsteexport	11 414	9 683
varav rådgivning och annan liknande service	9 614	5 622
varav kurser och konferenser	2 649	2 695
varav övrigt	1 453	847
Offentligrättsliga avgifter	1 831	1 527
varav högskoleprovet	1 811	1 507
varav kopior allmän handling	20	20
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	66 887	70 868
varav utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	38 286	36 883
varav realisationsvinst vid avyttring av anläggningstillgångar	1 497	1 012
varav sponsring, finansiering med icke statliga medel	751	237
varav övriga ersättningar och intäkter, finansiering med icke statliga medel	26 353	32 736
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	306 676	263 809

- I intäkter av uppdragsutbildning ingår tjänsteexport med 210 tkr (0 tkr).
- Intäktsförändringen mellan åren förklaras dels av att flera större utbildningar avslutats under 2023 och dels av att vissa kostnader i uppdragsutbildningen, som inte tidigare år har inkluderats vid värdering och periodisering av pågående projekt, har inkluderats under 2023. Detta har resulterat i högre avgiftsintäkter 2023, varav 14 188 tkr avser tiden före 2023.
- I intäkter av uppdragsforskning ingår tjänsteexport med 9 586 tkr (5 987 tkr)
- LiU tillhandahåller bostadslägenheter med stöd av förordningen (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder. De kostnader och intäkter som hänförs till tillhandahållande av bostadslägenheter särredovisas från och med 2023.

Not 3 Intäkter av bidrag		
	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Bidrag från statliga myndigheter		
Vetenskapsrådet ¹	341 771	255 540
Kammarkollegiet	63 751	68 849
Energimyndigheten	62 395	63 484
Vinnova	47 508	65 710
Formas	47 247	41 429
Kungliga Tekniska högskolan	39 650	28 574
Forte	38 835	34 900
Trafikverket	15 254	12 734
Uppsala universitet	13 206	66 065
Övriga statliga myndigheter	106 241	100 836
Summa statliga myndigheter	775 858	738 121
Icke statliga bidrag		
Wallenbergstiftelserna	261 816	210 297
Region Östergötland	112 849	107 418
Stiftelsen för Strategisk Forskning	41 789	47 400
EU-bidrag från ramprogram	41 211	41 715
Cancerfonden	18 627	22 981
Hjärt-Lungfonden	13 572	10 265
Mistra	12 104	9 320
Norrköpings kommun	12 009	8 081
Riksbankens Jubileumsfond	10 854	8 359
Chalmers tekniska högskola	9 823	13 914
Övriga	253 246	196 334
Summa icke statliga bidrag	787 900	676 084
Summa intäkter av bidrag	1 563 758	1 414 205

1. Ökningen gällande bidragsmedel som erhållits från Vetenskapsrådet (VVR) beror till del på LiU:s värdskap i NAISS.

Not 4 Finansiella intäkter		
	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	89 228	18 751
Övriga finansiella intäkter	2 186	503
Summa	91 414	19 254

Högre räntenivå 2023 jämfört med 2022.

Not 5 Kostnader för personal

	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter	2 025 907	1 889 969
varav egen personal	1 981 637	1 846 972
varav arvodister, uppdragstagare	44 270	42 997
Arbetsgivaravgifter, premier avtalsförsäkringar	987 070	913 663
Pensionskostnader	134 305	123 867
Övriga personalkostnader	68 144	58 388
Summa	3 215 426	2 985 887

Ökningen beror i huvudsak på att antalet årsarbetare har ökat med i medeltal 132 jämfört med 2022 samt som en effekt av lönerrevision.

Not 6 Kostnader för lokaler

	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Hyror exkl. el och värme	573 233	526 086
Driftkostnader (el, gas, fjärrvärme, vatten)	41 927	34 946
Renhållning, bevakning och övriga driftkostnader	13 156	17 372
Summa	628 316	578 404

LiU tillhandahåller bostadslägenheter med stöd av förordningen (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder. De kostnader och intäkter som hänförs till tillhandahållande av bostadslägenheter särredovisas från och med 2023. Totala kostnader för detta är 12 870 tkr (se redovisning tabell 6.14) varav 11 842 tkr avser lokalkostnader, vilket påverkat redovisade lokalkostnader avseende 2023.

Not 7 Övriga driftkostnader

	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Forsknings- och utbildningstjänster	365 930	358 537
varav ersättning för klinisk utbildning och forskning ¹	245 668	241 002
IT-tjänster	115 603	100 352
Inköp av varor	111 113	101 196
Resekostnader	70 422	52 526
Övriga konsulttjänster	38 975	38 646
Övriga driftkostnader	172 866	154 919
Realisationsförlust vid avyttring av anläggningstillgångar	391	335
Summa	875 300	806 511

1. Anslaget avseende ersättning för klinisk utbildning och forskning utbetalas av Linköpings universitet till Region Östergötland och redovisas som en övrig driftkostnad.

Not 8 Finansiella kostnader

	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	15 584	3 498
Övriga finansiella kostnader	860	2 836
Summa	16 444	6 334

Högre räntenivå 2023 jämfört med 2022.

Not 9 Medel från myndigheter för finansiering av bidrag

	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Vetenskapsrådet ¹	88 774	35 162
Vinnova	26 675	29 293
Energimyndigheten	19 411	7 831
Universitets- och högskolerådet	19 097	11 977
Formas	6 764	11 555
Forte	4 892	8 923
Trafikverket	4 155	5 055
Kammarkollegiet	3 809	3 318
Svenska Institutet	2 869	3 686
Kungliga Tekniska högskolan	2 555	2 027
Tillväxtverket	2 331	1 439
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2 176	860
Övriga	3 171	2 567
Summa	186 679	123 693

1. Ökningen avser främst vidareförmedlade bidrag gällande National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden (NAISS).

Not 10 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
EU-kommissionen	7 376	3 894
Kommuner och regioner	3 691	5 124
Internationella organisationer	2 836	2 532
Privata företag	1 268	2 864
Övriga	387 175	320 924
varav Wallenbergstiftelserna ¹	327 965	265 605
Summa	402 346	335 338

Medlen har i huvudsak finansierat forskningsverksamhet vid andra organisationer samt stipendier.

1. Ökningen jämfört med 2022 avser främst WASP.

Not 11 Lämnade bidrag

	2023 01 01- 2023 12 31	2022 01 01- 2022 12 31
Till statliga myndigheter	-399 402	-309 145
Till svenska organisationer och ideella föreningar	-104 989	-73 548
Till privata företag	-81 766	-94 789
Till enskilda personer (stipendier, resebidrag m.m.)	-33 247	-31 620
Till kommuner och regioner	-30 614	-14 024
Till utländska företag och organisationer	-18 720	-19 471
Summa	-668 738	-542 597

Ökningen jämfört med 2022 avser främst WASP och NAISS.

Not 12 Balanserade utgifter för utveckling

	2023-12-31	2022-12-31
Anskaffningsvärde IB	11 827	13 148
Årets anskaffningar	0	0
Årets avyttringar	0	-1 322
Årets överföringar	0	0
Årets uppskrivningar	0	0
Anskaffningsvärde UB	11 827	11 827
Akkumulerade avskrivningar IB	-11 827	-13 148
Årets avskrivningar	0	0
Årets avyttringar	0	1 322
Årets nedskrivningar	0	0
Akkumulerade avskrivningar UB	-11 827	-11 827
Restvärde	0	0
varav pågående utgifter för utveckling	0	0

Not 13 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Anskaffningsvärde IB	18 109	18 313
Årets anskaffningar	986	219
Årets avyttringar	0	-424
Årets överföringar	0	0
Årets uppskrivningar	0	0
Anskaffningsvärde UB	19 094	18 109
Akkumulerade avskrivningar IB	-14 889	-13 891
Årets avskrivningar	-1 480	-1 422
Årets avyttringar	0	424
Årets nedskrivningar	0	0
Akkumulerade avskrivningar UB	-16 369	-14 889
Restvärde	2 725	3 220
varav pågående utgifter för rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	0	0

Not 14 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2023-12-31	2022-12-31
Anskaffningsvärde IB	197 021	185 850
Årets anskaffningar	32 814	12 022
Årets avyttringar	-1 465	-850
Årets överföringar	0	0
Årets uppskrivningar	0	0
Anskaffningsvärde UB	228 371	197 021
Akkumulerade avskrivningar IB	-123 251	-112 365
Årets avskrivningar	-12 012	-11 736
Årets avyttringar	1 465	850
Årets nedskrivningar	0	0
Akkumulerade avskrivningar UB	-133 798	-123 251
Restvärde	94 573	73 771
varav pågående förbättringsutgifter på annans fastighet	24 817	2 654

Not 15 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2023-12-31	2022-12-31
Anskaffningsvärde IB	2 024 142	1 971 556
Årets anskaffningar	239 537	105 735
Årets avyttringar	-77 520	-66 884
Årets omföringar från pågående nyanläggningar	7 594	12 429
Korrigerig av tidigare års anskaffningar	0	1 305
Årets överföringar	0	0
Årets uppskrivningar	0	0
Anskaffningsvärde UB	2 193 753	2 024 142
Akkumulerade avskrivningar IB	-1 612 641	-1 502 094
Årets avskrivningar	-171 572	-177 028
Årets avyttringar	77 129	66 481
Årets nedskrivningar	0	0
Akkumulerade avskrivningar UB	-1 707 083	-1 612 641
Restvärde	486 669	411 501

Ökningen avseende restvärde beror i huvudsak på en kompletterande investering av superdatorn Berzelius, som är placerad vid Nationellt Superdatorcentrum vid LiU.

Not 16 Pågående nyanläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
Anskaffningsvärde IB	7 594	14 940
Årets anskaffningar	5 735	6 388
Årets avyttringar	0	0
Årets omföringar från pågående nyanläggningar	-7 594	-12 429
Korrigerig av tidigare års anskaffningar	0	-1 305
Årets överföringar	0	0
Årets uppskrivningar	0	0
Anskaffningsvärde UB	5 735	7 594
Restvärde	5 735	7 594

Not 17 Andelar i hel- och delägda företag

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	13 000	12 000
Kapitaltillskott Linköpings universitet Holding AB	1 000	1 000
Utgående balans	14 000	13 000

I posten ingår 3 000 aktier i Linköpings universitet Holding AB (nominellt värde 100 kr/st).
Kapitaltillskott avser Idébanksmedel enligt regleringsbrev.

Not 18 Övriga kortfristiga fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Övriga kortfristiga fordringar i löpande verksamhet	271	1 160
Summa	271	1 160

Not 19 Förutbetalda kostnader

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader statliga myndigheter	3 143	3 111
Förutbetalda hyror	107 407	103 463
Förutbetalda icke statliga kostnader	51 615	33 231
Summa	162 164	139 805

Not 20 Upplupna bidragsintäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Bidrag från statliga myndigheter		
Vetenskapsrådet	18 409	5 871
Kungliga Tekniska högskolan	10 635	6 694
Energimyndigheten	6 692	3 542
Vinnova	6 234	2 920
Umeå universitet	5 395	2 163
Lunds universitet	3 593	3 303
Karolinska Institutet	3 467	360
Uppsala universitet	3 139	3 813
Jordbruksverket	2 562	953
Stockholms universitet	2 503	1 069
Trafikverket	1 523	1 533
Sveriges lantbruksuniversitet	1 491	239
Luffartsverket	1 282	2 563
Statens väg- och transportforskningsinstitut	1 218	1 380
FORMAS	1 159	606
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 109	764
Tillväxtverket	1 053	1 833
Övriga statliga myndigheter	4 945	5 705
Summa bidrag från statliga myndigheter	76 408	45 311
Icke statliga bidrag		
Wallenbergstiftelserna	163 595	123 589
Stiftelsen för Strategisk Forskning	30 493	25 098
Svenska företag	23 107	22 101
Riksbankens Jubileumsfond	11 312	6 873
EU-bidrag från ramprogram	7 794	7 827
Övriga svenska organisationer	7 028	6 002
EU-länder	6 424	6 221
Chalmers tekniska högskola	6 393	9 141
Region Östergötland	4 750	3 687
Norrköpings kommun	4 381	3 694
Övriga icke statliga bidrag	8 520	7 711
Summa icke statliga bidrag	273 797	221 944
Summa upplupna bidragsintäkter	350 205	267 255

Not 21 Övriga upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna avgiftsintäkter statliga myndigheter	4 814	6 876
Icke statliga upplupna avgiftsintäkter	6 923	10 177
Övriga upplupna intäkter statliga myndigheter	600	66
Icke statliga övriga upplupna intäkter	2 207	2 670
Summa	14 544	19 789

Not 22 Avräkning med statsverket

	2023-12-31	2022-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-251 550	-266 102
Redovisat mot anslag	3 058 840	2 985 398
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-3 078 234	-3 062 110
Återbetalning av anslagsmedel	76 698	91 264
Summa utgående balans	-194 246	-251 550
varav ej avräknat anslag grundutbildning upp till 10 % av takbeloppet	-174 536	-174 852
varav ej avräknat anslag grundutbildning överstigande 10 % av takbeloppet	-19 710	-76 681
varav anslagssparande gällande idébanksmedel	0	-17

Anslagssparande på grund av underproduktion inom grundutbildningen. Maximalt anslagssparande är 10 procent av takbeloppet.

Not 23 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

	2023-12-31	2022-12-31
Behållning räntekonto	2 573 335	2 537 741
Beviljad räntekontokredit	0	0
Utnyttjad räntekontokredit	0	0

Not 24 Kassa och bank

	2023-12-31	2022-12-31
EU-bidrag på valutakonto	43 806	35 965
Summa	43 806	35 965

Not 25 Statskapital

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	13 952	12 746
Konstverk övertagna från Statens konstråd	36	206
Kapitaltillskott Linköpings universitet Holding AB	1 000	1 000
Utgående balans	14 987	13 952

Varav 14 000 tkr avser Linköpings universitet Holding AB.

Not 26 Myndighetskapital

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring anslag	Balanserad kapitalförändring avgifter	Balanserad kapitalförändring bidrag	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2022	13 952	1 085 373	10 840	49 892	30 777	1 190 834
Rättelser ¹		-8 624		8 624		0
Ingående balans 2023	13 952	1 076 749	10 840	58 516	30 777	1 190 834
Föregående års kapitalförändring		41 116	-6 848	-3 491	-30 777	0
Konst från Statens konstråd	36					36
Kapitaltillskott Linköpings universitet Holding AB	1 000					1 000
Årets kapitalförändring					19 424	19 424
Summa årets förändring	1 036	41 116	-6 848	-3 491	-11 353	20 460
Utgående balans 2023	14 987	1 117 865	3 992	55 025	19 424	1 211 293

Av årets kapitalförändring 19 424 tkr avser -452 tkr anslag, 19 985 tkr avser avgifter och -108 tkr avser bidrag.

1. Balanserad kapitalförändring justerad på grund av omklassificering av projekt och verksamhet samt effekt av schablonfördelning gällande gemensam verksamhet.

Not 27 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning	12 981	13 907
Årets pensionskostnad	8 361	6 328
Årets pensionsutbetalningar	-8 002	-7 254
Utgående avsättning	13 340	12 981
varav kortfristig del	6 207	6 682

Not 28 Övriga avsättningar

	2023-12-31	2022-12-31
Omställningsmedel		
Ingående balans	8 636	6 122
Årets förändring	2 016	2 514
Utgående balans	10 652	8 636
varav kortfristig del	0	0

Not 29 Lån i Riksgäldskontoret

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående skuld	447 648	482 779
Nyupplåning	165 194	122 645
Amortering	-148 842	-157 776
Utgående skuld	464 000	447 648
Beviljad låneram	675 000	540 000
Utnyttjad låneram	467 534	442 560

Differens 2023 mellan utgående skuld och utnyttjad låneram avser för lågt uppskattad prognos i samband med upptagande av lån.

Not 30 Leverantörsskulder

	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	203 022	137 754
varav leverantörsskulder svenska leverantörer	177 167	129 323
varav leverantörsskulder utländska leverantörer	25 855	8 431

Not 31 Övriga kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Oförmedlade EU-bidrag	43 415	35 354
Personalens källskatt	54 014	49 367
Övriga skulder	-362	-590
Summa	97 066	84 131

Not 32 Upplupna kostnader

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna löner/semesterlöner	155 843	143 062
Övriga upplupna kostnader från annan statlig myndighet	705	778
Övriga icke statliga upplupna kostnader	12 081	13 729
Summa	168 628	157 570

Not 33 Oförbrukade bidrag

	2023-12-31	2022-12-31
Bidrag från statliga myndigheter		
Vetenskapsrådet	408 644	365 160
Formas	83 875	77 950
Vinnova	74 503	59 086
Forte	60 185	58 644
Energimyndigheten	33 749	38 731
Kammarkollegiet	31 909	27 566
Kungliga tekniska högskolan	24 636	15 672
Universitets- och högskolerådet	15 612	14 728
Uppsala universitet	11 613	16 978
Övriga statliga myndigheter	47 435	47 313
Summa oförbrukade bidrag från statliga myndigheter	792 162	721 828
varav förväntas tas i anspråk inom 3 mån	85 547	77 487
varav förväntas tas i anspråk mer än 3 mån till 1 år	256 539	232 519
varav förväntas tas i anspråk mer än 1 år till 3 år	317 503	277 171
varav förväntas tas i anspråk mer än 3 år	132 573	134 651
icke statliga bidrag		
Övriga svenska organisationer	131 516	103 570
EU-bidrag från ramprogram	130 910	74 331
Region Östergötland	78 339	74 323
Hjärt-Lungfonden	39 693	19 124
Wallenbergstiftelserna	36 900	40 455
EU-länder	28 402	26 004
Svenska företag	24 979	28 284
Cancerfonden	16 467	17 902
Länder utanför EU	12 717	8 465
Kommuner	10 041	11 015
EU-bidrag övriga	7 953	14 932
Övriga icke statliga bidrag	16 319	24 652
Summa oförbrukade icke statliga bidrag¹	534 233	443 057
Summa oförbrukade bidrag	1 326 395	1 164 885
varav oförmedlade bidrag	28 135	19 392

Förbrukningstakt för oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet har tagits fram i enlighet med SUHF/HfR:s redovisningsråds rekommendation. Metoden innebär en schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/ förbrukningstakten. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

1. I oförbrukade icke statliga bidrag ingår en donation på 636 tkr (871 tkr) till en samhällsbyggnadssatsning.

Not 34 Övriga förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Oförbrukade avgiftsintäkter från annan statlig myndighet	13 605	25 403
Icke statliga oförbrukade avgiftsintäkter	30 699	28 305
Övriga icke statliga förutbetalda intäkter	23 015	21 251
Övriga förutbetalda intäkter från annan statlig myndighet	17	17
Summa	67 337	74 976

Av oförbrukade avgiftsintäkter från annan statlig myndighet uppgår avgifter från Skolverket till 4125 tkr (16 662 tkr).

Av icke-statliga oförbrukade avgiftsintäkter uppgår avgifter från Region Östergötland till 6 773 tkr (6 922 tkr).

Av övriga icke-statliga förutbetalda avgiftsintäkter uppgår avgifter från tredjelandsstuderande till 15 328 tkr (16 292 tkr).

Tabell 6.6 Medel för klinisk utbildning och forskning (tkr)

Disponibla anslagsmedel				
Ingående balans 2023				8 191
Anslag 2023				245 668
Summa disponibla anslagsmedel				253 859
Förbrukade anslagsmedel				
	Lokaler	Lönekostnader	Övriga kostnader	Summa
Förbrukade medel utbildning på grundnivå och avancerad nivå	21 560	64 197	13 049	98 806
Kliniskt inriktad medicinsk forskning	31 773	69 883	50 810	152 466
Summa förbrukade anslagsmedel	53 333	134 080	63 859	251 272
Anslagsmedel överfört till 2024				
Av Region Östergötland tillförda medel 2023	8 783	210 483	115 074	334 340

Tabell 6.7 Avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2021 ¹	Över-/underskott 2022 ¹	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Över-/underskott 2023	Ack. över-/underskott, utgående år 2023 ¹
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Uppdragsutbildning	5 828	-2 385	51 216	31 000	20 216	23 659
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	-4 909	-2 486	38 286	41 404	-3 118	-10 513
Summa	919	-4 871	89 502	72 404	17 098	13 146
Forskning och utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	5 011	-4 463	35 487	35 719	-231	317
Summa	5 011	-4 463	35 487	35 719	-231	317
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet			1 811	3 667	-1 856	
Tillhandahållande av bostadslägenheter ²			10 950	12 870	-1 921	
Summa			12 761	16 537	-3 776	

1. Redovisas inte för verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller.

2. Tillhandahållande av bostadslägenheter enligt förordningen (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder.

Regeringen medger att Linköpings universitet får ta ut och disponera avgifter utan krav på full kostnadstäckning för möbelkonservering och möbelpapetering med anledning av utbildning vid Malmstens LiU. Inga intäkter i denna verksamhet har tagits ut åren 2023 och 2022.

Tabell 6.8 Kostnader för lokaler (tkr)

	2023	2022
Lokalhyra	561 392	524 544
Mediakostnad; el, värme, kyla, vatten (som ej ingår i hyran)	41 927	34 946
Kostnader för reparation och underhåll av lokaler	1 667	1 248
Avskrivningskostnader förbättringsutgift på annans fastighet	12 012	11 736
Kostnader för lokalvård	50 516	48 702
Kostnader för bevakning	7 308	6 905
Kostnader för larm och skalskydd	4 755	4 587
Kostnader för lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	3 230	8 278
Avgår: externa hyresintäkter och intäkter såld lokalvård	-36 040	-33 322
Summa lokalkostnader	646 766	607 624
Area, kvm LOA vid årets utgång (exkl. student- och gästforskarbostäder)	276 014	275 758
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)	2 343	2 203

Redovisning enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader vid universitet och högskolor (REK 2014:1).

Tabell 6.9 Kapitalförändring per område (tkr)

Indelning av verksamheten	Balanserad kapitalförändring ¹	Årets kapitalförändring	Summa årets och balanserad kapitalförändring
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	436 642	-19 155	417 486
Uppdragsverksamhet	3 443	20 216	23 659
Summa	440 085	1 061	441 146
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå	736 249	18 595	754 843
Uppdragsverksamhet	549	-231	317
Summa	736 797	18 363	755 161
Summa	1 176 882	19 424	1 196 306

1. Balanserad kapitalförändring justerad p.g.a. omklassificering av projekt och verksamhet.

Tabell 6.10 Redovisning av kapitalförändring avseende avgiftsbelagd verksamhet (tkr)

	Balanserad kapitalförändring	Årets kapitalförändring	Summa årets och balanserad kapitalförändring	Intäkter 2023	Utgående balanserad kapitalförändring i förhållande till årets intäkter
Uppdragsutbildning inkl. beställd utbildning ¹	3 443	20 216	23 659	51 216	46,2%
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter ²	-7 395	-3 118	-10 513	38 286	-27,5%
Uppdragsforskning	549	-231	317	35 487	0,9%
Summa	-3 404	16 867	13 464	124 990	10,8%

1. Årets kapitalförändring förklaras dels av att flera större utbildningar avslutats under året och dels av att vissa kostnader i uppdragsutbildningen, som inte tidigare har inkluderats vid värdering av intäkt avseende pågående projekt, har inkluderats under 2023. Detta har resulterat i högre avgiftsintäkter.

Åtgärder för att hantera överskottet är förstärkning på personalsidan för att vara rustad för att arbeta för och med ett ökat antal uppdragsutbildningar, satsning på kommunikation och marknadsföring för att nå ut till externa parter, ta fram nya och relevanta uppdragsutbildningar samt stötta strategiskt viktiga uppdragsutbildningar i ämnen som är särskilt samhällsrelevanta.

2. Intäkterna ligger fortsatt på förhållandevis låga nivåer jämfört med åren innan coronapandemin. Ett nytt beslut om studieavgiftens storlek har tagits fram 2022 som kommer tillämpas för utbildning som påbörjas efter den 31 december 2023.

Tabell 6.11 Inbetalade forskningsbidrag och oförbrukade bidrag (tkr)

	2023	2022	2021
Inbetalade bidrag¹			
Forskningsråd, inkl. Vinnova	526 543	451 172	488 328
Övriga statliga myndigheter	289 280	311 815	329 074
Ej statliga	826 814	752 989	670 908
Summa²	1 642 637	1 515 976	1 488 310
varav bidrag till forskning	1 559 189	1 437 796	1 412 093
Oförbrukade bidrag			
Forskningsråd, inkl. Vinnova	627 207	560 840	512 266
Övriga statliga myndigheter	164 954	160 988	189 609
Ej statliga	534 233	443 057	358 164
Summa	1 326 395	1 164 885	1 060 038

1. Exklusive bidrag som har vidareförmedlats till annan mottagare.

2. De inbetalade bidragen har ökat med 126 661 tkr.

Inbetalade bidrag till forskningen har ökat med 121 393 tkr, vilket förklaras av ökade inbetalningar från Forskningsråd inkl. Vinnova (76 721 tkr) och Ej statliga bidragsgivare (77 072 tkr) medan inbetalningar från Övriga statliga myndigheter (-32 400 tkr) har minskat.

Inbetalade bidrag till grundutbildningen har ökat med 5 267 tkr.

Tabell 6.12 Intäkter och kostnader per verksamhetsområde (tkr)

20230101-20231231	Totalt LIU	Summa utbildning	Ordinarie utbildning	Uppdrags- utbildning ¹	Summa forskning	Ordinarie forskning	Uppdrags- forskning
Verksamhetens intäkter							
Intäkter av anslag	2 978 127	1 819 311	1 819 311	0	1 158 816	1 158 816	0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	306 676	136 968	85 752	51 216	169 708	134 225	35 483
Intäkter av bidrag	1 563 758	75 244	75 244	0	1 488 514	1 488 514	0
Finansiella intäkter	91 414	39 322	39 322	0	52 092	52 088	4
Summa intäkter	4 939 975	2 070 846	2 019 630	51 216	2 869 129	2 833 642	35 487
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	3 215 426	1 374 586	1 353 309	21 277	1 840 840	1 821 200	19 640
Lokalkostnader	628 316	328 557	326 338	2 220	299 759	297 452	2 307
Övriga driftkostnader	875 300	323 195	315 691	7 503	552 105	538 449	13 656
Finansiella kostnader	16 444	4 693	4 693	0	11 751	11 721	30
Avskrivningar och nedskrivningar	185 064	38 754	38 754	0	146 310	146 224	86
Summa kostnader	4 920 551	2 069 785	2 038 785	31 000	2 850 766	2 815 047	35 719
Verksamhetsutfall	19 424	1 061	-19 155	20 216	18 363	18 595	-231
Transfereringar							
Erhållna	668 738	29 446	29 446	0	639 292	639 292	0
Lämnade	668 738	29 446	29 446	0	639 292	639 292	0
Årets kapitalförändring	19 424	1 061	-19 155	20 216	18 363	18 595	-231

1. I uppdragsutbildning ingår beställd utbildning. Under 2023 uppgick intäkter av beställd utbildning till 0 tkr.

20220101-20221231	Totalt LIU	Summa utbildning	Ordinarie utbildning	Uppdrags- utbildning ¹	Summa forskning	Ordinarie forskning	Uppdrags- forskning
Verksamhetens intäkter							
Intäkter av anslag	2 900 832	1 764 305	1 764 305	0	1 136 527	1 136 527	0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	263 809	97 106	72 670	24 436	166 703	127 576	39 126
Intäkter av bidrag	1 414 205	89 649	89 649	0	1 324 556	1 324 556	0
Finansiella intäkter	19 254	8 416	8 416	0	10 837	10 837	0
Summa intäkter	4 598 099	1 959 476	1 935 039	24 436	2 638 624	2 599 497	39 126
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	2 985 887	1 309 976	1 291 883	18 093	1 675 912	1 649 776	26 135
Lokalkostnader	578 404	302 219	299 987	2 232	276 185	273 807	2 378
Övriga driftkostnader	806 511	317 674	311 177	6 497	488 838	474 189	14 649
Finansiella kostnader	6 334	4 786	4 786	0	1 548	1 547	1
Avskrivningar och nedskrivningar	190 186	37 235	37 235	0	152 951	152 524	427
Summa kostnader	4 567 322	1 971 889	1 945 068	26 821	2 595 433	2 551 844	43 589
Verksamhetsutfall	30 777	-12 413	-10 029	-2 385	43 190	47 653	-4 463
Transfereringar							
Erhållna	542 597	23 388	23 388	0	519 208	519 208	0
Lämnade	542 597	23 388	23 388	0	519 208	519 208	0
Årets kapitalförändring	30 777	-12 413	-10 029	-2 385	43 190	47 653	-4 463

1. I uppdragsutbildning ingår beställd utbildning. Under 2022 uppgick intäkter av beställd utbildning till 0 tkr.

20210101-20211231	Totalt LIU	Summa utbildning	Ordinarie utbildning	Uppdrags- utbildning ¹	Summa forskning	Ordinarie forskning	Uppdrags- forskning
Verksamhetens intäkter							
Intäkter av anslag	2 862 248	1 735 835	1 735 835	0	1 126 412	1 126 412	0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	251 650	89 847	67 246	22 601	161 803	122 841	38 961
Intäkter av bidrag	1 331 414	80 517	80 517	0	1 250 898	1 250 898	0
Finansiella intäkter	251	71	71	0	180	180	0
Summa intäkter	4 445 563	1 906 270	1 883 669	22 601	2 539 292	2 500 331	38 961
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	2 891 518	1 255 072	1 238 125	16 947	1 636 446	1 613 876	22 570
Lokalkostnader	563 277	298 493	296 843	1 649	254 784	252 591	2 193
Övriga driftkostnader	709 666	294 820	288 396	6 424	414 846	402 656	12 190
Finansiella kostnader	825	353	353	0	472	472	0
Avskrivningar och nedskrivningar	170 087	38 275	38 275	0	131 812	131 748	63
Summa kostnader	4 325 373	1 887 012	1 861 992	25 021	2 438 360	2 401 344	37 017
Verksamhetsutfall	120 190	19 258	21 677	-2 419	100 932	98 987	1 945
Transfereringar							
Erhållna	478 791	18 477	18 477	0	460 313	460 313	0
Lämnade	478 791	18 477	18 477	0	460 313	460 313	0
Årets kapitalförändring	120 190	19 258	21 677	-2 419	100 932	98 987	1 945

1. I uppdragsutbildning ingår beställd utbildning. Under 2021 uppgick intäkter av beställd utbildning till 0 tkr.

Redovisningen av intäkter och kostnader per verksamhetsområde tas fram med hjälp av en projektrelation i redovisningssystemet. Denna projektrelation omfattar de projekt som avser verksamhetsstöd och universitetsledning. Kärnverksamhet redovisas direkt på verksamhetskoder för kärnverksamhet.

Tabell 6.13 Redovisning av takbelopp

Tabell 6.13.1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2023-01-01 – 2023-12-31

Utbildningsområde	Utfall HST LLL*	Utfall HST exkl. LLL*	Utfall HPR	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall total ersättning (tkr)
Humaniora	63,5	1 563,3	1 151,1	55 752	25 706	81 458
Teologi		119,9	71,2	4 109	1 591	5 700
Juridik		546,5	484,7	18 729	10 825	29 554
Samhällsvetenskap	42,2	3 833,0	3 366,9	132 807	75 189	207 996
Naturvetenskap	40,2	2 672,4	2 284,4	158 519	112 578	271 097
Teknik	34,3	5 320,5	4 683,2	312 924	230 798	543 722
Vård	5,6	983,8	935,0	61 468	50 311	111 780
Medicin	1,9	2 347,8	2 204,9	163 128	186 197	349 325
Undervisning	5,8	831,7	719,7	34 911	31 430	66 341
Verksamhetsförlagd utbildning		270,9	238,3	16 003	13 656	29 660
Övrigt		151,0	133,3	7 087	5 080	12 167
Design		50,0	50,0	8 279	5 045	13 324
Summa	193,5	18 690,8	16 322,7	973 717	748 407	1 722 124
Takbelopp (tkr)						1 745 359

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)

23 235

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal helårsstudenter 50,0 inom design. Högst får 50,0 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal helårsprestationer 50,0 inom design. Högst får 50,0 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsprestationer inom design har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

* LLL = HST för kurser inom satsningen för Livslångt lärande

Tabell 6.13.2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)

Årets takbelopp	1 745 359
+ Eventuellt ingående anslagssparande	174 852
Summa (A)	1 920 211

B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ersättning för HPR från december föregående budgetår	3 841 ¹
Utfall total ersättning enligt tabell 6.13.1	1 722 124
+ Eventuell ingående överproduktion	
Summa (B)	1 725 965

Summa (A-B)² **194 246**

- Värderingen av decemberprestationer 2022 är 105 tkr för lågt beräknad. Detta är inte korrigerat i redovisningen på grund av att det uppmärksammades i ett sent skede. Detta innebär att anslagsintäkterna är 105 tkr för lågt värderade. Utgående anslagssparande är därmed för högt värderat med motsvarande belopp.
- Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet till höger. Negativ summa förs till tabell över överproduktion till höger.

Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	194 246
- Eventuellt anslagssparande över 10% av takbeloppet ³	19 710
Utgående anslagssparande	174 536

Överproduktion

Total utgående överproduktion	0
- Eventuell överproduktion över 15% av takbeloppet ³	0
Utgående överproduktion	0

- Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Tabell 6.14 Upplåtelse av lägenheter för bostadsändamål

	Utfall 2023	Prognos 2024
Antal lägenheter som förhyrs, snitt	295*	265
Beläggningsgrad %	89%	95%
Intäkter (tkr)		
Avgifter	10 950	9 000
Anslag	1 921	1 500
Summa intäkter	12 870	10 500
Kostnader (tkr)	12 870	10 500
Summa kostnader	12 870	10 500
Summa	0	0

* Under 2023 minskades antalet från 349 studentrum och bostäder under vårterminen till 240 från halvårsskiftet. Från 2024 är antalet 265 studentrum och bostäder.

KAPITEL 7 ÖVRIGT

Väsentliga uppgifter

	2023	2022	2021	2020	2019
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	19 445	19 228	18 921	18 188	17 907
kvinnor	56 %	56 %	55 %	54 %	53 %
män	44 %	44 %	45 %	46 %	47 %
Kostnad per helårsstudent (tkr)	105	101	100	98	97
Totalt antal helårsprestationer ¹	16 740	16 610	16 610	16 318	15 805
kvinnor	56 %	57 %	56 %	55 %	55 %
män	44 %	43 %	44 %	45 %	45 %
Kostnad per helårsprestation (tkr)	122	118	113	110	110
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (HST)	327	328	351	428	460
kvinnor	38 %	35 %	32 %	27 %	25 %
män	62 %	65 %	68 %	73 %	75 %
Totalt antal nyantagna doktorander	258	211	195	207	222
kvinnor	48 %	49 %	47 %	49 %	49 %
män	52 %	51 %	53 %	51 %	51 %
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	1 261	1 230	1 216	1 213	1 252
kvinnor	50 %	49 %	49 %	48 %	47 %
män	50 %	51 %	51 %	52 %	53 %
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarbetskrafter)	644	599	606	603	606
kvinnor	49 %	49 %	46 %	46 %	43 %
män	51 %	51 %	54 %	54 %	57 %
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarbetskrafter)	2	3	3	3	1
kvinnor	64 %	56 %	40 %	51 %	34 %
män	36 %	44 %	60 %	49 %	66 %
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ²	5,2	5,6	6	5,6	5,2
kvinnor	5,2	5,5	5,4	4,3	4,7
män	5,2	5,6	6,2	5,7	5,8
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ²	8,2	8,4	8,2	8,1	8,4
kvinnor	7,9	8,5	8,3	8,2	8,3
män	8,5	8,4	8,1	8,1	8,5
Totalt antal doktorsexamina	169	150	139	150	169
kvinnor	51 %	42 %	39 %	52 %	49 %
män	49 %	58 %	61 %	48 %	51 %
Totalt antal licentiatexamina	28	37	32	25	44
kvinnor	43 %	30 %	22 %	32 %	32 %
män	57 %	70 %	78 %	68 %	68 %
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ³	(2 198)	2 712	2 676	2 537	2 484
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr) ³	(1 281)	941	897	908	932
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter ⁴	3 674	3 513	3 527	3 360	3 223
kvinnor	52 %	51 %	51 %	50 %	50 %
män	48 %	49 %	49 %	50 %	50 %
Medelantal anställda	4 462	4 300	4 238	4 139	4 043
kvinnor	51 %	50 %	50 %	49 %	49 %
män	49 %	50 %	50 %	51 %	51 %
Totalt antal lärare (årsarbetskrafter) ⁴	1 592	1 488	1 465	1 430	1 384
kvinnor	41 %	41 %	41 %	40 %	39 %
män	59 %	59 %	59 %	60 %	61 %
Antal disputerade lärare (årsarbetskrafter)	1 176	1 129	1 121	1 103	1 080
kvinnor	40 %	40 %	38 %	38 %	37 %
män	60 %	60 %	62 %	62 %	63 %
Antal professorer (årsarbetskrafter) ⁴	321	304	300	312	311
kvinnor	27 %	26 %	26 %	24 %	23 %
män	73 %	74 %	74 %	76 %	77 %

Väsentliga uppgifter forts.

	2023	2022	2021	2020	2019
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr)	4 940	4 598	4 446	4 329	4 158
varav utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 071	1 959	1 906	1 821	1 748
andel anslag	88%	90%	91%	90%	91%
andel externa intäkter	12%	10%	9%	10%	9%
varav forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2 869	2 639	2 539	2 508	2 410
andel anslag	40%	43%	44%	43%	42%
andel externa intäkter	60%	57%	56%	57%	58%
Kostnader totalt (mnkr)	4 921	4 567	4 325	4 150	4 084
andel personal	65%	65%	67%	66%	64%
andel lokaler	13%	13%	13%	13%	13%
Lokalkostnader per kvm (kr) ⁵	2 343	2 203	2 111	2 067	2 026
andel av justerade totala kostnader	13,2%	13,4%	13,6%	13,9%	14,1%
Balansomslutning (mnkr)	3 673	3 378	3 219	2 775	2 632
varav oförbrukade bidrag	1 326	1 165	1 060	920	886
varav årets kapitalförändring	19	31	120	179	74
varav myndighetskapital (inkl årets kapitalförändring)	1 211	1 191	1 159	1 038	857
myndighetskapital inom utbildning	442	435	437	414	395
myndighetskapital inom forskning	769	756	722	624	462

1. Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning.

2. Terminer. Källa: Ladok.

3. Siffrorna för 2023 är preliminära. 2022 års siffror är ändrade jämfört med 2022 års årsredovisning då de nu är definitiva.

4. Framtagna enligt ESV:s modell.

5. Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna (REK 2014:1, dnr 14/069).

Styrelseledamöters och ledande befattningshavares övriga uppdrag och ersättningar

Namn	Period	Ersättning (kr) ¹	Andra uppdrag som styrelse- eller rådsledamot ²
Ordförande			
Lena Sommestad	2301-2304	22 420	Svenska Unescorådet
Susanne Thedéen ³	2301-2312	53 754	Inga uppdrag
Rektor			
Jan-Ingvar Jönsson	2301-2312	1 643 566	Norrköpings visualiseringscenter AB
Företrädare för allmänna intressen			
Jonas Bjelfvenstam	2301-2304	9 754	Transportstyrelsen Arbetsgivarverket
Dilsa Demirbag-Sten	2301-2312	28 200	Inga uppdrag
Hans Holmström	2305-2312	19 369	VD och styrelseledamot, Siemens Energy AB Ordförande, Siemens Energy OY, Finland Ordförande, Siemens Energy AS, Danmark Styrelseledamot, Roxtec AB Styrelseledamot, SaltX AB ⁴
Magnus Höj	2305-2312	18 667	Magnus Höj Ingenjörskommunikation AB
Dan Jangblad	2301-2304	9 756	Combitech AB Ovzon AB Emmern Konsult AB
Betty Malmberg	2305-2312	18 802	Ordförande i Formas, Nationella forskningsprogrammet för livsmedel
Staffan Sarbäck	2301-2312	28 420	Bzak AB
Stig Slördahl	2301-2312	9 536	Styreleder Det helsevitenskapelige fakultet, Norges arktiske universitet Styremedlem i arbeidsgiverforeningen Spekter Styremedlem i Trondheim Tech Port
Ulrika Unell	2301-2312	28 220	Sectra AB Utsikt Bredband AB Tekniska Verken Linköping Nät AB Tekniska Verken Katrineholm Nät AB Mjölby Kraftnät AB Utvecklingsklustret Energi AB
Företrädare för verksamheten			
Michael Felsberg	2301-2312		Inga uppdrag
Markus Heilig	2301-2312		Läkemedelsverkets Vetenskapliga Råd Socialstyrelsens Vetenskapliga råd
Elin Wihlborg	2301-2312		Elg Consulting AB
Företrädare för studenterna			
Filippa Alesand Lundin	2307-2312		Inga uppdrag
Linus Karlsson	2307-2312		Linus & Linnéa AB
Julia Kortz	2304-2306		Inga uppdrag
Lydia Toft	2301-2306		Inga uppdrag
Ramazan Uslu	2301-2303		Linus & Linnéa AB
Anna Wikström	2307-2312		Inga uppdrag
Simon Ågren	2301-2306		Inga uppdrag

Enligt förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag redovisas

1. alla skattepliktiga ersättningar och förmåner utbetalade av LiU under 2023.

2. uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktieföretag.

3. Susanne Thedéen var företrädare för allmänna intressen under perioden 2301-2304 och ordförande under perioden 2305-2312.

Beslut om Budgetunderlag för år 2025-2027 för Linköpings universitet

Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa Linköpings universitets budgetunderlag för år 2025-2027 enligt bilaga. Universitetsstyrelsen godkänner budgetunderlaget med de redaktionella justeringar och kompletteringar som rektor finner nödvändiga.

Ärendet

Regeringen har uppdragit till landets universitet och högskolor inom Utbildningsdepartementets ansvarsområde att senast den 22 februari 2024 lämna ett budgetunderlag för perioden 2025–2027 till regeringen.

Budgetunderlaget ska innehålla en bedömning av den ekonomiska utvecklingen och eventuella strategiska utmaningar, information om investeringar i anläggningar och lokalförsörjning för kommande år, samt uppgifter om räntekonto och avgiftsbelagd verksamhet. Budgetunderlaget ska även innehålla information om verksamhetens intäkter och kostnader för de tre närmaste räkenskapsåren, vilka redovisas främst i tabellerna 1-6 i budgetunderlaget. Förslag till budgetunderlag för Linköpings universitet framgår av bilaga.

Handläggningen av beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av universitetsstyrelsen vid dess sammanträde denna dag efter föredragning av planerings- och ekonomidirektören Agneta Frode Blomberg. I beslutet har deltagit ordföranden Susanne Thedéen, universitetets rektor Jan-Ingvar Jönsson och övriga ledamöterna Filippa Alesand Lundin, Michael Felsberg, Hans Holmström, Magnus Höij, Linus Karlsson, Betty Malmberg, Staffan Sarbäck, Stig Slørdahl, Ulrika Unell, Elin Wihlborg och Anna Wikström. Vidare har närvarat prorektor Karin Axelsson, tillförordnande universitetsdirektören Per-Olof Brehmer, personalföreträdaren Krzysztof Marciniak, doktoranden Magdalena Neijd samt styrelsens sekreterare Linda Strandlund.

Susanne Thedéen

Agneta Frode Blomberg

Budgetunderlag för Linköpings universitet för perioden 2025–2027

Sammanfattning

Härmed överlämnar Linköpings universitet (LiU) budgetunderlag för perioden 2025–2027. Förutom uppgifter och bedömningar enligt regeringens direktiv vill LiU särskilt lyfta hur angeläget det är att regeringen:

- låter utreda om nuvarande organisationsform som statlig förvaltningsmyndighet tillgodoser lärosätenas behov av ökad autonomi och egen rådighet över resurser och interna tillgångar (sid 3),
- höjer ersättningsnivåerna för utbildning för att stärka och utveckla kvalitet och excellens i utbildning på grundnivå och avancerad nivå (sid 3),
- avskaffar kravet på medfinansiering från statliga forskningsråd samt ökar basanslaget för forskning och forskarutbildning för att möjliggöra att lärosätena ges långsiktiga planeringsförutsättningar (sid 5),
- säkerställer behovet av finansiering av svenskt värdskap för en EuroHPC-infrastruktur vid Linköpings universitet för 2025–2029 (sid 6),
- tillskjuter medel till de svenska lärosäten som beviljas medverkan i Europakommissionens pilotprojekt European Universities (sid 6).

Vidare vill LiU lyfta fram följande frågor som strategiskt viktiga där insatser i kommande statsbudget vore särskilt angelägna för universitet:

- att LiU erhåller resurser motsvarande 10 mnkr per år för att fortsätta bedriva decentraliserade utbildningar av läkare och lärare på olika studieorter (sid 4),
- att fortsatt finansiering för de strategiska forskningsområdena säkerställs samt att området Säkerhet och krisberedskap vid LiU förstärks till 20 mnkr per år (sid 5),
- att LiU erhåller utökat utbildningsuppdrag med syfte att leda förändringar av utbildningar för att stärka kompetenser inom AI samt öka barn och ungdomars intresse inom STEM-området (sid 7),
- att LiU erhåller en förstärkning från nuvarande 8,8 mnkr till 15 mnkr per år till det nationella kunskapscentrumet Barnafriad för att ge långsiktiga förutsättningar för att uppfylla regeringens grunduppdrag (sid 8).

Inledning

Den övergripande målsättningen för Linköpings universitet (LiU) är att universitetet ska vara ett öppet och inkluderande lärosäte för alla medborgare och åldersgrupper där studenterna formar framtidens utbildning, att sträva efter excellens, nyttiggörande och mångfald i alla våra uppdrag, och att vi verkar för samverkan över gränser. Allt sedan tillkomsten för snart 50 år sedan har LiU utvecklats att från början vara ett mer utbildningsorienterat universitet till att idag vara ett av landets största flerfakultetsuniversitet präglad av såväl tvärvetenskaplig och nydanande utbildning som världsledande forskning inom flera områden. En av grundpelarna i universitetets framgång är samverkan med det omgivande samhället. Kunskap från våra lärare och forskare ska komma samhället till nytta. På samma sätt vill vi också att influenser och behov från det omgivande samhället påverkar vårt lärosätes verksamhet och utveckling. Det handlar om en växelverkan som vi vill bygga vidare på in i framtiden – en framtid präglad av nyfikenhet och kunskap.

Som ett riksrekryterande universitet där över 70 procent av studenterna kommer utanför regionen arbetar LiU långsiktigt med att utbildningsprogrammen håller hög kvalitet och uppskattas av såväl studenter som arbetsmarknad. Det visar sig bland annat i UKÄ:s statistik att studenter från LiU vid en jämförelse med andra stora flerfakultetsuniversitet har hög etableringsgrad på arbetsmarknaden. En förklaring till att studenter vid LiU är efterfrågade på arbetsmarknaden är vår starka tradition att erbjuda innovativa och genomarbetade utbildningsprogram, ofta riktade mot olika professionsområden.

Verksamheten på LiU har under flera år präglats av en ökad forskningsvolym baserat på stora framgångar i extern finansiering och värdskap för flera större nationella forskningsprogram. Denna förmåga att attrahera externa medel har under en lång period möjliggjort uppbyggnad av starka forskningsmiljöer som bidrar med internationellt uppmärksammade genombrott och innovationer. Samtidigt står LiU i likhet med andra svenska lärosäten inför flera viktiga utmaningar, varav en del hanteras genom ett ständigt pågående internt utvecklingsarbete medan andra har förutsättningar och villkor som vi inte själva råder över. LiU menar att grundförutsättningen för att fortsatt kunna ta detta ansvar behöver förstärkas, inom såväl utbildning som forskning, vilket kräver höjda utbildningsersättningar, utökade basanslag samt ökad autonomi och självständighet över egna resurser och tillgångar.

Strategiska utmaningar

LiU:s övergripande strategiska plan för perioden 2022–2030 lägger grund för det arbete som genomsyrar stora delar av universitetets olika verksamheter. Vår vision ”LiU – med mod att tänka fritt och göra nytt” har som mål att vi ska vara det djärva nyskapande universitetet med en synlig plats i Europa och världen som kraftsamlar kring ett antal prioriterade områden. Under de kommande åren ser LiU som sin främsta uppgift att medverka till den stora förändring som sker inom högre utbildning, både inom livslångt lärande, fort- och vidareutbildning för olika yrkesgrupper och inom Europas gemensamma utbildningsagenda. Efterfrågan på naturvetenskaplig och teknisk kompetens kommer att öka framöver. LiU har initierat flera pilotsatsningar med syfte att öka intresset inom STEM-området tidigt i grundskolan, men också

att i gymnasieskolan väcka intresset för högre utbildning inom teknik och naturvetenskap. Nödvändig kompetens behövs inom många samhällsfunktioner, inte minst inom skolan och hälso- och sjukvården. Samtidigt är industrin i brådskande behov av kompetensförsörjning och nya ingenjörer som bidrar till omställningen mot bland annat grön teknik, hållbara material, klimatsmarta transporter och energilösningar, samt ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbara städer och samhällen, områden där LiU redan är i framkant och fortsätter att utveckla.

Behov av stärkt autonomi och utvecklade styr- och organisationsformer för svenska lärosäten

Lärosätenas uppdrag är att genom utbildning och forskning utveckla, förmedla och förvalta kunskap som bidrar till en bättre värld, och att göra detta resurseffektivt. För att skapa bästa förutsättningar för utbildning och forskning av hög kvalitet och samhällsnytta behöver statliga lärosäten utökat handlingsutrymme och bättre möjlighet att agera utifrån specifika förutsättningar genom en utökad autonomi. Villkoren för ledning och styrning måste utvecklas mot ett större mått av självständighet och oberoende i förhållande till statsförvaltningen i övrigt. Den rådande trenden i Europa är att styra regleringen kring bland annat statsstöd och andra grundförutsättningar, vilket gör att rådigheten hos respektive lärosäte på nationell nivå behöver stärkas. LiU vill därför stärka självständigheten över vilka man sluter avtal med. För att lärosätena ska kunna organisera och planera sina satsningar inom olika områden behöver därför rådigheten öka. På så sätt kan lärosätena bygga sin profilering och stärka excellent forskning samt vidareutveckla innovationsarbetet. Möjligheten att medverka i olika samarbeten som drivs genom självständiga juridiska personer kräver också att viktiga beslut hanteras av lärosätena själva, såsom etablera och bedriva egen verksamhet utanför landets gränser, självständigt kunna ingå vissa avtal, äga, förvärva och avyttra egna bolag och fastigheter samt skapa stiftelser och fritt kunna ta emot och förfoga över donationer.

LiU föreslår att regeringen låter utreda om nuvarande organisationsform tillgodoser lärosätenas behov av ökad autonomi och egen rådighet över resurser och interna tillgångar.

Behov av ökade resurser för excellens i utbildning och forskning

Höjda ersättningsbelopp för ökad utbildningskvalitet

Det finns ett stort behov av att öka den lärarledda undervisningstiden för studenter. I relation till andra europeiska länder är lärartiden i Sverige låg, vilket ger komparativa nackdelar för Sverige som kunskapsnation. Det låga antalet undervisningstimmar inom vissa utbildningar riskerar att bidra till försämrad utbildningskvalitet. Betydelsen av lärarledd undervisningstid är speciellt viktig för att kunna hantera en alltmer heterogen studentpopulation som idag behöver mer tid för handledning och färdighetsträning än tidigare. Även undervisningsformerna har utvecklats och den pedagogiska förnyelsen ställer större krav på inslag av exempelvis digitala verktyg. Resursbristen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå i Sverige har ofta förklarats av produktivitetsavdraget i statens pris- och löneomräkning av anslagen för högsko-

leutbildning. Denna övergripande bild stämmer, men kompliceras ytterligare av olika utbildningars varierande förutsättningar där antal studenter och ämnets särart vad gäller innehåll och pedagogik påverkar utbildningens kvalitet.

Den nya läkarutbildningen som nu omfattar tolv terminer innebär till exempel en högre grad av färdighetsträning och examinationer i relation till den kommande yrkesrollen än vad den tidigare gjort. Utbildningar som innehåller möten med människor, såsom social interaktion med patienter och beslut om liv och hälsa, innebär en hög grad av komplexitet vilket kräver utökade resurser.

LiU vill påtala behovet av att ersättningsbeloppen höjs för att stärka och utveckla kvalitet och excellens i utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Resurser för decentraliserade utbildningar

Som ett led i att stärka den nationella försörjningen av kompetenser inom olika bristyrken har LiU under snart ett decennium gjort stora regionala satsningar tillsammans med flera regioner och kommuner för att examinera fler läkare och lärare, men behovet fortsätter att vara stort i hela landet. Med start 2023 bedriver LiU också decentraliserad utbildning inom STEM-området. Satsningen är ett led i breddad rekrytering som ger studenter möjlighet att genomföra behörighetsgivande utbildning utan att behöva flytta till en universitetsstad. Därmed ökar rekryteringsbasen av studenter inom STEM-området ytterligare.

Den decentraliserade läkarutbildningen vid LiU har med framgång bidragit till att möta behovet av utökad kompetensförsörjning inom den sydöstra sjukvårdsregionen. De kliniska delarna av läkarprogrammet genomförs sedan 2019 i Linköping, Jönköping, Kalmar och Norrköping. Studenter som utexamineras stannar i stor omfattning kvar på sina studieorter i de olika regionerna för sin fortsatta kliniska karriär. För att klara av denna utbyggnad har LiU gjort omfattande investeringar inom digitalisering och på uppbyggnad av kliniska träningscentra med simuleringsenheter på varje studieort. De intäkter som erhålls av ersättningarna för helårsstudenter och helårsprestationer samt ALF-ersättning räcker dock inte till för nya merkostnader för pedagogisk utrustning och kliniska lärare som uppstår genom regionaliseringen. LiU anser därför att det är nödvändigt med utökad anslag för en decentraliserad läkarutbildning på samma villkor som har skett vid vissa andra lärosäten.

LiU har högt förtroende som anordnare av lärarutbildning och leder bland annat försöksverksamhet med kompletterande pedagogisk utbildning för att snabbt utbilda människor med en akademisk examen till lärare. Som ytterligare ett led i att bidra till ökad utbildning av lärare har LiU sedan 2019 satsat på decentraliserade utbildningar. Verksamheten syftar till att utbilda fler lärare på orter som saknar egen högskoleutbildning för att på så sätt nå studentgrupper som inte kan flytta. Utbildningen bedrivs vid tio orter i Sverige än så länge. Satsningen startade med förskolläraryrket och har fortsatt med grundläraryrket samt grundläraryrket med inriktning mot fritidshem. För att långsiktig kunna fortsätta bedriva denna verksamhet utan att sänka kvaliteten i undervisning krävs resursförstärkningar.

LiU anholder om resurser motsvarande 10 mnkr per år för att kunna fortsätta bedriva decentraliserade utbildningar på olika studieorter.

Behovet av höjt basanslag för forskning

Linköpings universitet delar regeringens bedömning att excellens är avgörande för att stärka Sverige som forsknings- och kunskapsnation. LiU har goda förutsättningar att starkt bidra till målet att stärka svensk forskning, men ser det som angeläget att se över hur resurserna för forskning fördelas. Under de senaste fem till tio åren har statens satsningar på forskning väsentligen stärkts men det har framför allt skett genom ökade anslag till de statliga forskningsråden vars medel i allt större utsträckning riktats till särskilda satsningar. LiU menar att det i nuläget råder för stor obalans mellan andelen direkta statliga basanslag och externa forskningsbidrag, och vill därför understryka att förutsättningarna för lärosätenas strategiska ansvar behöver stärkas genom höjda direkta forskningsanslag.

Sedan flera decennier tilldelas LiU en oproportionerligt mindre andel av basanslaget för forskning i jämförelse med andra större forskningstunga universitet. Idag står basanslaget för mindre än 50 procent av LiU:s intäkter för forskning. Det är orimligt att basanslagets storlek till LiU fortfarande till stor del är historiskt betingad. Långsiktigt är det inte hållbart då nödvändiga investeringar och utökade krav på att lärosätena i större utsträckning ska profilera sig inom vissa forskningsområden och bygga starka forskningsmiljöer. Samtidigt vill vi ta ansvar för jämställdhet, utvecklade anställningsformer, förnyat meriteringssystem, karriärmöjligheter för yngre forskare, dyrbar infrastruktur, omställningen till öppen vetenskap samt ökad internationisering. Forskningsbidrag från de statliga forskningsfinansiärerna bör inte medföljas av krav på medfinansiering och i stället avskaffas. Om man dessutom beaktar de krav som flera finansiärer har på medfinansiering för excellent forskning erhållna i nationell konkurrens, ofta med en begränsad möjlighet till fullt OH-uttag, urholkas det förhållandevis låga basanslaget till LiU ytterligare och blir en begränsande faktor för att fortsätta stödja excellent forskning.

LiU uppmanar regeringen att avskaffa kravet på medfinansiering från statliga forskningsråd samtidigt som LiU betonar vikten av höjda basanslag.

Ökat anslag till det strategiska forskningsområdet Säkerhet och krisberedskap

För Linköpings universitet har satsningen på strategiska forskningsområden (SFO) inneburit viktiga förstärkningar och avgörande förnyelse för två av lärosätets styrkeområden: IT och mobil kommunikation samt Materialvetenskap. Vidare har satsningen på strategiska forskningsområden möjliggjort utveckling av ett nytt multidisciplinärt forskningsområde inom Säkerhet och krisberedskap med mycket stor potential för utvecklingen i regionen och hela landet. Området berör allvarliga händelser och är vittomfattande, det kan röra allt från sabotage och storskaliga olyckor till pandemier. Med rådande säkerhetsläge ser LiU behov av nya satsningar på forskning och tillämpningar. Ett exempel är att Försvarsmakten etablerar ett IT-försvarsförband i Linköping, där närheten till LiU är en starkt bidragande faktor. Regeringen har dessutom lanserat en strategisk inriktning för försvarsinnovation som syftar till att stärka Sveriges försvars- och säkerhetsförmåga samt öka konkurrenskraften i försvarsindustrin. LiU och de aktörer som finns i regionen har hög kompetens och stor leveransförmåga att ta hand om ett sådant uppdrag, inom bl. a. smart specialisering, innovation och start-up verksamheter.

LiU föreslår därför en utökad satsning för utveckling av ett nationellt cybersäkerhetslaboratorium, men också byggandet av ny forskningskompetens av doktorander och unga forskningsledare inom säkerhet och beredskap. Målsättningen är att tillsammans med regionala aktörer såsom FOI, FMV och SAAB, men även genom nationell samverkan med Försvarsmakten, MSB och andra myndigheter utveckla området. LiU har också potential att bli ett centrum för en ny tekniksatsning från NATO. Flera myndigheter pekar ut östgötska inkubatorn Lead AB som ägs av LiU som kandidat för det nya NATO-projektet Diana som syftar till att hjälpa startup-företag att utveckla teknik som kan vara användbar för försvarsalliansen. För att växla upp denna möjlighet behöver forskningen inom det strategiska forskningsområdet en avsevärd anslagsökning.

LiU understryker behovet av fortsatt finansiering för de strategiska forskningsområdena och att området Säkerhet och krisberedskap förstärks till 20 mnkr per år.

Säkerställ finansieringen av svenskt deltagande i EuroHPC

Behovet av storskaliga beräkningar ökar lavinartat inom många områden såsom klimatforskning, artificiell intelligens, livsvetenskaper, etc. Sverige har en unik chans att både stärka forskningen inom flera områden samt att nya utvecklas allt snabbare tack vare nya typer av beräkningsresurser. Datorberäkningar är dessutom en infrastruktur som är nödvändig för andra nationella infrastrukturer såsom MAX IV och SciLifeLab. I detta sammanhang har Sverige nu getts en unik möjlighet via den beviljade EuroHPC-ansökan (Arrhenius) att bli en stark europeisk aktör inom området. Vetenskapsrådet och lärosätena inom URFI har via National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden (NAISS), med LiU som värdorganisation, skapat en sammanhållen nationell organisation som kan möta forskningens och den snabba teknikutvecklingens krav. Genom Arrhenius och EuroHPC-samarbetet kommer Sverige att bli en stark internationell aktör, men långsiktig finansieringen måste säkerställas under 2024. Här har Vetenskapsrådet ett centralt ansvar, dels genom sin redan beslutade finansiering av NAISS och dels genom sitt beslut att reservera ytterligare 50 mnkr/år 2025-2029 för Arrhenius i sin långsiktiga budgetplanering, vilket behöver tas i beaktande av regeringen.

LiU understryker behovet av säkrad finansiering av svenskt värdskap för en EuroHPC-infrastruktur vid Linköpings universitet för 2025-2029.

EU:s framtida utbildningsagenda

Globala utmaningar kräver samarbeten över gränser, där excellent forskning och utbildning är förutsättningar för att samskapa ny kunskap till gagn för en hållbar samhällsutveckling. Internationalisering ger våra forsknings-, utbildnings- och innovationsmiljöer värdefull tillgång till nätverk, infrastrukturer, marknader, kapital och spetskunskap. Internationellt samarbete inom Europa stärker också villkoren för forskning, utbildning och innovation, ger möjligheter att påverka internationell policy och till samordnad rekrytering och karriärutveckling, infrastruktur och öppen vetenskap. För att stödja svenska lärosätens deltagande i EU:s ramprogram anser LiU att inrättandet av ett nationellt programkontor ger goda förutsättningar för en

ökad koordinering av internationella och nationella satsningar samt ett samlat stöd för akademi, näringsliv och offentlighet.

LiU ser vidare EU:s Europauniversitetsinitiativ (EUI) som en hävstång för samarbeten mellan europeiska lärosäten i syfte att stärka kvaliteten i den högre utbildningen i Europa. Arbetet är framåtsyftande och drivs av högt ställda ambitioner och en snabb reformtakt. Målsättningen, att skapa samverkan mellan policyområden och program på europeisk nivå liksom att stimulera samordning av europeiska system för högre utbildning och forskning, öppnar stora möjligheter till fördjupat internationellt samarbete inom forskning, utbildning och samverkan. Initiativet aktualiserar dock en mängd olika frågor där LiU ser behov av en fördjupad dialog mellan utbildningsdepartementet och de lärosäten som ingår i initiativet. Till dessa hör exempelvis kvalitetssäkring av högre utbildning, effekter på gällande svensk examensordning, sammanflätningen av forskning, utbildning och innovation i ett EU-strategiskt perspektiv, frågor rörande autonomi, samspelet mellan finansiering från EU och nationella finansieringsstrukturer samt möjligheten att som myndighet ingå i internationella överenskommelser för gemensamt ägande av resurser.

Vad avser finansiering av initiativet konstaterar LiU att flera berörda europeiska samarbetspartners beviljats nationella medel. LiU anser det önskvärt att regeringen följer samma exempel som övriga europeiska länder och avsätter medel för att stödfinansiera lärosäten som ingår i dessa allianser. Detta för att inte våra svenska lärosäten försätts i en situation av finansiellt underläge gentemot övriga samarbetspartner runtom i Europa.

LiU uppmanar regeringen att tillskjuta medel till de svenska lärosäten som medverkar i EUI-samarbeten motsvarande den 20 procent medfinansiering som krävs.

Långsiktig kompetensförsörjning som bidrar till hållbar samhällsomställning

Samhället står idag inför stora utmaningar – såsom klimatomställning, energiförsörjning, global hälsa, säkerhetshot – och där nya tekniska och naturvetenskapliga landvinningar är en viktig del av lösningen. Det brådskar, och bristen på ingenjörer och naturvetare är stor i Sverige. För att adressera dessa komplexa och svåra utmaningar krävs en ingenjörsutbildning (och en ingenjörskår) som behärskar tekniken och förstår människan och samhället och som samverkar effektivt med andra professioner. Därför är satsningar på tvärvetenskap och tematiska arbetssätt oerhört viktigt både för att ta oss an samtidens utmaningar, och för att öka intresset för STEM-området. LiU har en lång tradition av tvärvetenskap och tematiska arbetssätt inom både utbildning och forskning som nu utnyttjas för att accelerera kompetensförsörjningen inom ingenjörsvetenskapen.

Sedan starten 1975, via Sveriges förste professor inom AI-området, har LiU varit en ledare inom AI. Idag leder LiU stora satsningar som WASP och WASP-ED, med ett tydligt AI-fokus. LiU vill nu accelerera AI-utvecklingen genom att på ett djupgående sätt integrera AI i alla ingenjörsutbildningar, för att säkerställa att framtidens ingenjörer på ett adekvat och säkert sätt kan använda sig av AI-verktyg i sin yrkes-

utövning och har den bakgrund och teoretiska förståelse som krävs för en säker och effektiv användning. En sådan omläggning kräver en omfattande förändring av både innehåll och pedagogik i allt från grundläggande matematikkurser till senare ingenjörstillämpningar.

För att möta framtidens behov är det också av stor betydelse att alla lärare i sin utbildning får kompetenser och redskap för att hantera kunskaper om AI. Det är i grundskola och gymnasium grunden läggs för framtidens ingenjörer. LiU avser att utbilda lärarstudenter i AI-litteracitet och stärka deras kompetens genom undervisningssimuleringar. LiU inrättar nu ett AIST-labb (AI, Simulation and Teaching) där forskare och studenter ges möjlighet att utveckla och pröva olika AI-verktyg och träna lärarförmågor (gällande till exempel ledarskap, undervisning och ämnesdidaktik) i simuleringar med avatarer. Målet är att utveckla ett nationellt kunskapscentrum för AI och simuleringar inom utbildning. AIST-labbet har potential att bli en nationell nod i arbetet med att stärka AI-kompetensen inte bara inom lärarutbildning utan även andra professionsutbildningar. Genom att bygga på LiU:s styrkor inom AI, ingenjörsutbildning och lärarutbildning kommer denna satsning få en markant effekt på utvecklingstakten i hela Sverige.

En viktig faktor för att öka intresset och kompetensen inom STEM-området, som är långsiktig och hållbar, är duktiga och engagerade lärare i grundskola och gymnasium inom STEM-ämnena. Intresset för STEM-området måste etableras redan i den tidiga grundskolan varför LiU arbetar med aktiviteter riktade till grundskolan där studenter, lärare, ingenjörer och forskare vid universitetet engageras för att stötta och sprida intresse för STEM-området inom grundskolan. LiU har under många år ansvarat för två nationella centrubildningar, Centrum för teknik i skolan (CETIS) och Naturvetenskapens och teknikens didaktik (NATID) för att stärka lärares undervisning i STEM-ämnena. Vidare har LiU en stark tradition av samverkan med olika science center som till exempel Fenomenmagasinet, Flygvapenmuseum och Visualiseringscenter C. Genom att formalisera den här samverkan nås den bredare allmänheten, vilket är av betydelse för att belysa vikten av vetenskapligt baserad kunskap inom STEM-området och hur den bidrar till lösningar på våra samhällsutmaningar. Ett exempel är Wisedome, ett projekt baserat på världsledande visualiseringsforskning som drivs i samverkan mellan LiU och Visualiseringscenter C. Inom ramen för satsningen produceras nytt material och samverkan utökas och systematiseras så att fler science center och lärosäten runt om i Sverige kan bidra till att accelerera STEM-intresset i hela Sverige.

LiU är redo att ta ett utökad utbildningsuppdrag och leda förändringar av utbildningar för att stärka kompetenser inom AI samt öka intresset hos barn och ungdomar för STEM-området.

Förstärkning av nationellt kunskapscentrum Barnafrid

Nationellt kunskapscentrum Barnafrid vid Linköpings universitet har sedan 2015 ett regeringsuppdrag att på ett strukturerat sätt samla och sprida kunskap om våld och andra övergrepp mot barn. Kunskapscentrumet ska även främja tvärprofessionell kunskapsutveckling samt samverkan över myndighetsgränser och mellan de yrkesverksamma, forskare och det civila samhället.

Tidigare utvärdering konstaterar att Barnafrids uppdrag är mer omfattande än vad ramanslaget på 8,8 mnkr per år medger. Socialstyrelsen uppskattade redan 2012 att ett nationellt kompetenscentrum om våld mot barn skulle behöva en årlig finansiering på 15–20 mnkr. Det är viktigt att Barnafrid ges långsiktiga förutsättningar för att kunna uppfylla det breda grunduppdraget från regeringen. Goda ekonomiska förutsättningar är även nödvändigt för klara det långsiktiga kunskapsbyggande arbetet utifrån den nationella strategin, Agenda 2030:s hållbarhetsmål. LiU ser det positivt och strategiskt viktigt att regeringen även fortsättningsvis kan ge Barnafrid kortare extra regeringsuppdrag, som är förenliga med grunduppdraget och som kan förstärka det utifrån samhällets behov.

LiU önskar erhålla utökat anslag till 15 mnkr till Barnafrid för att ge långsiktiga förutsättningar att uppfylla regeringens grunduppdrag.

Ekonomisk utveckling

Verksamheten vid Linköpings universitet har fortsatt att expandera under 2023. De senaste årens trend med överskott har efter en medveten kostnadsökning successivt minskat och LiU redovisade ett marginellt överskott på 19 mnkr 2023, vilket motsvarar 0,4 procent av omsättningen. Överskottet medför att den balanserade kapitalförändringen ökar något till belopp, men minskar med 2 procentenheter till 24 procent av LiU:s omsättning av intäkter. LiU behöver fortsätta öka verksamhetens kostnader i högre takt än intäkterna under perioden 2024–2027 i syfte att omsätta det balanserade kapitalet till verksamhet. Bedömningen är att antalet årsarbetare fortsätter att öka kommande år och att LiU kommer att omsätta erhållna medel till verksamhet. För år 2024 beräknar LiU att redovisa ett underskott på 77 mnkr och för 2025 beräknas ett underskott på 112 mnkr. För 2026 beräknas underskottet uppgå till 133 mnkr för att under 2027 minska till ett underskott på 110 mnkr. Utbildningsverksamhetens överskott på 1 mnkr 2023 bedöms minska till underskott under planperioden och uppgå som högst till 30 mnkr under 2025–2026. Forskningsverksamhetens överskott på 18 mnkr 2023 bedöms minska till ett underskott och uppgå som högst till 104 mnkr under 2026.

I syfte att skapa incitament för att prioritera och omfördela resurser, samt att minska det balanserade kapitalet, fastställde universitetsstyrelsen hösten 2021 riktlinjer för verksamhetens balanserade kapital. Beslutet innebär att vid nivåer av balanserat kapital över fastställda gränsvärden överförs medel tillbaka till universitetsgemensam nivå med målsättningen att användas för prioriterade frågor inom utbildning och forskning. Under 2023 har LiU beslutat om strategiska satsningar motsvarande 40 mnkr finansierat av omdisponerat kapital från boksluten 2021 och 2022. Syftet är att stödja verksamhetsutveckling i linje med den strategiska planens intentioner. Det är främst satsningar inom ett antal innovationslaboratorier för digital omställning som kommer att genomföras, som exempelvis simulering och undervisning med hjälp av AI, cybersäkerhet och humanvetenskaper, men även satsningar såsom sabbatical-program för professorer kommer att genomföras. Beslut om ytterligare strategiska satsningar kommer att ske under 2024. Myndighetskapitalet beräknas minska ytterligare de kommande åren då Linköpings universitet prognostiserar underskott för kommande planperiod.

Verksamhetens intäkter beräknas öka med 193 mnkr (3,7 procent) från 2024 och uppgå till 5,4 mdkr år 2027. Ökningen kan främst härledas till ökade bidragsintäkter inom forskningsverksamheten. Anslagsintäkterna ökar med 24 mnkr (1 procent) och är en effekt av en ökad utbildningsproduktion och därmed ett ökat nyttjande av takbeloppet inom utbildning. LiU beräknar att nå takbeloppet under 2025 för att därefter kunna börja ianspråkta anslagssparande. Under planperioden bedöms bidragen öka med 190 mnkr (11 procent) till följd av att LiU ser en utökad bidragsfinansierad forskningsverksamhet. Det är främst etableringen av National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden (NAISS) och superdatorn Arrhenius som medför en större ökning av bidrag. Ökningen kan även ses som effekt av att forskningsprogrammet Wallenberg Initiative Material Science for Sustainability (WISE), där LiU är värduniversitet, fortsätter att expandera. Avgiftsintäkterna bedöms öka med 15 mnkr (5 procent) till följd av en generellt ökad verksamhet. De finansiella intäkterna beräknas minska med 36 mnkr under perioden till följd av förväntad lägre ränta.

Verksamhetens kostnader beräknas öka med 225 mnkr (4,3 procent) från 2024 och uppgå till 5,5 mdkr år 2027. Ökningen återfinns i huvudsak inom forskningsverksamheten. Det är främst kostnader för personal som bedöms öka, under planperioden beräknas de öka med 94 mnkr (3 procent). Ökningen beror huvudsakligen på att antalet årsarbetare fortsatt beräknas öka för att kunna möta den ekonomiska tillväxten. Kostnader för lokaler bedöms öka med 8 mnkr (1 procent) under perioden. Kostnaderna ökar till följd av ombyggnationer men minskar även då ett antal större hyrestillägg kommer att löpa ut samt till följd av lokaleffektiviseringar. Driftkostnaderna beräknas öka med 35 mnkr (4 procent) under perioden och avskrivningskostnaderna bedöms öka med 88 mnkr (42 procent). Inköp av superdatorn Arrhenius vid NAISS under 2025 medför en betydande ökning av avskrivningskostnader men även av driftskostnaderna.

Investeringar i anläggningstillgångar, behov av låneram och räntekontokredit

Linköpings universitets utgående låneskuld per 31 december 2023 var 464 mnkr och avseende 2024 har en låneram om 630 mnkr erhållits. Låneskulden förväntas att öka under perioden 2025-2027 till följd av stora inköp, framför allt under 2025. Bedömningen är att LiU:s behov av låneram för 2025 kommer uppgå till 930 mnkr. En superdator till NAISS (Arrhenius) med ett inköpspris på totalt 450 mnkr beräknas att köpas in under 2025. I budgetunderlagets prognos (tabell 4) har 134 mnkr av anskaffningen undantagits från lånefinansiering, vilket motsvarar Vetenskapsrådets bidrag till inköpet fram till inköpstillfället. Ett ännu ej beviljat bidrag från EU kan avsevärt minska lånebehovet, beloppet är osäkert men kan komma att minska behovet av låneram med upp till 150 mnkr avseende 2025. Vid en annan extern finansieringsgrad än beräknad kan en superdator med lägre kapacitet istället komma att köpas in, till ett lägre pris.

Behov av låneram för 2026 respektive 2027 beräknas uppgå till 875 mnkr respektive 825 mnkr baserat på att 134 mnkr av ovanstående inköp på 450 mnkr undantas från lånefinansiering.

Förutom ovan nämnda superdator finns ytterligare en planerad investering som enskilt överstiger 20 mnkr i inköpspris under perioden för budgetunderlaget 2025-

2027. Det är ett elektronmikroskop där investeringen under 2025 uppgår till 38,5 mnkr (totalt inköpspris 55 mnkr).

Universitetets verksamhet är sådan att behov som vi idag inte ser kan uppstå beroende på vilka forskningsbidrag som beviljas och vilka satsningar som initieras både lokalt och nationellt. Utrustning för forskningsändamål kan vara mycket kostsam vilket gör att påverkan på låneramen framför allt mot slutet av budgetunderlagets period är svårbedömd.

Universitetet har inget behov av räntekontokredit under den period som budgetunderlaget avser.

Lokalförsörjning

LiU:s vision och strategiska plan för 2030 ligger till grund för hur LiU ur ett lokalförsörjningsperspektiv kan arbeta med utvecklingen av universitetets miljöer. Den fysiska miljön – den yttre såväl som den inre – har stor betydelse för universitetets attraktivitet framåt. Lokaleffektivitet är fortsatt ett prioriterat område, dels för att effektivt nyttja de förhyrda lokalerna, dels för att anpassa nyttjandet efter nya arbetsätt. Hållbarhetsarbetet inom lokalförsörjningen lägger fokus på att begränsa klimatpåverkan via åtgärder för minskad energianvändning.

På Campus Valla ligger fokus kommande år främst på arbetet med att utreda möjligheter för samlade forskningsmiljöer och attraktiva mötesplatser för både utbildning, forskning och samverkan. En utredning av förvaltningens lokalbehov färdigställs under 2024 och kommer vara underlag till fortsatt arbete med fokus på lokaleffektivisering. Akademiska Hus arbete med att utveckla utemiljön utifrån ett hållbarhetsperspektiv fortskrider under året.

På Campus Norrköping färdigställs den nya campusplanen under 2024 i samarbete med Norrköpings kommun. Planen syftar till att vara ett strategiskt visionsdokument för LiU:s campus mitt i industrilandskapet i Norrköping. Campusplanen ska inspirera och vägleda stora och små beslut i utvecklingen av universitetets fysiska miljö, ute såväl som inne, för att Campus Norrköping på sikt ska uppfylla universitetets långsiktiga vision och strategiska plan för LiU 2030.

Campus Universitetssjukhuset är starkt integrerat med Region Östergötland (RÖ) både verksamhetsmässigt och i lokalerna inom universitetssjukhuset. LiU har ett nära samarbete i övergripande frågor med RÖ, till exempel arbetet med fastighets- och lokalförsörjningsplaner. Utvecklingen av Universitetssjukhuset i stort kan medföra lokalmässiga förändringar för LiU framöver, bland annat för röntgen- och diagnostikforskningen.

Vid slutet av 2023 uppgick den samlade inhyrda lokalarean 276 014 kvm, vilket är en ökning med 256 kvm jämfört med föregående år. Förändringen är främst kopplad till utökat uppdrag för Nationellt superdatorcentrum (NSC) via ansvaret för NAISS (National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden). Under 2024–2027 beräknas lokalarean vara stabil runt 275 000 kvm.

Lokalkostnadernas andel av universitetets totala justerade kostnader beräknas uppgå till 13,1 procent under 2024 och beräknas kvarstå ungefär på den nivån under 2025–2026. Från och med 2027 beräknas en mindre sänkning av andelen kopplat till att en del hyrestillägg för stora projekt då är slutbetalda. Installationen av en ny superdator (Arrhenius) beräknas på sikt öka elkostnaderna med drygt 10 mnkr per år.

LiU avser inte att under den aktuella planeringsperioden inkomma med en framställan till regeringen om att få teckna hyresavtal som kräver regeringens medgivande.

Aktuella medlemskap som kräver särskilt bemyndigande

Linköpings universitet har i sitt regleringsbrev bemyndigats med anledning av medlemskapet i den ideella föreningen Ebrains att under 2023–2025 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 350 tkr. Vidare har LiU bemyndigats att under 2024 besluta om medlemskap i konsortiet The Academic Model Providing Access to Healthcare (AMP ATH) och att under 2024–2027 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 200 tkr.

Medlemsavgifterna för åren 2025–2027 beräkna kvarstå i samma nivå som 2024.

Medlemsavgifter	Medlemsavgift 2024	Medlemsavgift 2025–2027
AMPATH	190 tkr	190 tkr
EBRAINS	350 tkr	350 tkr

Bilaga: Tabeller

Tabell 1 Total budget (mnkr)					
	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Verksamhetens intäkter					
Anslag ¹	3 057	3 174	3 178	3 188	3 198
Transfereringar	-80	-82	-82	-82	-82
Intäkter av anslag	2 978	3 092	3 096	3 106	3 116
Avgifter och andra ersättningar	307	300	305	310	315
Bidrag	1 564	1 700	1 780	1 860	1 890
Finansiella intäkter	91	100	77	64	64
Summa intäkter	4 940	5 192	5 258	5 340	5 385
Verksamhetens kostnader					
Personal	3 215	3 450	3 484	3 518	3 544
Lokaler	628	658	675	677	666
Drift/Övrigt	875	932	946	960	967
Avskrivningar och nedskrivningar	185	210	244	298	298
Finansiella kostnader	16	20	22	21	21
Summa kostnader	4 921	5 270	5 371	5 474	5 495
Verksamhetsutfall	19	-77	-112	-133	-110
Transfereringar					
Erhållna	669	680	690	700	710
Lämnade	-669	-680	-690	-700	-710
Årets kapitalförändring²	19	-77	-112	-133	-110
Utgående myndighetskapital² (inklusive årets kapitalförändring)	1 196	1 119	1 007	874	764
Utgående oförbrukade bidrag	1 326	1 336	1 346	1 356	1 366

1. Intäkterna av anslag motsvarar summan av anslag i tabellerna 2 och 3.

2. Årets kapitalförändring och utgående myndighetskapital är exklusive statskapital.

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)					
	2023	2024	2025	2026	2027
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Verksamhetens intäkter					
Takbelopp ¹	1 745	1 812	1 803	1 808	1 808
Beräknad avräkning ² (A)	1 726	1 800	1 810	1 820	1 830
Särskilda åtaganden (B)	4	7	4	4	4
Klinisk utbildning och forskning (C)	98	101	101	101	101
Anslag (A+B+C)	1 828	1 908	1 915	1 925	1 935
Transfereringar	-9	-9	-9	-9	-9
Intäkter av anslag	1 819	1 899	1 906	1 916	1 926
Avgifter	137	124	126	128	131
Bidrag	75	78	78	78	78
Finansiella intäkter	39	43	33	28	28
Summa intäkter	2 071	2 144	2 143	2 150	2 162
Verksamhetens kostnader					
Personal	1 375	1 435	1 440	1 445	1 450
Lokaler	329	343	343	343	338
Drift/övrigt	323	344	346	347	348
Avskrivningar	39	39	39	39	39
Finansiella kostnader	5	6	6	6	6
Summa kostnader	2 070	2 167	2 173	2 180	2 181
Verksamhetsutfall	1	-23	-30	-30	-19
Transfereringar					
Erhållna	29	29	29	29	29
Lämnade	-29	-29	-29	-29	-29
Årets kapitalförändring/Årets resultat	1	-23	-30	-30	-19

1. Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2024 i 2024 års prishänsyn.

2. Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till eventuellt utnyttjande av uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt eventuella decemberprestationer.

3. Ersättning för klinisk utbildning och forskning enligt uppskattning enligt avtal mellan svenska staten och vissa regioner om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Posten avser även utvecklingsmedel.

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå (mnr)

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Verksamhetens intäkter					
Anslag ¹	1 082	1 114	1 111	1 111	1 111
Transfereringar	-71	-73	-73	-73	-73
Klinisk utbildning och forskning ²	148	153	153	153	153
Intäkter av anslag	1 159	1 194	1 191	1 191	1 191
Avgifter	170	176	179	182	184
Bidrag	1 489	1 622	1 702	1 782	1 812
Finansiella intäkter	52	57	44	36	36
Summa intäkter	2 869	3 049	3 115	3 191	3 223
Verksamhetens kostnader					
Personal	1 841	2 015	2 044	2 073	2 094
Lokaler	300	315	332	334	328
Drift/övrigt	552	587	600	613	619
Avskrivningar	146	171	205	259	259
Finansiella kostnader	12	14	16	15	15
Summa kostnader	2 851	3 102	3 197	3 294	3 314
Verksamhetsutfall	18	-54	-82	-104	-91
Transfereringar					
Erhållna	639	650	660	670	680
Lämnade	-639	-650	-660	-670	-680
Årets kapitalförändring/Årets resultat	18	-54	-82	-104	-91

1. Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2024 i 2024 års prislivå.

2. Ersättning för klinisk utbildning och forskning enligt uppskattning enligt avtal mellan svenska staten och vissa regioner om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Posten avser även utvecklingsmedel.

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit (tkr)					
Investeringar i anläggningstillgångar¹	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	447 648	464 000	595 000	925 000	873 000
Beräknad nyupplåning ²	165 194	296 000	527 000	190 000	190 000
varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar	986	2 000	2 000	2 000	2 000
Beräknad amortering	-148 842	-165 000	-197 000	-242 000	-242 000
UB lån i Riksgäldskontoret ³	464 000	595 000	925 000	873 000	821 000
Maximalt utnyttjande av låneramen under året ⁴	464 000	595 000	925 000	873 000	821 000
Föreslagen låneram	675 000	630 000	930 000	875 000	825 000
Beräknad ränteutgift	15 584	19 000	22 000	21 000	21 000
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	3,42%	3,59%	2,89%	2,34%	2,48%
Summa räntor och amorteringar	164 426	184 000	219 000	263 000	263 000
Maximalt utnyttjande av räntekontokrediten under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

1. Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

2. Att nyupplåning 2023 är lägre än de faktiska inköpen enligt tabell 4b beror i huvudsak på att uppskattade inköp i samband med årsskiftet avviker från verkliga.

3. Redan i förra årets budgetunderlag aviserades att LiU inte skulle nå tilldelad låneram avseende 2023. De faktiska inköpen under 2023 blev dessutom lägre än förväntat.

4. Behov av låneram avseende 2025 kan bli avsevärt lägre om EU-bidrag beviljas till inköp av superdatorn Arrhenius. Beloppet är osäkert men det kan minska lånebehovet med upp till omkring 150 mnkr.

Investeringarna tillgodoser både universitetets utbildnings- och forskningsverksamhet med en övervikt mot forskning.

Tabell 4 b Verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2023 Utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	986	2 000	2 000	2 000	2 000
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	245 272	278 000	647 000	182 000	182 000
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar	32 814	20 000	16 000	16 000	16 000
Summa verksamhetsinvesteringar	279 072	300 000	665 000	200 000	200 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	173 203	296 000	527 000	190 000	190 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	105 869	4 000	138 000	10 000	10 000
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Anslag (uppdelat per post)					
Summa finansiering	279 072	300 000	665 000	200 000	200 000

Investeringarna tillgodoser både universitetets utbildnings- och forskningsverksamhet med en övervikt mot forskning.

Tabell 4 c Särskild information om verksamhetsinvesteringar (tkr)

	Totalt	Ack. utfall	2024 Prognos	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Superdatorer Nationellt superdatorcentrum	51 000		51 000			
Superdator Arrhenius till NAISS	450 000			450 000		
Elektronmikroskop	55 000		16 500	38 500		
Ombyggnation labbmiljö på campus Norrköping	30 000	24 468	5 532			
Summa utgifter för investeringar	586 000	24 468	73 032	488 500	0	0
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	452 000	24 468	73 032	354 500		
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	134 000			134 000		
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Anslag (uppdelat per post)						
Summa finansiering	586 000	24 468	73 032	488 500	0	0
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.						
Maskiner och inventarier	556 000		67 500	488 500		
Fastigheter och mark						
Övriga verksamhetsinvesteringar	30 000	24 468	5 532			
Summa investeringar i anläggningstillgångar	586 000	24 468	73 032	488 500	0	0

Investeringarna tillgodoser framför allt universitetets forskningsverksamhet.

I tabellen redovisas planerade enskilda investeringar där investeringsbeloppet överstiger 20 mnkr.

Tabell 5 Lokalförsörjning (tkr)					
Redovisning av lokaler	2023	2024	2025	2026	2027
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
- föregående års utgång	275 758	276 014	275 832	275 832	275 382
- ökning under året	310	1 384	0	0	0
- minskning under året	54	1 566	0	450	0
- vid årets utgång (A)	276 014	275 832	275 832	275 382	275 382
Förbättringsutgift på annans fastighet¹ (mnkr)					
- nyinvesteringar	33	20	16	16	16
- avskrivningar	12	15	17	18	18
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder)² (mnkr) (B)	561	592	598	597	591
Genomsnittlig hyra (kr/kvm LOA)³ (B/A)	2 034	2 145	2 168	2 167	2 145
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (mnkr) (C)					
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵ (C/A)	2 343	2 477	2 549	2 562	2 524
Lärosätets totala kostnader (mnkr) (D)					
Totala externa hyresintäkter (mnkr)	-36	-36	-36	-36	-36
Justerade totala kostnader (mnkr) (D2)	4 885	5 234	5 335	5 438	5 459
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	13,1%	13,0%	13,1%	12,9%	12,6%
Lokalkostnadens andel av verksamhetens justerade totala kostnader⁷	13,2%	13,1%	13,2%	13,0%	12,7%

1. En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost. Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

2. Inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

3. Beräknas som B/A.

4. Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

5. Beräknas som C/A.

6. Beräknas som C/D.

7. Beräknas som C/D2.

Tabell 6 Avgifter (tkr)

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2023	Resultat 2024	Verksamhetens intäkter 2025	Kostnader som ska täckas 2025	Resultat 2025	Ack. resultat utgående 2025
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Summa offentligrättslig verksamhet			1 900	3 800		
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet			9 270			
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och finansierar en bestämd del av verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Summa offentligrättslig verksamhet	-	-	-	-	-	-
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet ¹	13 464	-7 500	112 500	118 500	-6 000	-36

Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen (1992:191) ska inte redovisas.

1. Avser uppdragsutbildning, uppdragsforskning och utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter.

Akkumulerat överskott t.o.m. 2023 består av överskott i uppdragsutbildning (23 659 tkr) och uppdragsforskning (317 tkr) samt av underskott i utbildning studieavgiftsskyldiga studenter (-10 513 tkr).

Resultatet 2024 utgörs av underskott i uppdragsutbildning (-5 000 tkr) och utbildning av avgiftsskyldiga studenter (-2 500 tkr).

Resultatet 2025 utgörs av underskott i uppdragsutbildning (-5 000 tkr) och utbildning av avgiftsskyldiga studenter (-1 000 tkr).

